payel

DİRİMİN ÖLDÜRÜLÜŞÜ

2. basım

Çeviren: Bertan Onaran

WILHELM REICH

WILHELM REICH

❑

DİRİMİN ÖLDÜRÜLÜŞÜ

❑

ÇEVİREN: BERTAN ONARAN

❑

2. BASIM

PAYEL YAYINLARI : 84
Bilim Kitapları : 31

ISBN: 975-388-002-2

Dizgi	**Payel Yayınevi**
Dizgi Operatörü	**Gülcan Zengin**
Baskı	**Teknografik Matbaası**
Kapak filmleri	**Ebru Grafik**
Kapak baskısı	**Yön Matbaası**
Cilt	**Esra Mücellithanesi**

WILHELM REICH

DİRİMİN ÖLDÜRÜLÜŞÜ

İnsandaki Coşkusal Veba

Çeviren
BERTAN ONARAN

PAYEL YAYINEVİ
İstanbul

Yapıtın özgün adı: The Murder of Christ

●

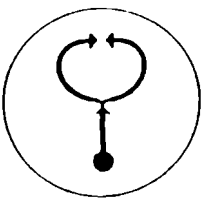
Türkçe ilk basım: Ocak 1989

●

İkinci basım: Nisan 1995

Kapak resmi:
Modigliani

Sevgi, çalışma ve bilgi canımızın kaynaklarıdır. Dolayısıyla, yaşamı onların yönetmesi gerekir.

Geleceğin Çocuklarına

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ 9

I. Bölüm: Tuzak 13
II. Bölüm: Yeryüzünde Cennet Dönemi 33
III. Bölüm: Üretken Cinsel Sarılma 45
IV. Bölüm: Önderliğe Özendirme 53
V. Bölüm: İsa'nın Masallaştırılması 62
VI. Bölüm: Derin Uçurum 78
İnsanın Kıpırtısızlığı 78
VII. Bölüm: Kudüs'e Yürüyüş 100
VIII. Bölüm: Kerioth'lu Yahuda 118
IX. Bölüm: Tarsus'lu Paul 121
Tenin Karşısında Beden 121
X. Bölüm: İsa'nın Canına Kıyanların Korunması 131
XI. Bölüm: Mocenigo 137
Giordano Bruno'da İsa'nın Çarmıha Gerilişi 137
XII. Bölüm: Golgota'ya Doğru 144
XIII. Bölüm: Çömezler Uyuyor 157
XIV. Bölüm: Gethsemane 163
XV. Bölüm: Kırbaçlanma 170
XVI. Bölüm: "Sen Öyle Diyorsun" 177
XVII. Bölüm: Sessiz Parıltı 182
Halk Barabbas'ı İstiyor 182
XVIII. Bölüm: Çarmıha Gerilme ve Dirilme 190

Yeni Doğan Çocuklardaki
Dirimin ve *Doğru'nun* Korunması İçin
Gerekli Yasalar 205

EK : Doğru Silahı 207
KAYNAKÇA 277
Sevgili Reich Okurları 284

ÖNSÖZ

Şu anda yaşadığımız toplumsal bunalım özellikle insanların kendi yaşamlarına egemen olamayışlarından kaynaklanmaktadır. Son otuz yıl içinde, bu yetersizlik her türlü toplumsal/akılsal ereklilikten yoksun acımasız zorbalıkların doğmasına yolaçmıştır.

Dünyanın her yerinde, aklı başında insanlar canımızla mutluluğumuzun tepesine çöken, çocuklarımızın geleceğini gölgeleyen ciddi tehlikeler karşısında tasalanmaktadır. Bütün bu kadınlarla erkekler kendilerine doğrunun söylenmesini istemektedirler. Bireylerin gerek varolma ve davranış biçimleriyle, gerek duygusal tepkileriyle ilgilenmektedirler. İnsanlara kendileriyle ilgili doğruyu söylemek, onların toplumsal sorumluluklarına büyük bir saygı beslemek demektir. *Dirimin Öldürülüşü*'nde ele alınan sorunlar bugünkü toplumu ilgilendiren güncel sorunlardır. Ancak, *Dirimin Öldürülüşü*'nde önerilen çözümler olgunluktan, duygusal dinginlikten yoksundur, dışardan bakıldığında yetersiz ve eksik gözükmektedirler. *Dirimin Öldürülüşü*'nü işte bu belgesel ve tarihsel niteliğiyle "Dirimsel Enerji Araştırma Kurumu"nun (Orgone Institute'un) belgeliklerinden çıkarıp yayımlıyoruz.

1947'de başlayan Oranur (Orgonomic Anti-Nuclear Radiation: Çekirdek Enerjisi Işımasına Karşı Dirimsel Enerji) deneyimi insanlığın duygusal ve toplumsal sorunlarına, beklenmedik biçimde, birtakım temel çözümler getirdi; bu çözümler o güne dek elimizin altında değildi. Oranur deneyiminin coşkusal içermeleri üstüne ayrıntılı bir durum bildirisi hazırlamaktayız. *Dirimin Öldürülüşü* bu deneyimin yaşamöyküsel bağlamına giriş sayılabilir.

"Tanrı" Doğa'nın ta kendisidir, İsa da Doğal Yasa'nın gerçekleşmesi. Tanrı (Doğa) bütün canlı varlıklara birer üreme örgeni vermiştir. Bu örgenleri doğal ve tanrısal yasalara uygun çalışacak biçimde donatmıştır. Dolayısıyla, Tanrı'nın Habercisi'ne Tanrı'nın yasasına uygun, doğal bir cinsel/sevisel yaşam yakıştırdığımız zaman Tanrı'ya dil uzatmış ya da günah işlemiş olamayız. Tam tersine, Tanrı'yı alıp insan özyapısının en arı derinliklerine yerleştirmektir bu. Erginlik çağında, üreme işlevi eklenir cinsel etkinliğe. Kutsal cinsel sevgi, dolayısıyla, üreme işlevinden çok önce gelir. Demek ki cinsel sarılma, Tanrı ve Doğa tarafından salt üremek için yaratılmamıştır.

Orgonon, 3 Kasım 1952.

"Geri döner ve onları uyur bulur; Peter'e: 'Uyuyor musun, Simon?' der. 'Bir saat nöbet tutacak gücün yok mu? Uyanık durun ve şeytanın sizi kışkırtmaması için yakarın: Tin ateşli, ten zayıftır.' Sonra yeniden uzaklaştı ve aynı sözlerle yakardı. Yeniden geri geldi ve onları uyur buldu, gözkapakları ağırlaşmıştı; ne diyeceklerini bilemediler. Üçüncü kez geldi, ve onlara: 'Artık rahat rahat uyuyup dinlenebilirsiniz,' dedi. 'Olan oldu. Vakit geldi: İnsanoğlu günahkârlara teslim edilecek. Kalkın bakalım. Gidiyoruz! Beni ele veren hemen şuracıkta.'"

(*Markos*, 14:37-42)

"Ondan sonra valinin askerleri İsa'yı yanlarına kattılar, Vali Konağı'na götürdüler, bütün birliği ayağa kaldırdılar. Soydular, sırtına lâl rengi bir entari geçirdiler, dikenlerden bir taç yapıp başına oturttular, sağ eline bir kamış tutuşturdular. Gelip önünde diz çöktüler: 'Selâm sana Yahudilerin kralı' diyerek alay ettiler, yüzüne tükürdüler, kamışı alıp kafasına vurdular. Yeterince eğlendikten sonra sırtındaki entariyi çıkardılar, kendi giysilerini giydirip çarmıha germeye götürdüler."

(*Matta*, 27: 27-31)

I. BÖLÜM

TUZAK

"İnsan özgür doğmuştur, bugünse her yerde zincire vurulmuş durumdadır. Kimisi kendini başkalarının efendisi sanır, oysa onlardan daha çok köledir. Nasıl olmuştur bu değişim? Bilmiyorum."

JEAN Jacques Rousseau bu soruyu tam iki yüz yıl önce, *Toplumsal Sözleşme*'nin başında sormuştur. Bu temel soruyu yanıtlamadıkça, başka "toplumsal sözleşmeler" hazırlamanın pek yararı yoktur. *İnsan toplumunda*, son birkaç bir yıl içinde insanlığa yol göstermeye çalışmış bütün büyük kılavuzların çok iyi bildikleri *şu büyük bilmeceyi aydınlatmaya yönelik tüm girişimleri başarısızlığa uğratan birşeyler olmuştur: İnsanoğlu özgür doğmakta, ama ömrünü köle olarak geçirmektedir*

Bugüne dek hiçbir yanıt bulunamamıştır. İnsan toplumunda bu sorunun doğru biçimde yanıtlanacak gibi sorulmasını önleyen bir şey var demektir. İnsanın geliştirdiği bütün düşünbilim (felsefe), aslında her türlü araştırmanın boş olduğunu savunan korkulu düşle bilmece haline getirilmiştir.

Demek ki sorunun doğru sorulmasını önleyen şey iyice gizlenmiş durumdadır: onun böyle saklanabilmesi için bir öğenin, sorunun özüne inmemizi sağlayacak titizlikle gizlenmiş kapılardan *dikkatimizi* sürekli ve etkili olarak *başka yöne çevirmesi* gereklidir. Dikkatimizi temel bilmeceden başka yöne çevirten araç insanın yaşayan Dirim'e bakmaktan KAÇINMASI'dır. Gizli şeyse İNSANDAKİ COŞKUSAL VEBA.

Şu sinir bozucu soruya, özgür doğmuş insanın neden öteden beri, her yerde köleleştiği sorusuna doğru yanıt bulmamıza izin veren dikkatin doğru yönelmesini sağlayacak şey sorunun doğru sorulmasıdır.

İnsan toplumundaki dirimi esirgemeye çalıştıkları oranda toplumsal sözleşmelerin asal bir görevi yerine getirdikleri açıktır. Ama hiçbir toplum sözleşmesi insanın yüreğini saran kaygıyı ortadan kaldıramayacaktır. Toplumsal sözleşme, en iyi varsayımla, dirimi ayakta tutabilmek için başvurulacak geçici bir önlem olacaktır. Nitekim, bugüne dek, yaşamanın verdiği acıları dindirememiştir.

Bu büyük gizemin temel öğeleri şunlardır:

İnsanlar doğduklarında eşittirler: büyüdükçe bu eşitliği yitirirler.

İnsanoğlu birtakım büyük öğretiler geliştirmiştir: ama her öğreti onu köleleştirmeye yaramıştır.

İnsanoğlu "Tanrı'nın oğlu"dur, O'na benzer yaratılmıştır; beri yandan "günahkâr"dır, hep "İblis"in saldırılarına hedef olur; Tanrı bütün varlıkların yaratıcısıysa, İblis ve günah nerden çıkıyor?

İnsanlık, yetkin bir Tanrı dünyayı ve insanları yarattıysa ve onları yönetmeyi sürdürüyorsa, İBLİS'in nasıl varolabileceği sorusunu yanıtlayamamıştır.

İnsanlık, Yaratan'ın istemine uygun bir tinsel yaşam kurmayı beceememiştir.

Tarih'in başından beri, insanlığı her türlü savaş ve kıyım kasıp kavurmuştur. Bu kötülükleri yeryüzünden kaldırmaya yönelik bütün çabalar boşa gitmiştir.

İnsanlık bir sürü din geliştirmiştir. Ayrıksız bütün dinler sonunda insanları baskı ve yoksulluğa sürüklemiştir.

İnsanlık doğayı açıklamak üzere bir sürü düşünsel dizge yaratmıştır kafasında. Oysa özü gereği makinasal değil, işlevsel olan doğayı insan kafası hiçbir zaman kavrayamamıştır.

İnsanlık en küçük bir umut ve bilgi parçasına dört elle sarılmıştır. Oysa, üç bin yıllık araştırmadan sonra, koparılan onca gürültü patırtının, mezhep sapkınlığını ve görünen yanılgıları ortadan kaldırmak üzere kırılan kalplerin, işlenen cinayetlerin ardından, çok küçük bir azınlık için, bin bir güçlükle, araba, uçak, soğutucu, radyo alıcısı falan biçiminde birtakım avuntular geliştirmeyi becermiştir.

İnsanlık, binlerce yıl insanın doğası konusunda kafa patlattıktan sonra, tamı tamına başlangıç noktasındadır: bu konuda hiçbir şey bilmediğini kabul etmek zorundadır. Ana, çocuğunun kafasına üşüşen korkulu düşler karşısında yine çaresizdir. Hekim sıradan bir nezleyi bile geçirememektedir.

Genellikle, bilimin hiçbir kalıcı doğru ortaya çıkaramadığı kabul edilir. Newton'ın makinasal evreni, makinasal değil işlevsel olan asıl evreni açıklayamaz. "Kusursuz" çemberlerden oluşan Kopernik'in dünyası olgulara uymaz. Kepler'in elips biçimindeki gezegen yörüngelerine uzayda rastlayamayız. Matematik bilimi verdiği sözleri tutamamıştır. Uzay boş değildir; bugüne dek kimse atomları ya da havada uçuşan amip tohumlarını görememiştir. Kimyanın canlı maddeyle ilgili olguları açıklayabileceği *doğru değildir* ve içsalgılar (hormonlar) verdikleri sözü tutmamıştır. Ruhbilimcilerin ruhbilimin son dayanağı yapmak istedikleri bastırılmış bilinçaltının uygarlığın kısa bir döneminin makinacı-gizemci uydurması olduğu ortaya çıkmıştır. Tek ve aynı canlı varlığın işlevleri olan tin'le ten insan kafasında hâlâ ayrı ayrı yer tutmaktadır. Tıpkı bir ermişin tam anlamıyla ermiş olmayışı gibi, doğabilim (fizik) de şaşmaz bir bilim değildir. Birkaç yeni yıldızın, uydunun ya da samanyolunun bulunmasının ne önemi var? Yeni matematik formüller pek az değişiklik getirecektir. *Dirimin ne olduğu* bilinmedikçe yaşamın anlamı üzerinde kafa patlatmak boşunadır. Her insanın belli ve dolaysız bir bilimle bildiği üzere *"Tanrı Dirim'in ta kendisi olduğundan"*, neye hizmet ettiğimizi bilmeden Tanrı'yı aramak ve ona hizmet etmek bir işe yaramaz.

Demek ki elimizdeki her şey şu doğruya yönelmektedir: *insanın kendi doğasını inceleme biçiminde temelinden ve özünden yanlış bir şey var* Makinacı ve akılcı dünya görüşü tam anlamıyla başarısızlığa uğramıştır.

Locke, Hume, Kant, Hegel, Marx, Spencer, Spengler, Freud *ve benzerleri* büyük düşünürlerdir elbet, ama boşluğu dolduramamışlar, insanlığın büyük bölümü düşünbilimsel (felsefi) araştırmadan etkilenmemiştir. Doğruyu alçakgönüllüce öne sürmek de durumu değiştirmemektedir. Böyle bir tutum genellikle canalıcı noktadan kaçmaya yaramaktadır. Düşünleri yüzyıllarca insanlara egemen olan Aristo yanılgı

içindeydi, Platon'un ya da Sokrates'in bilgeliği de bizi çok uzağa götürmüyor. Epikuros da, herhangi bir ermiş de başarılı olamamıştır.

İnsanlığın kendi yazgısına egemen olabilmek üzere kısa bir süre önce Rusya'da giriştiği son büyük girişimin tatsız sonuçlarına bakacak olursak, Katolik görüşe katılasımız geliyor. Bu tür girişimlerin yıkıcı sonuçları herkesin gözünün önündedir. Ne yana baksak, insanoğlunu tuzağa düşmüş, umutsuz ve boş çabalarla oradan kurtulabilmek için olduğu yerde dönerken görüyoruz.

Oysa *tuzaktan kurtulmak* OLASI. Ancak, bir zindandan kurtulabilmenin ilk koşulu, insanın *zindanda olduğunu* kabul etmesidir. *İnsanın düştüğü tuzak, kendi coşkusal yapısıdır, kişilik yapısıdır* Tuzağın varlığını kabul etmek ve buradan çıkış yolunu aramak gerekirken zindanın özyapısı üzerinde birtakım düşünce dizgeleri geliştirmenin pek yararı yoktur. Gerisi akıntıya kürek çekmektir: zincire vurulmuş Zenci'nin yaptığı gibi zindanda çekilen acılar üstüne türküler yakmak; *zindanın içinde* düşlenen biçimiyle *zindanın dışındaki* özgürlüğün güzelliği üstüne şiirler yazmak; Katolikliğin kendi yolundan gidenlere yaptığı gibi ölümden sonra özgürlük vaat etmek ya da yazgıya boyuneğmeyi öven düşünürler gibi *aslında hiçbir şey bilmediğimizi* söylemek; Schopenhauer gibi bir umutsuzluk düşünbilimi geliştirmek; kendisiyle ilgili doğruyu —epey gecikmiş olarak— akıl hastanesine kapatıldıktan sonra açıklayan Nietzsche'nin pek sevdiği şeyi, tuzağa düşmüş insana hiç mi hiç benzemeyen bir üstüninsan düşlemek boşunadır...

Yapılması gereken ilk iş tuzaktan çıkış yolunu bulmaktır.

Şu canalıcı sorunun yanında tuzağın özyapısının hiç önemi yoktur: TUZAKTAN ÇIKIŞ YOLU NEREDEDİR?

Biri çıkıp içindeki yaşamı rahatlatmak üzere zindanı bezeyebilir. Michelangelo'ların, Shakespeare'lerin, Goethe'lerin yaptığı budur. Kimisi zindandaki ömrü uzatmak için birtakım gelgeç çareler bulabilir. Meyer, Pasteur, Fleming gibi büyük bilgin ve hekimlerin yaptığı budur. Başka biri de tuzağa düşenin kırılan kemiklerini kaynatmakta büyük ustalık gösterebilir.

Oysa canalıcı nokta başkadır: tuzaktan çıkış yolunu bulmak. UÇSUZ BUCAKSIZ AÇIK UZAYA GİDEN ÇIKIŞ KAPISI NEREDEDİR?

Ama çıkış kapısı gizlidir. Bilmecelerin en büyüğüdür bu. En gülünç, en acıklı şey de şu:

TUZAĞA DÜŞMÜŞ HERKES ÇIKIŞ KAPISINI AÇIK SEÇİK GÖRMEKTEDİR. ÇIKIŞ KAPISININ NEREDE OLDUĞUNU HERKES BİLMEKTEDİR. BUNUNLA BİRLİKTE KİMSE KAPIYA YÖNELMEMEKTEDİR. DAHASI VAR: PARMAĞIYLA KAPIYI GÖSTEREN CEHENNEMDE YAKILACAK KADAR GÜNAHKÂR, KAÇIK VE SUÇLU SAYILMAKTADIR.

Demek ki aslında sorun tuzakta ya da çıkış yolunu bulmakta değil. Sorun TUZAĞA DÜŞMÜŞLERİN KENDİSİNDE.

Dışardan bakıldığında, bütün bunlar anlaşılmaz gözükür sıradan bir kafaya. Giderek biraz da kaçıkça gelir. *Peki ama neden şu açıkça görülen kapıyı görmüyor, oraya doğru seğirtmiyorlar?* İçerdekiler kapıya yaklaşınca avaz avaz bağırmaya başlayıp tabanları yağlıyorlar. İçlerinden biri kaçmaya kalkıştı mı üstüne çullanıp gebertiyorlar. Ancak bir avuç insan öbür tutsaklar uyurken, geceleri zindanın dışına sızabiliyor.

İsa da bu durumdaydı. Ve onu öldürecekleri zaman zindandakilerin davranışı da buydu.

Yaşama işlevi çevremizdedir, içimizdedir, duyularımızdadır, burnumuzun dibindedir, her hayvanda, her bitkide, her çiçekte açıkça görülebilir. Bedenimizde, kanımızda duyarız onu. Ama zindandakiler için bu işlev bilmecelerin en büyüğü, en çözülmezidir.

Oysa Dirim bilmece değildi. Bilmece, onun bu kadar uzun süre çözülmeden kalabilmiş olmasıdır. Büyük dirimsel-türeyim (biogenesis) ve dirimsel-enerji sorunu çıplak gözle de kolayca algılanabilir. Kocaman Dirim ve Dirim'in kökeni sorunu düpedüz *ruhçözümsel* bir sorundur; onca zaman bunun çözümünden kaçmayı başarmış olan İnsan'ın kişiliğiyle ilgili bir sorundur. Kanser salgını göründüğü kadar büyük bir sorun değildir. Sorun, büyük bir ustalıkla bu salgına yan çizmeyi beceren kanser uzmanlarının kişilik yapısındadır.

İnsanın sorunu, İLKE OLARAK ASAL ÖĞEDEN KAÇMASI'dır. Bu kaçma ve kaçınma insanın köklü yapısından gelmektedir. İnsanoğlu-

nun kişilik yapısının sonucudur tuzağın çıkış yolundan kaçınması. İnsan zindandan çıkmaktan korkmakta, nefret etmektedir. Çıkış kapısını bulma girişiminden özenle kaçınmaktadır. Büyük bilmece budur.

Bütün bu dediklerimiz zindanda yaşayanlara tam bir çılgınlık gibi gelmektedir elbet. Gelip bunları zindanda anlatacak adam ölüm yargısını kendi eliyle imzalamış olur; zindanın duvarlarının niteliğini incelemeye avuçla para ve zaman harcayan bir bilim akademisi üyesi olsa da durum aynıdır. Yazgılarına boyuneğmiş olarak ya da umutla insanların tuzaktan kurtulmaları için tanrıya yakaran dindarlardan biri olsa da. Ya da yakınlarının zindanda açlıktan ölmemeleri için elinden geleni yapan aile babalarından biri de olsa. Ya da zindandaki yaşamı daha çekilir kılmaya uğraşan işleyim tekellerinden birinde çalışıyor olsa durum değişmez. Şöyle ya da böyle, öldürülecektir: ya toplumdışı edilecek, ya yasaları çiğnediği gerekçesiyle, zindana atılacak, kimi zaman da elektrikli iskemleye oturtulacaktır. Suçlular, tuzaktan çıkış yolunu bulan ve zindandaki arkadaşlarını itip kakarak oraya doğru seğirtenlerdir. Kurumların dışına kaçan ve Orta Çağ'daki büyücüler gibi elektrik akımıyla kıvranan akıl hastaları da çıkış yolunu gören, ama kapıya yaklaşmanın yarattığı ortak korkuyu aşamamış insanlardır.

Zindanın dışında, dört bir yanında, gözün görebildiği, kulağın duyabildiği her şeyde yaşayan Dirim vardır. Zindanın içindekiler için bu, Tantalus'un karşılaştığına benzer bir kışkırtma, ıstırap kaynağıdır. Dirim'in orada olduğunu görür, duyar, kokusunu alır, durmadan arzularsınız, ama zindanın kapısından çıkamazsınız bir türlü. Zindanın kapısından çıkıp gitmek olanaksızlaşmıştır. Düşte, şiirlerde, büyük beste ve resimlerde olasıdır, ama artık siz bunu yapamazsınız. Çıkış kapısının anahtarları sizin kişilik yapınızla ruh ve bedeninizin makinamsı katılığı içine sıkışıp kalmıştır.

En büyük ağlatı budur. Ve İsa bunun bilincine varmıştır.

Uzun süre karanlık bir bodrumda yaşarsanız ışıktan nefret edersiniz. Gözlerinizin ışığa dayanma gücünü yitirmesi de olasıdır. İşte bu yüzden insan güneş ışığından nefret eder sonunda.

Zindanda yaşayanlar, çocuklarını zindan yaşamına alıştırabilmek için dirimi düşük ve dar bir düzeyde tutacak, karmaşık uygulayımlar

geliştirmektedirler. Zindanda düşünce ve eylemin rahatça kanat çırpabileceği kadar geniş yer yoktur. Her devinim, dört bir yanda engele toslamaktadır. Bunun sonucunda, Dirim'in örgenleri de körelmektedir; zindana atılmış yaratıklar dirimi dolu dolu algılama duyularını yitirmişlerdir.

Geriye kölelikten çok çok önceleri yaşanmış mutlu bir Ömür'ün anısıyla mutlu yaşamaya duyulan yoğun özlem kalmıştır. Ama özlemle anı gerçek yaşamda yaşanamaz. Dolayısıyla, bu darlıktan *Yaşama duyulan nefret* doğmuştur.

Yapıtımıza *Dirimin Öldürülüşü* adını vermekle yaşama duyulan bu nefretin bütün belirtilerini özetlemek istedik. Gerçekten de, İsa, *çağdaşlarının yaşama besledikleri nefretin* kurbanı olmuştur. Onun acıklı yazgısı, gelecek kuşaklara günün birinde dirimin yasalarını yeniden yürürlüğe koymaya kalkışırlarsa başlarına gelecekleri anlatabilir. İlerki kuşakların başlıca görevi insanların kötülüğüne ("günaha") kafa tutmak olacaktır. Bu iz üzerinde araştırma yaparken ve geleceğin iyi/kötü bütün olanaklarını kestirmeye çalışırken, İsa'nın öyküsü çok acıklı bir imlem kazanmaktadır.

İsa'nın neden can verdiği hâlâ çözülememiş bir gizdir. İki bin yıl önce yaşanan ve insanlığın yazgısını korkunç derecede etkileyen bu acıklı olayı zırhlı insan dünyasının mantıksal bir *gerekliliği* olarak göreceğiz. Yazılan sayısız kitaba, incelemeye, araştırmaya, soruşturmaya karşın, İsa'nın öldürülüşünün gerçek nedeni henüz bulunamamıştır. İsa'nın öldürülüşünün gizi pek çok çalışkan kadın ve erkeğin görüş ve düşüncesinin giremediği bir alanda saklı kalmıştır; bu da giz'in bir parçasıdır zaten. İsa'nın öldürülüşü, en azından yazılı tarih boyunca insan kafasını kurcalayan bir bilmece olagelmiştir. Ve bu yalnız İsa'yı değil, *zırhlı* insanın kişilik yapısını ilgilendiren bir SORUN'dur. Evcilleşmemiş boğa üzerinde kırmızı bir nesnenin yarattığına benzer etkiler yaratan nitelik ve biçimde davrandığı için, İsa, bu insan yapısının kurbanı olmuştur. Bu anlamda, İsa'nın *Yaşam ilkesinin ta kendisini simgelediğini* söyleyebiliriz. Sözkonusu dirimin aldığı biçim, Roma işgali altındaki Yahudi uygarlığınca belirlenmişti. İsa kendi doğumundan 3000 yıl önce de, 2000 yıl sonra da öldürülebilirdi. *Yaşam ilkesi* (OR) ile *coşkusal veba* (EP) arasındaki çatışma, toplumsal açıdan, İsa'nın

zamanındaki Filistin'dekine benziyorsa, İsa herhangi bir çağda, herhangi bir ekinsel bağlam içinde öldürülebilir.

Yaşayan Varlık'ın zırhlı insan-hayvan tarafından öldürülüşü'nün temel niteliklerinden biri, sayısız kılığa bürünmesi, sayısız nedene bağlanmasıdır. İnsanın toplumsal yaşamının üstyapıları, yani tutumbilimsel (iktisadi) yapılar, savaşlar, akıldışı siyasal hareketler, dirimi ortadan kaldırmaya yarayan toplumsal örgütler insan denen memeli hayvan açısından taşıdıkları acıklı temel niteliği bir sürü akılsallaştırma, gizleme ve soruna değinmeyen kanıt altında boğulmaktadır; üstüne üstlük, yasayla suçu, Devlet'le halkı, aktöreyle cinsel etkinliği, uygarlıkla doğayı. Güvenlik örgütüyle suçluları ve insan yoksulluğunun egemen olduğu yerdeki daha başka birçok şeyi karşı karşıya getiren bir dizge *çerçevesinde* kalırsak, bütün bunlar son derece mantıklı ve tutarlıdır. Kendini bu soykırımın dışında tutup bütün o gürültü patırtıya kulaklarını tıkamanın dışında, bu bataktan kurtulmak olanaksızdır. Bu arada, okurlarımızın yüreğine su serpmek üzere, sözünü ettiğimiz gürültü patırtıyı ve dışardan boşunaymış gibi gözüken koşuşmayı hepten akıldışı, ereksiz ve imlemsiz bir etkinlik saymadığımızı da belirtelim. Yaşanan ağlatının en büyük özelliklerinden biri, insan davranışının kimi koşulları içinde ve kendi alanının görüngesi içinde baktığımızda, bu anlamsızlığın *geçerli, anlamlı* ve *gerekli* olmasıdır. Çünkü coşkusal vebanın akıldışılığı sağlam bir temele dayanmaktadır. İnsan davranışını sakınımla inceleyen kişiye binlerce yıldır bedensel boşalma işlevinin, dirimsel işlevin, İsa'nın öldürülüşünün ve insan yaşamının daha başka temel olguları çevresinde örülen sessizlik alabildiğine anlamlı gözükmektedir.

Gerçekte, Dirim'in temel işlevi, bedensel boşalma işlevi ile İsa'nın öldürülüşünün ardındaki gizler bir anda ortaya serilse, insan soyu korkunç bir yıkımla karşılaşırdı. İnsan soyu, sürüp giden dertlerinin derinliğini ve gerçek devindirici gücünü sağlıklı bir akılsallığa dayanarak ve haklı olarak öğrenmeye yanaşmamıştır. Bilginin böyle ansızın ortaya çıkıvermesi, bütün savaşlara, açlıklara, coşkusal kıyımlara, çocukların çektiği yoksulluğa karşın insanlığı iyi kötü ilerleten şeyleri kötürüm edip yere sererdi.

Sayısız hastalığın, hiçbir tanı konamadan ya da savaşılamadan, karşı konamadan, binlerce yıl nasıl yayılabildiğini anlamadan *"Geleceğin Çocukları"* ya da *"Dünya Yurttaşlığı"* gibi büyük tasarılar ortaya atmak çılgınlık olurdu; bu hastalıkların, insanlara biraz ışık ve rahatlık getirme konusunda yapılan parlak girişimlere nasıl direndiklerini: büyük düşün gerçekleştirilmesine doğru atılan her yeni adımın nasıl daha korkunç bir yoksullukla sonuçlandığını: bütün dinlerin, tüm iyiniyetlerine karşın, ereklerinden nasıl uzaklaştıklarını, ayrık bir olayın insanlık için nasıl büyük bir tehlike haline dönüştüğünü anlamak gerekir: toplumculuk ve kardeşlik devletçilikle baskının en kötüsüne dönüşmüştür. Kısacası, yanımıza yöremize bakmadan, binlerce yıldır insanlığı öldürmüş olan şeyi aydınlığa kavuşturmadan böyle büyük tasarılara girişmek suç olur. Böyle davranmakla, olsa olsa hastalığı ağırlaştırırız. Bugünkü koşullarda, çocukları elden geldiğince iyi yetiştirmekten çok daha önemlidir İsa'nın (yani Dirim'in) öldürülüşünü aydınlatmak. İnsan denen varlıkların başlattıkları bütün girişimlerde olduğu üzere, bu yeni ve umut verici girişim, başka türlü bir eğitim dizgesine ulaşma girişimi de tam tersine dönüşürse, bugünkü eğitim yıkımını sona erdirme umudu hepten yitip gider. Sakın aldanmayalım: *insan kişiliğinin, çocuklarımızı yetiştirme biçimimizin bütün yönleriyle tepeden tırnağa değiştirilmesi sonucu yeni bir yapıya kavuşturulması doğrudan doğruya Dirim'in (Yaşam'ın) kendisiyle ilgilidir.* İnsanoğlunun erişebileceği en köklü coşkular (heyecanlar), genişlik, derinlik ve kaçınılmaz erimleriyle, yaşamın bütün öbür işlevlerini aşmaktadır. Dolayısıyla, yeni bir kişilik yapısı kurma girişiminin uğrayacağı başarısızlık ya da sapmanın doğuracağı dertler çok daha derin ve önemli olur. Umudu boşa çıkarılan ve kösteklenen Dirim'den daha yıkıcı şey yoktur yeryüzünde. Bunu hiç gözden ırak tutmamak gerekir.

Bu sorunu en yetkin, okulcu, ayrıntılı biçimde ortaya koymak elimizde değildir. Bizim bütün yapabileceğimiz, ilerde kullanılabilecek birtakım hazineler bulgulamak üzere, bakışlarımızla alanımızı taramaktır; dağları bayırları dolaşan yırtıcı hayvanların, oralara gelmeyi göze alacak insanları bekleyen gizli tuzakların yerini saptamak ve bütün bunların nasıl işlediğini kavramaktır. Kendi sabırsızlığımızın,

günlük alışkanlıkların ya da eğitim sorunuyla hiçbir ilintisi bulunmayan birtakım çıkarların tuzağına düşmemeye dikkat edeceğiz. Kısa bir süre önce yapılan dirimsel enerjiyi temel alan eğitimciler toplantısında, eğitimin daha birkaç yüzyıl başlıca sorun olarak kalacağı söylendi. Çünkü, "Geleceğin Çocukları"nın coşkusal vebanın saldırılarına karşı koyamamaları olasılığı büyüktür. Şurada burada başarısızlığa uğrayacaklardır. Bunun nasıl olacağını bütünüyle kestiremiyoruz. Ama bu yeni tür çocukların Dirim'in bilincine varmaları, bu bilincin sonunda bütün insan topluluğuna yayılması umudu *vardır*. Eğitimi çıkar sağlayan bir iş gibi gören eğitimci bu konuyla ancak çıkar umudu varsa ilgilenir. Böyle eğitimcilerden sakınalım.

Yarının eğitimcisi (bir makina gibi değil) dizgeli olarak, zaten bütün sahici eğitimcilerin bugün de yaptıklarını yapacaktır: her çocuktaki Dirim'in niteliklerini *duyacak*, çocuğun özgül niteliklerini *tanıyacak* ve bunların serpilip gelişebilmesi için *her şeyi yapacaktır* Bugünkü toplumsal eğilim, yani canlı coşkusal anlatımın doğuştan gelme niteliklerine *karşı çıkan* eğilim sürdükçe, sahici eğitimci iki görev üstlenecektir: bir çocuktan öbürüne değişen coşkusal anlatımları yakından tanıyacak ve bu canlı niteliklere uzaktan ya da yakından karşı çıkan toplumsal etkileri hesaba katmayı öğrenecektir. Ancak çok uzak bir gelecekte, bu gereklilikleri hesaba katan bilinçli bir eğitim uygarlıkla doğa arasındaki karşıtlığa son verdiği, dirimsel enerji bilimiyle toplumsal yaşam birbirlerini kösteklemedikleri, tersine birbirlerini tamamladıkları, birbirlerine destek oldukları zaman eğitim tehlikeli bir iş olmaktan çıkacaktır. Bu evrimin çok yavaş ve çetin olacağını, bizden bir sürü özveri isteyeceğini unutmamak gerekir. Bu yolda pek çok kişi coşkusal vebanın kurbanı olacaktır.

Bundan sonraki görevimiz, her çocukta alabildiğine değişen, doğuştan gelme coşkusal anlatımlarla insanın makinasal, zırhlı yapısının doğurduğu, genel ve kendine özgü bir nefret dalgası içinde bu niteliklere karşı çıkan kişilikler arasındaki çatışkının temel özelliklerini gözler önüne sermek olacaktır.

Kişilik çözümlemesi, insan davranışındaki sayısız değişimlere karşın, insan tepkilerindeki yasaları ana çizgileriyle ortaya çıkarmayı başarmıştır. Ve bunu, öncelikle sinirceler (nevrozlar) ile çıldırıları (psi-

kozları) gözönünde bulundurarak yapmıştır. *Coşkusal veba*'nın kendine özgü devindirici güçlerini ele alırken aynı şeyi yapmak niyetinde değiliz. Vebalı kişilerin bireysel tepkilerinin özgül betimlemeleri, eğitimcilerle hekimleri gereken ayrıntılı bilgiyle donatmak üzere, yeri geldiğinde bol bol verilecektir.

Hıristiyan dünyasında ve Hıristiyanlığın dolaylı ya da dolaysız etkilediği ekinlerde "günahkâr insan"la "Tanrı"sı arasındaki çelişki çok belirgindir. Buralarda insan "Tanrı'ya benzemeye" çağrılır. "Tanrıya benzer" yaratılmıştır. Ama "günahkâr"dır. Peki, Tanrı'ya benzer yaratıldığına göre, günah nasıl sızabilmiştir bu dünyaya? İnsanoğlu, davranışlarında hem "Tanrı"ya benzerdir, hem de "günahkâr". Başlangıçta, insanoğlu "Tanrı'ya benziyordu", günah sonradan ortaya çıktı. Tanrı ülküsüyle günahlı gerçeklik arasındaki çatışkı, kutsalı, tanrısalı şeytansıya çeviren bir yıkımın sonucudur. Bu dediğimiz hem toplumsal tarih için geçerlidir, hem de, makinacı-gizemci uygarlık insanın "tanrısal" yüklemlerini bastırmaya başlayalı beri, her çocuğun evrimi için. İnsanoğlunun kökeni cennettedir, ve içinde hep cennet özlemi vardır. Bir bakıma, evrende boygösterrmiştir ve hep cennete dönmeyi özlemektedir. Bunlar, insanın coşkusal anlatımlarını çözmeyi bilen herkes için tartışılmaz gerçekliklerdir. İnsanoğlu özünde iyidir, ama alabildiğine kabadır da. İyilikten kötülüğe, kabalığa geçişi her çocukta gözleriz. Demek ki Tanrı insanın İÇİNDE'dir, onu daha başka yerlerde, tek başına egemenlik sürdürürken aramak boşunadır. Cennet, içimizdeki doğru yol ve iyiliktedir, yoksa insan denen memeli hayvanın yitik cennetin yerine koyduğu, melek ve iblislerle dolu o gizemli "öbür dünya"da değil.

İsa'ya zulmedip canını alan acımasız kişi, Tarsus'lu Paul, Tanrı'nın verdiği, doğuştan iyi "BEDEN" ile, bin yıl sonra Kilise'nin kurucusu Ermiş Paul haline geldiği zaman ateşe atılıp yakılan, İblis'in elkoyduğu "TEN"i kesin çizgilerle birbirinden ayırmıştır. İlk Hıristiyanlığın "*beden*"le "*ten*" arasına koyduğu ayırım, dirimsel enerji biliminin doğuştan gelme, doğa ("Tanrı") tarafından verilmiş "*birincil*" eğilimlerle sapık ve kötü ("iblis" "günah" ürünü) "*ikincil*" eğilimler arasında gördüğü bugünkü ayrımın habercisidir. Demek ki insanlık, bir bakıma, öteden beri gelip geçici dirimsel durumun, doğal verilerinin ve dirimsel

yozlaşmasının bilincine varmıştır. Hıristiyan öğretisinde, "TANRI" (tinselleşmiş beden) ile "İBLİS" (yozlaşıp "ten" haline gelmiş beden) arasındaki şu belirgin, acıklı karşıtlık herkesçe bilinmekte ve dile getirilmektedir. Bugün insanoğlu için, "Tanrı vergisi" üretken cinsel sarılma yerini bayağı "cinsel ilişki" kavramına bırakmıştır.

İLK GÜNAH BİR BİLMECE

Dirim bükülgendir; karşı çıkarak ya da çıkmayarak, çarpılarak ya da çarpılmayarak, başkaldırarak ya da kaldırmayarak varoluşun bütün koşullarına ayak uydurur. Canlı maddenin en büyük talihlerinden biri olan bu bükülgenlik, Coşkusal Veba onu alıp erekleri uğrunda kullandığı zaman, dirimin köleleşmesine yolaçan nedenlerden biri olacaktır. Aynı Dirim, okyanusların dibinde ya da yüce bir dağın başında başka başka çıkar karşımıza. Karanlık bir mağarada başkadır, bir kan damarında başka. Cennet Bahçesi'nde başkaydı, şimdi insanlığın çürüdüğü zindanda başkadır. Cennet Bahçesi'nde tuzak nedir bilmezdi; başka türlü bir yaşayış düşünmeksizin, bütün çocuksuluğuyla, bütün sevinciyle tam bir Cennet yaşamı sürüyordu. Zindan yaşamı konusunda söyleneceklere kulak asmıyordu; zaten biri gelip ona bundan sözetseydi, yüreğiyle değil, "beyni"yle dinlerdi. Cennet'teki Yaşam oradaki koşullara bütünüyle uygundu.

Dirim, *Zindan*'da, kapana kısılmış canların yaşamını sürmektedir. Zindan yaşamına tez elden, bütünüyle ayak uydurmuştur. Bu ayakuydurma öylesine eksiksizdir ki, belleğinde ancak şöyle belli belirsiz bir Cennet Yaşamı anısı kalmıştır. Dirim kapana kısılmıştır. Çoktan uçup gitmiş —ama şöyle ya da böyle hâlâ varlığını sürdüren— bir düşe, belli belirsiz bir özleme, huzursuzluğa, ivecenliğe, sinirliliğe ayakuydurmaktadır. Bütün bunların eskiden Cennet'te sürülen Yaşam'ın belli belirsiz anısının işaretleri olduğu düşüncesi kapana kısılmış canların erincini bozmamaktadır. Uyum tamdır. Giderek, aklın sınırlarını zorlayacak kerteye varmıştır.

Zindan Yaşamı, yakında, burada böyle yaşanır denerek, bütünüyle özümlenecektir. Zindan yaşamına özgü, Dirim'in özgürce dolaşacağı

bir dünyada hiçbir anlam taşımayacak birtakım kişiliklerin ortaya çıktığı görülecektir. Sürekli zindanda geçen Yaşam'ın biçimlendirdiği bu kişilikler bir bireyden ötekine değişecektir. Bunlar birbirleriyle çelişip çatışacaktır. Her biri kendi açısından mutlak doğruyu savunacaktır. Yalnız BİR tek ortak nitelikleri olacaktır: *Şu temel soruyu ortaya atma yürekliliğini gösterecek kişiyi gebertmekte işbirliği edeceklerdir:* "BAĞIŞLAYICI BİR TANRI ADINA, KARABASANLARLA DOLU BİR ZİNDANIN DİBİNDEKİ ŞU KORKUNÇ DURUMA NASIL DÜŞTÜK?"

İNSANOĞLU CENNET'İ NEDEN YİTİRDİ?

GÜNAH'IN KURBANI OLDUĞUNDA GERÇEKTEN NE YİTİRDİ?

İnsanoğlu, zindanda, binlerce yıl boyunca, büyük bir kitap yarattı: KUTSAL KİTAP. Bu kitap insanın zindanda işlediği günahların, çektiği acıların, arzularının, umutlarının, utkularının, sıkıntılarının, kavgalarının öyküsüdür.

O, birçok ulus tarafından, birçok dilde düşünülüp yazıldı. Temel niteliklerinden kimisini çok çok uzaklarda, insanoğlunun yazılı ya da sözlü anılarında buluruz. Ancak, işlerin çok çok önceleri bambaşka olduğunu, insanın bilinmeyen bir biçimde İblis'in pençesine düştüğünü, günah işlediğini geçmişle ilgili bütün anlatılarda buluruz.

Dünyadaki Kutsal Kitaplar, insanoğlunun insanın günahına karşı giriştiği kavganın anlatılarıdır.

Kutsal Kitap insanın zindandaki yaşamından bol bol sözetmekte, ama *oraya nasıl düştüğüne pek az değinmektedir.* Şurası açık ki, çıkış kapısı, insanoğlunun Cennet'ten kovulduğu zaman bu zindana girdiği kapının aynısıdır. Kutsal Kitap'ın içinde milyonda bir oranında yer tutan, sözcüklerin gösterdiği şeyi gizlemek istercesine ağır mı ağır bir dille yazılmış ender satırların dışında, neden kimse bu konuda bir şey söylemiyor acaba?

Adem' le Havva'nın düşüşü, hiç kuşkusuz, Tanrı'nın *türeyimle* ilgili yasalarından birini çiğnemelerinden ötürüydü:

"Ve ikisi de, erkekle kadını çıplaktı, ve birbirlerinden utanmıyorlardı." (Oluş 2:25).

Bu metin, kadınla erkeğin çıplaklıklarının bilincinde olmadıklarını ve bundan utanmadıklarını, bunun da *Tanrı*'nın isteği olduğunu kanıtlamaktadır. Peki sonradan n'oldu acaba? Kutsal Kitap bunu bize açıklıyor:

"Yılan, Ulu Tanrı'nın yarattığı hayvanların en kurnazıydı. Yılan gelip kadına: 'Demek Tanrı size bahçedeki bütün meyvelerden yemeyeceğinizi söyledi, öyle mi?' dedi. Kadın yılana karşılık verdi: 'Bahçedeki ağaçların meyvelerini yiyebiliriz. Ama tam ortadaki ağacın meyvesi için Tanrı: 'Sakın bundan yemeyin, yoksa ölürsünüz,' dedi.' Bunun üzerine yılan kadına karşılık verdi: 'Yok canım! Ölmezsiniz! Ama Tanrı, o meyveden yediğiniz gün gözünüzün açılacağını, iyiyle kötüyü ayırdedebilen tanrılara benzeyeceğinizi biliyor.' Kadın, ağacın yemişinin iyi olduğunu, güzel gözüktüğünü ve bu ağacın insanda iyiyi kötüyü anlama arzusu uyandırdığını gördü. Gidip meyvesinden koparıp yedi. Yanındaki erkeğine de verdi, o da yedi. Bunun üzerine, ikisinin de gözleri açıldı ve çıplak olduklarını ayırdettiler; ve incir yapraklarını birbirine tutturdular, kendilerine peştemal yaptılar.

Ve akşamın serinliğinde bahçede dolaşan Tanrı'nın sesini işittiler: ve Adem'le karısı Tanrı'ya görünmemek için bahçedeki ağaçların arasına saklandılar. Ulu Tanrı Adem'e seslendi, 'Neredesin?' dedi. Bunun üzerine Adem: 'Bahçede sesini işittim,' diye karşılık verdi 've çıplak olduğum için korkup saklandım.' Tanrı: 'Kim öğretti sana çıplak olduğunu?' diye sordu. 'Sana yasakladığım ağacın meyvesinden mi yedin?' Adem yanıtladı: 'Yanıma kattığın kadın bana ağacın meyvesinden verdi, ben de yedim!' Bunun üzerine Ulu Tanrı kadına: 'Ne yaptın sen?' dedi ve kadın: 'Yılan kandırdı beni, ağacın meyvesinden yedim' karşılığını verdi.

Bunun üzerine Ulu Tanrı yılana: 'Bunu yaptığına göre, bütün evcil ve yaban hayvanların en ilençlisi sen ol' dedi.

'Ömrünün sonuna dek yerde sürünecek, toprak yiyeceksin. Senin soyunla kadının soyu arasına düşmanlık koyacağım. O senin kafanı ezecek, sen de onu topuğundan sokacaksın.'

Kadına dönüp: 'Doğum sancılarını arttıracağım, oğullarını acılar içinde doğuracaksın. Arzun seni kocana koşturacak, ve kocan efendin olacak.' dedi.

Adem'e de: 'Karının sözünü dinleyip ağacın meyvesinden yediğin için, senin yüzünden yeryüzünü ilençliyorum! Ömrünün sonuna dek günlük ekmeğini kan ter içinde kazanacaksın. Toprak senin için dikenler ve çalılar üretecek, kırlarda biten otları yiyeceksin. Topraktan geldiğine göre, yeniden oraya dönene dek ekmeğini alınteriyle yiyeceksin. Çünkü sen çamurdan yoğruldun, yine çamur olacaksın.' dedi.

Adem karısına 'Havva' adını verdi, çünkü o bütün canlıların anasıydı. Ulu Tanrı kadınla erkeğe deriden birer urba yapıp giydirdi.

Ve Ulu Tanrı sonra: 'İşte, insanoğlu şimdi bizlerden biri oldu, iyiyi kötüyü ayırdedecek hale geldi: dikkat edelim de elini bu sefer yaşam ağacına uzatmasın, meyvesinden koparıp yemesin ve sonsuza dek yaşamasın!' dedi.

Ve Ulu Tanrı, insanoğlunu hamurunun alındığı toprağı işlesin diye, Cennet'ten yeryüzüne gönderdi.

Böylece insanoğlunu kovdu ve Cennet Bahçesi'nin doğusuna Kerubilerle fırıl fırıl dönen alevli kılıcı dikti, yaşam ağacına giden yolu korumak üzere."

(*Oluş*, 3,1-24.)

Demek ki, "Ulu Tanrı'nın kırlarda yarattığı hayvanların en kurnazı" yılan vardı Cennet Bahçesi'nde. Hıristiyan yorumcu için, Cennet Bahçesi'ndeki biçimiyle, yılan yerde sürünen bir hayvan değildir. O, başlangıçta, "bütün yaratıkların en incesi, en güzeli"ydi. Ve sonradan başına yağan tüm ilençlere karşın, ilk güzelliğinden izler kalmıştır. Yılanın her devinimi alımlıdır, birçok yılan türünün canlı renkleri vardır. İblis, yılanda, ilkin bir Işık Meleği gibi gözükmüştür. Demek ki yılan Dirim'in simgesidir, erkeklik örgenidir.

Derken, nedendir bilinmez, yıkım çöker tepeye. Bu işin nasıl olduğunu hiçbir zaman kimse bilememiştir, kimsecikler bilemeyecektir: o güzelim yılan, "Işık Meleği", "yaratıkların en incesi", "insandan sonra gelen yaratık" ilençlenmiş, "günahın doğadaki kötülüklerini göstermek üzere Tanrı tarafından ortaya konmuş kanıt" haline gelmiştir: "yaratıkların en incesi, en güzeli", "tiksinç bir sürüngen"e dönüşmüştür.

Ve insan soyunun tarihindeki en acıklı, en şeytansı, en yıkıcı olayı gözlerden saklamak, onu yüreğin ya da aklın kavrayışından kaçırmak

üzere özel bir kurul toplanmış gibi, bu yıkım bir bilmece haline gelir, elsürülmez olur; insanın tuzağa düşmesinin, o büyük bilmecenin bir parçası haline gelir; ve hiç kuşkusuz, insanın, neden geldiği kapıdan bu zindanın dışına çıkmadığının anahtarı işte bu yıkımdadır. Kutsal Kitap yorumcusu bile bu konuda şöyle demektedir: "Günahın kefaretini ödeme bilmecesi işte burada, yani 'yaratıkların en incesi, en güzeli' yılanın tiksindirici bir sürüngen haline gelişinde üstü kapalı anıştırılmaktadır."

Neden acaba bütün bunlar? Kulak verelim bakalım.

Cennet Bahçesi'nde özel bir ağaç vardı, ve Tanrı Cennet'teki insanoğluna: "Bahçedeki bütün meyvelerden yemeyeceksin," dedi.

Ve kadın yılana dedi ki, bahçedeki yemişlerden yiyebiliriz.
Ama bahçenin ortasındaki ağacın meyvesine gelince, Tanrı, bundan yemeyeceksiniz, elinizi bile sürmeyeceksiniz, yoksa ölürsünüz, dedi.

(*Oluş*, 3:2,3)

Geçip giden altı bin yıl içinde kimse açıkladı mı bu ağacın ne olduğunu? Hayır. Neden acaba? Bu ağacın ardındaki gizem, insanın tuzağa düşmesini örten giz perdesinin bir parçasıdır. Ağaçla ilgili bilmeceye bulunacak çözüm büyük bir olasılıkla insanın neden tuzağa düştüğü sorusunu da aydınlığa kavuşturacaktır. Meyvesi yasaklanmış ağaçla ilgili bilmecenin çözümü hiç kuşkusuz, ters yönde kullanıldığı zaman *çıkış* kapısı haline gelecek zindana giriş kapısını gösterecektir bize. Oysa, bugüne dek hiç kimse meyvesi yasaklanmış ağacı örten giz perdesini kaldırmaya kalkışmamış; zindandakiler, binlerce yıldır, kafalarında bir tek erekle: *Meyvesi yasaklanmış ağaç bilmecesinin çözümünü önleme* kaygısıyla, milyonlarca kitap yazıp dağlar kadar sözcük kullanarak, zindanda olmanın kötülüğünü akıl çerçevesine oturtmaya, yorumlamaya, bu konuya bulaşan cinleri kovmaya uğraşmışlardır.

Güzellik ve inceliğini sürdüren yılan bu konuda daha bilgilidir. "Yok canım," demiştir kadına, "hiç kuşkusuz ölmezsiniz: Tanrı çok iyi bilir ki, bu meyveden yediğiniz gün gözünüz açılacak ve sizler iyiyle kötüyü birbirinden ayırabilen tanrılara benzeyeceksiniz."

Peki, insanın düşmesine o güzelim yılan yolaçtıysa, bütün şunların anlamı nedir?

Tanrı'nın arzusuna uygun olarak cennette mutlu yaşayan insanoğlu, belli bir ağacın meyvesinden yediğinde Tanrı'ya benzeyecekse, gözleri açılacaksa, "iyiyi kötüyü ayırdedecekse", *nasıl olmuş da böylesine şeytansı bir ağaç Tanrı'nın bahçesinde baş köşeye kurulmuştur?*

Sizi Tanrı'ya benzer kılacak bir ağacın meyvesinden, *bilgi* yemişinden yiyince neden cenneti *yitiriyorsunuz?* Bildiğim kadarıyla, Kutsal Kitap bunu söylemiyor. Ayrıca, şimdiye dek kimsenin bu soruyu sorup sormadığı da merak edilebilir. Söylencenin pek bir anlamı yok: sözkonusu ağaç iyiyle kötüyü birbirinden ayırdetmeye yarayan bilgi yemişini taşıyan ağaçsa, meyvesini yemenin ne kötülüğü olabilir? Meyvesinden yiyince, Tanrıları kötü yolda değil, olsa olsa *iyi* yolda izlersiniz. Görüldüğü gibi, yine bir anlamı yok söylenenlerin.

Yoksa, cennette bile, *Tanrı'yı daha iyi tanımak ve ona benzemek,* başka bir deyişle *Tanrı'nın yolunda yaşamak* yasak mı?

Yoksa bütün bunlar, zindanın dışında geçmiş günlerini şöyle böyle anımsayan tuzağa düşmüş insanoğlunun uydurduğu şeyler mi? Doğrusu, bu varsayım hiç de akla aykırı gözükmüyor. Gerçekte, insanoğlu, yüzyıllardır Tanrı'yı tanıma, Tanrı'nın arzusuna uyma, Tanrı sevgisini ve yaşamını tatma arzusuyla kıvranmıştır: ve Bilgi ağacının meyvesini yiyerek bunu ciddi olarak gerçekleştirmeye başladığı an cezalandırılmış, cennetten kovulmuş, sonsuz yoksulluğa mahkum edilmiştir. Hiç mi hiç anlamı yok bunun ve korkarız yeryüzündeki hiçbir Tanrı temsilcisi kendine bu soruyu sormamış, giderek bu yönde düşünme zahmetine bile girmemiştir.

Ve kadın ağacın meyvesinin iyi olduğunu, göze hoş gözüktüğünü, ağacın insanı daha bilge olmaya özendirdiğini görünce meyvesini koparıp yedi, yanındaki erkeğine de verdi; o da yedi.

Ve ikisinin de gözü açıldı, ve çıplak olduklarını bildiler; ve incir yapraklarını birbirine tutturup kendilerine peştemal yaptılar

(*Oluş,* 3: 6,7)

İnsanoğlu böylece ilk kez tuzağa düştüğünde, kafası karıştı. Neden böyle ansızın tuzağa düştüğünü anlayamıyordu. Yanlış bir şey yaptığını duyumsadı, ama *neyi* yanlış yaptığını anlayamadı. Eskiden çıplaklığından utanmıyordu, derken, ansızın üreme örgenlerinden utandı. Yasaklanmış "Bilgi" ağacının meyvesini yemiş, Kutsal Kitap diliyle söylersek, Havva'yı *farketmiş, cinsel anlamda ona sarılmıştı.* Ve işte bu yüzden Tanrı'nın Cennet'inden kovulmuştu. Tanrı'nın malı olan güzelim yılan onları baştan çıkarmıştı; kıvrılıp bükülen, canlı Dirim'in ve erkeklik örgeninin simgesi yapmıştı bu işi.

Bu noktayla zindan yaşamı arasında geniş, derin bir kavrayış uçurumu vardır. Dirim, zindandaki yaşama ayakuydurabilmek için yeni varoluş biçimleri ve yolları geliştirmek zorundaydı; bu biçimlerle yollar zindan için dirimsel önem taşıdığı halde Cennet Bahçesi'nde hiç mi hiç gerekli değildi.

Sessiz, acı çeken, düş kuran, uğraşıp didinen, Tanrı'nın yaşamından koparılmış insan yığınları dinadamlarıyla dinadamlarının, peygamberlerle peygamberlerin, krallarla kralların, başkaldıranlarla kralların çatıştıkları verimli toprağı; zindanda insanoğlunun içine yuvarlandığı yoksulluğu ortadan kaldıran büyük iyileştiricilerin, üfürükçülerin, büyük tıp "yetkeleri"nin, kırık çıkıkçıların, gizli bilimcilerin boyattıkları bahçeyi oluşturdu. İmparatorların yanında özgürlük satıcıları boygösteriyor, zindana düşmüş insanoğlunun yaşamına çekidüzen veren büyük örgütçülerin yanında siyasal yosmalar, Barabbas'lar ve halk mahkemelerindeki zehirli yılanlar doğuyor; Yasa'ya karşı işlenen Günah ve Suçlar, bunların yanında onları yargılayacak yargıçlar ve cellatlar; tuzaktaki yaşamla bağdaşmayacak özgürlüklerin yürürlükten kaldırılması, zindandaki Yurttaşlık Özgürlükleri'ni savunacak Dernekler beliriyordu. Yine bu bataklıkta "parti" adı verilen büyük siyasal örgütler yeşeriyor: kimisi, tuzaktaki "yerleşik düzen" adını verdikleri şeyi korumak üzere sözümona "tutucu" (koruyucu) adını alıyor (bunlar zindandaki yaşamı çekilir kılan yasalarla yönetmelikleri olduğu gibi saklamaya çalışıyor), bunların karşısındakiler, yani sözümona "ilericiler"se, zindanda biraz daha özgürlük istedikleri için savaşıyor, acı çekiyor ve kodeslerde can veriyorlardı. İlericiler şurada burada tutucuları işbaşından uzaklaştırmayı başarmış, "Zindanda Özgürlük"ü ya da "ZİNDANDA EKMEK VE ÖZGÜRLÜK"ü gerçekleştirmeye girişmiş-

lerdir. Ancak o kocaman insan sürüsüne ekmekle özgürlüğü şıp diye *veremediğinden*, bunun için çok çalışmak gerektiğinden, ilericiler kısa sürede, kendilerinden önce tutucuların yaptığı gibi, düzeni ve yasaların egemenliğini sağlayabilmek üzere tutucu olup çıkmışlardır. Derken, zindanda acı çeken *insan yığınları*'na, yazgısını papazlara, krallara, düklere bırakmaktansa yaşamlarına kendi elleriyle çekidüzen verme olanağını sağlamayı kafasına koymuş yeni bir parti ortaya atılmıştır. Bu yeni parti yığınların başını yerden kaldırmak, onları eyleme geçirmek için çok çabalamıştır; ancak, birkaç kişinin öldürülmesiyle birkaç varlıklı evin yıkılmasının dışında, elle tutulur gözle görülür bir değişiklik olmamıştır. İnsan yığınları, bütün çabalara karşın, binlerce yıldır kendilerine söylenmiş olanları yineliyor, her şey eskisi gibi kalıyordu; özellikle kumaz bir parti insanlığa *"ZİNDANDAKİ HALKI ÖZGÜRLÜĞE KAVUŞTURMA"* sözü verince işler iyiden iyiye kötüleşti, eskiden kralların, düklerin, zorbaların kullandıkları savsözlerin kullanılmasıyla dünya cehenneme döndü. *Halk*'a özgürlük getirmek isteyen partiler asıl niyetleri ortaya çıkana dek, başlangıçta büyük başarılar elde ettiler. Tuzakta keyfi sürülen öbür özgürlüklerden ayrı tutulan "zindandaki HALKA özgürlük" savsözleriyle eski krallara özgü beylik yöntemlerin kullanılması kısa sürede insanları etkiledi, çünkü zindana kapatılmışlar sürüsünden çıkmış önderleri özgürlük satıcısı kesilmişlerdi; küçük bir alanda yetkiyi ellerine geçirdikleri vakit, güvenlik güçlerinin, orduların, elçilerin, yargıçların, akademi üyesi bilginlerin, yabancı devlet temsilcilerinin zillerin düğmelerine basar basmaz, çıngırakların ipini çeker çekmez nasıl da kolayca eyleme geçtiklerini görüp şaşırdılar. Bu küçük özgürlük satıcıları düğmelere basmaktan öylesine hoşlandılar ki *"ZİNDANDAKİ HALKIN ÖZGÜRLÜĞÜ"*nü unuttular, bu oyundan büyük haz duyarak, kılıçtan geçirdikleri eski yöneticilerin saraylarına yerleştiler. Böylece diledikleri zaman yönetim göstergesindeki düğmelere basma esrikliği sardı kafalarını. Ancak uzun süre orada kalamadılar ve yüreklerinde hâlâ eski Cennet günlerinin belirsiz anısını taşıyan eski, iyi, dürüst düğmeye basıcılara bıraktılar yerlerini.

Hepsi birbiriyle itişip kakıştı, tartışıp dövüştü, yasal ya da yasadışı yollardan birbirini öldürdü: kısacası, insanoğlunun Günah'ı ve Cennet

Bahçesi'nde çarptırıldığı ilencin gerçekleşmesi konusunda canlı bir örnek verdiler. Tuzağa düşmüş insanlığın büyük kesimi Zindan'daki bu vebalı Yaşam'a etkin olarak katılmadı. İki milyar insanın ancak birkaç bini bu hayhuya karıştı. Öbürleri acı çekmekle, düş kurmakla, beklemekle yetindi... NEYİ?... kurtarıcıyı, ya da onları özgürlüğe kavuşturacak görülmemiş olayı: zindan adını verdikleri "beden"den tinlerinin kurtarılmasını: büyük acunsal tin'le ya da cehennemle yeniden birleşmeyi bekledi. Her türlü siyasal itiş kakışın dışında yaşayan büyük insan kalabalığının başlıca işleri düş kurmak, acı çekmek, beklemekti. Pek çoğu, zindandaki büyük savaşlarda can verdi, banka gişelerinde para toplayanlar gibi savaştığı düşmanlar da her yıl değişti. Değişikliğin hiç önemi yoktu, çekilen acı aynıydı. Acı çeken büyük insan kalabalığı o arada bu günahlı yaşamdan kurtarılmayı bekliyor ve Evren'deki Yaşam ya da "Tanrı" açısından bakıldığında, ortalıktaki bir avuç karıştırıcının sürünün dışında kaldığı görülüyordu.

Tanrı'nın Dirimi zindanda doğan milyarlarca çocukta dile geliyordu, ama daha o anda çocuklarındaki Tanrısal dirimi göremeyen ya da canlı, kıpırdayan, edepli, çocuksu Dirim'i görür görmez ödleri kopan analar babalar tarafından öldürülüyordu. Böylece insanoğlu düştüğü tuzakta kalmayı sürdürdü. Tanrı'nın yarattığı gibi bırakılsaydılar, çocuklar tuzaktan çıkış yolunu bulurlardı kuşkusuz. Ama kimse buna göz yummuyordu. Giderek, "ZİNDANDAKİ HALKIN ÖZGÜRLÜĞÜ" döneminde çıkış yolu aramak kesinlikle yasaklandı. *Zindan*'a bağlı kalmak, yeni doğmuş bebeklere hiç bakmamak gerekiyordu, yoksa "Bütün Mahpusların Dostu, Büyük Önder" tarafından ölüm cezasına çarptırılırdınız.

YERYÜZÜNDE CENNET DÖNEMİ

İSA Peygamber söylencesi "Tanrı"nın niteliklerini, başka bir deyişle doğanın verdiği, doğuştan gelme, hemen hemen kusursuz Dirimsel Enerji'nin niteliklerini dile getirmektedir. Bu söylencenin *bilmediği* ya da *kabul etmediği* şey, Kötülük'ün, yani *İblis'in yolundan sapmış bir Tanrı, Tanrısal öğenin ORTADAN KALDIRILMASI'nın sonucu olduğudur* Bu bilgi eksikliği insanlık ağlatısının en köklü nedenlerinden biridir.

Biz *Orgonomic Infant Research Center*'da (Çocuklar İçin Dirimsel Enerjiye Dayalı Eğitsel Araştırmalar Merkezi'nde) küçük çocuklarda bu "tanrısal" nitelikleri gördük; onlar şimdiye dek her türlü din ve aktörenin ülküsel, erişilmez ereği sayılagelmiştir. Nitekim, büyük Asya toplumlarında doğan dinlerin hepsi insan denen memeli hayvanı özünden kötü, günahkâr, kötü yürekli olarak betimlemişlerdir; dinden yola çıkan bütün düşünbilimciler (felsefeciler) insanlık tarihi boyunca, gözlerini tek bir ereğe dikmişlerdir: hepsi sisin içine girmeye, Kötülük'ün kökenini ortaya çıkarmaya ve insanın içindeki İblis'e bir çare bulmaya uğraşmıştır. Bütün düşünbilimsel çaba ve düşünceler öteden beri özellikle İblis bilmecesini aydınlatmaya ve çözmeye yönelmiştir.

Peki, nasıl oluyor da İblis Tanrı'nın elinden çıkıyor? Tanrı'nın varlığı her yeni doğan çocukta duyulabilir, görülebilir, koklanabilir, sevilebilir, korunabilir, geliştirilebilir. Gerçekte, bugüne dek, her yeni doğan çocukta Tanrı bastırılmış, kösteklenmiş, ortadan kaldırılmış, ce-

zalandırılmış, ürküntüyle seyredilmiştir. Bu İsa'nın (Dirimsel Enerji'nin) sürekli öldürülüşünün bin bir yüzünden yalnızca biridir. *Aslında, Günah (İblis) insanın kendisince yaratılmıştır* Buysa, öteden beri gizli kalmıştır.

"Tanrı'nın cenneti sizin *içinizdedir*. Sizinle birlikte doğmuştur. Ancak siz Tanrı'ya verdiğiniz sözlere döneklik etmektesiniz," der bütün dinler: "O'nu tanımıyor, O'nun buyruklarından dışarı çıkıyorsunuz, Tanrı'nın yanına dönmedikçe günah işlemeyi sürdüreceksiniz. O arada, İblis'in kışkırtmalarına hedefsiniz, bundan kurtulabilmek için Tanrı'ya yakarmalısınız." Peki ama, nasıl olmuş da insanoğlu Tanrı'nın tam önünde dikildiğini görememiştir?

Dirimsel enerjiye dayalı özgürce işleyen canlı dizgenin nitelikleriyle doğal haklarına uygun olarak özgürce serpilip gelişen çocukların gözlenmesi, sonradan gizemli bir kılığa bürünen dinsel sezgiyi sağlam bir doğruya ulaştırmaktadır. Ancak, daha başından belirtelim, dinsel inancı açıklamak ya da dinsel yaşamı onaylamak niyetinde değiliz. Bizi her şeyden önce binlerce yıl boyunca insanoğlunun dirimsel doğrunun ne kadarını bilebildiği, dirim karşısında duyduğu korku ve nefret yüzünden bunun ne kadarını hesaba katma yürekliliğini gösterebildiği ilgilendiriyor. İsa, insanın bu konudaki bilgisini canlandırmaktadır. Dolayısıyla *ölmesi* gerekliydi.

Geleceğin Çocukları geçmişten çıkacaktır Değişikliğin hızı ve etkililiği büyük ölçüde mutlu gelecekle ilgili düşlerin insanoğlunun kafasında tutacakları yere ve İblis'le aktöre arasındaki kavgada bunun ne kadarının yokedildiğine bağlı olacaktır. Bu temel yönelim gerçekleştirilmedikçe her türlü eğitim çabası boşa gidecektir. İnsanoğlunu yeniden bulup ortaya çıkarmak istiyorsak, zırhlı insanın özündeki gizi gözler önüne sermeliyiz: *Yaşama duyduğu nefret.*

İsa, çocukların o "ŞEY"e sahip olduklarını biliyordu. Çocukları seviyordu, kendisi de çocuk gibiydi; bilgili ve çocuksuydu; herkese güvenirdi ve sakınımlıydı; yüreği sevgi ve incelikle doluydu, ama gerektiğinde en sert yumruğu indirmeyi bilirdi; yarının çocukları gibi, hem yumuşak hem güçlüydü. Bütün bunlar ülküleştirme değil. Ülküsel bir görüş yok burada. Yarının çocuklarının azıcık ülküselleştirilmesinin, onu yansıtmayan bir aynada gerçekliğin seyredilmesi anlamına geldiğinin bilincindeyiz.

Demek ki Tanrı'ya benzemek ille de çatık kaşlı, öç alıcı biri olmak anlamına gelmediği gibi, her durum ve koşulda iyi ve alçakgönüllü davranmak, bizi tokatlayan düşmana öbür yanağımızı uzatmak da değildir. Tanrı'ya benzemek, dirimin *bütün anlatımlarını* tanımaktır. Dirimsel enerji anlatımları gerektiğinde iyi ve alçakgönüllüdür. Dirim'e saldırıldığı ya da dönecklik edildiği zamansa sert ve acımasız. İsa'nın para alıp satanları Tanrı'nın tapınağından kovarken kanıtladığı üzere, Dirim şiddetli öfkeye kapılabilir. O *bedeni mahkum etmez*, yosmalara ve kocalarının dışında kişilerle sevişen kadınlara anlayış gösterir. Başka erkekle sevişen kadının ya da yosmanın ardına düşüp eziyet çektirmez. O "eşin aldatılması"ndan sözettiğinde bu, ancak aşırı kalabalık kentlerde rastlanan cinsel etkinliğe susamış, kötü yürekli, katı ve duygusuz insanların verdiği anlama gelmez.

Tanrı Dirim'dir. Bunların Hıristiyan dinindeki simgesi, İsa Peygamber, çevresine ışın saçan bir yaratıktır. Halkı kendine çeker, insanlar koşarak çevresinde toplanıp onu severler. Bu sevgi, aslında, sevgi susuzluğudur; giderilmediği zaman kolayca kötülüğe dönüşebilir.

Çevrelerine ışın saçan kişiler doğuştan önderdirler. Coşkusal vebaya yakalanmış önderlerin yaptıkları gibi kendilerini önder ilan etmeden, hiçbir çaba harcamadan, kendiliklerinden gelirler önderliğe.

Çevrelerine mutluluk saçan çocuklar öbür çocuklara kılavuzluk etmek üzere doğmuşlardır. Berikiler birincilerin çevresinde toplaşır, onları sever, hayran olur, onlardan övgü ve öğüt beklerler. Çocuklar arasındaki yönetme yönetilme ilişkisi oyun ve konuşmalar sırasında kendiliğinden ortaya çıkar. Yarının çocuğu çelebi ve sevimli olacak, elindekini özgürce, seve seve verecektir. Devinimleri uyumlu, sesi ezgili olacaktır. Gözlerinde tatlı bir ışık dolaşacak, dünyaya derin ve dingin bir bakışla bakacaktır. Ellerinin dokunuşu yumuşacık olacaktır. Okşayışıyla karşısındakinin Dirimsel Enerjisi'ni eyleme geçirebilecektir. Bu genellikle çok kötü yorumlanmış olan, İsa'nın "iyileştirme gücü"dür. Zırhlı küçük çocuklar da içlerinde olmak üzere insanların çoğunun derisi soğuk ve nemlidir, daracık bir enerji alanları vardır, çevreye ışın saçmazlar, karşılarındakine güç vermezler. Kendilerinin enerjiye gereksinmeleri vardır ve bunu buldukları yerden alırlar. Susuzluktan ölen birinin kaynak suyuna yumuluşu gibi, İsa'nın ışın saçan güzelliğinden ve enerjisinden kana kana içerler.

İsa her isteyene bol bol verir. Evrenin dirimsel enerjisini emme gücü sonsuz olduğundan, her isteyene avuç avuç verebilir. Gücünü başkalarına verdiğinde kahramanlık yapıyormuş duygusuna kapılmaz. Seve seve yapar bunu. Dahası, kendini böyle harcaması gereklidir; her yanından enerji taşmaktadır, büyük bir eliaçıklıkla başkalarına verdiğinden hiçbir şey yitirmez. Tersine, gücünü ve zenginliğini başkalarına vererek arttırır. Yalnız vermek ona büyük hazlar tattırdığı için değil: verirken açılıp çiçeklenir, çünkü eliaçıklık enerji alışverişini hızlandırır; gücünü ve sevgisini verdikçe, evrenin gücünden aldığı pay artar, çevresindeki doğayla ilintisi yoğunlaşır, ilk dirimsel enerji Duyusu'nu algıladığı günden beri birlikte yaşadığı Tanrı'yı, Doğa'yı, havayı, kuşları, çiçekleri, hayvanları algılayışı keskinleşir; tepkilerine güveni artar, günü geçmiş buyruk ve yasaklara aldırmaz olur. Yeni buyruk ve yasaların en acıklı biçimde üstüne geleceklerini, her çocuğun bağrında yatan İsa'yı (Dirim'i) geberteceklerini bilemez.

Zırhlı insanların sonradan parasal çıkarlar uğruna ayağa düşürecekleri İsa'nın "iyileştirme gücü" gerçekte, önder niteliği taşıyan bütün kadın ve erkeklerde *kolayca gözlenebilecek, iyice anlaşılmış* bir niteliktir. Onların güçlü dirimsel enerji alanları "talihsizler"in, yoksulların kıpırtısız, "ölü" enerji alanlarını uyarıp devindirebilmektedir. Zayıflamış canlı dizgenin bu uyarılışı gerilim ve kaygının gevşemesi biçiminde algılanmaktadır; sözkonusu gevşeme sinir dizgesinin çözülüp yayılmasından gelmekte, bu da, aslında ağzına dek nefret dolu bir bedende dingin ve sevimli bir sevgi kıvılcımının dolaşması biçiminde algılanmaktadır. Zayıf varlıktaki dirimsel enerjinin uyarılması kan damarlarını açmakta, dokuları daha iyi beslemekte, yaraların kapanmasını hızlandırmakta, duruk dirimsel enerjinin yozlaştırıcı, kötürüm edici etkilerini ortadan kaldırmaktadır.

İsa'nın kendisi iyileştirme nitelikleri üzerinde pek fazla durmamıştır. Hiçbir büyük hekim iyileştirmeyi bilmekle övünmez. Sağlıklı hiçbir çocuk kurtarıcı gücünün bilincinde değildir. Onun içinde etkinlikte bulunan canlı işleyiştir. Bu, çocukta, gerçek hekimde, Tanrı'nın kendisinde dile gelen İsa'nın dirimsel anlatımının bütünsel parçasıdır. İsa, giderek, gizemci izleyicileriyle sersemlemiş hayranlarına iyileştirici gücünün başkalarına açıklanmasını yasaklamıştır. İlerki yüzyıllardaki

Hıristiyanlık tarihçilerinin kimisi bunu "düşmandan saklanma", "olası büyücülük suçlamasına karşı kendini koruma" diye yanlış yorumlamışlardır. Hayır, bunun düşmanlarla ya da büyücülükle ilgisi yoktur. Sonradan İsa bu konularda saldırıya uğrasa da, İsa, iyileştirme gücüne gerçekten büyük önem vermemektedir. Tıpkı yürüme, sevme, yeme, düşünme ya da verme biçimi gibi, bu güçler onun varlığının ayrılmaz parçasıdırlar, dolayısıyla ne ilgisini çekmekte ne de böbürlenmesine yolaçmaktadır. Bu, ÜRETKEN KİŞİLİK'in en belirgin niteliklerinden biridir.

İsa'nın izinden gidenlere sözü şudur: Cennet sizin içinizdedir. Ayrıca, sonsuza dek, dışınızda, çevrenizdedir. Bilincine varır, yasalarıyla ereklerine uygun yaşarsanız, Tanrı'yı içinizde duyacak, onu *bileceksiniz. Kurtuluşunuz da, kurtarıcınız da budur.*

Ama onlar İsa'yı anlamaz. Ne demektedir bu adam? "İşaretler" neredir? Neden onlara Mesih olup olmadığını söylememektedir? Mesih *midir?* Öyleyse, birtakım mucizeler yapıp bunu kanıtlamalıdır. Ama İsa bir şey söylemez. Gizem'in, bilmecenin ta kendisidir. Bu bilmecenin çözülmesi, gizi örten perdenin kalkması gereklidir.

İsa'ysa bilmece falan değildir. Ağzını açıp bir şey demeyişi, onların gizemli özlemlerini giderecek sözünün olmayışındandır. İsa *vardır.* Yalnızca kendi yaşamını yaşamaktadır. Ancak, hepsinden ayrı olduğunun bilincinde değildir.

Doğa'nın ta kendisi olan İsa için Doğa'yla Tanrı tek ve aynı şeydir. Çocuklar bunu bilir, İsa da dostlarına söyler. Ve hepsinin Tanrı'nın çocukları olduğuna inanır. Onun gözünde Tanrı büyüme, büyümeyse *Tanrı*'dır.

Yanındakiler neden sözettiğini anlamazlar bir türlü. Onlara göre, Tanrı sakallı, öfkeli, öç alıcı bir varlıktır. Bundan ötürü, İsa onlara üstü örtülü mesellerle konuşuyormuş gibi gelir. Onlara göre, *büyümeyi* Tanrı sağlamaktadır. Onlara göre, kendileri Tanrı'nın Çocukları değil, astığı astık kestiği kestik bir Tanrı'nın uyruklarıdırlar. Onlara göre Doğa, yedi günde yoktan varedilmiştir. Ee, öyleyse Tanrı nasıl Doğa olabilir?

İsa, Dirim'in doğuştan gelme aktöresiyle doğal topluma uygunluğundan habersiz değildir. Konuşmalarında yoksullarla talihsizlerin

köklü iyiliğinden sözeder. Yoksullar çocuklara benzerler. İnanç, güçtür. İnanç dağları yerinden oynatabilir. İnanç insana iş gücü verir. İnanç, içimizdeki Tanrı'nın ya da Dirim'in duyulmasıdır. İnsanın kendine, enerjisine, canlılığına güvenidir.

Çevresindekiler dediklerinden hiçbir şey anlamazlar. Onlar, içlerindeki doğadan acıklı bir biçimde kopmuşlardır. Aktöre (ahlâk) yasalarıyla toplumsal yaşamın yasalarına uyabilmeleri için gözdağı vermek gerekir. Tanrı'nın Cenneti'ni yitirmişlerdir, yürekleri cennet özlemiyle doludur. Bal yapan arılar yetiştirebilmek için kimsenin çalışmak zorunda kalmayacağı bir yer gibi düşlemektedirler cenneti. Bal orada geniş ırmaklar halinde akmaktadır, kimsenin serçe parmağını oynatması gerekmemektedir. Söylemek bile gereksiz, süt de aynı biçimde, en küçük bir çaba harcamaksızın, dereler halinde akmaktadır.

Tanrı yeryüzündeki en küçük serçeyi bile gözettiğine göre, nasıl olur da cennette onlara bakmaz? Demek ki, orada ne çalışma vardır, ne çaba, ne de tasa: dereler halinde akan bal ve süt vardır yalnız. Ayrıca, kudret helvası gökten yağmaktadır. Yağan helvayı yutabilmek için biraz eğilip ağzını açmak yetişecektir. Ancak, gökten kudret helvası yağmamaktadır, bal ve süt elde etmek için çok çalışmak gerekmektedir. Tanrı insanları kurtarmak üzere Mesih'i göndermemiştir henüz. Daha önce Musa, yandaşlarına bal ve sütün bol olduğu bir ülke vaat etmişti. Ancak bu, Romalıların bölgeyi elc geçirmesiyle, vergilerle, kölelikle, işkencelerle uyku kaçırıcı hale gelen tatlı bir düştür. Derken Mesih çıkagelmiştir. Ancak, yurttaşlarına hiç mi hiç benzememektedir. Öye bir dil konuşup öyle yaşamaktadır ki, berikiler hiç anlayamamaktadır. Bu da, onları günahlarından kurtarmak üzere gelmiş Mesih *olduğu* konusundaki inançlarını pekiştirmektedir. İnsanlar akıl erdiremedikleri şeylerden korkar, bunlara hayranlık duyarlar. O yanlarında olduğunda kendilerini mutlu duyumsamaktadırlar. Çocuklar, Tanrı'nın ta kendisiymiş gibi onu sevip çevresine doluşmaktadır. O günlerde, çiçek versinler diye çocukları Devlet adamlarının ayağına gönderme töresi yoktu henüz. Ancak iki bin yıl sonra ortaya çıktı.

İsa, başına gelenleri pek iyi kavrayamamaktadır. Hiçbir şey açınlamamaktadır, çünkü açınlayacak şeyi yoktur. Onların yanında yaşamakla yetinmektedir. Ve kendisinden ne denli ayrı olduklarını görüp

duyumsamadığı için, onlara yardım elini uzatmaktadır. Kendindeki yalınlık, içtenlik, doğayla iç içelik duygularını onlara aşılamaya çalışmaktadır. *Kadınları sevmektedir;* yanı yöresi erkekler kadar kadınlarla doludur, bedenini "Tanrı'nın yarattığı biçimiyle, kendi bedeninde" yaşamaktadır. Tenini değil, bedenini yaşamaktadır. Tanrı konusundaki duygusu Yahudi vaizleriyle incelemecilerinkinden apayrıdır. Bunlar içlerindeki canlı Tanrı'yı yitirmişlerdir, ardı arkası gelmeyen yakarmalarında sorguya çekerek, hiç görmedikleri Tanrı'nın kendilerine gözükmesi için yalvararak, yana yakıla O'nu aramaktadırlar. Hiç inançları olmadığından, habire *inanç vaızı vermek* zorundadırlar. Onların gözünde Tanrı garip, öfkeli, katı bir varlıktır. Bir zamanlar, Cennet'ten kovarak hepsini cezalandırmıştır. Sonra, Cennet'in kapısına elinde alevden yapılmış kılıç bulunan bir melek dikmiştir. Böylece, hepsi İblis'in kurbanı olmuştur.

İblis, insanın tenindeki hastalık ve haz düşkünlüğüdür, açgözlülüktür, cana kıymadır, benzerlerimize döneklik etmedir, kandırmadır, yalandır, para ardında koşmadır. Onlar Tanrı'yı yitirmişlerdir, artık görseler de tanıyamazlar. Yüzlerce yıldır peygamberler onları Tanrı'ya dönmeye çağırmıştır, ancak kimse insanın içinde yaşayan ve işleyen Tanrı'yı olduğu gibi görme yürekliliğini gösterememiştir. Ten, bedenin ayağını kaydırıp yerine geçmiştir. Artık yeni doğan çocuklar bile Tanrı'ya benzememektedir, kasılmış, soğuk, solmuş ana karnından sapsarı bir benizle, hasta, mutsuz olarak çıkmaktadırlar.

Tanrı yine içlerindedir elbet; ama öylesine derinlere kaçmış, öylesine çarpılmıştır ki, artık kimsecikler tanıyamaz onu. İçlerinde yatan Tanrı duygusu kaygıya sıkı sıkıya bağlıdır. Yavaş yavaş, tanınmasını ve istencine uygun yaşanmasını buyuran Yasa'ya karşın, Tanrı'nın tanınmaması inancı yerleşiyordu kafalarına. İnsan tanımadığı, hiçbir zaman tanıyamayacağı bir şeyin önünde nasıl yaşar? Kimse çıkıp bunu onlara söylememiştir. Kimse *söyleyemez* zaten. Tanrı'yla ilgili her şey ırak bir geleceğe atılmıştır, giz dolu büyük bir umudun, insanların umutsuzca kollarını uzattıkları bir yalgının (serabın) içindedir. Oysa Tanrı kendi içlerindedir, erişilmez bir yerdedir, onların çirkin sarılmalarından korku ve kaygı eliyle korunmaktadır. Ürkütücü bir melek, melekleri kendi kendilerinden korumaktadır.

İsa, insanların mutsuz olduğunu bilmektedir; ama farkında olmadan onlardan apayrı olduğu için, aslında tastamam nasıl olduklarını bilmez. Kendisi gibi olduklarını sanmaktadır. İnsan kardeşleri değil midir onların? Onların arasında büyümedi mi? Çocukken onlarla oynamadı mı, sevinçleriyle acılarını paylaşmadı mı? Dolayısıyla, nasıl bilebilirdi onlara hiç benzemediğini? Bilseydi, kendini öbür insanlardan ayırır, tek başına bir köşeye çekilir. öbür Tanrı çocuklarıyla sevinci ve acıyı paylaşmazdı.

Oysa öbürlerinden öylesine ayrıydı ki, onlarda bulunmayan şeylerin kendisinde bol bol bulunuşu bile benzersizliğini gözler önüne serebilirdi.

İsa kendini ermiş yerine koymuyordu. Yalnız, yurttaşlarının ermişlere yakıştırdıkları biçimde yaşıyordu. Bir çiçek "çiçekmiş gibi", geyik "geyikmiş gibi" yaşayabilir mi? Bir çiçek ya da geyik çiçek ya da geyik olduklarını duyururlar mı? Neyse o'durlar. Kendi yaşamlarını yaşarlar. Belli bir işlevi yerine getirirler. Üzerinde düşünmeksizin, soru sormaksızın dile getirdikleri gerçekliği aralıksız yansıtarak varolurlar. Biri kalkıp da bir çiçeğe ya da geyiğe: "Bakın, harikasınız, çiçeksiniz, geyiksiniz" dese, ağızları bir karış açık kalırdı. "Ne diyorsunuz siz? Dediğinizi anlamıyorum. Çiçekim, geyikim *elbet*. Başka ne olaydım ki?"

Ve gizemci hayranlar çiçekle geyiğin kendilerine anlatmak istediğini anlayamayacaklardı. Bu mucize karşısında dilleri tutulacaktı. Çiçek ve geyik *gibi olmak* isteyeceklerdi. Sonunda, çiçeği koparacak, geyiği vuracaklardı. İşlerin bugünkü durumunda, kaçınılmaz sonuç budur.

İsa'yı, kendilerinin *olmadıkları*, hiçbir zaman *olamayacakları* şey olduğu için sevmektedirler. Onun gücüne, yalınlığına, içten gelme güzelliğine kavuşmaya çalışmaktadırlar. Ama beceremektedirler. Kendilerini daha iyi, daha güçlü, daha bilge, o anki hallerinden başka türlü duyumsayabilmeleri için İsa'ya kulak vermeleri, ağzından çıkan garip ve yalın doğruyu, hiçbir zaman ereğini şaşmayan, hep istediği yere vuran doğruyu dinlemeleri yetişirdi. Çevresinde olup bitenle tam bir bağıntı halinde olduğundan, İsa hiçbir zaman soruna yan çizmemektedir. Bir manzaraya bakmakta, oradaki birliğin farkına varmaktadır.

Bizler gibi tek tek ağaçlar, tek tek dağlar, tek tek göller görmemektedir. Ağaçları, dağları, gölleri gerçekte oldukları gibi görmektedir: acunsal olayların oluşturduğu tümel ve birleştirici dalganın ayrılmaz parçaları gibi. Bütün nesneleri varlığının bütünüyle görmekte, işitmekte, dokunmakta, dirimsel enerjilerini onlara boşaltmakta ve onlardan verdiğinin yüz katını almaktadır. Gücünü kendine saklamamakta, ona dört elle sarılmamaktadır. Böyle davranmakla yoksul mu düşeceğini yoksa zenginleşeceğini mi düşünmeksizin, tam bir eliaçıklıkla vermektedir gücünü. Dirim, kendisine ödünç verileni, enerji yapım-yıkım işlevlerindeki sınırsız zenginlikle bol bol geri verir. Alıp vermek hiçbir zaman tek yönlü edimler değildir. Bu hep *çift yönlü*, gittikçe güçlenen bir alışveriştir.

Bu sefer de neden sözettiğini anlamazlar. Onlara göre, vermek yoksullaşmaktır. Almak, birtakım güçleri biraraya toplamak, bir boşluğu doldurmak, varlığın derinlerindeki bir uçurumu kapatmaktır. Onlar yalnız almayı bilirler, vermeyi değil. Onların gözünde veren bir kaçıktır ya da suyu sıkılacak, yararlanılacak bir meyvedir. Böylece, pek çok gönlü zengin insanı umutsuzluğa düşürür, sevgi dolu bir sürü yüreği yalnızlığa iterler. Ve dünya yeniden yoksullaşır.

İnsan kardeşlerini seven İsa yalnız yaşamaktadır. Kendilerinden ve başkalarından nefret edenler, kalabalığın ortasında yapayalnız, kimsesiz yaşarlar. Böyleleri birbirlerinden korkarlar. Karşılıklı birbirlerinin sırtlarını sıvazlar, birbirlerine sevimli kılmaya çalıştıkları acı sırıtmalar gönderirler. Birbirlerini boğazlama korkusuyla oyun oynamak zorundadırlar. Ve herkes karşısındakinin düzenbaz olduğunu bilmektedir. Bundan iki bin yıl önce yaptıkları gibi, "kesin barış anlaşması"na varabilmek için toplantılar düzenlerler, ama birbirlerini kandırdıklarını bilir, yalnızca kurnazlık ve kaçamak ardında koşarlar. Kimse hiçbir zaman gerçek düşüncesini söylemez. İsa ise düşündüğünü söyler. Törenci değildir, hile yapmaz, hile yapmamak için çaba harcamaz. Kendiliğinden içtendir. Zaman zaman sustuğu olur, ama kötülük etmek için, bile bile yalan söylemeyi bilmez. Öbürlerine gelince, ellerinden gelmediği için doğru söyleyemezler; onlardaki doğru söylemeye yarayan örgen, Dirim'in akışından ve dirimsel devinimlerden koptukları zaman, kurumuştur.

Böylece, Doğru'yu baştacı eder, yalanla yaşarlar. *Doğru, dirimin bedendeki akımlarına ve bunların algılanmasına ayrılmamacasına bağlıdır* Dirim, doğru olması gerektiği ya da doğru sayıldığı için doğru değildir: o, her bir devinimiyle doğruyu dile getirir. Bedensel anlatım yalan söyleyemez. Bir insanın yüzündeki devinimlerin ya da yürüyüşünün dilini çözmeyi biliyorsanız, o insanla ilgili doğruyu okuyabilirsiniz. Genellikle yalan söylediğini ve yalanlarını aldatıcı duruşların cilâsı altında gizlediğini söylemek zorunda kalsa bile, beden doğruyu söyler. İnsanların İsa'ya "işaretler"i yorumlama gücünü yakıştırmaları gibi, Dirim de "işaretler"i yorumlar. Bununla birlikte, insan soyunu tehlikeye düşüren çok ciddi kimi durumlarda, doğru dile getirilmez, gizlenir.

İnsandaki maymun bedensel anlatımda kırk yılda bir dile gelir. Bu dediğimiz, onun tırtıl gibi yaşayan varlıklara bağlanışı için de geçerlidir. Bir olayın tarihçesi ele alındığı anda şu ya da bu biçimde varolsa bile, birtakım doğruları anlayabilmek için örgenbilim (anatomi) ve işlevbilim (fizyoloji) alanlarında ölümlülerin çoğundan daha çok ve geniş bilgilerle donatılmış olmak gerekir. İnsanların gizemci bir yaklaşımla İsa'ya yakıştırdıkları acunsal doğruları kavrama yeteneği Canlı varlığı doğru olarak dile getirişinden, bedeniyle coşkuları arasında tam bir uyumun bulunuşundan, nesnelerle dolaysız ilinti kuruşundan gelmektedir. Böylece o, kişilik zırhıyla yalnızca "insana özgü" alana kapanmış insanoğlunun görüş alanının çok çok ötesinde yeralmaktadır. İnsanın evreni kavramasına, çevresindeki ve yeni doğmuş çocuklardaki dirimi anlamasına, toplumu kendi dirimbilimini kat kat aşan bir bilgiyle biçimlendirmesine onu yalnızca insana özgü işler dünyasına kapatan zırh engel olmaktadır. Böyle daracık bir alana sıkışıp kaldığından, hiçbir zaman gerçekleşmeyecek düşlere ve düşülkelere sığınmak zorundadır.

Oysa, bütün insan deneyimleri insanın kapatıldığı daracık alanda yaşanmaktadır ve o kendi varoluşunu ancak yoksul gerçekliğini bilmem hangi gizemli aşkın gerçekliğiyle karşılaştırarak yargılayabilmektedir. Dolayısıyla, birinciyi değiştirme, ikincinin de gerçek niteliğini kavrama gücünden yoksundur. Kendi daracık alanının dışında akıp giden yaşam ona kaçınılmaz biçimde anlaşılmaz, yanına varılmaz gözükmektedir.

Kişilik çözümlemesi yöntemiyle insanın derin yapısının araştırılması bize onu bu daracık zindana kapatan şeyin temel cinsel bozuklukları, bedensel (örgensel) boşalma güçsüzlüğü olduğunu göstermiştir. Dolayısıyla yeryüzünde hiçbir şeyi bedensel boşalma gücünün, yani Dirim'in ya da İsa'nın sevimli yanlarını, başka bir deyişle kendi acunsal kökenlerini ve şu anki gizilgücünü cezalandırdığı kadar şiddetle cezalandırmaması, başka hiçbir şeyden bu kadar nefret etmemesi son derece mantıklıdır. Kaçınılmaz bir mantık gereği bedensel boşalmayı, yanlış bir yorumla sevgisiz sarılma sanmakta, Dirim'i, yani İsa'yı ya da kendi acunsal kökenini de erişilmez düşler gibi görmektedir.

Bu umutsuz karışıklık ister istemez İsa'nın (yani Dirim'in) boğazlanmasıyla sonuçlanmaktadır. En son edime giden yol uzundur; bu boğazlamanın büründüğü kılıklar sonsuzdur; bununla birlikte, içinde bulunduğumuz şu XX. yüzyıla varıncaya dek, işin sonunda hep boğazlama vardır. Ve işin bunca gizli ve erişilmez kalması onun temel niteliklerinden biridir.

Dirimin dirimsel enerji çekirdeği ve acunsal anlamı bedensel boşalma işlevinde, yani dirimsel enerjilerini karşılıklı olarak birbirlerine aktarmak üzere sarılışan dişiyle erkeğin istemdışı çırpınmalarında dile gelmektedir. Yaşama işlevini bedensel boşalma işleviyle bir tutabilmek için başka hiçbir yol bulunmasaydı, en azından, insan soyunun yazılı tarihindeki yazgılarından çıkarılabilirdi. Zırhlı insanın en belirgin, en az kabul edilebilir nitelikleri arasında Yaşama işleviyle bedensel boşalma işlevi karşısındaki anlayışsızlığını, bunların belirtilerini bıkıp usanmadan kovalayıp kınayışını, sözkonusu işlevlerin taşıdıkları önemi gizemli bir biçimde başka bir kılığa sokuşunu, onlarla yüz yüze geldiği zaman duyduğu büyük tiksintiyi sayabiliriz.

Cinsel sarılma sırasında sağlıklı Dirim'le zırha bürünmüş Dirim'in göstereccekleri tepkinin dizgeli kıyaslanması İsa'ya duyulan nefreti ve bunun sonucunda İsa'nın öldürülmesini her şeyden daha iyi aydınlatacaktır. İsa Cennet'i, insanın dirimsel enerji derinliklerine azıcık eğilmiş kişinin kolayca imlemini yakalayacağı bir meselle anlatmaktadır:

O vakit, Cennet, güveyi karşılamaya giden, elleri lambalı on geline benzeyecektir. Kızların beşi akılsız, beşi akıllıydı. Akılsızlar, kandillerini alırken

yağ almayı unuttu; akıllılarsa kandilleriyle birlikte küçük yağ şişelerini de yanlarına aldı. Damat gecikince, hepsini uyku bastırdı, uykuya daldılar. Ve gece yarısı bir çığlık koptu: "Dikkat, damat geliyor!" Bunun üzerine kızların hepsi kalkıp kandillerini tazeledi. Ve akılsızlar akıllılara dedi ki: "Bize biraz yağ verin, kandilleriniz sönüyor." Ama akıllılar "İyi ama, ikinize birden yetmeyebilir; en iyisi satıcıya gidip kendinize yağ alın", diye karşılık verdi. Onlar yağ almaya gidince damat geldi; hazır olanlar, onunla birlikte düğün şenliğine katıldı; ve kapı kapandı. Derken öbür kızlar geldi: "Tanrım, Tanrım, kapıyı aç bize!" dediler. Ama O karşılık verdi: "Doğrusunu isterseniz, tanımıyorum sizi. Siz şimdi oturup nöbet tutun, çünkü ne günü biliyorsunuz, ne saatı."

(*Matta*, 25: 1-13)

III. BÖLÜM

ÜRETKEN CİNSEL SARILMA

CİNSEL sarılma aracılığıyla başka bir canlı varlığın içinde erime arzusu zırhlı varlıkta da en az zırhsız varlıktaki kadar güçlüdür. Giderek, zırhlı varlıkta daha da güçlüdür, çünkü onda tam anlamıyla doyuma erme kilitlenmiştir. Dirim'in tam bir yalınlıkla sevmekle yetindiği yerde, zırhlı dirimin işi gücü "düzmek"tir. Dirim, bütün öbür alanlardaki gibi, ister sevda ilişkilerinde olsun, ister aşısız fidandan başlayıp çiçek açmış, meyve vermiş ağaçla sonuçlanan evrimde olsun, ister özgürlük getirici düşünce dizgesinde olsun, ilk tomurcuklanmayla sevinçli çiçeklenme arasında bütün işlevlerinin usul usul büyümesine izin verir; aynı biçimde, sevda ilişkilerini de ilk anlamlı kısa bakışla titremeli sarılma sırasındaki tümel kendini bırakış arasında yavaş yavaş olgunlaştırır. Dirim sarılmaya koşmaz. Uzun süreli tam bir cinsel perhizin dirimsel enerjinin hemen o anda boşaltılmasını zorunlu kıldığı hallerin dışında, hiç acelesi yoktur. Buna karşılık zırhlı insan, kendi bedenine hapsedildiğinden, dosdoğru çiftleşmeye koşar. Zaten çirkin dili daha başından coşkusal durumunu ortaya vurur: o, zorla ya da kandırarak "kadına sahip olmak" ister. Zırhlı bir adamın, arzusu dışında "sahip olma"ya kalkışmadan ya da saldırıya uğrama korkusu yaratmadan, karşı cinsten biriyle belli bir süre bir odada yalnız kalması olanaksızdır. İnsan saygınlığına gölge düşüren "koruyucu yaşlı teyze" alışkanlığı da işte buradan gelmektedir. Doğal cinsel sarılma halkın zihninde yer etmeye başladıkça, bu töre yavaş yavaş ortadan kalkar.

Önkoşullar böyle bir gelişmeyi kendiliğinden hazırlamıyorsa, Dirim, sarılmayı düşünmeksizin yatağını bir hanımla paylaşabilir. Dirim tamamlamayla işe başlamaz; tamamlamaya doğru yolalır. Bunu da, bütün öbür işleyiş alanlarındaki gibi, sevgiyle, sevgi için yapar. Dirim, "bir de" kitap yazmış olmak için kitap yazmaz; işini hemen gazetelere geçmek için yapmaz; "insanlar için" değil, *birtakım süreçler ve olgular* üzerinde yazar. Dirim, Mühendisler Odası'nın yıllık kurultayında ödül almak için değil, akarsuyu aşmak üzere köprü kurar.

Aynı biçimde, Dirim, bir hanımla karşılaştığında hemen sarılıp yatmayı düşünmez. Dirim, buluştuğu için buluşur. Yeniden ayrılabilir; yolun belli bir bölümünü birlikte yürüyebilir, sonra ayrılabilir; ya da buluşma tam bir kaynaşmayla sonuçlanabilir. Dirim, geleceğin kendine ne hazırladığını önceden bilmez. Dirim, olayların doğal akışına karşı çıkmaz. Şimdiki zamanın geçmişten gelişi gibi, gelecek de şimdiki zamanın sürekli akışından doğacaktır; ancak burada, zırhlı dirimdeki gibi, gelecek şimdiki zamanı yönetmez. Dirim, özgürce serpilip gelişirken işlevleriyle ilgilenir, iyi işlemesini sağlayan birtakım beceriler geliştirir. Dirimbilimciyle hekim, birtakım işlevlerin yerine getirilmesiyle doğal olarak elde edilen bir beceriyle öğrenirler sanatlarını. Zırhlı dirim büyük bir ülkenin büyük gazetelerinde hakkında övücü yazılar çıkması için elinden geleni yapacak büyük bir hekim, halkın taptığı ünlü bir cerrah olmayı düşler ve sonunda büyük paralara kavuşur. Zırhlı insan "başarı"yı böyle canlandırır kafasında. Bu örnek, *istenirse*, ulusun büyük *önder*'ine, büyük halk kılavuzuna, dünyanın en büyük ülkesi Büyük Rusya'nın büyükten de öte Ruslarının Babası'na uygulanabilir. Duyulan ve duyulacak olan hep aynı şarkıdır, örgensel olarak gelişecek şeyin öne alınmasıdır, işe sonundan başlamanın ta kendisidir. Eski kanser hastalığı bilimi işe kanserli hücrenin kökenini aydınlığa kavuşturmakla başlıyor, gidip havada uçan tohumlar kuramına saplanıyordu. Oysa bilmece hiç beklenmedik bir noktada çözüldü: düpedüz suya daldırılmış bir ot gözlenirken. Dirim, kitap yazmaya adından ve önsözünden başlamaz. Her şeyi özetleyeceklerine göre, başlık ile önsözün en son yazılmaları gerekir: oysa, her şeyi bitirmeden, kimse bütüne kuşbakışı bakamaz. İnsan bir evin yapımına ev eşyasıyla değil, temelden başlar. Ancak, evin temelinin tasarısı, bittiği zaman evin içinin alacağı biçimi yansıtır.

Bütün duygusal evlilik düşleri gerdek gecesi kızlığın bozulmasıyla başlar, karı-koca kavgalarının çirkefinde son bulur. Burada da, evliliğin, tıpkı meyve ağacı haline gelen fidan gibi, yavaş yavaş gelişen bir şey olduğunun anlaşılmasını zırhlı insan engeller. Oysa, bir ağacın meyve verebilmesi için yıllar gerekir. Karı-koca *sevgisi*'nin eşler arasındaki *başıbozukluk*'la uzaktan yakından ilgisi yoktur. Karı-koca sevgisi tam bir yalınlıkla gelişir. En küçük bir çabayı gerektirmez. Onun bu adım adım gelişmesi, yeni bir sevgi adımının atılması, yeni bir bakışın bulgulanması, hoşumuza gitsin gitmesin, eşimizin yaşayışındaki yeni bir ayrıntının ortaya çıkması başlı başına insana haz veren deneyimlerdir. Devinimi beslerler. Gelişmemizin doğal eğilimlerini değiştirmemizi sağlarlar. Tanıtımcıların övdükleri sabunların hepsinden çok yardım ederler bedensel yapımızın güzelleşmesine; gerektiği anda yüzümüzün kızarması yeteneğinin yokolmasını önlerler. Eşimizin bedenini tanımak kimi zaman aylar, yıllar alır. Sevgilinin bedeninin keşfi bize güçlü bir doyum verir. Aynı hazzı, iki canlı varlığın birleştirilmesinin yarattığı ilk güçlükleri aşarken de duyarız. Erkek, uyarılmanın doruğunda incelikten uzak davranabilir, kadın istemdışı kendini bırakışın yumuşaklığı karşısında korkuyla gerileyebilir. Erkek başlangıçta çok "canlı", kadın çok "ağır" ya da bunun tersi olabilir. Dişi ve erkek adını verdiğimiz iki devingen dirimsel enerji dizgesinin tam kaynaşmasının tattıracağı ortak hazzı arayışı ve sevilen varlığın acunsal duyumlarıyla titremelerine el ele tutuşarak, sessizce ulaşmaya çalışmak dağdaki bir derenin suyu kadar duru, bir ilkbahar sabahında güzel bir çiçeğin kokusu kadar ince ve eşsiz hazlardır. Bu sıcak ve sürekli sevgi, karşılıklı değme, kendini karşısındakine bırakma, bedenlerde hazzı tatma deneyimi doğal olarak gelişen bütün evliliklerin yarattığı saygıdeğer köleliktir. Üretken cinsel sarılma bu kesintisiz sevincin sonunda ortaya çıkar, dağda yapılan uzun bir gezinti sırasında aşılan yüksek dorukları, geceleyin, fırtınada indiğimiz yüksek bir dağın doruklarını andırır. Ancak, inerken de karanlık koyakların ötesinde yükselen daha başka doruklara doğru yolaldığımızı biliriz. Ve her doruk öncekilerden ayrı bir görünüşte karşımıza çıkar, çünkü yaşam, aynı işlem içersinde birkaç saniye aralıkla bile tıpatıp aynı biçimde yinelenmez. Bu gezi sırasında amacımız "şampiyon" olmak değildir; koyakları seyretmek, sonra gidip başkalarına on beş günde kaç doruğa tırmandığımızı anlatmak hiç de-

ğildir. Temel davranışımız suskunluktur. Yürümeye devam eder, sürekli bir tırmanışın ardından yeni bir doruğa ulaşmaktan haz duyarız. Tırmanış hazırlığı tırmanışın kendisi kadar haz vericidir. Gözlerimiz ve bütün bedenimiz ayağımızın altında uzanan görünümü yakaladığında, doruktaki dinlenmenin yürek çarpıntıları içinde gerçekleştirilen tırmanmadan geri kalır yanı yoktur. Hazırlık evresiyle tırmanma sırasında kendi kendimize büyük bir kaygıyla doruğa ulaşıp ulaşamayacağımızı sormayız. Ve son metreleri aştırmak üzere düşünülmüş bir "cep motoru" yoktur elimizin altında. Doruğa ulaştığımız zaman dudaklarımızın ucuna gelen çığlığı bastırmayız, ilk hazzı duyunca şuramızdaki buramızdaki kaslar kasılıp kalmaz. Daha başka tepeleri aştığımız, bunların bizde ne gibi izlenimler yarattığını bildiğimiz için, kendimizden eminizdir. Kimsenin bizi doruğa sürüklemesine izin vermeyiz ve o anda yapmakta olduğunuzu bilse kötü yürekli komşunuzun düşünüp söyleyebileceğine de aldırmayız. Aynı şeyi yapmak ya da düşünü kurmak üzere, herkesi gerilerde bırakırız.

Eksiksiz doğal sarılma işte bu tırmanışa benzer; önemli ya da önemsiz, bütün öbür dirimsel etkinliklerden hiç mi hiç ayrılmaz. Dolu dolu yaşamak, kendini bütün işlevlere kısıtlamasız bırakmak demektir. Bu ister çalışma olsun, ister dostlarla hoşbeş, ister çocuk yetiştirme, ister bir konuşmayı dinleme, ister resim yapma ya da başka bir şey.

Üretken cinsel sarılma, yavaş yavaş gelişen başka bir bedende erime gereksinmesinden doğal olarak fışkırır. Kuşları, kurbağaları, kelebekleri, salyangozları, kızışmış geyikleri ya da özgür yaşayan daha başka hayvanları gözleyerek bu temel olguyu yakalamak olasıdır. Bedensel boşalma sırasında bütün dirimsel enerjinin boşaltılmasının verdiği son haz, birtakım daha şiddetsiz hazların sürekli olarak birbirine eklenmesinin sonucudur. Bu küçük hazların özelliği, daha başka hazlara duyulan gereksinmeyi körükleyerek varlığı mutlu kılmaktır. Ancak, aradaki küçük hazlar her zaman ille de en son hazla sonuçlanmaz. Biri dişi biri erkek iki kelebek, sonunda çiftleşmeksizin, saatlarca oynaşabilirler. Ancak, dirimsel enerji dizgeleri buluştuğunda, işi sonuna dek götürürler. Oynaşmaları bir kelebek biriktirici ya da acıkmış bir kuş tarafından kesilmedikçe, birbirlerini doyumsuz bırakmazlar. En dar anlamıyla cinsel uyarılma, bütün bedenin uyarılmasından sonra gelir. Bedensel boşalma gücü yalnızca üreme örgenlerinde değil, bütün be-

dende duyulan hazzın sonucudur. Üreme örgenleri bedensel çiftleşmeyi sağlayan araçlardan başka bir şey değildir; buysa, iki dirimsel enerji alanının iç içe geçmesinden, kaynaşmasından *çok sonra* olmaktadır, ve kaynaşma en son birbirini tamamlamadan önce yaşanır. Oynaşma sırasındaki değmelerin kabalıkla uzaktan yakından ilgisi yoktur. Burada karşı cinse hoyratça sarılma, sıkıca yakalama, herhangi bir yerine asılma, kollarına alıp sıkma, itme, soluğunu kesme, çimdikleme sözkonusu değildir. Değme, özel konumun gerektirdiğinden öteye geçmez. Bir erkek, sevgiyle elini sıkmaktan ya da dudağından öpmekten başka bir şey yapmadan aylarca yumuşacık sevebilir bir kadını, bütün varlığıyla arzulayabilir, onunla her gün buluşabilir. İkisi de sarılıp yatma gereksinmesini duyduğunda, bu iş kendiliğinden olur, bu konuda tek söz etmeden, ikisi de hazır olunca, en iyi anı seçerler. İşte o zaman doğa, iki canlı varlığın birleşmesini sağlamak üzere en güzel güçlerini harekete geçirir.

Bu canlı varlıklar sevgilerine örgensel olarak, adım adım, ulaşmak istediği noktaya ulaşma iznini verdiklerinden, gerekli anda gereken davranışı yapmayı bildiklerinden, bedenler de sarılma sırasında birbirlerine nasıl yaklaşacaklarını bilirler. Bu varlıkların ikisi de karşısındakinin duyumlarıyla ilgilenecek, bundan haz duyacaklardır. İkisi de eşlerinin bedenlerindeki değişiklikleri yakalayacak, karşılıklı kendini bırakışın her an bilincine varacak, bunun için en güvenilir yolu seçeceklerdir. Dolayısıyla, örneğin ilk buluşmada, bedenlerindeki hazırlığın şu noktaya dek gidip oradan öteye geçmemeyi gerektirdiğini saptayacaklardır. İlk buluşmanın o günkü evresinden doğal olarak üreme örgenleriyle kaynaşma çıkmıyorsa birleşmez, birkaç günlüğüne ya da bütünüyle ayrılırlar. Karşılıklı deneyimlerini "yapısallaştırır", daha kusursuz buluşmalar için birbirlerine alışırlar. Duyulan haz, eşe sahip olma ya da kendi kendine gücünü gösterme hevesiyle bulandırılmaz. Burada herhangi bir "kanıtlama", "başarıya ulaşma" ya da herhangi bir şey "elde etme" sözkonusu değildir.

Haz verici kaynaşma olur ya da olmaz. Bir süre gerçekleşir, sonra uçup gidebilir. Zorla elde edilip sürdürülemez. Kaynaşma olmuyorsa ya da artmıyorsa, cinsel sarılma cinsel birleşmeyle sonuçlanmaz. Kaynaşmanın vereceği tatlı duyum gelişmeden ya da açılıp çiçeklenmeden cinsel birleşme olmuşsa, eşlerin ağzında buruk bir tat kalır; aldıkları

hazza gölge düşer, kimi zaman da geri gelmemek üzere çekip gider. Dolayısıyla, dişiyle erkeğin dirimsel enerji dizgelerinin üst üste binmesi sırasında özdüzenleyici davranışın en büyük güvencesi en yüksek düzeyde, eksiksiz haz kaygısıdır.

Bedensel boşalma, kadın ya da erkek istediği zaman değil, gerektiği zaman gerçekleşir. Bedensel boşalmayı "ısmarlayamaz", bir içkievinde bira alır gibi elde edemezsiniz.

Yüzde yüz dirimbilimsel (biyolojik) anlamında bedensel (örgensel) boşalma uyarılma dalgalarının sonucudur, yoksa sıkı çalışarak elde edilecek olmuş bitmiş bir ürün değil. O, kaynaşmadan önce iki birimden oluşan, kaynaşma bittikten sonra yine iki birime ayrışan bir tek enerji biriminin birleştirici çırpınmasıdır. Dirimsel enerji açısından bakıldığında, bedensel boşalma yüzde yüz ayrı bir varolma hali yararına kendi bireyselliğimizin bütünüyle yitirilmesidir: burada, I. yüzyılla XX. yüzyıl arasındaki kafaca hasta insanların sandıkları gibi, kadının ya da erkeğin bedensel doyumunu sağlamak sözkonusu değildir. Kanıt olarak, hekim bakımının bedensel boşalmayı böyle "elde etme"yi bütünüyle ortadan kaldırabilmesine karşılık, sahici dirimsel enerji kaynaşmasının sağaltımla ortadan kaldırılmak şöyle dursun, bakımdan sonra tersine güçlenmesini gösterebilirim. Bu dediklerimiz erimi hesaplanamayacak olgulardır.

Bedensel boşalma *üretilebilecek bir şey* değil, iki canlı varlığın başına "gelen" bir şeydir. O, yer değiştiren bir amipte canlı hücre suyunun ansızın bir yöne seğirtmesine benzer. İnsan önüne gelenle bedensel boşalmayı yaşayamaz. Tohum fışkırtabilmek ya da güçlü bir karıncalanma duyabilmek için üreme örgenlerinin birbirine yeterince sürtülmesi yettiğine göre, herkesin becerebileceği bir şeydir çiftleşmek. Bedensel boşalmaysa sıradan bir karıncalanmanın ötesinde bir şeydir, ondan köklü biçimde ayrılır. İnsan karşısındakini tırmalayarak ya da ısırarak bedensel boşalmaya erişemez. Birbirlerini tırmalayan ya da ısıran dişiyle erkek her türlü çareye başvurarak dirimsel enerji dizgelerinin birbirine değmesini sağlamaya çalışmaktadır. Oysa dirimsel enerji alanı değmesi varlığın *başına gelen* bir şeydir. Onu zorla "kışkırtmak" gerekmez. Başka canlılara değince kendiliğinden ortaya çıkar, ama çoğunlukla böyle olmaz. *Ve bu, sahici cinsel aktörenin temelidir.*

Düzüşen canlı varlığın "atışı boşa harcamaması" için "elini çabuk tutması" gerekir. Sonunda da, "rahatlanır" ya da "sevişilir". Seven canlı varlıksa kendini duyumların yükselişine bırakır, azgın bir akıntıyla sürüklenen usta kayıkçının kayığını denetleyişi gibi, o da duyumlarının dalgasını denetler. Tıpkı, ata binmeyi bilen bir binicinin, bütün denetimini elinde bulundurmakla birlikte, saf kan atını özgür bırakışı gibi. Ayağına köstek vurulmuş bir koşucu gibi, kireçlenmiş canlı varlık bu duruma gelebilmek için büyük çaba harcar. Ama bütün yapabileceği düşe kalka ilerlemektir. Bin bir güçlükle azıcık gittikten sonra, kolu kanadı kırık çöker. Düzüşen canlı varlık, "sevişme" sırasında serinkanlılığını yitirmez ("sevişme" sözcüğü bile tek başına çok şey anlatmaktadır aslında). Yıllardır dişi yüzü görmemiş azgın bir boğa ya da aygır gibi, her yerde ve her zaman "becerebilir", "yapabilir", "işi bitirebilir", "geçirebilir". Üstelik, bir dişiye yanaşabilmenin özel ve ustaca uygulayımları vardır. Oysa bu etkinliğin değeri, bozulmuş bir arabanın iki tekerleği havada, bir çekici tarafından alınıp götürülmesi kadardır.

Sevgi işlevinin iç süsü bireyin bütün öbür etkinliklerini belirler. Düzücü hep "bir tek atma"yı, "dosdoğru ereğe varma"yı, "sokup çıkarma"yı düşünür, amacına ulaşabilmek için geliştirilmiş özel uygulayımları vardır; edilgin kişiyse, dürtücünün kendisine yapacaklarını kuzu kuzu bekler. Üretken cinsel kişilikse, tersine, işlerin kendi kendine oluşmasını ve başına gelmesini bekler; ister bir kadını (ya da erkeği) sevsin, ister bir örgüt kursun, ister bir iş yapsın, bütün varlığıyla işe girişir.

Düzücüyle çileci benzemeye çalışarak üretken cinsel kişinin çevresinde dönerler. Özgürce etkinlikte bulunan İsa'ya öykünmek üzere zırhlı kişinin içinden gelen bu ilk tepiden ister istemez ağlatı doğar. Ağlatı hem İsa için, hem de düzücü ve çileci için kaçınılmazdır, her çağda, her ülkede, herhangi bir toplumsal katmanda, bu iki tür yaşama biçimi karşı karşıya geldikçe yaşanır. Geleceğin Çocukları, bu iki kamp arasındaki İnsansız Bölge'de büyümelidirler. İlerde akılcı bir eğitim dizgesi geliştirmek istiyorsak, bu ağlatının yarattığı coşkusal vebadan çocukları nasıl koruyacağımızı düşünmemiz gerekir. Coşkusal vebanın yapısına ve İsa'nın öldürülmesine yolaçan koşullarına bağlı bulunmayan bir tek er ya da geç sorun yoktur yeryüzünde.

XX. yüzyılın dirimsel enerjiyi temel alan kişilikbilimcisi için, İsa, üretken cinsel kişiliğin bütün niteliklerini taşımaktadır. Üretken cinsel alanda herhangi bir yoksunlukla yaralı olsaydı, çocukları öylesine sevemez, insanlara, doğaya öylesine sevgiyle bakamaz, dirimi öylesine duyumsayamaz ve öylesine büyük bir incelikle davranamazdı. Cinsel doyumsuzluğun herkesçe bilinen nitelikleri —çirkin düşünceler, tensel haz düşkünlüğü, tinsel kılığa bürünmüş ya da dolaysız acımasızlık, yalancı yumuşaklık— İsa'dan bize kalan imgeyle çakışmamaktadır: dolayısıyla insanın aklına şu soru gelmektedir: Peki ama, neden, hangi anlaşılmaz bilmece sonucu kimse bunu anlamadı şimdiye dek? Bu soru, şimdiye dek hiçbir dirimbilimcinin canlı varlıkların çevresindeki dalgalı dirimsel enerji açılıp kapanmasından, hiçbir akıl sağlığı hekiminin de erginlik çağındaki cinsel doyumsuzluğun yıkımlarından sözetmemiş olmasıyla yakından ilgilidir.

Doğal cinsel sarılmadan yoksun kalsaydı, ortaya çıkacak sapık cinsel yaşamın kafasına dolduracağı pislikler, İsa'nın bir kaynak suyu kadar duru, bir ceylan kadar zarif olmasını engellerdi. Demek ki kuşkuya yer yoktur: *İsa, bütün öbür doğal şeyler gibi, bedensel seviyi de, kadınları da tanımıştır.* İsa'nın iyiliği, çevresine ışık saçan toplumseverleği, insanların kırılganlığı, eşini aldatan kadınların, günahkârların, yosmaların, zekaca geri kalmışların kırılganlığı karşısında gösterdiği anlayış ona yakıştırılacak başka bir dirimsel görüntüyle bağdaşmaz. Saygıdeğer, güzel, eliaçık kadınların İsa'yı sevdiklerini biliyoruz. Onun yeryüzündeki serüvenine son veren öldürmeyi anlamak istiyorsak, alabildiğine önemli bir noktadır bu. Başka türlü düşünmek, yüzde yüz mantıkdışı gözüküyor. Renan gibi bağımsız yazarlar bu düşünceyi açıkça dile getirmişlerdir, ve İsa'nın yolunu bilen her açık kafalı bu gizi bilmektedir.

Onun yaşamından, kurucusunun tam tersine, doğal işleyişi kendi alanından çıkarıp atan ve yeryüzündeki hiçbir şeye bedensel sevi kadar işkence etmeyen bir dinin çıkmış olmasıysa bilmecelerin en büyüğüdür. Ancak bu bilmecenin de akılcı bir yanıtı vardır.

IV. BÖLÜM

ÖNDERLİĞE ÖZENDİRME

İSA, örgensel uyumundan ötürü, İNANÇ gücüne sahiptir; duyularına güvenir. Çevresinde olup bitenle sürekli bağıntılıdır; bütün bedenini duyumsar, gizlenmiş, doyumsuz, zararlı bir teni oradan oraya taşımaz. Hiçbir zaman bir şey yapmaya "çalışmaz"; YAPAR. Tanrı'nın verdiği Dirimsel Gücün tüm erkine sahiptir. Kuşların dilinden anlar, sapı samandan ayırmayı bilir.

İsa, yeryüzündeki Dirim ve Sevgi'den başka bir şey olmayan Cennet'i bilir. Cennet hemen orada, her çiçekte, her serçede, her ağaçta, her zeytin dalındadır. Yoldaşları Tanrı'nın varlığından habersizdirler. Dirim'i algılamazlar. Para alıp verirler, sevgiyi tanımadıkları için yalnızca düzüşürler. Sersem, kendini beğenmiş, kan içici, tiksinç imparatorlara ağır vergiler öderler. Bunlar, karşılarına çıkan ilk üçkâğıtçının oyununa gelen, Yaşam'ı daracık bir anlayışla günün birinde imparator olma özlemine indirgeyen, coşkusal açıdan bağımlı, sömürülen insanlardır. İsa bütün bunları görür, bilir ve bundan ötürü acı çeker. Hâlâ Tanrı'ya yakın yaşayan, sapıtıp yozlaşmamış, hâlâ sevgiyi tanıyan çocuklara benzeyen yoksul insanların çevresinden gelmektedir. Yoksullar çocuklara benzerler, bilgileriyle duyguları çocuklarınki gibidir. Yeryüzündeki hayhuyun dışında yaşar, ve bu hayhuy onlar tepki göstermediği ya da gösteremediği için ortaya çıktığı halde, ona hiç katılmazlar.

Bir yandan da, vazgeçilmez iblisler, Barabbaslarla Makkabeler vardır. Onlar olmasa, işler yürümez. Onlar, keskin kılıçlarıyla, yabancı top-

raklardan kovarlar imparatorları. Onlar olmasa, kim çıkıp dövüşecekti savaş alanlarında? İsa, imparatorlarla savaşmaz. Sezar'ın hakkını Sezar'a, Tanrı'nın hakkını Tanrı'ya verir. İsa, Sezar'la savaşmak istemez. Sezar'ı yenemeyeceğini bilir. Ancak, İsa'nın bedeninde duyduğu, evrenle birlikte duyularında titreşen şey dünyayı yeryüzündeki varlıkların iyiliği için yönetmeye başladığında Sezar'ın çoktan unutulmuş olacağını da bilmektedir. Etkin Dirim'in İsa'daki ve yeryüzündeki bütün varlıklardaki duyusuyla titreşiminden başka bir şey olmayan Cennet günün birinde gerçekleşecek elbet. Bu öylesine açık seçik bir gerçektir ki, hemen yarın başlayabilir. Yeryüzünün henüz Cennet'e dönüşmemesini olsa olsa korkulu düş sayabiliriz! Gerçekleşmesiyle son derece kolay ve sevimli bir yaşayış başlayacağına göre, bu gecikmenin bir nedeni olmalıdır.

Kısacası başlangıçta İsa kendini sıradışı bir varlık saymamaktadır. Nasılsa öyledir. Peki ama neden ötekiler kendisi gibi değildir? Hazineniz içinizde; onu bulabilmek için kendi içinize inmeniz yeterlidir. Neden yitirdiniz bu hazineyi? Nasıl oldu bu iş? Tanrı çocuklarını yüzüstü bırakmadı. Demek ki insanoğlu Tanrı'yı yüzüstü bıraktı. Peki ama neden? Nasıl? Ne zaman, nerede oldu bu iş? Şimdilik bilmiyoruz. Ama İsa, insanların *ne yitirdiklerini* çok iyi bilmektedir; *insanoğullarıysa,* kendi içlerindekinden habersizdirler. İsa, binlerce yıldır binlerce kez canına kıydıkları, günün her saatında boğazlamayı sürdürdükleri için Tanrı duygusunu yitirdiklerini henüz bilmemektedir, çok pahalıya öğrenecektir. Bu öylesine saçma bir şeydir ki, insan varlığından kuşkulanabilir. Peki ama, neden İnsanoğlu içindeki Dirim'i öldürsün? Böyle bir şeyin olduğunu düşünmek dayanılır gibi değildir!

Oysa, Tanrı-Dirim karşıtlığının, putatapıcılığın ve şeytanca günahın temeli işte bu saçmalıktadır. İnsanoğlu binlerce yıl önce özgürlüğünü yitirmiştir, acıklı yazgısına ağlayıp Mesih'in gelişini düşlerken kendisini bağlayan ipleri sıkmayı sürdürmektedir.

Tanrı duygusunu yitirmiş insanlar, öteden beri, İsa kadar olmasa bile, Dirim saçan insanların çevresinde toplanmışlardır. Onlardan biraz güç alabilmek üzere, İsa *taslaklarının,* siyaset cambazlarının çevresine üşüşmüşlerdir. İsa *taslakları* baştacı edilmiş, onlar da insanların kendilerine tapınmasından büyük haz duymuşlardır. Kendilerine gösterilen hayranlığı, yöneltilen övgüleri, söylenen şarkıları, yapılan dansları sev-

mişlerdir; talihsizlerin derdini dile getirmeleri için yapılan çağrılar yüreklerini ısıtmıştır. İlk oymak başkanları, krallar, dükler, önderler, paşalar, onbaşılar, Stalinler, Hitlerler, Mussoliniler işte böyle tahta oturtulmuş, son derece akılsal nedenlerle halkın eliyle işbaşına getirilmişlerdir: *bütün o insancıklar, kendilerinde bulunmayan iç gücün, inancın, güvenlik duygusunun yerini tutacak dıştan gelme bir enerjiye şiddetle gereksinme duyuyorlardı.* Dirimsel işlevlerinin kendiliğindenliğini yitirdiklerinden, koltuk değneklerine başvurmak zorundaydılar, bugün de durum aynıdır. Peki ama, sözkonusu durum binlerce yıl nasıl sürebildi? Neden geçmişteki insanların derdin temeline el atmaları yasaktı? Tanrı'yı ve Dirim'i bilemeyeceksiniz. İnsanlığın tepesine çöken en amansız, en ulu buyruk budur. İnanılmaz, gülünç bir şey, ama doğru...

Bütün bu irili ufaklı önderler, halkın ısrarlı isteğine kapılmayacak kadar keskin bir Dirim duyusu saklayamadı elbet. Onlar, İsa gibi, toprağa yeterince yakın değildirler, İsa gibi, yönetici koltuğunu geri çevirecek kadar duymamaktadırlar yerleşik düzenin çürümüşlüğünü. Önlerine sürülen koltuğu kabul etmektedirler, çünkü bu önderlik o günkü yaşam için *gereklidir, çok önemlidir* Yüksek vergilere karşı savaşmak, eski dinsel alışkıları yaşatıp korumak. Eskiden canlı olan ve ışık saçan bir dinin cansız iskeleti haline gelmiş bulunsalar da, Tapınak'taki törenleri sürdürmek üzere putatapar imparatorla bir andlaşma imzalamak gerekmektedir. Sözkonusu dini yaşayabilmek için gereksinmeleri vardır. Mutsuz ruhlarına biraz denge, yön, umut, avuntu sağlayan odur. Yoksa, tinsel Yasa'yla yolu tıkanan İblis, ortalığı kasıp kavuracaktır.

İsa bütün bunları, bilmese de, duyumsamaktadır. Halk onu önderi, kurtarıcısı, mutluluk savaşçısı seçmiştir. Ama işin tatsız yanı, İsa'nın arzuları ve yaşamı çağdaşlarınınkilerden öylesine ayrıdır ki, aralarında hiçbir zaman bir uyum kurulamayacaktır.

İsa yeryüzündeki Cennet'ten sözettiğinde, insan denen memeli hayvanın iç dünyasındaki özgürlükten, her türlü yaratışın temelinde yatan yasal özgürlükten dem vurmaktadır. İsa onlara Adem'in —ya da aynı kapıya çıkmak üzere— Tanrı'nın Oğlu'yum derken, sahici, doğru, asal bir gerçeği dile getirmektedir: O Dirim'in, çok iyi tanıdığı, içinde açık seçik duyumsadığı acunsal gücün yavrusudur. Ama çevresindekiler

bunu anlamamaktadır. Onu gerçek kimliğini açıklamaya, kutsal gücünü kanıtlamaya çağırmaktadırlar. Ondan, tanrısal bir varlık olduğunu gösteren işaretler beklemektedirler. Bu, İsa'nın ilerki masallaştırılmasının kökenidir.

Coşkusal vebanın kemirdiği anlama yetenekleri için, Tanrı'nın Oğlu'nun İsa'dan başka türlü olması gerekirdi besbelli. Oysa aslında, Tanrı'nın Oğlu'nun tıpatıp İsa'ya benzemesi gerekir; yumuşak, sevimli, anlayışlı, hep eliaçık, yardımsever, yoksullara kucak açan, çocukları seven, onlar tarafından sevilen biri olmalıdır. Yürüyüşü İsa'nınki gibi esnek, bakışları derin ve ciddi olmalıdır. Bilmem hangi ilke adına değil yakışıksız laflar etmek, kötü şakalar bile yapmamalıdır. Yüzü, İsa'nınki gibi, ışık saçmalıdır, gözle görülmeyen, tatlı bir ışınımla canlanmalıdır; bu ışınım, sonradan, kiliselerdeki kutsal resimlerinde, ucuz bir gizemciliğe gömülmüş vebalı insanların bedeni kuşatan dirimsel enerji alanı konusundaki düşünlerine uygun olarak, parlak sarı bir çembere dönüşecektir. İlerki yüzyıllarda, yalnız büyük sanatçılar bu dirimsel enerji ışınımının titreşimli, kırılgan inceliğini duyumsayabilecek, pek başarılı olmasa da, resimlerinde dile getirmeye çalışacaklardır.

İsa'nın dış görünüşü güzel bir ilkbahar sabahında, güneşli bir çayırı andırır. Gözünüzü dikip ona bakamazsınız, ama vebalı değilseniz, duyumsarsınız. Onu seversiniz, o da içinizi ışıtır, bir kızıl buyurgan ya da duygusal küçük kentli gibi, karşısına geçip gülmezsiniz. Bir Molotof ya da Malenkof'u, güneşli ilkbahar sabahında, çayırda ceylanların otlayışını seyrederken getirebilir misiniz gözünüzün önüne? Olanaksızdır bu. İsa, ışın saçan, kokulu bir çiçek gibidir, bunun farkındadır, bundan ötürü mutludur; onlarda bulunmadığını bildiğinden, ilk davranışı duygularını yoldaşlarına aktarmak olacaktır. Bu duygulardan yoksun olduklarını, kendi içlerindeki duyguları öldürdüklerini bilmektedir, ama yeryüzünde en çok arzuladıkları bu duygulardan nefret ettiklerinin farkında değildir. Ayrıca, daha doğar doğmaz sünnet ederek, gözüne yakıcı ilaçlar damlatarak, hoşgeldin yerine kıçına bir şaplak yapıştırarak her yeni doğmuş çocukta bu duyguları öldürdüklerini bilmemektedir. İnsanların bunu farkedebilmeleri için, binlerce yıl yoksulluk çekmeleri, yüzlerce Ermiş'in ateşe atılıp yakılması, savaş alanlarında dağlar gibi insan ölüsünün yığılması gerekecektir. İsa'nın talihsizliği işte bunu bil-

memesidir. O, yoldaşlarının yalnızca bilgisiz olduklarına, çetin işlerle açlığın onları alıklaştırdığına inanmaktadır. Bilgeliğinin, susamışları çeken çeşme gibi onları kendine çektiğini sanmaktadır. Sonunda, insanlar onu öldürecektir, öldürmeleri gereklidir.

Aslında, yanındakiler susamış birinin çeşmeye seğirtişi gibi koşmaktadırlar onun Dirimsel Gücü'ne. Hepsi, yanakları al al, gözleri faltaşı gibi açık, kocaman yudumlar almaktadırlar bu çeşmeden. Canlandıklarını duyumsamakta, çevrelerine tatlı bir ışık saçmakta, zaman zaman kafalarında birtakım şimşekler bile çakmakta, birtakım akıllı sorular sorabilmekte, bu da Usta'nın onları bereketine daha çok ortak etmesine izin vermektedir. Hepsi bu kaynağa eğilip kana kana içmektedir. Ve Usta, kendisine koşanları, çevresini kuşatanları ağzından dökülen dupduru sözcüklerle, bedeninden yayılan güçle, öğütleriyle, engin bilgeliğiyle doyurmaktadır. Eliaçıklığı dört bir yana yayılır. Küplerini o Dirim kaynağından doldurmaya gelen, yalınlığıyla dolu dolu yaşayışını içlerine çeken susamış kadın ve erkeklerin sayısı gittikçe artar.

Bunlar, sabahları kırlarda gezintiye çıktığı zaman ona eşlik eder, Tanrı'nın yaratısı konusunda ettiği güzel sözleri dinlerler. O kuşların dilinden anlar gibidir, hayvanlar O'ndan kaçmaz. Yüreğinde en küçük bir öldürme arzusu yoktur. Ezgili sesi çok şey anlatır. Bu ses daralmış bir gırtlaktan ya da kaskatı kesilmiş bir göğüsten değil, doğrudan doğruya bedeninden gelmektedir. Gülmeyi, sevinç çığlıkları atmayı bilmektedir. Sevgisinin dile gelişine en küçük bir köstek vurmamaktadır; kendini yanındaki insanlara bıraktığında, saygınlığından hiçbir şey yitirmemektedir. Yürürken, her adımda kök salmak, sonra bu kökü sökmek, ikinci adımda yeniden salmak istercesine, ayakları yere sağlam basmaktadır. Yürüyüşü hiçbir yanıyla bir peygamberin, bir bilgenin ya da yüksek matematik öğretmeninin yürüyüşüne benzememektedir. Düpedüz yürümektedir. Onu yürürken görünce, kendi kendinize: Kim bu? Neci? diye sorarsınız. Öylesine benzersizdir. Yanındakilerin herbirinin yürüyüşü birşeyler, kendi yürüyüşüyle ilgisi bulunmayan birşeyler anlatır. Kimisi ezile büzüle yürür. Kimisi derin düşüncelere dalmış biri gibi. Kimisi de, büyük bir korkuya kapılmışçasına, kaçar gibi. Kimisi kral gibi, kimisi kendisini Efendi'sine adamış bir uşak gibi. Kimisi ceylan gibi. Kimisi tilki gibi. İsa Efendi'yse düpedüz yürür. Ceylan gibi bile yürümez. Kendi gibi yürür.

Tek başına yürüyüşü bütün okul öğretilerine, Yanıltmacalığa, Tekbenciliğe, Tevratçılığa, Varoluşçuluğa kafa tutma gibidir. Davranışı her türlü "cılığa" öylesine karşıttır ki, bir insan "sınıflandırma" ustası bile onun hangi dünya görüşüne sahip çıktığını söylemekte güçlük çeker. Buysa, ölümlülerin çoğunu rahatsız eder, çünkü onların herbiri bir şeye sahip çıkar, bir şeye sahip çıkmak *zorundadır*, yoksa bozgunculukla suçlanır. Herkes bir loncaya, Yüksek Yargı Kurulu'na, bir rahip sınıfına, Yurdu Kurtaranlar Derneği'ne, Ana Yurt Kahramanları Birliği'ne üye olmalıdır. İsa, iyi bir konuşmacı ve öğretmen olarak tanınmaktadır. Ama, bu haliyle bile onu sınıflandırmak güçtür. Her şeyden önce, insana paldır küldür sorular sormaktadır. Buysa tatsızdır. Karmaşık sorulara verdiği yanıtlar son derece yalındır, hem de, yüzyıllardır binlerce bilgeye kök söktüren, gizlerini yanlarında götürmüş düşünürleri kara kara düşündürmüş sorulara. O, doğuştan bir halk önderidir. Halk bunun farkındadır. Hep aynı soruyu yöneltir O'na: Kimsiniz? Nesiniz? Tanrı'nın habercisi misiniz? Bizi kurtarmaya mı geldiniz? Mesih misiniz? Öyleyse, söyleyin! Sizi onurlara boğar, ardınıza düşeriz. Düşmanlarınızı yenesiniz diye sizi işbaşına getiririz. Gerçek kimliğinizi ortaya vurun. Bize bir işaret verin, kim olduğunuzu göstermek üzere bir mucize yaratın!

Usta hiç sesini çıkarmaz, karşılık vermez. Kırlarda dolaşır, onlarla birlikte bir sürü köyü gezer. Karmaşık sorulara yalın karşılıklar vermeyi, onlara bir tek kitap açmadan çevrelerine bilgelik yayma gücü aşılamayı sürdürür.

Tanrı'nın habercisi bu *besbelli*, diye düşünürler. Başkalarına benzememekle kalmamakta, gerçek doğası ve görevi konusunda inatla susmaktadır. Mutlaka bir görevi olmalıdır. Halka, yoksullara yardım etmeye, ulusu kölelikten kurtarmaya gelmiş olması gerekir... Çevresindekiler, çarpık bir Tanrı'nın Oğlu *görüntüsü* yaratmışlardır kafalarında; O ise, aslında, yozlaşmamış Acunsal Yaşama Gücünün Oğlu'dur. Susması; doğası, görevi, görüşleri, işaretleri, güçleri konusunda sorduklarına verecek yanıtının bulunmayışındandır. Onları kendisinden ayıran şeyin bilincindedir, yoksa tepkilerinin başka türlü olması gerekirdi. Ama niçin kendisinden doğaüstü imler beklediklerini, neden varlığının arkasındaki gizi ortaya vurmasını istediklerini bir türlü an-

layamamaktadır: Varlığının gizlisi saklısı yoktur çünkü. Tanrı'nın oğlu olduğunu kendisi de duyumsamaktadır, ama kendini hiçbir kutsal görevle görevlendirilmiş saymamaktadır. En azından, böyle bir görevden sözetmemektedir. İçinde belli bir görev verilmiş duygusu yoktur. Bu düşün yavaş yavaş kafasına çevresi, hayranları, ülküdaşları, öğrencileri tarafından sokulmuştur. Başlangıçta, hiçbir kutsal görev ardında değildir. Yalnız dülgerlik, rençperlik, yara sarıcılık yapmaktadır. Sonradan hem onun, hem de birçok kadının, erkeğin, çocuğun canına malolacak masalı kafasına ötekiler, Kurtuluş'a, sevgiye susamışlar sokacaktır. Onun bütün yaptığı başka türlü çalışmak, yaşamak, konuşmak ve yürümektir. O kadar. BİR DE İNSANLARI SEVER. Onların bütün dertlerini bilir. Ve her geçen gün, onları daha yakından tanır. Onları nasıl iyileştireceğini bilemez. Ancak, yavaş yavaş, onlara yardım ETTİĞİNİ farkeder. Onları yüreklendirme, avutma gücüne sahip bulunduğunu anlar. Bu inanç, yavaş yavaş, zorunluluğa dönüşür. İnsanlar acı çekiyorlarsa, onlara yardım etmek, onlar için elinden geleni yapmak, elimizdekini vermek, bir lokma bir hırkayla yetinmek gerekir. İçinizde kutsal bağış olarak duyumsadığınız şeyi yaşamak öylesine kolaydır, sizi öylesine zenginleştirir ki ondan kız ve erkek kardeşlerinizi YARARLANDIRMAMAK akıl alacak şey değildir. Böylece tanrısal bağışla insana özgü avunma gereksinmesi bir yerde buluşur. Biri kendini verir, öbürleri verileni alır, içer, içlerine çeker, bir köşeye yığarlar.

Tanrının ve doğanın lütfuna ermiş kişinin, yani yozlaşmamış Dirim'in bağışını almış kişinin kafasındaki düşün son derece yalındır: Her canın derinliklerinde Tanrı'ın bağışı yatar. Susuzluğunun giderilmesi için bende bol bol bulunanı içmesi yeterlidir, o zaman elde ettiği gücü başkalarına aktaracaktır; böylece coşkusal susuzlukları giderilenler de kendi güçlerini başkalarının susuzluğunu dindirmekte kullanacaklardır. Bizim Usta işte burada ilk yanılgıyı tadar. Kendi öz Dirim'i açısından, mantık gereği, kendisinin doyuracağı insanın artık yalnızca başkalarının susuzluğunu gidermeyi düşüncceğini sanmaktadır. Usta, uzun açlık yıllarının, kendi cliaçıklığından yararlananlara vermeyi unuttuğunu unutmaktadır. Onlar, suyu tek yönde akıtan borulara dönmüşlerdir. Onlar dibi delik testi gibidirler. Ve işte Hazreti İsa'yı ölüme götüren dc bu olacaktır.

Verimli kara toprak ürün verir. Tohumu bağrına alır, yılın her gününde, her teline dirimsel enerji, besin, tuz ve su sağlayarak boyatmasına, başka bir tohum üretmesine izin verir. Tohum olgunlaşıp yele kapıldığında, bir hayvan ya da insan tarafından devşirildiğinde, toprak sapın bir bölümünü kendinde tutarak zenginleşir. Bu yolla zenginleşen toprak yeni bir tohuma can verir. Yeni tohum da kendindeki dirimi başka bir Can'a aktarır.

Hayvan, Tanrı'nın arzuladığı dişi/erkek birleşmesiyle tohumu alır, böylece hem kendine benzeyen, hem benzemeyen bir döl yaratır. Dölü aynı şeyi kendi dölüne yapana dek bütün enerjisini yavrusuna akıtır. Büyüdüğünde, yavru da aynı biçimde yaşayıp davranacaktır.

Bütün evren almayla vermenin, emmeyle yansıtmanın, açılıp çiçeklenmeyle can vermenin, acunsal enerjiyi bir noktada toplamayla yeniden engin acunsal okyanusa dağıtmanın birbirini izlediği bu çevrimle yönetilir.

Bir kuyu, uzun bir kuraklık sonucu kurursa, su toplayabilmek için bir sonraki yağmuru bekler. Yeniden taşacak kadar dolunca, hem çevresindeki toprağa, hem ıraktaki derelere su verir; onlar da, aldıkları Dirim suyunu yeniden Dirim'e verirler.

Böylece Dirim durmadan kendini yeniler, ayakta kalır, çoğalır. Zırhlı insandaysa böyle olmaz. O, içindeki Tanrı'yı öldürüp Cennet'i yitirdiği gün tek yönlü boruya dönüşmüştür. Çoğunlukla, Tanrı'nın yeryüzündeki temsilcisi önder insanoğlunun Cennet'i neden yitirdiği sorusuna yanıt bulunmasını. Bu *yasak*, binlerce yıldır insanlığı acımasızca kasıp kavuran coşkusal vebanın bir parçasıdır. Tanrı'yı, ya da bedeninizdeki yumuşaklığı, Dirim'i tanımaya hakkınız yoktur! Yoksa, Tanrı'yı neden yitirdiğinizi anlardınız. Demek ki sonsuza dek bundan habersiz kalmanız gerekir. Bu saçmalık dünyanın dört bir yanında, binlerce üniversitede kaçamak ustalarınca insanlara öğretilmektedir. Evet, Dirim'i ve Tanrı'yı aramalı, Dirim'e ve Tanrı'ya boyuneğmeli, Dirim'e ve Tanrı'ya tapmalı, Dirim'e ve Tanrı'ya tapınaklar kurmalı, Dirim ve Tanrı adına korkunç kıyımlara girişmeli, Dirim ve Tanrı için şiirler yazmalı, besteler yapmalısınız; ama Tanrı'yı Sevgi *saymamalısınız*, yoksa öldürülürsünüz. Son birkaç bin yıldır bu kuralın ayrığı görülmemiştir. Dahası, *hiçbir kadın ya da erkek bu saçmalık konusunda yüksek sesle soru sormamıştır*.

Tanrı'yı Sevgi saymak, Tanrı'nın varlığını doğrulamaktır, onu herkesin erceği yere koymaktır, insanoğlunu bugün yaşayamadığı şeyi yaşar hale getirmektir: bütün dinlerin, anayasaların, yasaların, aktöre (ahlâk) kurallarının, töre yasalarının, ülkülerin ve düşlerin gereklerini aksatmadan yerine getiren bir varlık kılmaktır. Ama, HAYIR! Ama Tanrı'yı ya da Dirim'i bedensel sevgi olarak tanımak yasaktır.

Bütün bunlar, Tanrı'yı ve etkin Dirim'i tanıyabilmenin bir tek yolunun bulunmasındandır: ÜRETKEN CİNSEL SARILMA; insanoğluysa, bir daha dönmemecesine bu yoldan ayrılmıştır. AMAN, SAKIN BUNA DEĞMEYİN! Her çocuk buradan geçmiştir. Aman, sakın üretken cinsel alana dokunmayın!

İşte bundan ötürü insanoğlu öteden beri Tanrı'yı ve Dirim'i özlemekte, durum ve koşullar elverdiğinde Tanrı'yı ve Dirim'i duymakta, sonra kurutmakta, kendi içindeki ve dışındaki Tanrı'yla Dirim'i boğazlamaktadır. Dolayısıyla, insanoğlu hiçbir zaman çevresine Tanrı ya da Dirim saçamaz. Tanrı ya da Dirim'i etkin olarak duyumsamaktan habersizdir. Onun Tanrı ve Dirim deneyimi edilgindir, onlara kucak açabilir, içini onlarla doldurabilir, keyfini çıkarabilir, onları kendini daha iyi duyumsamakta, dertlerini dindirmekte, zenginleşmekte, güç kazanmakta, başkaları üzerinde egemenlik kurmakta, hile yapmakta kullanabilir.

Ama buz gibi donup kalmış bu insandan Tanrı ya da Dirim ışını saçılmaz. Bu yeti, ayrılmamacasına, *SEVİ VERİSİNE, SARILMA SIRASINDAKİ ÜRETKEN CİNSEL SEVGİYE* bağlıdır. Buysa, daha yeni doğmuş bebekte yasaklanmış, ilençlenmiş, öldürülmüştür.

Böylece, *insanoğlu yalnızca Sevgi alır, veremez.* İçini dolduran Dirimsel Güç sevgi vermenin dışındaki ereklerde kullanılır. Yaşama gücü, onun bedenine girdiğinde "ten" haline gelir, çünkü beden artık kaskatı kesilmiş, kıpırtısızlaşmıştır. Kutsal sevgi şehvete, sarılma düzüşmeye dönüşür; nefret, ten düşkünlüğü, ele geçirme, el koyma, yırtma, delme, apansız boşalma, insanı rahatlatan gıdıklanma, karşıdakini köleleştirme, bütün o avukat, gazeteci, açıkça kara çalma alayıyla birlikte karıkocalık görevi, kol bacak koparan çocuk sevgisi, öç alma, nafaka, kekrelik haline gelir.

Ve acımasız, amansız bir mantıkla, İsa'nın çarmıha gerilmesi de içinde olmak üzere, gerisi sökün eder.

İSA'NIN MASALLAŞTIRILMASI

DAĞ yakarısını üstünde dura dura, ağır ağır okuyun. "*Baba*", yani "*Tanrı*" yerine "*Acunsal Yaşam Enerjisi*"ni koyun. "*İblis*"ten, insandaki doğal içgüdülerin acıklı yozlaşmasını anlayın. *Birincil ve doğal* güdülerle ikincil, *sapkın, acımasız* güdülerin iç içeliğini aklınızdan çıkarmayın. "İnsan doğası" adı verilen şeyin "İblis" kötülüğünü, yani birinci elden sevgi gereksinmesi ile bu gereksinmenin cinsel sarılmayla giderilmesinin gerçekleştirilmemesinin doğurduğu acımasızlığı içerdiğini unutmayın. Bu "kötülük"ü, bu "iblis"i insandaki kutsal sevgiye giden kapıyı tutan canavar sayın. Ve şimdi yakarıyı okuyun:

Ey göklerdeki babamız
Adın kutsal olsun.
Senin egemenliğin kurulsun,
Senin isteğin olsun,
Hem yerde hem gökte.
Günlük ekmeğimizi ver bize;
Ve günahlarımızı bağışla,
bize dil uzatanları
bağışladığımız gibi.
Bizi şeytanın eline bırakma,
kurtar İblis'in elinden.

Ey gökten inen Sevgi-Dirim
Adın kutsal olsun.
Senin egemenliğin kurulsun,
Senin isteğin olsun
Hem yerde hem gökte.
Günlük ekmeğimizi ver bize;
Ve günahlarımızı bağışla,
bize dil uzatanları
bağışladığımız gibi.
Sevgimizin yolundan
sapmasına izin verme,
kurtar bizi sapıklıklarımızdan.

(*Matta*, 6: 10-13)

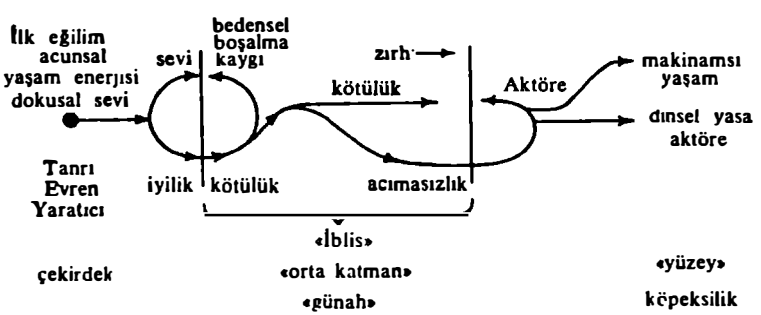
Tanrı Baba, yeryüzündeki bütün nesneleri doğuran, yaşayan herşeyde olduğu gibi akımı bedenimizde dolaşan temel acunsal enerjidir. Ama ayrıca, Tanrı Baba, "Gök" (Cennet) kavramıyla dile getirilen, bir masallaştırma ve putlaştırma süreciyle kafada canlandırılan BEDENSEL SEVGİ'nin erişilmez gerçekliğidir.

Buradaki giz perdesiyle örtme, yanına varılmaz, erişilmez, gerçekleştirilmez, giderek dayanılmaz bir gerçekliğin, bilincimizin derinliklerine itilmiş, Tantalos'un dinmez susuzluğuna benzeyen bir gerçekliğin görüntüsünün hayranlıkla aynada seyredilmesidir.

İnsanlık,

1. *Birinci elden insan doğasıyla ikincil doğayı birbirinden ayırmamakta, bunlar arasında herhangi bir ayrım görmemektedir.*

2. *Baştançıkarıcı İblis'i* ("Coşkusal Veba"yı — "Günah"ı) (üretken CİNSEL SARILMA *da içinde olmak üzere)* doyumsuz bırakılmış İYİ-TANRI-DİRİM-SEVİ'nin başta gelen sonucu saymaktadır;

3. Dolayısıyla, yaratıcısı bu denli iyiyken kötülüğün nasıl olup da yeryüzüne *gelebildiğini* kestirememektedir;

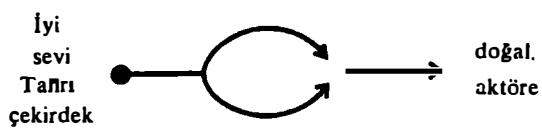
4. Kendi başına İblis'ten ve gizemci-makinacı çatlaktan kurtulamamaktadır.

5. Birinci elden, kutsal, bedensel sevgiyi "günah" adı verilen coşkusal vebaya karşı (aktöresel yasalar da *içinde olmak üzere)* yasalarla korumayı beceremektedir;

6. İnsanın dirimsel temellerinin kapatıldığı zindanın kapılarını açıp Tanrı'ya, İyilik'e, kardeş Sevgisi'ne ulaşamamaktadır;

7. Kötülük'ten yani coşkusal vebadan korunmaya bir son verememektedir.

8. Aşağıdaki sonucu elde edebilmek üzere, dirimsel çekirdeğe giden yolu açıp orta katmandaki coşkusal vebayı ("günah"ı) ortadan kaldıramamaktadır:

Dirimsel çekirdekten gelen sevgiye açılan kapıyı kapattınız mı, Tanrı'nın masallaştırılmasına götüren kapıyı açmış olursunuz.

O vakit, yüzyıllar içinde, bedendeki Tanrısal Sevgi'yi simgeleyen İsa'nın Öldürülmesi'ne varırsınız ister istemez.

Ondan sonra Dirim ancak, her türlü bilgiyi aşan, erişilmez, kutsal bir şey olarak gözükür. Nitekim, insanoğlu çağlar boyunca gerçek Yaşam deneyimlerini yalnız bir aynada seyretmiş, bunlar ona birer yalgın (serap) gibi gözükmüştür. Ondan sonra insanoğlu bütün enerjisini, bütün aklını, bütün becerisini, bütün yaratıcılığını yaşamın gerçekliğini yadsımakta, birtakım cansız makinaların dışındaki bütün gerçeklikleri, üstlenmek zorunda kalmamak için, gizemli bir imgeye dönüştürmekte kullanmıştır. Yaşam'ı duyumsar elbet, ama çok uzaktan, bir duvarın ya da sisin ardındaymışcasına. İster Tanrı adını versin, ister Sonsuzluk, ister İnsanlığın Yüce Yazgısı, ister Esir, ister Mutlak Varlık, ister Dünyanın Tin'i, bir yerlerde, Tanrısal bir şeyin bulunduğunu bilir; ama onu daha iyi tanımasına, onunla içli dışlı olmasına, onu geliştirmesine izin verecek bütün yolları özenle kapatır. Bu sahici, gerçek, canlı İsa'nın bir köşeye itilmesi yalnızca Hıristiyanlığın başlangıcında, bir kerecik olmamıştır. İnsanlık tarihinde İsa adının belirmesinden çok çok önce ortaya çıkmıştır; İsa'nın öldürülmesinden sonra da sürmüştür. İsa, bu sürekli ağlatının en ünlü kurbanından başka bir şey değildir. Dahası, İsa günahkar İnsan'ın çektiği acının, günahını bağışlatmasının simgesi

haline gelmiştir, çünkü hiç kimse gerçek Yaşam'ın ışıklı erdemlerini onun gibi canlandırmamış, hiç kimse onun kadar tiksinç, utanç verici biçimde öldürülmemiştir. *İnsanoğlu, İsa'nın yaşamöyküsüyle, başarısız da olsa, kendi yoksul yaşamının gizini anlayıp çözmeye uğraşmıştır.* Bu girişim başarıyla sonuçlanmamıştır, çünkü insanoğlu İsa'nın öldürülmesinden önce de, sonra da, *kendi ben'ine ulaşamamıştır* Dolayısıyla İsa'yı kendi gizemiyle acısının simgesi haline getirmiştir; aynı zamanda, başlattığı bu MASALLAŞTIRMA süreciyle İSA'yı anlama olasılığını hepten yoketmiştir. İsa'ya bir aynada bakarak, onu gerçek, ama erişilmez bir imgeye dönüştürerek, kendi özyapısına giden yolu tıkamıştır. Şimdi artık, İsa hakkında yazılmış binlerce kitapta, Mesih Dirim'i simgelediği için, *insanoğlunun İsa'yı öldürdüğüne* ilişkin en küçük bir anıştırma bulunmayışını anlıyoruz.

Ancak, İsa'yı ilkin öldürüp sonra en sevdiği Tanrı haline getiren insanoğlu, bir bakıma, çağlar boyunca, o acıklı, mantıklı yanılgısını duyumsamıştır. Buna kanıt olarak görkemli kiliseleri, büyük sanat yapıtlarını, göz kamaştırıcı besteleri, İsa'nın adına, ona onur vermek üzere geliştirdiği yetkin düşünce dizgelerini gösterebilirim. İnsan, İsa'nın adı çevresinde koparılan bunca gürültünün öldürülüşünü unutturma, böyle bir şeyin yapılmış olabileceği kuşkusunu ortadan kaldırma, dolayısıyla çarmıha germenin ve Orta Çağ'ın hemen ardından hırsızların ateşe atılmasıyla, dillerinin yumuşaklığı bedenlerinin esnekliğine denk güzelim zencilerin Güney Devletleri'nde gebertilmesiyle, savunmasız altı milyon Yahudi ve Fransız'ın Hitler Almanyası'nca ortadan kaldırılmasıyla aynı kıyımın sürebilmesini sağlama ereğini güttüğünü düşünmekten kendini alamıyor.

İsa'nın Öldürülmesi'nden, onun uzantıları olan A.B.D.'de, Cicero'da zencilerin, S.S.C.B.'de barış yanlılarının, Almanya'da Yahudilerin boğazlanmasından bu yana, son derece önemli olaylarla dolu, hatırı sayılır bir süre geçti. Ancak, sözkonusu olayların ayrıntılı incelenmesi bize İsa'nın Öldürülmesi'nin gerçek yapısı konusunda en küçük bir ipucu vermeyecektir, çünkü coşkusal vebanın belli başlı niteliklerinden biri cana kıymayı ve dürtülerini saklamaktır. Canına kıyılan kurbanlar değişir. Cana kıymadan sonra öne sürülen nedenler değişir. Cana kıyma yöntemleri ülkeden ülkeye, çağdan çağa değişir. Danton'un kafasının giyotinle uçurulması, Lincoln'un kafasına bir kurşun sıkılması hiç önemli değildir; Gandi'nin, Wilson'ın ya da Lenin'in yüreklerine bir kur-

şun sıkılması ya da ömürlerini adadıkları düşün yıkıldığını görmenin acısıyla ezilmiş olarak beyin kanaması geçirerek öbür dünyaya göçmeleri de öyle; dünyanın dört bir yanında, işlemediği bir suçtan ötürü Dreyfus'e verilen beş yıl hapis cezasını, Amerika Birleşik Devletleri'nde bir suçsuzun yirmi yıl hücre cezasına çarptırılmasını gösteren aynı gizli al ip uzayıp gitmektedir; hücreye kapatılan suçsuz cezasını çekerken, iyi bir Hıristiyan olan, Tanrı'ya "şükür" etmeyi bilen, herkesi bağışlamaya hazır suçlu yargıçla yiyici savcı sere serpe dolaşmaktadır: doğruyu bilen binlerce dürüst insan, kentte birtakım kötü yürekli gevezelerle dedikoducular bulunduğundan, konuşmayı göze alamamaktadır. Ve bütün bunlar, günün birinde, İsa'nın çömezleri tarafından bir gizem, bir masal haline getirilmesiyle başlamıştır.

Aslında, İsa'nın çömezleri onun söylediklerini pek iyi anlayamamaktadır. Kendilerine verdiği büyük söz konusunda şöyle belli belirsiz bir düşünceleri vardır. Bu sözü duyumsamakta, taslarını doldura doldura içmektedirler, ama onu sindirme gücünden yoksundurlar. Bu, bir bakıma, dibi boş bir fıçıya su boşaltmaya benzemektedir. Boş insanlar suyu emmekte, ama emilen su hemen akıp kumlara gitmekte, adamlar yine su istemektedir. Böylece sürekli bir doyumsuzluğun acısını çekmektedirler. Günahları bağışlatıcı İsa karşılarında dikilmekte, onlara yiyecek vermekte, acılarını dindirmekte, kafalarını karıştırmakta, onlara yeryüzünün Cennet'e dönüşeceği günlerden sözetmekte, dahası, Cennet'in *daha o an, hemen orada* kurulduğunu gösteren belirtilere parmak basmaktadır... Oysa... oysa her şey uzaktadır, erişilmezdir, yeni doyumsuzluklara yolaçmaktadır; onlar, özüne dokunamadan, bütün bunların görüntüleriyle yetinmek zorundadırlar. Arı kevser şarabını gövdeye indirebilirler, ama onu kendilerinde saklamayı bilmezler. Kevser şarabı, sinirsel bir titreme gibi, bedenlerinden geçip gitmekte, hiç oyalanmamakta, daha da kötüsü, HİÇBİR ETKİ yapmamaktadır. Kulak kesilip dinlerler İsa'nın sözlerini; ama bu sözler kafalarını karıştırmaktan başka bir işe yaramaz. Onları yinelemeye yeltenirler; boşuna, sözlerin etkisi yoktur. İsa'nın sözlerini olduğu gibi aktarabildikleri zaman bile, içleri boştur, karşıki dağların geri gönderdiği yankıya benzemektedirler. SÖZLER dudaklardan dökülmediği zaman, dağdan yankı gelmektedir. HEPSİ TAM ANLAMIYLA BOŞTUR, İÇLERİNDE, BU SÖZLERİ ALIP YENİDEN YARATACAK HİÇBİR ŞEY YOKTUR.

Zaten onların da içinde birer çöl, çorak toprak olma duygusu vardır. Gerçekte bu, bütünüyle bilincine varamadıkları bir durumdur; deneyimlerinin çoğu gibi, varlıklarının derinliklerinde yatmaktadır. Bununla birlikte, yadsınmaz, belirsiz bir duygu onları tedirgin etmektedir.

İsa'nın verdiği dersleri öğrenip yinelemek için ellerinden gelen çabayı göstermektedirler. Ancak, kısa bir süre sonra bu dersleri anlamadıklarını, anlayamayacaklarını farketmektedirler. Bundan ötürü, İsa onlara meşellerle konuşuyormuş gibi gözükmektedir. Oysa İsa'nın gizli saklı yanı yoktur. Gerçekte onlara dinlenmesi hoş, coşturucu öyküler anlatmaktadır. Ancak, berikiler deniz kabukluları gibi sımsıkı kapalı olduklarından, İsa'yı gizemli, biraz karanlık, uzak, kaçak, garip bulmaktadırlar; sis ya da pus perdesi arkasından bakar gibi, değişik görmektedirler onu. Oysa sis de pus da İsa'da değil, *kendi içlerinde*'dir. Bunun bilincine varmak, yaşayan ölüler olduklarını kabul etmek anlamına gelecektir. Bundan ötürü, sis perdesi İsa'nın çevresinde gözükmektedir...

İsa'nın keskin, sert gözlemleri arttıkça, O'nu kendilerinden uzak duyumsamaktadırlar. Ve o zaman, bütün toplantılarda gözlenen bir görüngü ortaya çıkmaktadır: konuşmacının açıklaması ne denli açık seçik ve yalınsa, dinleyen ve soru soranların araya girmeleri o denli boş gözükmekte, kürsüyle dinleyici sıraları arasındaki boşluk büyümekte, dinleyicilerin kürsüdeki konuşmacıya besledikleri gizemli, çocuksu hayranlık artmaktadır.

Böylece açılan boşluk bir daha kapanmamaktadır: *bu, kalabalığın kılgısal güçsüzlüğüyle kendini konuşmacıyla gizemli bir biçimde özdeşleştirmesi arasında açılan uçurumdur.* Hitlerler, Stalinler, Barabbaslar, Mussoliniler, bütün ülkelerin ve zamanların iblisleri güçlerini işte bu uçurumdan almaktadır. Nasıl bu denli etkili olduklarını kestirememektedirler elbet. XX. yüzyılın tepesine çöken yıkımın kaynağı da budur zaten! Ama kimse çıkıp bunun sözünü etmez!

Öğretisini benimseyenlerin kendisini alabildiğine uzağa yerleştirmeleriyle başlayan İsa'nın masallaştırılması, çömezlerinin onu yürekten sevmedikleri, ona çocukça hayran olmadıkları, onun uğrunda can vermeyecekleri anlamına gelmez. Bu noktada, yalnız, hiçbir zaman İsa gibi olamayacaklarını duyumsadıklarını göstermektedir; İsa'ysa, tam tersine, kendisine BENZEYEBİLECEKLERİ kanısındadır. El sürülmez,

erişilmez gözükeceği bir yontu altlığının tepesine oturtulmasına yolaçan ilk adım budur. Böylece, halkın bayıldığı bir deyimle *"çağından bin yıl ilerde"*dir, yani tam anlamıyla etkisiz kılınmıştır. O'na öykünmeye *çalışırlar;* ve bütün çabalarına karşın bunu başaramadıkları için mutsuzdurlar. Girişimlerini yeniledikçe, değersizliklerinin bilincine varırlar. Bununla birlikte, yavaş yavaş, hiçbir zaman açık seçik olmayan, İsa'ya besledikleri sevgiyi aşmayan, hiçbir zaman bütünüyle bilincine varamadıkları bir *nefret* duygusu gelişmektedir; ve nefret, binlerce yıl sürmek üzere oradadır. İsa, onların coşkusal, toplumsal, tutumbilimsel, cinsel, acunsal yaşamlarının karşısına dikilmiş bir meydan okumadır. Oysa onlar alışkanlıklarını değiştirme, bunlara meydan okuma gücünden bütünüyle yoksundurlar. Kaskatı bir zırha bürünmüşlerdir, coşkusal açıdan kısırdırlar, gelişmeden yoksundurlar.

Gerçekte, onun öğrettikleriyle aralarında en küçük bir ilinti yoktur, kuramazlar da. Onlar yalnız İsa'nın sözlerindeki iğneleyici sıcaklığı duyumsamaktadırlar. Öğretisi onlar için, buz gibi soğuk çöllerinde, bir ısıtıcıdır. Kendi başına hiçbir anlamı yoktur. İsa'nın davranışlarıyla sözleri onlara kendi öz doğalarının, hiçliklerinin, boşluklarının bilincine varmaktan kaçma fırsatı sağlamaktadır. İnsanlığın uzak geçmişini kolaçan ederek, o "yiğit balıkçılar"ın, "kötülük düşünmeyen köylü"nün ya da vergi devşiricinin göklere çıkarılması, söz konusu kişilerin boşluklarını ve İsa gibi bir canlı varlıkla karşılaşmanın her biri için taşıdığı önemi ortadan kaldıramayacaktır.

İnsanların coşkusal boşluklarının ve günlük hayhuy içinde yuvarlanıp gidişlerinin yarattığı canalıcı soruna parmak basmamak insanlığın yazgısını iyileştirme umudunu kaldırıp atma anlamına gelir. Halkın önder adaylarına yaptığı, önderlerin de sonradan hiç sektirmeden onlara geri verdiği şeyler nasıl da acıklıdır: masallaştırma, ülküleştirme, yağcılık, acının göklere çıkarılması; çocuksuluk karşısında gösterilen düzmece hayranlık. Önderler, bu yöntemlerle halkı kıpırtısızlıktan kurtaracak yerde, olduğu gibi bırakmaktadırlar; beri yandan, halk da önderleri yalnızlığa iterek öteden beri tatsız ve sancılı olagelen, bundan sonra da öyle olacak düzeltimlere (reformlara) girişmelerini engellemektedir. Halkla önderleri arasındaki bu karşılıklı yağcılık alışkanlığı, ve iki yüzlü hava yeryüzündeki siyasetlerin çirkinliğinin halkın işe yaramaz, boş koşuşmasının, orada burada patlak veren ve aslında

İsa'nın öldürülmesinin —geniş çaplı— devamından başka bir şey olmayan savaşların temel nedenidir.

Yönetilenler sözün gerçek anlamında, kesinlikle iş beceremez olduklarından, güçlü gözükmek ve onlara yardım etmek öndere düşer. Oysa önder kendileri gibi ölümlü olduğundan, gücüyle parlaklığı kandırmaca da olsa, onu götürüp bir anıt altlığının tepesine oturtmak gerekir. Bu düzmece güçle düzmece parlaklık, ayakta çekilmiş resimler, asker giysileri, nişanlar falan halkın güçsüzlüğüyle hiçliğini dengelemeye yarar. Halkla önderler birbirlerini karşılıklı olarak Devlet'in yapay gücüyle yapay ulusal büyüklüğün doruklarına oturturlar: bu dediğimizi doğrulamak üzere Hitler'in topu topu on yıl süren "Bin Yıllık" egemenliğini ya da en sıradan dirimsel bir olayın süresiyle karşılaştırıldığında solda sıfır kalan Alman Cumhuriyeti'nin seksen yılını düşünün. Bilmece Kremlin'deki insanların gücünde değil, bu gücün dayandığı mutlak hiçliktedir.

Hazreti İsa'yla Hitler ya da Stalin arasında halkla önderleri arasındaki acıklı ilişkiler açısından ayrım şuradadır: zorba buyurgan, halkın içinde çırpındığı çaresizliği elinden geldiğince kötüye kullanır. Bunu açıkça dile getirmekten de çekinmez, ve bunun için alkışlanır. Uyruklarına ancak Yurt'un şanı şerefi uğrunda ölmeye yarayabileceklerini söyler, onlar da kalkıp rap rap yürürler. Bunu, önder onları ölüme çağırdığı için değil, onun gücüne katılmalarına, güçlü kuvvetli gözükmelerine izin veren kişiliğinden, çekiciliğinden ötürü yaparlar. Önder'in gücünden içmeye gelirler, o da ağızlarına tas tas güç akıtır. Oysa susuzlukları bir türlü dinmez, çünkü ağızlarına akıtılanı tutma gücünden yoksundurlar; ama gıdıklanır, coşup titrer, hemen kalkıp kaz adımı yürümeye, avaz avaz haykırmaya, önderi alkışlamaya, ulusun büyüklüğüyle özdeşleşmeye başlarlar. Çağımızın hiçbir toplumbilimcisi halk yığınlarının davranışlarının derinliklerini kolaçan etmeyi göze alamamıştır. Çünkü coşkusal veba zindanın kapısını örtüp gözlerden saklamıştır.

Stalin aynı şeyi çok daha ince, çok daha allı pullu biçimde yapmıştır. O geride durmakta, büyük bir kurnazlıkla, ipleri perde arkasından oynatmaktadır. Yalnız resimleri konuşmaktadır onun yerine. Davranışları alçakgönüllücedir, göğsünde nişanları yoktur (yerine geçenler bol bol taktı), ama Moskova sokaklarından ordu gücü halinde işte bu

alçakgönüllülük geçer kaz adımıyla. Önünde dolaştığı dip perdesi Hitler'inkinden ayrıdır, ona nasıl davranacağını bu büyük 1917 Devrimi perdesi söyler. İçinden, Hitler'in daha hızlı, daha etkili eylemine hayrandır, 1939'da Alman-Sovyet anlaşmasını imzalayarak bunu kanıtlar. Gösteriş sevgisini kurnazlıkla değiştirmek zorundadır. Ve bunu büyük bir ustalıkla yapar. Ancak, bir noktada Hitler'den hiç mi hiç ayrılmaz: onun gibi, sağını solunu şaşırmış halkın, önderinin gücüne kavuşmak üzere özdeşleşeceği bir görüntü geliştirir — oysa önder bu düzmece gücü elinde tutamayacaktır.

Önderler, halka kendilerinde insan yönetme sanatının gizlerini seyretme fırsatı verdikleri sürece tehlikede değildirler. Gebertilme tehlikeleri yoktur. Buna karşılık, bir sürü İsa çarmıha gerilmiştir — bunun da açıklanması kolaydır.

Çünkü İsa'yla işler başkadır. O, gizemleştirmenin, masallaştırmanın çekiciliklerine hemencecik teslim olmaz. Kendisine sunulan önderliği ilk anda kabul etmez, sonunda bu görevi kabul edişiyse kendisini doğruca çarmıha götürür. *O önderliği, kendi gerçek doğasından vazgeçmeden üstlenir, bu yüzden de çarmıha gerilmesi gerekir.* Ve onun gerçek acunsal büyüklüğü de buradadır.

İnsan düşüncesinin İsa'nın Öldürülmesi sorununa el atabilmesi için tam iki bin yılın geçmesi gerekecektir, çünkü kördüğüm hayranlık, öfkelenme, göklere çıkarma, yorumlama, kurtarma ve kışkırtma sözcükleriyle dolu milyonlarca sayfanın içinde gizlenmiş, erişilmez derinliklere itilmiştir. Bu karabasanı dünyanın en ıssız köşelerinden birine itilmiş yalnız bir adamın gecenin geç saatlarından birinde kavrayabilmesi için tam iki bin yılın geçmesi gerekecektir; ve bu adam şöyle diyecektir:

EMİCİ

Yağlı Kara Toprak gibi zenginim.
Suyumu emen nesneleri beslerim.
Emici bilmez ne aldığını.
Bununla birlikte,
Başkaldırmaz eski, iyi yürekli Kara Toprak
Onlar ülkeyi yağmaladıkları
yeri aşındırdıkları zaman,

Ormandaki bütün ağaçları devirdikleri zaman.
O güzelim Kara Toprak çekip gittiğinde,
yeri yurdu kum kaplar.
Ülkeden aldıklarını geri vermezler hiçbir zaman;
Funda toprağı geri verir mi emdiği nemi?
Onlar bilgimi aldılar
Hastaların ruhunu iyileştirmek üzere.
Yaptığım aracı aldılar,
Tanrı'nın asıl özünü ele geçirmeye.
Ve adımı aldılar
Acılı tenlerini donduran
Buz gibi soğuktan korunmak üzere.
Almadılar sevginin ve özenin güzelliğini.
Yoktu görmeye gözleri,
dokunmaya elleri;
ne de duyuları
yaşamaya güzelliği.
Onlar yalnızca talan ettiler ülkeyi.
Ve Toprak Anamız başkaldırmadı,
ve kaldırıp atmadı bu yağmacıları.
Yalnızca karalar bağladı
Kalabalığın oturduğu yerde.
Bir zamanlar meyve veren
verimli kara toprak alıp başını gitti,
Çünkü onlar aldıkları güzelliği geri vermediler.
Ruhu yoktu onların:
Yalnız almak üzere verdiler—
Sahip olmak üzere öğrendiler—
Kâr etmek için çırpındılar—
Uzaya hiçbir zaman
yürekleri ya da beyinleriyle dalmadılar.
Özlem coşkusu
çekip gitmişti gönüllerinden,
ZENGİNLEŞME'yeydi tek özlemleri
Dudakları bilmiyordu öpmeyi,
Acı bir sırıtışa dönmüştü gülüşleri.
Buydu işte onların "günah" dedikleri:
Ve o günahtan kurtulabilmek için,
çiviledi̇ler kurtarıcılarını
haçına büyücünün.

İsa'nın Öldürülmesi'nin evrensel önemi şuradadır:

İki yüz elli yıllık deneysel doğabilimin elli yıllık uygulayımı insanoğlunu atlı araba çağından tepkili uçak çağına geçirmeye yetmiştir. İnsan doğası denen ciddi sorunun durmadan gündeme geldiği sekiz bin yılsa insanoğlunu kendini tanımakta bir adım öteye götürememiştir.

İnsanoğlunun, *bunu yapmayı göze alamadığı için,* kendini hiçbir zaman anlamadığına kuşku yoktur: kendisiyle ilgili bilgiye giden bütün yolları kapamıştır. Bunun bir nedeni olmalıydı herhalde. İnsanın kendinden sakladığı şeylerin birkaçını gördük. PEKİ AMA BUNCA UZUN SÜRE NASIL KENDİ GÖZÜNDEN SAKLAYABİLDİ BUNLARI?

İnsan doğasını anlamak gerektiğini söylemek, bunun için büyük bilimsel dernekler kurmak, bu sorunu ele almak üzere kalabalık kurultaylar toplamak, İNSANOĞLUNUN KENDİ GERÇEK DOĞASINI ANLAMAKTAN *kaçınmak üzere* ELİNDEN GELENİ YAPTIĞINI görmedikçe, hiçbir işe yaramaz.

İnsanın kendi doğasıyla ilgili bilgilerden kaçınmak üzere yaptığı girişimler arasına göz boyayıcı bilimsel kurultayları da katmak gerekir. Oysa, insanın toplumsal geleceği şu soruya bağlıdır bütünüyle: insan kendinden kaçmayı, geçmişteki gibi İsa'yı çarmıha germeyi sürdürecek midir?

İnsanoğlu, İsa'yı Çarmıha Germe'yi sürdürmekle bindiği dirimsel enerji dalını kesmekte, kendini elindeki öz kaynaklardan yoksun bırakmaktadır. Bütün bunlar, ruhçözümlemesinin birtakım kuramlarını çürüten cinsel tutumbilim incelemesinin, 1920'li yılların sonunda, Tarih'in belirleyici toplumbilimsel etkeni olarak bireylerin kişilik yapılarına parmak basmasından beri biliniyordu. Ancak, bu bulgu da yeni bir şey olmaktan çıkmıştır, ve birtakım toplumbilimciler asal içeriğini, *insanın dirimsel-cinsel etkinliğini* boşaltarak kendilerine maledişlerinden beri, yeni İsa'ların çarmıha gerilmesini önleyememiştir. Sözkonusu toplumbilimciler bundan ötürü, çağımızın büyük bilginleri sayılmaktadır.

Bugün biz insanın bütün varlığının devindirici gücünün *dirimsel (üretken cinsel)* enerji olduğunu biliyoruz; ancak, ayrıca vücudun tümel çırpınmasının içinde yaşadığımız toplumun her çocuğa daha doğar doğmaz giydirdiği zırhla safdışı edildiğini, böylece insanın toplumsal özdüzenlemeyi sağlayan biricik gerçek kapakçığı, kendi doğasına gi-

den tek coşkusal yolu kapadığını da biliyoruz. Öte yandan, bebekte ve çocukta anayla babanın ilkin, ana/baba kavramlarının yerini tutmaya devam eden tanrı ve tanrıça düşünleriyle canlandırılması gibi daha az önemli şeyler öğrendik.

Ancak, insanoğlunun kendi kendisini tanıması ve devinim dünyasına egemen oluşu gibi kendi kendisine de egemen olmasını engelleyen korkunç hastalığın köküne inmedikçe, bütün bunlar kuru laf olarak kalacaktır. İsa'nın Çarmıha Gerilmesi'ne *son vermezden* önce, bunun nasıl gizlendiğini anlamayı öğrenmek gerekir. Yoksa, onca kitapta biriktirilen onca bilime, insan doğasını konu edinen bütün kurultaylara karşın, İsa'nın çarmıha gerilmesi aynı ölçüde sürüp gidecektir. *Bu, çalıştırmayı beceremediğimiz bir motorun bütün ayrıntılarını bilmeye benzeyecektir* İsa'nın bunca uzun süredir çarmıha gerilmesine yolaçan nedenleri anlayabilmek için, ilkin Acunsal Yaşam Enerjisi'nin işleyiş biçimiyle içli dışlı olmak ve kişilik zırhının zorlaması olmaksızın, özgürce etkinlikte bulunmasına izin verildiği zaman insanoğlunda neleri gerçekleştirebileceğini bilmek gerekir.

İnsanoğlunun Cennet'in kapısına neden eli alev kılıçlı bir zebani diktiğini öğrenmek son derece önemlidir. Cennet'e girebilmek için, onun ne olduğunu bilmek yetmez, *en içerdeki tapınağına girebilecek güçte olmak gerekir*. Oysa, bu gizli tapınağı görmek yasaktır; Tanrı'nın en yüksek rütbeli rahibinin dışında, üç bölmeli kutsal tapınağa kimsecikler giremez. Musa'nın Tanrı'ya doğrudan doğruya bakmaması gerekir; Katolik inancında Tanrı masallaştırılmıştır. İnsanın bedeni ve ruhuyla Tanrı'ya yaklaşması, değmesi yasaktır, Tanrı'yı elinde alevden bir kılıç tutan zebani korumaktadır. Aslında, bu zebani insanın kendisinden başkası değildir: O, CANINI TEHLİKEDEN KORUMAKTADIR. ÇÜNKÜ BUGÜNKÜ YAPISIYLA, TANRI'YI TANISA YOKOLUP GİDER. Dolayısıyla, sevgiye, bilgiye, yeni doğan çocuklara, toplumculuğa ve çağlar boyunca mal alışverişine yaptığını Tanrı'ya da yapacaktır: Küçük Adam'ların yarattığı korkunç *çarçur*.

Bütün bunlar insana garip, anlamsız gözüküyor. Tanrı'yı tanımak, onunla bedensel ve ruhsal ilinti kurmak neden toplumsal yıkıma yolaçsın? Eğer Tanrı Dirimsel Enerji'yse, Yaşayan her şeyi yarattıysa, her türlü Canlı maddenin ötesindeki Evren'in de yaratıcısı O'ysa, neden onu tanımak, ona dokunmak, yani Tanrı'nın buyruğuna uygun yaşamak yıkıcı olsun ve kesinlikle yasaklansın?

Sorunu daha yakından kavrayabilmek için, insanoğlunun İsa'yı çarmıha germek üzere geliştirdiği yöntemlerin kimi sonuçlarına daha yakından eğilmeliyiz. İsa'yı öldürenler, İsa'nın sahici öğretisiyle niyetlerinin yerine büyük bir başarıyla kendilerininkileri geçireceklerdir. Çarmıha gerildikten sonra konduğu gömütten cesedini çalıp yoketmekle başlayarak öğretisini masallaştıracak, anlamını yele verecekledir. Cesedinin gömüldüğü yeri yalnızca iki kadın, Maria Magdelena ile Yahya'nın anası Maria görmüştü. Ertesi gün, çarmıha gerilenin vücuduna kokulu ilaçlar sürmeye geldiklerinde, yerinde yeller esiyormuş.

Hıristiyan dini İsa gibi bir önderin çarmıhta can verişine, çevreye saçtığı ışığa, sözlerindeki duruluğa; Ferisilerle Yahudi vaizlerine karşı giriştiği kavgaya; İncil kanalıyla bize ulaşan yeni Tevrat yorumuna; insanlara ve çocuklara duyduğu büyük sevgiye, hastalara yaptığı yardıma dayanabilirdi. O vakit "mucizeler"den sözetmek gerekmezdi, çünkü onun gibi ışın saçan biri çağdaşlarının hasta ruhunu elbette iyileştirebilirdi. XX. yüzyılda her iyi ruh hekimi duygusal sıkıntıyı, kimi zaman da bedensel acıları dindirerek böyle "mucize"ler yaratmaktadır. Demek ki insanların elinde, üstüne bir din oturtmaya yetecek kadar coşkusal yükü fazla deneyim vardı.

Ölümünden sonra İsa masallaştırılarak başka bir kılığa sokulmamış *olsaydı* böyle bir dinsel inancın nasıl olabileceğini bir an zihnimizde canlandıralım.

Asal öğeleri, bugün de Hıristiyan inancının temel öğretisini yaratan şeyler olacaktı. Hıristiyan, insan kardeşini sevmek ve bağışlamak, başka bir deyişle düşmanının dürtülerini *anlamak*'la yükümlüdür. Dinlerin çoğunun zorunlu kıldığı üzere iyilik yapması gerekir. Dirim'in ta kendisi olan Tanrı'ya tapınmalıdır, bütün varlıkların yaratıcısının isteğini eksiksiz yerine getirmelidir, yoldan çıkmış dinadamlarının cansız kalıntı haline getirdikleri eski Yahudi dininin yaşayan öğelerini canlandırmalıdır. Aktöreye uygun bir yaşam sürmeli, iblisin kışkırtmalarına kapılmamalıdır. Hastalara yardım etmeli, yoksullara elindekinden vermelidir.

Bu dinin aktöresel ilkeleri bugün düzeltilip çağdaşlaştırılmış Hıristiyan Kiliselerinin çoğunda rastlanan ilkelerin aynısı olurdu. İsa'ya, tıpkı Muhammed ya da Buda gibi, Tanrı'nın oğlu gözüyle bakılırdı.

Ancak, Hıristiyan dinine özel bir canlılık kazandıran şey öbür dinlerle paylaştığı, birinden öbürüne pek az değişen bu öğeler değildir. *Hıristiyan dininin büyük gücü, özellikle de Katolikliğin büyük gücü İsa'nın masallaştırılmasında yatmaktadır.*

Bu masallaştırmanın biçimleri ne olursa olsun, ayrıntıların çıktığı, bu dine özellikle Hıristiyanca bir renk katan şu çekirdek hep açıkça gözlenmektedir:

BU, HAZRETİ İSA'NIN TENSELLİKTEN ARINDIRILMASI VE BÜTÜNÜYLE TİNSELLEŞTİRİLMESİDİR. Son can çekişmenin getirdiği bedensel çirkinlik İsa'nın ateşli inancıyla çelişmektedir. O zaman bedene duyulan saygı uçup gitmektedir. Ve tin Tanrı'nın cennetinde çok daha yüce katlara çıkmıştır. Hıristiyanlar, bir *insanın* acımasızca sakatlanmış olduğunu kabul etmemektedirler. Parçalanmış vücut da böylece başka bir kılığa sokulmuş olmaktadır.

İsa'nın öğretisine sahip çıkanlar bedene duyulan acunsal sevginin bilincindedirler, ancak bu bedeni zindana tıktıklarından, cansız insan yığınlarının önüne düşüp onları demir parmaklıkların ardındaki Tanrı'ya götürmektedirler. İnsanlığa, "Tanrı'nızı kendi bedeninizde yaşayın, ama sakın dokunmaya kalkmayın," demektedirler.

İsa'nın böylece tam anlamıyla tensizleştirilip tinselleştirilmesinden sonra, O'nun yaşadığı arı bedensel sevgi geri gelmemecesine uçup gitti. Katolik dini, İsa'nın *arı bedensel sevisi*'ni *"ten'in sapık günah"*ından ayırarak kabule yanaşsa, acunsal yanlarına bulaşan çelişkileri bir anda ortadan kaldırırdı. "El değmemiş bir kızdan doğma", "bedensel sevinin karalanması" gibi arı bedensel sevgiyi ortadan kaldırmaya yönelik, benimsenmesi olanaksız uydurmalar o vakit anlamlarını yitirirdi. Hıristiyanlığın acunsal yanlarıyla insanın acunsal kökenlerine ulaşmasını sağlayacak biricik yolun kapı dışarı edilmesi arasındaki derin uçurum, hiçbir şeyin ortadan kaldıramayacağı bir çelişkidir. İsa'nın izinden gidenleri Cennet'e giden kapıyı açmaya çağırmak çok şey istemek midir? Yoksa, "günah" varolmaya devam edecektir. Cennet kapıları kapalı kalacaktır. Büyük bir yanılgı milyonlarca insanı kasıp kavuracaktır. Ve coşkusal veba daha yüzyıllarca insanları kırıp geçirecektir.

Şu, gerek ruh hastalarıyla çılgınlarda, gerek amansız bir doyumsuzluk çeken sağlıklı kişilerde bedensel arzunun tinsel arılık düşünlerine dönüşmesini görmüş insanlar için açık seçik bir gerçektir: *İsa'nın*

gizemli bir kılığa büründürülmesi, dünyasal varlığıyla öğretisinin sınırsız dirimsel-bedensel içermelerini gözden ırak tutma gereksinmesinden gelmektedir Kiliselerin en katı ilkelisinde, Katolik inancında tensel arzunun yarattığı günahın törel tanrıbilimin ve Hıristiyan tinselliğinin dingili oluşu, İsa öğretisinin neden ve nasıl masallaştırılması GEREKTİĞİNİ açıkça göstermektedir.

İsa'nın gerçek dirimsel doğasına *uygun* bir Hıristiyan dini kurulabilseydi, 1952'de, elinizdeki kitabı yazdığım anda, bugün dirimsel enerji bilimi alanındaki bilgilerimizin yöneldiği yere varılırdı doğruca.

Bu, öylesine önemli ve silip süpürücü bir sözdür ki, birtakım yalın akılyürütmelerle doğruluğunu kanıtlamamız gerekir.

Birçok kez belirtildiği üzere, İsa, çok büyük coşkusal güce sahip, son derece yalın bir insan olarak bir köyde, sıradan insanlar arasında yaşamıştır. Hani şu "sıradan insanlar" dediğimiz kişilerle uğraşmış her toplum yardımcısı, hekim ya da eğitici başlıca kaygı ve tasalarının cinsel yoksulluk olduğunu bilir. Bu yoksulluk halk arasında geçim kaygılarından daha sık karşımıza çıkmakla kalmaz, ayrıca Batı toplumunda parasal yoksulluktan daha yaygın, Asya toplumlarındaysa parasal yoksulluğun *dolaysız* nedeni ve kaynağıdır.

Asya toplumlarının büyük tutumbilimsel (iktisadi) yoksulluğunu gidermek üzere harcanan çabalar ne olursa olsun, ilkin coşkusal ve cinsel yoksulluklarına çare bulmadıkça, elle tutulur bir şey yapılamayacaktır (Bkz. *CİNSEL DEVRİM*). Çünkü bu milyonlarca, milyarlarca yoksulun parasal sıkıntılarıyla savaşmalarına, giderek sözkonusu yoksulluğu düşünmelerine işte bu yoksulluk engel olmaktadır. Bedensel sevgilerinin masallaştırılmasıyla zincire vurulmuş milyonlarca insan binlerce yıllık kölelikten kurtulmak üzere acı çekmektedir. Çekilen acı, özgürlük tellallarının kötüye kullanmak üzere pusuda bekledikleri yeni yıkımlara yolaçmaktadır. Ancak, çökmekte olan bir uygarlık karşısında, hiçbir Devlet adamı bunun sözünü etmemektedir. Bunu görmemek, İsa'nın çarmıha gerilişinin temel niteliklerinden biridir. Pek az anababa, eğitici ya da genç size işlerin *böyle olmadığını* söyleyecektir!

Asya toplumlarının içinde bulunduğu korkunç yoksulluk, çektikleri büyük sıkıntının temelinde yatan cinsel yoksulluk (etkili bir doğum denetiminin bulunmayışının yarattığı aşırı çoğalma, kaskatı aktöre diz-

geleri gibi sorunlar) kararlı bir biçimde, derinlemesine ele alınmadıkça, ortadan kaldırılamayacaktır. Bu toplumların atacrkil yapısı yalnızca sözkonusu yoksulluğun doğup geliştiği çerçeveyi oluşturmaktadır. Ve dünyanın hiçbir yerinde İsa'nın Öldürülüşü insanın gözüne Asya toplumlarındaki kadar açık seçik gözükmemektedir. Dolayısıyla dünyanın hiçbir bölgesi, çağını doldurmuş, insan coşkularının acunsal doğasından habersiz, akılcı bir düşünsel dizge urbası altında uygulanan, İsa'nın makinacı anlayışla çarmıha gerilmesinin canlı örneği olan Kızıl Buyurganlığın pençesine düşmeye buralar kadar hazır değildir.

VI. BÖLÜM

DERİN UÇURUM

İnsanın Kıpırtısızlığı

SONUNDA, 30 yılında İsa öldürüldü. İyi ya da kötü olduğu, halkına döneklik ettiği ya da Sanhedrin'deki (Kudüs'teki Büyük Yargıçlar Kurulu'ndaki) Tevrat yorumcularına kafa tuttuğu, kıskanç İmparatorluk valisi sözlerini yanlış anladığı ve onu "Yahudilerin Kralı" sandığı için; Romalıların egemenliğine karşı çıktığı ya da insanoğlunun günahlarını bağışlatmak üzere çarmıhta can vermeye geldiği için ölmedi. O, Hıristiyan din adamlarının "insanların ruhları üzerinde daha kolay egemenlik kurmak üzere" uydurdukları sıradan bir söylence de değildir. İsa, toplumun belli bir aşamasında erişilmiş tutumbilimsel evrimin sonucu da değildir; her çağda, her ülkede, herhangi bir durumda, her türlü toplumsal koşulda yaşayabilirdi. Hep aynı biçimde can verirdi. Dünyanın her yerinde, her çağda defteri dürülürdü. Bu da İsa'nın coşkusal imlemidir.

İsa söylencesi gücünü *zırhlı İnsan'ın* varlığına iyice gizlenmiş son derece acımasız gerçekliklerden almaktadır. İnsanoğlu, Hazreti İsa'da, iki bin yıl boyunca, kendi doğasıyla yazgısını çözecek anahtarı aramıştır. İnsanoğlu, insanlık ağlatısının olası çözüm umudunu Hazreti İsa'da bulmuştur. İsa, doğmazdan çok önce çarmıha gerilmiştir. Ve yılın her gününde, günün her saatında öldürülmektedir. İsa'nın yazgısı somut olarak, bütünüyle anlaşılmadıkça bu kıyım sürecektir. İsa'nın yazgısı, insan denen memeli hayvanın ağlatısının ardındaki gizi simgelemektedir.

İsa, *Dirim*'in ta kendisi olduğu için ölmek zorundaydı, yüzyıllardır ölmektedir. Geçmişteki gibi bugün de Yaşam'ın *düşü* ile insanın DİRİM'i yaşayabilme *yeteneği* arasında DERİN BİR UÇURUM vardır. İnsanoğlu, öz yapısından ötürü Yaşamı fazla sevdiği için İsa'nın ölmesi gerekiyordu. İnsanoğlu, Dirim'i Tanrı'nın yarattığı, Acunsal Yaşam Enerjisi yasalarının yönettiği gibi alıp benimseyemez.

Kendini aynada hep güzel gören, düşlediği gibi, çocukluğundaki koşullar başka türlü olsaydı olabileceği gibi gören çirkin kadın, aynadaki görüntüyü paramparça etmeye kalkışır. Hemen önünde, iki bacağının üstünde yürüyen, kendi içindeki gizli güçlerin açılıp çiçeklenerek yaratacağı güzelim kişiyi görse, hiç kimse, hiçbir canlı varlık çirkin yaşama dayanamazdı.

Kurtuluş Kutsal Kitap'ın kısır bir yorumundan öteye geçmediği, bir kilise şarkısında ya da bir yakarıda dile gelen sıradan bir düşün olduğu sürece kurtuluş umuduna yer vardır. Bu durumda, umut değer verdiğiniz gibidir, yani her şeyin düşlerinize göre olacağı ilerki günün beklenmesidir. Size enerji veren umut, içinizi tatlı bir ateşle doldurur; sarp bir yamaçta tırmanırken içtiğiniz bir yudum içki gibidir.

Uzak bir geleceğe umut bağlamakla, o umudu yaşamınızın her saatında, adım adım gerçekleştirme zorunluluğundan kurtulur, *sözkonusu umudu yaşanan Ömür haline getirme* yükümlülüğünden sıyrılır, yirmi, yirmi beş, otuz yüzyıldır yapageldiğiniz gibi, kıpırtısızlığa gömülebilirsiniz.

Kıpırtısızlık, insan eylemsizliğinin mantıklı sonucudur. Her insan çok küçük yaşta kıpırtısız bir yaşama, elden geldiğince rahat bir yaşama hazırlanır. Genç kız, onu atının terkisine atıp kölelikten kurtaracak, ya da binlerce yıldır sürüp gelen uykusundan uyandıracak beyaz atlı sarışın prensi düşlediği dönemi hızla geçer. Bütün filmler bize dinlendirici bir yere gelebilme yolunu gösterir. Delikanlıyla genç kız evlendiği zaman olacaklar hiçbir zaman anlatılmaz. Anlatılsa, *duygularınız* kabarır, eyleme geçme gereksinmesi duyardınız.

İster kamu görevlisi, taşra hekimi, vergi devşirici, ister Amerika Birleşik Devletleri'ne Çin'den gelmiş Çinli kolacı olun, ister bir zamanlar Minks'teki müşterilerine yaptığı gibi New York'takilere de *gefilte Fisch* (balık dolması) sunan bir Yahudi *aşçı*, kıpırtısızlığa gömülürsünüz. Kıpırtısızlık sizi hünerli ve usta kılar, bunlarsa daha büyük

güvenlik getirir. Bütün bunlar kötü değildir elbet: giderek, mütliş gereklidir. Bugünkü yaşama koşulları gözönünde bulundurulduğunda, sözkonusu kıpırtısızlık olmasa, insan ailesinin geçimiyle kendininkini sağlayamazdı. Sözkonusu kıpırtısızlık olmasa, insanoğlu iyi bir köprü ve yol mühendisi, iyi bir tasarımcı olamazdı. Böyle kıpırtısız bir yaşama alışmasa, madencilik, lağımcılık, gömüt kazıcılığı, çimento işçiliği, demir iskele kuruculuğu yapamazdı. Yaşamını hep aynı yerde geçirme mutlak gerekliliği kendini hem New York'lu cam silicinin yaşamında, hem de iki tekerlekli arabasının önüne koşulmuş Çinli'ninkinde duyurmaktadır.

Dolayısıyla, bugüne dek bütün toplumsal evrimlerin, insanları elde ettikleri konumların dışına çıkmaya zorlayan savaş ya da devrim gibi dış olayların etkisiyle gerçekleşmesinde şaşılacak bir yan yoktur. Bugüne dek hiçbir evrim insanın içinden gelen bir devinimle olmamıştır. Bütün toplumsal olaylar siyasaldır, başka bir deyişle içerden oluşmamıştır, dışardan zorla benimsetilmiştir, yapaydır. İnsanın kendi başına bir devinimde bulunabilmesi için, bir dış uyarıcıyla itilmeksizin, *kendi iç kıpırtısızlığını* sarsması gerekecektir. İnsanı kendiliğinden hep ileri gitmeye, çevresini değiştirmeye, kıpırtısızlığına son vermeye alıştırabilmek için, çok küçük yaştan, iç yapılarının en derinine, kişiliğinin temel niteliği olarak, tıpkı Amerika'ya çıkan öncülerinki ya da eski göçebe topluluklarınki gibi, kendiliğinden davranabilme tohumunun ekilmesi gerekirdi.

Hiçbir ceylan, hiçbir ayı, hiçbir fil, hiçbir balina, hiçbir kuş, hiçbir salyangoz insanoğlu gibi kıpırtısızlaşamazdı. Öyle olsa, solup gider can verirlerdi. Hayvanat bahçesinde yapacağınız bir gezinti kıpırtısızlığın yaban hayvanlara ettiğini gösterecektir size.

Bedensel ve duygusal zırhın getirdiği kıpırtısızlık yalnız insanın devinimsizleşmesine izin vermekle kalmamakta; ayrıca içinde kıpırtısız bir yaşam sürme *arzusu* uyandırmaktadır. İnsanın ruhu ve bedeni katılaştı mı, her devinim acı verir. Komşularınızı on yıl süreyle gözlerseniz, insanların günün aynı saatlarında, yıllarca, aynı şeyleri yaptıklarını görürsünüz. Kıpırtısızlık vücudun enerji alışverişini zayıflatır, her türlü canlı uyarıya ket vurur. "İnsanlarla iyi komşuluk" ilişkilerinin kurulmasını kolaylaştırır, insanı sevimli olmaya, günlük alışkanlıkların yinelenmesine, yaşamın irili ufaklı olaylarından etkilenmeyen bir dün-

ya görüşüne hazırlar. Kıpırtısızlık, zırha bürünmüş, uygarlaşmış insan için bir "Tanrı armağanı"dır. Olduğu yerde uslu uslu oturmak insanlığın en değerli başarılarından, alışkanlıklarından biridir.

İnsanın kıpırtısızlığı sonunda ulusların ve ekinlerin (kültürlerin) kıpırtısızlığıyla sonuçlanır. Çin, birkaç küçük dalganın yüzeyini yaladığı, ama sularını otuz kırk metreye çıkaran bir fırtınayı kırk yılda bir gören bir okyanus gibi, yeterince derin düşüncelere dalarak, binlerce yıl kıpırdamadan oturdu. Dört millik derinliğin yanında nedir ki suyun yüzünü yalayan dalgalar? Hiç. Bir okyanusun derin düşüncelere dalışını, zırhlı insanın binlerce yıllık ekinlerini hiçbir şey kıpırdatıp rahatsız edemez. Ekinlerin, uygarlıkların doğup öldükleri doğrudur. İsa'nın çarmıha gerilmesiyle doruk noktasına ulaşan insanlığın köklü ağlatısı yanında bunun hiç mi hiç önemi yoktur. Çocukları onların kıpırtısızlığını taşımaktan usandığı zaman uygarlıklar yıkılmaktadır elbet. O vakit çocuklar irili ufaklı devrimler yapar, birbirlerine savaş açarlar, ama sonunda her şey yeniden düzene girer: çünkü bin yıllık bir ekini gürültü patırtıyla devirdikten sonra, yeni ulus ya da ekin, yirmi otuz yıl geçince, devirdiğine benzer, aynı biçimde davranır. Birinci Dünya Savaşı'yla Üçüncüsü arasında ortaya çıkan azıcık değişimi düşünün.

Her şey, bu olayları değerlendirirkenki bakış açınıza bağlıdır. Çünkü, bir kuş ana çizgileriyle balinadan ayrılmaz. Kuşa, yuva yaptığı ağaç açısından bakarsınız, giriştiği her şey kuşun yavrularına taşıdığı kurtçuk ve ağacın yapraklarıyla orantılı olur. Balina açısından baktığınız zamansa, ayrıntılı büyüklüğü yitip gider.

Kimi üniversite toplantılarında dinlediğiniz bilim ve aktöreyle ilgili düşünbilimsel tartışmalar dil ve düşünce titizliği açısından elbette büyüklükten yoksun değildir. Ancak, YAN ÇİZME'ye karar verdikleri insan yaşamına çözüm bulma sorunu yanında solda sıfırdırlar. OLAN'la OLMASI GEREKEN arasındaki uçurum çok *büyüktür*. Halk yığınlarının canıyla ilgili sorunlar için de durum aynıdır. Ancak, insanın acunsal varlığının gizini çözecek anahtarı içinde bulunduran İsa'nın Öldürülüşü çok daha ciddidir. Bu açıdan bakıldığında, OLAN'la OLMASI GEREKEN sorunu diye bir şey yoktur. Burada her şey acunsal sorunun çözümüne bağlıdır.

Sözünü ettiğimiz tartışmalar Eflatun ya da Sokrates'in öğrencileriyle konuşmalarına benzemektedir. Arada birtakım değişiklikler vardır

elbet, çünkü iki bin beş yüz yılda bir sürü şey değişti. Ama işin özü aynı, ve siz, büyük bir şaşkınlıkla, insanoğlunun yazılı tarihinden bu yana her şeyin hiç kıpırdamadan, olduğu yerde kaldığını saptarsınız.

1950'lerde Amerika Birleşik Devletleri'nde yolalan bir otomobille 30 yılında Filistin'de giden bir deve arasındaki *ayrım elle tutulur derecede*'dir elbet. İnsanlar o vakit başka türlü yaşayıp düşünüyordu, başka sorunları, başka giysileri ve konutları vardı. Ancak, yaşadıkları çağ bize ayın yüzeyi gibi yabancı değildir. Üstelik, ay da biraz İtalyan kireçtaşlarına benzemektedir.

İsa sorunu daha geniş boyutludur. O, *donup kalmış yapılarla devinim arasındaki çatışkıyı ilgilendirmektedir*. Yalnız devinim sonsuz görüngeler (perspektifler) açar. Yapıysa olmuş bitmiştir, dardır. Aslında, insanoğlunun yaptığıyla karşılaştığı yazgı arasında kesin bir benzerlik vardır. Tarihini yazan insanoğlu kıpırtısız durduğundan, tarih de bir bakıma kıpırtısızlık içinde donup kalmıştır. İsa'nın Çarmıha Gerilmesi eskiden olduğu gibi bugün de sürebilir, sürmektedir. Bugünkü parasal ve toplumsal çatışkılar da o günküleri tıpatıp yansıtmaktadır: o zaman da imparatorlar, yabancı valiler, boyunduruk altında bir ulus, ezici vergiler, ulusal nefret, dinsel didinme, ezilen halkın yöneticilerinin ezenle işbirliği vardı. İsa'nın öyküsünü anlayabilmek için, acunsal boyutlarda düşünmeye başlamanız gerekir.

İsa, bir bakıma, bütün bunların dışındadır. O, zamanıyla uyuşmuyordu: altı bin yıl önce de gelse, bugün de yaşasa çevresiyle uyuşmayacaktı. İsa'yı sağda solda yaşarken, gezinirken, günahkârlarla ve yosmalarla Ermiş Stephan ya da Ermiş Peter kiliselerinde konuşurken, yemek yerken gözünüzün önüne getirebiliyor musunuz? Olanaksızdır bu. Oysa, sözkonusu kiliseler onun adına dikilmiştir. Peki, neden buralara girmezdi acaba? Nedeni, öteden beri öne sürüldüğü üzere, insanın yozlaşması, İsa'yı unutması, dinadamlarının yoldan çıkması değildir. İnsanların ve dinadamlarının coşkularıyla umutlarının İsa'ya canlı olarak hayranlık duydukları günlerle tinsel olarak taptıkları günler arasında pek değişmediğine inanmak için haklı gerekçeler var elimizde. Bu alanda da her şey *kıpırtısız* kaldı.

Hayır, İsa'nın unutulmasına yolaçan şey Kilise'nin sonraki yozlaşması değildir; büyük umutla insanın sahici ve gerçek benliği, imgegücüyle kendi gerçekliği, devingen ve üretken enerjiyle donup kalmış e-

nerji arasındaki BÜYÜK UÇURUM birkaç bin yıl önceki gibi bugün de vardır.

İsa, otuz yaşında yeryüzünde kutsal görevini yerine getirmeye başladığında hiçbir nesneyi, hiç kimseyi rahatsız etmiyordu. Onda umutlarının yansımasını görmekten hoşlanan bireyler arasında, büyük bir incelikle dolaşıyordu yalnızca. Çarmıha germe, kıpırtı yaratmaya başlayınca filizlendi. İsa çok etkindi. Etkin bir yaşam sürüyordu anlamında değil. Ancak, İncil'deki öykülere bakılırsa, o çağda biraz fazla şey istiyordu, ilkelere biraz fazla bağlıydı. Başka türlü olamayacağını söylemeye bile gerek yok; az sonra, insan doğasındaki kıpırtısızlığı yenmek istiyorsa, etkin Yaşam'ın insanda nasıl katı ilkeler ve gergin bir ciddilik yarattığını —yaratması gerektiğini— göreceğiz.

Oysa İsa bütün çocuksuluğuyla etkin olmak istiyordu. Bir ceylan kadar ciddiye alıyordu kendini: *"Kuşkusuz,* Dirim'in ta kendisiyim ben: Zaten başka ne olabilirim ki?" Budur işte bize söylediği.

İsa, yürekten sevdiği anasıyla, kız ve erkek kardeşleriyle eve kapanmak istemiyordu. O güzelim kırlarda dolaşmayı, pespembe ışıklar arasında boygösteren güneşi seyretmeyi yeğliyordu. Hiçbir zaman Filistin'den ayrılmamasına karşın, değişik yerlerde insanları görmekten hoşlanıyordu. İsa'nın gezip dolaşmaları sırasında, başlangıçta, kendini insan soyunun Kurtarıcısı saydığını gösteren hiçbir belirti yoktur elimizde. Ancak yaşam öyküsü ve genel olarak insan etkinliği konusunda bildiklerimiz bize öbür insanlara benzemediğini, kendini öbür insanlardan başka duyumsadığını, kıpırtısızlığa gömülüp kalmasının olanaksızlığını göstermektedir. Ömrünü marangoz tezgâhının başında geçirmek istemiyordu. İnsan kardeşlerini seviyordu. Onlara karşı iyi duygular vardı yüreğinde. Ailesi sınır tanımayan etkinliğine ve —bunu doğru saymaya hakkımız var— etkin dünya görüşüne yetecek kadar geniş bir eylem alanı sağlamıyordu. Anasının onu aile sınırları içinde kalmamakla suçladığını biliyoruz. Kız ve erkek kardeşleriyle ilişkileri iyi değildi. Sonraları, zorla kendisine benimsetilen Mesih'lik görevini üstlendiğinde, öğretisini benimseyenleri, kız ve erkek kardeşlerini, analarını babalarını bir yana bırakıp kendisini izlemeye çağırıyordu. Zorlayıcı bir aile yaşamının kendi sınırları dışındaki her türlü yaşamı öldürdüğünü biliyordu.

Devingen Dirim'le kıpırtısız Dirim arasındaki çelişki gözönüne getirilirse, bunu da anlamak kolaylaşır. Dirim Dirim olduğu sürece, bilinmeze doğru seğirtir ve tek başına yolalmaktan hoşlanmaz. Öğrenciye, izleyiciye, evetefendimciye, hayrana, pohpohçuya gereksinmesi yoktur. Ona gereken, vazgeçemeyeceği şey, takım anlayışı, arkadaşlık, dostluk, yakınlık, içli dışlılık, anlayışlı birinin yüreklendirmesi, başkalarıyla iletişim kurup içini dökebilme olanağıdır. Bütün bunların doğaüstü, sıradışı bir yanı yoktur. Bu, yalnızca sahici dirimin, insandaki toplumsal doğanın dile gelmesidir. Aklını kaçırmayı göze almadıkça kimse tek başına yaşamak istemez, yaşayamaz.

Oysa bu köklü arkadaşlık eğilimi sonunda, eğer arkadaş ve dostlar ailelerine, çocuklarına, uğraşlarına bağlı kalırlarsa kezzaplığa, yani etkin Dirim'le bağdaşmayan bir arayışa dönüşecektir. Saydığımız bağlar dostlar ve arkadaşlar için tam bir köstek olup çıkar. Kararlı bir atılım sözkonusu olduğu an ayaklarını bağlar. Bütün büyük insanlık önderleri bu güçlükle karşılaşmıştır. Kendilerine bağlananlardan her şeyi yüzüstü bırakmalarını, artlarına düşmelerini isterler. Gerek Katolik Kilisesi'nde, gerek kızıl buyurganlıkta böyle olmuştur, böyle olacaktır. Aynı kural her kaptanla tayfaları için geçerlidir. Her asker komutan, pek çok yer değiştirmeyi ve büyük bir eylem özgürlüğü gerektiren bir iş yapan takımın yöneticiliğini yapan her insan için de.

Yukarda saydığımız başbuğlarla İsa arasındaki ayrım, birincilerin her türlü kıpırtısızlıktan vazgeçmeyi içeren kaskatı bir taslağa göre oluşturulup örgütlenmiş birimleri yönetmelerine karşılık, İsa'nın, başlangıçta, bir Kilise ya da siyasal akım kurma niyetinde olmayışındadır. O yalnızca gezintileri sırasında yanına yöresine eşini dostunu toplamak istemekte, ve zamanla onların hiçbir işe yaramayan, ayakbağı kişiler olduklarını, atılımını engelleyiklerini, yaşama sevincini yokettiklerini bulgulamaktadır. Dostları yakasına yapışıp onu Mesih yapmaya kalkmasalar, bütün bunların pek önemi olmazdı. Yavaş yavaş birer hayran ve çömez haline gelen dostlarıdır. *Başlangıçta,* önderlerin kendilerine zorla uygulatacakları kuralları belirleyenler hep yönetilenlerdir, önderler değil. *Dolayısıyla, çevremizde öncelikle ve temel olarak halkın kişilik ve davranışının belirlemediği bir şey yoktur, olamaz.* Neresinden bakarsak bakalım, bu kuralın dışında kalan örnek pek görülmez.

Böylece, ilk girişim İsa'dan gelmez, onlardan aileleriyle uğraşlarını bırakıp ardına düşmelerini istemeyi İsa'nın kafasına sokanlar, hayranı haline gelen dostlarıdır. Bu, İsa sözkonusu açıdan sıradışı davrandığı için böyle değildir, etkin Dirim her çağda, her toplumsal ve ekinsel bağlamda, tek başına kalmadan bilinmeyene doğru yürümek istediğinde o türlü davranacağı içindir.

Dolayısıyla, yaşam her yerde, yığınların kıpırtısızlığıyla, "ekin"in, uygarlığın, bilim alanındaki yerleşik kanıların, uygulayım, eğitim ve hekimlik alanında kalıplaşmış geleneğin donukluğuyla yüz yüze geldiğinde egemenliğe, kurala, dileğe, düzene, sınırlandırmaya, özveriye dönüşür. İnsanlar daha devingen olabilseydi, bütün bunlara gerek kalmazdı. Kendiliklerinden devinmeyi severlerdi. Ve ilerlemenin yükünü bilmem hangi önder ya da küme değil, onlar taşırdı.

Hangi çağda, tarihin hangi evresinde olursa olsun, insanların çoğu doğdukları köyün dışına çıkmamıştır. Kimileri yoksul olduğu için geziye çıkmaz. Ama büyük çoğunluk, geziye çıkmak zor geldiği için oldukları yerde çakılı kalır. Yalnız kendilerini ve çocuklarını beslemeye yetecek dirimsel enerjileri vardır. Yalnız birkaç tecimenle birkaç Çingene dünyayı dolaşır. Ancak XX. yüzyılın ortalarına doğru yolculuk tecimselleşti ve insanlar "yabancı" ülkelere yolculuk yapmaya başladılar. Bununla birlikte, büyük çoğunluk kavurucu yazlarını New York'ta, Şikago'da ya da öbür kentlerde geçirmektedir. Bütün olayları belirleyen ezici çoğunluk olduğuna göre, *insanların yolculuğa çıktıklarını* söylemek yanlıştır. Ayrıca, bugünkü koşullarda, herkes yolculuğa çıksa da, yolculuk onların temel yapılarını değiştirmez.

Nitekim, bugün yolculuklar kurtarıcı ve yararlı olduğu için değil, herkes "öyle yaptığı", Jones'ların gördüğü ülkeleri görmezseniz komşunuz size ters bakacağı için yolculuğa çıkılmaktadır. "Avrupa'da ya da başka yerlerde dolarla bilmem ne kadar şey alınabildiği" için gezilmektedir. Bu da kıpırtısızlıktır.

İsa, orada Amerika Birleşik Devletleri'nden daha çok şey alındığı için kalkıp Avrupa'ya gitmez. Avrupa halklarını görmek istediği için yolculuğa çıkar. Herkes gibi o da müzelere gider. Ama "böyle yapıldığı" ya da "bilmem hangi resmi görmek gerektiği" için değil. O müzelere yalnızca gerçekten resim görmeye gider. Tıpkı bir kadına ya

da erkeğe salt sarılmanın vereceği haz için değil de çocuk edinmek üzere sarılınması gibi, bu da genellikle gözönünde bulundurulmaz. Bütün bunlar İsa'ya yabancıdır. Ve işte bu yüzden çarmıha gerilecektir, gerilmesi gerekir.

Kıpırtısızlık kadın ya da erkek yolcuyla birlikte her gittiği yere gider. Dolayısıyla, ikisi de gerçekten yer değiştiren varlıklara saygı ve hayranlık duyarlar. İsa, gezintileri sırasında, pek çok insanla karşılaşmasına karşın, yanına birilerini almaktan kaçınır. Birkaç ender yoldaşının dışında, yalnız gezinir. Arkadaşlarıyla birlikte olduğu zaman bile, çoğunlukla onlardan biraz ayrılır, yüz, iki yüz metre ileri çıkar, düşünmek üzere ormana dalar. Çömezleri kırk yılda bir derin düşüncelere dalar. Genellikle Efendi'lerinden sözeder, ne yaptığını, şunu ya da bunu neden yaptığını merak ederler. Böylece aynaya vuran yansılarını, olmak isteyip olamadıkları varlığı izlerler.

Kurdukları düşlerde onu, günün birinde tanrısal gücü ve öfkesiyle Romalılar'ı kutsal kentten kovacak önder gibi görürler. Şimdilik beklemekte, hazırlanmaktadır. Ama üç alma günü gelip çatacaktır elbet. Önder değil midir? *Onların* önderi değil midir? Onun uğrunda kendilerini ateşe atmaya hazırdırlar, ve kendilerini ateşe atacaklarını düşündükçe yanaklarını al basmaktadır. Ama sonunda onu yüzüstü bırakacaklardır.

Ondan birtakım mucizeler göstermesini, tanrısal gücünü kanıtlamasını isterler. Onlara göre tanrısal güç gökgürültüsü ve şimşektir, binlerce tören borusu ya da topun gümbürtüsüdür, çatlayan gök, yırtılan tapınak perdesidir. Ölüler yattıkları yerden doğrulacak, en büyük mucizeler gerçekleşecektir: ruhlar bedenleriyle buluşacak, bin yıl önceki gibi ortalıkta dolaşacaktır. Bu, İsa'nın onlar için yapabileceklerinin en azıdır.

İlerki dinlerinde artık sahici İsa kalmayacak, yalnız gökteki gürültülerle şimşekler sözkonusu olacak; ölülerin dirilmesiyle yersarsıntıları başköşeyi tutacaktır.

İsa'nın bunlardan haberi yoktur; o hiçbir zaman gökteki gürültülerden, şimşeklerden, yersarsıntılarından, perdeleri yırtmaktan sözetmemiş, böyle bir söz vermemiştir. O başka bir dünyada yaşayıp dolaşmaktadır. Başkaldırma düşüncesi aklının köşesinden geçmemiştir. İçinde varlığını duyumsadığı Cennet bu dünyada değildir, ölümünden kısa bir süre önce bunu onlara söyleyecektir. Ama kimse dediğini anlamaz. Yanındakiler sözlerini ciddiye almaktadır. Cennet Cennet'tir,

öyle değil mi? Ve Cennet'ten, Tanrı'nın Krallığı'ndan söz eden gerçek Kral'dan, yürüyüşlerden, borazanlardan, kentlerin kuşatılmasından, ele geçirilmesinden sözediyor demektir. Önderin elinde birtakım güçler vardır, o bunları başkalarına karşı kullanır.

İsa'dan bekledikleri budur. Şimdilik, İsa gizlenmektedir. Gerçek kimliğini ortaya vurmamıştır. Yanındakiler onu habire kimliğini ortaya vurmaya, kendilerine bir belirti göstermeye itelemektedirler.

İsa onlardan insanlar üzerindeki iyileştirici etkisinden başkalarına sözetmemelerini istemektedir. Kendisi hiçbir zaman mucizeden sözetmez. Oysa, öldürülüşünden yüz yıl sonra mucizeler kaplayacaktır ortalığı, mucize yaratıcısı olmaya yanaşmayışı unutulup gidecektir.

İsa, silahlı başkaldırıya *karşı*'dır. Böyle bir başkaldırıya önderlik etmeye yanaşmaz. O tinsel devrimden, ruhun derinliklerinin ortaya çıkarılmasından dem vurmaktadır. İsa, ruhun derinlikleri ortaya vurulup etkili kılınmazsa, insan soyunun yakın bir gelecekte Kıyamet gününü yaşayacağını bilmektedir. İsa, insanoğlunun canlı kalmak, Cennet'i yeryüzüne getirmek istiyorsa varlığının ÖZ'ünü yeniden bulup sevmesi gerektiğini bilmekten çok duyumsamaktadır.

İsa, yavaş yavaş kendi yaşama biçimiyle öbür insanlarınkini ayıran derin uçurumun bilincine varmaktadır. Er geç öleceğinin acı bir biçimde bilincine varmakta, dostlarını bu olaya hazırlamaktadır. Her serçenin bir yuva kurabildiği şu yeryüzünde Tanrı'nın Oğlu'nun uzanıp dinlenecceği bir yer bulunmadığı için can vereceğini bilmektedir.

Çömezlerinin dileğine uyup silaha sarılsa, iki hırsızın arasında çirkin bir biçimde çarmıha gerilmeyecek, ya ölmeyecek ya da vuruşurken onuruyla can verecekti. İsa, insanların yüreğinde ya da zihninde kendisine yer bulunmadığı için ölmesi gerektiğini bilmektedir. Çevresindekiler onun neden sözettiğini hiç mi hiç anlamazlar. Derdini gizemli mesellerle anlatmamaktadır. Sözleri, değindiği şeyler gibi açık seçiktir. Ama öbürlerinin bunları dinleyecek kulağı yoktur, daha da kötüsü, sözlerini yanlış anlamaktadırlar: bundan ötürü çarmıha gerilmesi gereklidir. İşaya'dan alıntı yapar:

> "Bu kavim beni dudağının ucuyla onurlandırır,
> ama yüreği benden uzaktır;
> boş yere bana taparlar,
> öğreti diye insan buyruklarını öğreterek."
>
> (*Matta*, 14: 8-9)

Yıkımın kaçınılmaz olduğunu, kısa bir süre sonra başına çökeceğini bilir. Ve kimsenin yardımına koşmayacağını da. Yine İşaya başka bir yerde şöyle demez mi?

> "İşittikçe işiteceksiniz de hiç anlamayacaksınız;
> ve gördükçe göreceksiniz de hiç seçemeyeceksiniz.
> Çünkü bu halkın yüreği sağırlaştı,
> kulakları işitir,
> gözleri görür diye,
> yürekleriyle anlar da
> yine bana dönerler
> onları iyileştireyim diye."

(*Matta*, 13: 14-15)

ZIRH'tır bu: görüp işitip seçtiklerini yürekleriyle görüp işitip algılamazlar. Hiçbir zaman, hiçbir şeyi anlamayacaklardır, gelmiş geçmiş bütün peygamberlerin sözleri bir kulaklarından girip öbüründen çıkmıştır. Din şehitleri boşuna ölmüş, ermişler boşuna ateşe atılmıştır, İsa'nın Çarmıha Gerilmesi boşu boşuna sürüp gitmektedir.

İnsan yüreğinin tasarladığı, insan düşüncesinin el attığı, insanın çektiği acıların insanoğlunun acıklı yazgısı konusunda ortaya çıkardığı bütün gizler boşa gitmiştir. Kitaplar bir köşeye yığılmış ya da boş bir hayranlıkla iğdiş edilmiştir. İnsanlar duyumsadıkları boşluğun doldurulmasını istemektedirler. *Oysa hiçbir şey onları dolduramaz.* İçlerindeki Tanrı dirilmemecesine gömülmüştür. El atmalarına engel olunabilirse, ancak çocuklarında yeniden canlanabilir. Ve onların gizlerini çok yakından gördüğü, *onların* yanlış Cennet yorumlarını benimsemeye yanaşmadığı, kendi görüşünü savunduğu için İsa'nın ölmesi gerekmektedir.

Ve böylece onu düşmanlarına teslim ederler:

O, kötülüğün ve İblis'in kışkırtmalarına kapılmamıştır. Toplumsal erkin (iktidarın) çekiciliğine karşı durmuştur. Dert, çıkmazdan, ikilemden kurtulmaya kalkıştığı zaman başgösterdi: halk önderlerinin düştükleri tuzaklara düşmeden nasıl önder olmalı? Toplumsal erkin bu sorunu çözmeyeceğini, *çözemeyeceğini* biliyordu.

Toplumsal erk, aslında, derdine çare bulamayan halkın güçsüzlüğünün sonucudur. Ya önderler siyasal erke zorla el koyarlar, ya da halk

önderlerini zorla işbaşına getirir. Caligula, Hitler, Cugaşvili (Stalin) halkı açıkça horgörerek koltuğa oturmuş, çünkü insanların ne olduklarını, ne yaptıklarını çok iyi anlamışlardır. Bu tür bir güç halkın kıpırtısızlığı, suçortaklığı, giderek hayranlığıyla her zaman elde edilebilir.

Öbür güç türü, *birtakım insanların kandırılarak işbaşına getirilmeleri boş, çaresiz insanların işidir İnsanlar özgürlük getirici doğruları insanın insanlar üzerinde egemenlik kurmasına yolaçan güce dönüştürmektedir*. Bu saptama insana inanılmaz gibi gözüküyor. Bununla birlikte, halka ve genel olarak insana yönelik acıma ve hayranlık bir yana bırakılırsa açık seçik ortaya çıkar. Sözkonusu acımayla putlaştırma halka bulaşmış coşkusal vebayı korumanın en etkili araçlarındandır. İnsanlara acıdığınız, onları pohpohladığınız, oldukları gibi görmeye yanaşmadığınız sürece binlerce yıldır sürüp gelen dağ gibi yoksulluğu kavramaya götürecek gizli yolu bulamazsınız. İsa'nın öyküsü, İsa toplumsal erkin çağrısına kapılmadığı için, bu gizi gözler önüne sermektedir.

Halkın büyük önderlerini İblis'lerin şeytanca güçlerini kullanmaya çağırıp razı ediş yolları şunlardır:

İnsanlar ilkin "ilerleme" denen şey karşısında şapka çıkarır, böyle düşünleri geliştirenleri selamlayıp alkışlar, ama kendileri kıpırtısızlığa gömülüp kalırlar. Yeni düşünceyi daha beşiğinde boğazlamamışlarsa, en azından öncüye kara çalar, yavaş yavaş canını alırlar. *Umma* yeteneğiyle *yapma* yeteneği arasındaki uçurum halkı yeni düşünü bir yük gibi, kıpırtısızlıklarına, devinimsizliklerine yönelmiş sürekli bir çağrı gibi görmeye zorlar. Böyle hep geride kalma izlenimi sonunda yeni, kıpırdayan, kışkırtan her şey karşısında bir nefret duygusunun doğmasına yolaçar. Bu açıdan bakıldığında, *yıkılmış* insanın yaşayan her şey karşısındaki nefreti son derece *akılsal*'dır. Yeni, canlı düşün duygusal güvenlik ve rahatlık alışkanlıklarını sarsar. Bu açıdan bakıldığında, *tutuculuk akıl çerçevesine girmektedir* Bu güvenlik, insanı uyutsa da, yaşamı için gereklidir. O olmasa, insanoğlu sağını solunu şaşırırdı. Yıldırmacılarla özgürlük tellallarının gürültü patırtısı bize bu temel olguyu unutturmamalıdır. Özgürlük yıldırmacısı, salt bilgisizlikten ya da sorumluluk duygusundan yoksun olduğu için —*kötülük etme* niyetiyle— dilediği her şeyi yapabilme özgürlüğü ister; oysa *yerleşik*

düzen'in tutucu savunucusunu öldürdükten sonra, toplumsal yapıların işleyişini sağlayamayacak ve kellesini kurtarmak üzere, Dirim'i ortadan kaldırmak için tutucuların en kötüsünün bile aklına gelmeyen acımasız, şiddetli yollara başvuracaktır. Nitekim halktan gelme XX. yüzyıl Rus buyurucuları (emperyalistleri) bize bu konuda milyonlarca kişinin canına mal olan tarihsel bir örnek vermektedir. İnsanlar, bugün içinde yaşadıkları koşullardan ötürü, tutucu olmak zorundadırlar. Sizi soğuktan koruyacak battaniyeniz, açlıktan koruyacak yiyeceğiniz yoksa, bilinmeyeni aramak üzere köyden ayrılmanız bir işe yaramaz. Bu durumda, evin arkasındaki küçük sebze bahçesi geçiminizi sağladığına göre, olduğunuz yerde kalmak en iyisidir. İnsanlar işte bu nedenle coşkusal güvenliklerini tehlikeye düşürecek her şeyden nefret ederler. Bu saptamayı yapmakla şeytanın avukatlığını yapıyorum, ancak dünyanın neden iblislerle dolduğunu kavrayamamışsak, İblis'le savaşa girişmek işe yaramaz.

İnsanın güvenli kıpırtısızlık alışkanlıklarını altüst eden kişi sonunda kıpırtısızlığın büyüklüğüne kapılıp kıpırtısızlaşabilir. Böyle biten çok son vardır. Bu durumda, bir arpa boyu yol alınmamış olur. Ancak küçük bir sarsıntı olacak, birkaç kadınla erkeğin uyuşmuş cinsel örgenlerinde küçük bir kıpırdama görülecek, ama topluluğu tehlikeye düşürecek bir şey olmayacaktır. Duvar dibine çömelmiş Doğulular'ı gözleyin azıcık, o vakit ne demek istediğimi görüp *anlarsınız.*

Coşkusal güvenliği altüst eden kişinin kıpırtısızlığın çekimine kapılmaması da olasıdır. O vakit ardına düşülecektir, yırtıcı bir hayvan gibi *avlanması* gerekecektir. Ya can verecek, ya da toplumun kıpırtısızlığa sürüklenişine ket vurmaktan cayacaktır. Bu durumda da topluluğun yaşamında, yolda ya da bilmem hangi tavernadaki çocuksu kavgada biraz toz kalkmasının dışında, hiçbir değişiklik görülmeyecektir.

Asıl tehlike, yenilikçi ya da peygamber kıpırtısız durmaya ya da sessizce ölüp gitmeye razı olmadığı zaman boygösterecektir. Gerçek tehlike peygamberin *başarısı*'ndadır. İnsanlığı toplumsal yıkıma götüren adımlar şunlardır:

1. *Kıpırtısız insan yığınları bir avuç küçük dev adamın getirdiği yeni iletinin yarattığı umuda bağlanır.*

2. *Sözkonusu küçük dev adamlar öbür insan sürüsünden biraz daha kıpırtılıdır. Canlı ve girişkendir, başarı ve güce susamıştırlar; ama henüz bu gücü halk üzerinde kullanmayı düşünmezler.*

3. *Günah dolu yaşamı mahkum eden, yeni topraklar gören peygamberler, herkesten önce kendilerinin yargılayacağı şeytansı bir gücün temellerini attıklarını ayırdetmeden, verdikleri sözleri tutarlar.* İnsanoğlunda umutla edim arasındaki derin uçurumu görmelerini sağlayacak bir özünden-geçme ve gerçek bilgelik düzeyine erişemezlerse, toplumsal yıkım kaçınılmazlaşır.

4. *Küçük dev adamlar yeni düşüne sahip çıkarlar* Yeni görüşün olasılıklarıyla başları döner. Ne tehlikeyi sezecek kadar deneyim ve sabırları, ne de yeni görüşün uzantılarını çekip çevirecek kadar bilgileri vardır. Yeni görüş onlarda ister istemez toplumsal erk düşleri uyandırır, *toplumsal erk'in esrikliğine* kapılırlar. Aslında, bu küçük dev adamlar ilk anda toplumsal gücün ardına düşmeyeceklerdir. Toplumsal erk esrikliği büyük düşlerle deneyim yetersizliğinin biraraya gelmesinin yarattığı istenmeyen, ama kaçınılmaz sonuçtur. Böylece, insanın günahlarını bağışlatma konusunda kurulan büyük düş yeni ve çok daha kötü bir derde dönüşür. Yeni dünya görüşünün toplumsal erk esrikliğine dönüşmesi, yüzyıllar boyunca, peygamberlerin sayısı arttıkça ve toplum sahnesinde görünen sürüden ayrılmış kişiler çoğaldıkça önem kazanmıştır. *İnsanın kıpırtısızlığı, peygamberin getirdiği yeni dünya görüşü* ve büyük peygamberlerin küçük çömezlerinde *yeni dünya görüşünün toplumsal erk esrikliğine dönüşmesi* her türlü toplumsal yoksulluğu doğuran üçlüdür.

Yeni dünya görüşünden insanlar üzerinde egemenlik kurmaya geçiş kaçınılmazdır; büyük düşle insanın somut güçsüzlüğü arasındaki derin uçurum varoldukça hep böyle olacaktır. Yahuda'yla Kayafa, İsa'yla Din Yargıcı insanın doğasındaki bu uçurumdan çıkmaktadır.

Bu kısır döngünün devindirici güçleri XX. yüzyılın ilk yarısındaki bütün *toplumcu* önderleri insanların tepesine oturtulmuş durağan egemenliğin yazıcizcisi haline getirmiştir. Sözkonusu uçurum doldurulmadıkça bu evrim yinelenecektir. Toplumsal erk esrikliği kimsenin kusuru değildir, hepimiz bunun sorumluluğunu taşırız. *İnsanlık için gereksiz acıma ve sevecenlikten daha büyük tehlike yoktur* Acıma, insanın içinde düşle eylem arasında açılmış uçurumu doldurmaz. Olsa olsa ömrünü uzatır. *Bu anlamda, yani insanın yoksulluğunu sürdürdükleri için, toplumcular insanlık düşmanıdırlar.* Tutucunun, insanın yazgısını iyileş-

tirmek gibi bir savı yoktur. O, yüksek sesle, *yerleşik düzeni* savunduğunu söylemektedir. Buna karşılık toplumcu, "özgürlük"ü özleyen "ilerici önder" olarak ortaya çıkmaktadır. Gerçekte, niyeti bu olduğu için değil, toplumsal erk'in çekimine kapıldığı için, köleliğin yaratıcısıdır; insan yığınlarının masalsı umuduyla somut güçsüzlüğünün kurbanıdır.

Toplumcu duygular insanı önünde sonunda kıpırtısızlığa götürür

Toplumcu düşünün ciddiye alındığı her yerde böyle olmuştur. XX. yüzyıldaki İskandinav ülkeleri gibi, toplumculuğun sıradan bir insancıl ülkü olarak kaldığı yerlerde kıpırtısızlığa yolaçmamıştır. Ama İngiltere'de tam bir başarısızlığa uğramış, toplumcu ülkünün ciddiye alındığı Rusya'da yıkım doğurmuştur.

Bir toplumcu önderi insanoğlundaki derin uçurumu görmemekle ya da halkın özgürlük umudunu somut özgürlük yaratma yeteneği sanmış olmakla suçlayamayız. Ancak, bu boşluğu gösterip doldurmak üzere —iyi kötü— önlemler önermiş bulunanlara baskı yapmakla, kötü davranmakla ve canlarını almakla suçlanabilirler. Bu dediğimiz, her şeyden önce Rus buyurganlar için geçerlidir. Onların gözünde, halkın hastalıklı kıpırtısızlığı kararlı "yıkıcılık" demekti. Rus buyurucuların insan karşısındaki korkunç acımasızlıkları ancak "yeryüzündeki Cennet"i kurmaya giriştikleri zaman önlerine dikilen insan kıpırtısızlığının yarattığı sarsıntıyla açıklanabilir. Romalı Katoliklerle Rus buyurucuları arasındaki ayrım ne insanlığın umutları açısından, ne de soylu bir öğretinin acıklı bir dolandırıcılığa dönüşmesindedir. Bu iki dizgeyi ayıran şey, insan zayıflığı karşısındaki değişik tutumlarıdır. Yalnız, Katoliklik de Orta Çağ'da XX. yüzyıl kızıl buyurganlığının niteliklerini taşımaktaydı.

Bütün bunlar çok acıklı elbet. İnsanın ülkülerini CİDDİYE ALMADIĞI zaman aldığı zamankine oranla daha yararlı olması, tıpkı ötekiler gibi, insan yapısında umutlarla kıpırtısızlık arasındaki büyük çelişkinin yarattığı aykırılıklardan biridir.

İsa, kendisini alıp tahta oturtmak isteyen sürünün çağrısına kapılmaz. Yaşarken, hiçbir halk akımı yaratmaz, Yahudilik'ten bile ayrılmaz. Peygamberliğini toplumsal erk esrikliğine dönüştürmez. Bunu yapmak Tarsus'lu Paulus'a düşecektir. İsa'ya oranla Paulus neyse, çağımızda, Marx'a oranla Stalin o'dur. Lenin bunun dışındadır. O, baş-

langıç dönemini yaşadığı Rus düşünün başarısızlığa uğramış olduğunu görmenin acısına dayanamayarak göçmüştür. Tıpkı Moskova'daki Mocu'nun dostça davranışlarını kötüye kullandığının bilincine vardığı zaman 1945'te Franklin D. Roosevelt'in başına gelen gibi, beyin kanamasından gideceklir. *Stalin, Ermiş Paulus'un çağımızdaki ikiz kardeşidir; o, Kızıl Buyurganlığın Ermiş Paulus'udur; Rusya'nın Gürcistan'ından çıkmış Mocu dildeki ayrıntılara, öğretisel bilgiçliğe, acımasızlığa, Saül'ün Paulus'a dönüşmesine varana dek öncülüne benzemektedir* Kendini toplumsal erkin esrikliğine kaptırmak Stalin için Paulus'tan daha kolaydır. Çünkü Paulus'un zamanında şimdiki gibi yıkıma sürüklenmiş milyonlar yoktu. Ancak, ikisi de insanlara aynı acımasızlıkla yanaştılar.

İsa, hiçbir zaman değişik ülkelerde örgüt kolları oluşturmadı. Puta tapanları Hıristiyan yapmak gibi bir savı yoktur; o, puta tapanları da Tanrı'nın çocukları saymakta, bu insanları zorla kendi dinine çevirmeyi aklının köşesinden geçirmemektedir. O Hıristiyanlığa götürmez insanları. Halkın kendisine gelmesini bekler. Kendisine gelenlere, YERYÜZÜNÜN CENNET'e dönüşmesinin olası ve yakın olduğunu anlatır yalnız. İki bin yıl sonra özgürlükçülerle toplumcuların yapacağı gibi, insanın doğuştan iyi olduğuna, yalnız *dış güçlerin* etkisinde kaldığına, yüreğindeki iyiliği geliştirmekten alıkonduğuna inanmaktadır. Kendisinden sonra gelen bir sürü insan gibi, insanoğlu ciddi bir biçimde, güvenle Tanrı'ya yakarmayı sürdürürse, Yeryüzünün Cennet olacağına inanmaktadır. Kendisinden önceki ve sonraki bir sürü insan gibi, insan yığınlarının, istemleri dışında, birkaç imparatorun ya da Kutsal Kitap yorumcusunun boyunduruğu altında inleyeceğine inanma yanılgısına düşmektedir. *İnsanların kendi içlerinde dirimi baskı altında tuttukları*'ndan kesinlikle habersizdir. İnsanoğlunun coşkusal açıdan hasta olduğunu küçük bir azınlığın kavramasına dek acımasızlık, ölüm, umutsuzluk, yanılgı ve kıyımla dolu binlerce yıl geçecektir. Bundan sonra bile durumu kavrayan ender kişiler dört elle yanılgıya sarılacak, doğruyu bütün çıplaklığıyla görmeye yanaşmayacaklardır. Akıl hastalarının kalıtımdan kötü olduklarına inanacaklardır, tıpkı kendilerinden öncekilerin delileri İblis'in ortağı sayıp diri diri ateşe atışları gibi.

Dirim'in ta kendisi olan İsa'dan böylesine kaçış yüzyıllar boyunca milyonlarca kişinin canına malolacaktır. Çömezleri, İsa'nın "İçinizdeki

Cennet" derken söylemek istediğinden habersiz, yabancı ulusları zorla Hıristiyan yapacaklardır. Sırf İsa'nın çağrısına kulak asmamak için, Hıristiyanlık adına derelerle kan akıtılacak, insanlar ağaçlarda sallandırılacak, çığlıklar zindan duvarlarına çarpıp geri dönecek, İsa'yla bağlantılarını kesmemiş kaçıkların ayağına pıranga vurulacak, ve bütün bunlar İsa adına yapılacaktır.

Ve korkulu düş ad değiştirerek sürecektir: acımasız ve bilgisiz Hıristiyan inancının kökünc kibrit suyu ekmeye kalkışan İsa'ya karşıt görüşteki din yargıçlarının kötülüklerini sayıca da, ürkütücülükte de kat kat geçecektir. Büyük bilgin Giordano Bruno'yu ateşe atabilmek için sekiz yıl gerekmiştir: bugünse, binlerce suçsuz kadınla erkeği kurşuna dizebilmek için birkaç saat yetişmektedir.

Donmuş dudaklar sevgi ve barış sözcükleri gevelerken, bütün dünyayı nefret kaplayacaktır. İsa, insanoğlundaki doyumsuzluk duygusunun sonucu olan yapısal nefretten habersizdir. Seviye susamış milyonlarca gebe kadının dölyatağında İsa'nın (Dirim'in) öldürülmesine son vererek bu korkulu düşün yokedilebileceğini gözlerden saklayabilmek için yüzlerce yıl, yüzlerce ermiş ve bilge gerekecektir.

Yıkım, gerçek boyutlarını İsa'nın bile kavramayacağı kadar *büyük, sersemce ve tiksinç*'tir. İsa, insan kardeşlerini çok sevmekte, onlara çok güvenmektedir. İnsanın yüreğinde böylesine köklü ve içten bir sevgi varsa, insanoğlunu yüreği nefret dolu bir varlık gibi tasarlaması olanaksızdır. İnsanoğlu nefretini açıkça ortaya vurmaz. Gizler, ve yaşarken ondan esinlenmekte büyük ustalık gösterir. Nefreti, ölümsüz düşmana, imparatora, yabancı bozguncuya duyulan kin biçiminde ortaya çıkar, öyle ki insanlara güvenen, onları seven hiç kimse dürüst insanın *içinde* böyle bir duygunun varolabileceğine inanmaz. Oysa, bir ananın çocuğuna duyduğu yapışkan sevgi nefretten başka bir şey değildir; kadının kocasına gösterdiği şaşmaz bağlılık düpedüz nefrettir; gerçekte, içi başka erkeklere duyduğu arzuyla yanıp tutuşmaktadır. Erkeklerin ailelerine gösterdikleri titiz özen nefretten başka bir şey değildir. Halk yığınlarının taptıkları önderlerine duydukları hayranlık nefretin ta kendisidir, gizil güç halinde bekleyen cana kıymadır. Kurtarıcının, çobanın bir an için sırtını dönmesi sürüdeki koyunların çobanlarını paramparça etmeye hazır yırtıcı kurtlara dönüşmesine yeter.

Bütün bunların zihinde canlandırılması ve çekilip çevrilmesi son derece güçtür. Ama doğrudur. Hem de öylesine doğrudur ki, haklı olarak, burada insanın büyük ya da küçük her türlü doğrudan kaçışının temeline dokunduğumuza inanmaktayız. Doğruyu örten perdeyi kaldırabilmek, önce bu yalanın yüzündeki peçeyi indirmek gerekir. Oysa, bu peçeyi indirdiğiniz an, sözkonusu büyük yalanla uzaktan yakından ilgili herkesi yıkıma sürüklemiş olursunuz.

İnsanın yüreğindeki büyük nefret, kısa erimde zararlı olamayacak kadar derinlere gömülmüştür, su yüzüne vurması engellenir. Küçük yaşta anası tarafından iğdiş edilen çocuk bunun sonuçlarıyla ancak büyüyüp bir kadını sevme ya da kadınsa çocuğunu yetiştirme göreviyle karşı karşıya kaldığında yüz yüze gelecektir.

Soğuk ve çirkin suratlı bir ananın eliyle küçük bir kızdaki doğal inceliğin çarpıtılması ancak kendisi de ana olduğu, kocasıyla çocuklarını ömür boyu mutsuz kıldığı zaman ortaya çıkacaktır. Böyle bir ana, ölüm döşeğinde bile, kızının kızlığını koruyup koruyamadığını merak edip kıvranacaktır.

Bu yaptığımız, insan yoksulluğunu örten perdenin arkasına şöyle bir göz atmadır. Sözünü ettiğimiz büyük nefret yalnız kendi sevgisiyle yaşamını dürüstçe kurtarmaya çalışan kadın ya da erkeğe gözükecektir. O yalnız, bedeni nefret dalgasına kaptırmadan insan tinini açmayı becerebilen usta insan coşkusu cerrahına gözükecektir. Nefret bin bir kılığa bürünecek, hep gizlenecektir. Nitekim, toplum içindeki bütün iyi davranış ve çelebilik kuralları derinde yatan bu yoğun nefreti saklama gerekliliğinden gelmektedir. Kimi toplum katmanları, yüzyıllar boyunca, bu yapısal nefretin varlığını unutsunlar diye, insanları kandırmaya yarayacak özel bir görgü geliştirecektir. İsa'dan sonraki yüzyılların bize en yakın olanlarında büyükelçiler bir barış görüşmesine, sarsılmaz bir nefretle yüz yüze geleceklerini, o korkunç nefreti etkisiz hale getirmenin biricik yolunun bu olduğunu bilerek, karşılarındakileri kandırmaya baştan kararlı olarak gideceklerdir. Kimse kimseye güvenmeyecek, herkes karşısındakinin kafasından geçeni bilecektir. Ama kimse ağzını açıp bir şey söylemeyecektir. Büyük "Akıl Sağlığı Kurultay"larında her kadın ve her erkek hem kendi deneyimlerine, hem de özel bakımevleriyle kamu sağlığı yurtlarında gözler önüne serilen genel yoksulluğa

dayanarak erginlik çağının yoksulluğunu bilecektir. Her eğitimci gençler arasındaki suç işleme alışkanlığının nereden geldiğini ve aslında neyi dile getirdiğini çok iyi bilecektir: O, CİNSEL GELİŞMENİN DORUĞUNDA ÇEKİLEN CİNSEL AÇLIĞIN dile gelişidir. Ama kimse bunun sözünü etmeyecektir. Ancak, gençliğin çektiği yoksullukla buna çare bulacaklar arasında o büyük nefret denizi vardır. Herkes herkesten korktuğu için, herkes çelebiliğin ve toplumsal törelerin yarattığı müthiş kandırmacada bu nefreti görmediğini öne sürer. Yırtıcı bir hayvan karşısındaymışcasına, herkes, okşayışlarıyla zararsız ve yumuşak başlı kılmak üzere, birbirinin sırtını sıvazlar.

Bütün bunlar, İsa'nın sürüp giden Çarmıha Gerilmesi'nin kaçınılmaz sonucudur.

İsa'nın Çarmıha Gerilmesi, insanlar ondan nefret ettikleri için değil, O'nu *karşılık veremeyeceği kadar çok sevdikleri* için kaçınılmazdır.

İsa, çevresindekilerden apayrı olduğunu kabule yanaşmamaktadır. Kendine benzeyen insanoğluna duyduğu sevgi onlara benzemediğini, onlarda bulunmayan bir şeye sahip olduğunu, onların boşu boşuna gerçekleştirmeye uğraştıkları şeyleri kolayca yerine getirdiğini kavrayamamaktadır. Bunun nedeni, çevresindekilerin içlerindeki Dirim'i ilkin boğazlayıp sonra zorla geri getirmeye çalışmalarına karşılık, O'nun kendindeki Dirim'i doğal akışı içinde algılayıp yaşamasındadır. Dirim zora gelmez. Bir ağacı boyatmaya zorlayamazsınız, ve bu, kötü ruhlu zorbalar karşısında en büyük umuttur.

Böylece İsa yoldaşlarının yanından ayrılmaz. Büyük vericiliğini sürdürür. Yanından yöresinden ayrılmayan kadınlarla erkekler verdiklerini almayı sürdürürler, ve buna öylesine alışırlar ki her gittiği yerde çevresinde bulunmak ikinci doğaları olup çıkar.

Sürekli varlığı ve yakınlığı canını almalarına yolaçacaktır. Uzak ve kibirli davransaydı, yalancı bir saygınlığa bürünseydi, canını kurtarırdı. Ama O hep yanlarındadır, alçakgönüllüdür, gecenin ve gündüzün her saatında her birinin elinin ereceği yerdedir, içlerinden biri gibidir. Kafalarından şu soru geçmektedir: getirdiği iletiyi pek az bilen ve buna pek aldırmayan bizleri neden sabahtan akşama dek yanında tutuyor Hazreti İsa Efendimiz? Göz kamaştırıcıdır elbet, ama zaman zaman biraz yük olmaktadır. Yanını yöresini her an parlaklıkla donatmak, hep Tanrı gibi yaşamak soyludur elbet, ama biraz da yorucudur. Hazreti İsa

onlarla birlikte dağ tepe aşarken zaman zaman şakalar yapmaktadır elbet, bir sürü insan, bir sürü çocuk takılmaktadır artlarına, insanlar onlarla ilgilenmektedir, ama onlar başkalarının sandığı gibi değildirler aslında. Yeterince ermiş, yeterince yetkin değildirler; ona layık birer öğrenci değildirler. Hiçbir zaman açık saçık bir öykü anlattığını, tatsız bir şaka yaptığını işitmiş midirler? Hayır. Oysa yosmalarla, vergi toplayıcılarla düşüp kalkmaktadır. Herkese karşı öylesine dostça davranmaktadır ki; şöyle biraz daha resmi bir saygınlık takınsa hiç de kötü olmayacaktır aslında. Burnundan en az kıl aldıran adam hiç kuşkusuz yerine geçecek, ölümünden sonra onu temsil edecektir.

Sevda yaşamı konusunda hiçbir şey bilmiyoruz. Bundan hiç söz etmez, kiminle gezip dolaştığını bilmek olanaksızdır. Kadınlar onu sever, çok çekicidir, tam bir erkektir. Onu hiç bir kadını öperken ya da çevresinde dönenirken gören olmuş mudur? Hiçbir zaman. HİÇ KUŞKUSUZ gökten inmiştir. Öbür insanlar gibi *ölümlü* olamaz. Sıradan insanlar şakalaşır, içer, zaman zaman kafayı bulur, sevgilileri hakkında yakası yırtık şeyler anlatırlar; sağda solda şevişirler, herkesin bildiği, herkesin sözünü ettiği küçük gizleri vardır. Arasıra kurtlarını dökmek üzere uzak bir ülkeye gider, oradan eskisinden daha erdemli dönerler. Ondan sonra artık yalnız karıları ve çocukları için yaşarlar. Pek çoğunun bu yaşamdan nefret ettiğini biliriz, ama sımsıkı bağlıdırlar yaşamlarına, bahçelerini çapalar, meyvelerini devşirirler; yağmur mevsiminde pek bir iş yapmaz, biraz gevezelik eder, düş kurar ya da kestirirler. Birbirlerinden nefret eder, birbirlerini küçük görürler, ama hep çelebidirler. Arasına kendi erkeğinden başkasını sevme gözüpekliğini gösteren bir kadını taşa tutup parçalarlar, ancak yaşamları genellikle dingin ve düzenlidir.

Hazreti İsa neden bir kadın almamaktadır? Ailesinden ayrılmış, yanındakileri de aynı şeyi yapıp kendisiyle gelmeye çağırmıştır. Yaşama ve konuşma biçimiyle bizi yaşamımızdan uzaklaştırmaktadır. Oysa alıştığımız aile ortamından ayrılıp onun dünyasına girmek zordur. Bize verdiği güçlü coşkuları severiz elbet, peki ama ne zaman ortaya vuracaktır gerçek kimliğini, ne zaman önderimiz olacaktır, ne zaman bize bir işaret verecek, düşmanlarımızı ne zaman ezecektir? Hep suskundur. Oysa bir şeyler yapmalıdır. Hem de önemli bir şey! Büyüklüğünü göstermelidir. O vakit izleyicisi olmak bizim yaşama alışkanlıklarımıza

daha uygun ve kolay olacaktır. Yoksulların yüreğine su serperek, şurada burada hastaları azıcık sevindirerek, habire dağ tepe dolaşamayız. Herkes bize garip insanlar gözüyle bakıyor. Şöyle çarpıcı bir şey, borazanlar, marşlar, tuğlar, haykırışlar gerek bize; ondan sonra Romalılar'a can düşmanları olduğumuzu söyleyebiliriz.

Onları sevmek, arzularını yerine getirmek, Ben'lerindeki boşluğu durmadan doldurmak kafalarını değiştirmeye yetmemiştir; onların arzuladığı *kendi* yaşama biçimleridir. Ve İsa bunun bilincinde değildir. Sonunda İsa'yı çarpıcı bir eylemde bulunmaya, kendisinden söz ettirecek bir yiğitlik göstermeye, herkese Tanrı'nın oğlu olduğunu kabul ettirmeye yarayacak bir şey yapmaya razı ederler. Ve günahla toplumsal erkin çağrısına kapılmamış olan İsa, "Kudüs'e Doğru Yapılacak Bir Yürüyüş"e önderlik etmeyi kabul eder. Ve İsa iki bin yıl sonra Roma'ya yürüyecek Mussolini'ye hiç benzemediğinden, yürüyüşü gerçek doğasıyla yüzde yüz çeliştiğinden, çarmıhta can verecektir.

İsa, onlara beslediği sevgiye karşın, pek anlamaz insanları. Ardındaki insanları yüzüstü bırakmaması gereken bir önder olduğunu sanır. İçinde gittikçe yaklaşan bir yıkımın sezgisi vardır. Kendi yaşamıyla dünyanın gidişi arasında köklü bir uyumsuzluk bulunduğunu duyumsar. İnsanoğlunu sarmış bulunan veba konusunda en küçük bir düşüncesi yoktur, ve iki bin yıl boyunca, kimse bu korkunç hastalıktan kuşkulanmayacaktır. Bundan ötürü halkın çağrısına boyuneğer. Düşmanları canını almak için fırsat kollamaktadır. Dirim'e uygun yaşadığı sürece tehlikede değildi. Ama kendi yaşamıyla onlarınkini karıştırmaya başladığı an hapı yutmuştu.

Tam bir alçakgönüllülükle bir eşeğe biner, güçlü dinadamlarının rahiplik ettiği tapınağın ve imparatorluk valisinin kalesinin bulunduğu büyük kente doğru yollanır bir avuç çömezinin önünde. Orada can vereceğini bilir. "İşte Kudüs'e gidiyoruz; ve İnsanın Oğlu başrahiplerle Yahudi vaizlerin eline teslim edilecek, onlar Onu ölüm cezasına çarptıracak, ve alaya alınsın, kırbaçlansın, çarmıha gerilsin diye Kâfirlere vereceklerdir, ve üçüncü gün dirilecektir." (*Matta*, 20: 18-19) Öleceğini bilir, ama gider. Orada zindana atılıp öldürüleceğini söyler, ama yanındakiler dediğini anlamaz. Bu da garip uyarılarından, giz dolu sözlerinden biridir, iki üç gün kafalarını kurcalayacak, yüreklerini tatlı bir sevinçle dolduracak, sonra ondan başka şeyler bekleyeceklerdir. Onu uyaracak, koluna yapışacak kimse yoktur. Gerçekte, kimsenin farkına

varmamasına karşın, daha o anda yüzüstü bırakılmıştır. Gerçekten emin ve bağlı bir tek dostu yoktur. Dostu olsa, durumu anlar, onu böyle yüreklendirmezdi. Onun tuttuğu yolların şu Kutsal Kitap ve fetih dünyasının yolları olmadıklarını, Dirim'in eşek sırtında koskoca bir kenti ele geçirmeye gitmeyeceğini anlardı. Dostu olsa bu girişimin gülünç olduğunu, herkese gülünç gözüktüğünü söylerdi; sağlıksız bir merakın kamçıladığı halkın, bir sirk gösterisi izler gibi, yolun iki yakasına dizileceğini anlatırdı. Birkaç seyirci: "Yerin Cennet olsun!" diye bağıracak, ama bu hiçbir şeyi değiştirmeyecektir.

İki bin yıl sonra siyasetçiler, toplumun ilerki işçi önderlerini tanıtmak üzere, kışın dondurucu soğuğunda, büyük kentlerde "açlık yürüyüşleri" düzenleyeceklerdir. Kimileri özgürlük şarkıları söyleyecek, kimileri "kahrolsun kentsoylu sınıf" diye bağıracak, incecik bir kayıtsız seyirci sırası kaldırımlara dizilip bu yoksulluk, yoksunluk, zavallılık alayının geçişini seyredecektir. Birkaç "Açlık Yürüyüş"çüsü, boşu boşuna, yürüyen bir askeri birliğe öykünmeye çalışacaktır. Giderek yürüyüş kolunun önüne, belli belirsizce askerlerinkini andıran partallara bürünmüş düzen birliği ile o acıklı gösteriye tartım verecek birkaç davul yerleştireceklerdir. Tepeden tırnağa silahlı güvenlik güçleri, o garibanları çoğunluğun nefret dolu öfkesinden korumak üzere, yürüyüş kolunun iki yanında sıra halinde gidecektir.

İsa'nın ölüme gittiğini bilişi gibi, partallara bürünmüş bu insanlık "kurtarıcılar"ı da hiçliğe doğru yürüdüklerini, öncekinden daha acımasız, daha baş belası bir yönetim getirmek üzere olduklarını bilecektir (ve bunu yüksek sesle söylemekten sıkılmayacaklardır). Hem boş, hem yararsız olduğunu bildikleri halde yoksullar yürüyüşü düzenleyeceklerdir. Bütün bunları bilecek, ama günümüzde insan davranışlarını belirleyen kurallar ortada olduğuna göre, başka bir şey yapamadıkları için yürüyeceklerdir.

Onlardan iki bin yıl önce İsa'nın yaptığı gibi haksızlığa başkaldırma düşüncesine *karşı çıkacaklardır*. Baskı altındaki yaşamlarından kurtulma çaresinin "kendi içlerinde" olduğunu, öyle yürüyüşle falan elde edilemeyeceğini bileceklerdir. Ama önderleri bundan başka yol bilmeyecektir. Dolayısıyla, *alışılmış* yolları kullanacaklardır. İçerden değil, dışardan etkili olacak yöntemlere başvuracaklardır.

VII. BÖLÜM

KUDÜS'E YÜRÜYÜŞ

KUDÜS'E yürüyüş, İsa'nın yaşama biçiminin bugün de insanları etkileyişine biraz gölge düşürmektedir. İki bin yıl sonra, vücutta seviyle dirimin akışı bilinip anlaşılacaktır. Halk akıp giden dirimi bilen adamın çevresinde toplanacak, ondan bedensel boşalma gücünü elde etmeye, bu güçle kendilerini ağızlarına dek doldurmaya, sırf onu tanıyan adamın yanında durarak bu gücü kazanmaya, bu adamın "iyileştirme yöntemi"yle onu ele geçirmeye çalışacaktır. Ancak, o güne dek kimse böyle bir şey duymadığı, *ya da* tiksintiyle duyduğu için, hiçbiri adamın dediklerini anlamayacaktır. Bundan ötürü, hepsi o gücü kullanmaksızın ya da bütün yaşamlarında açılıp çiçeklenmesini engelleyerek elde etmek isteyecektir. Yatakta bu güce *"sahip olma"*ya çalışacaktır; "onu" bulabilmek için kitaplar karıştıracaklardır; nefret ve tiksinti dolu bir sürü sarılmada onu arayacaklardır; ona kavuşamadıkları için canlarına kıyacak, ama yine de sahici seviyi duyularında belirdiği an ya da yeni doğan çocuklarında hemen boğazlayacaklardır. Analar, yeni doğmuş çocuklarını görünce korku çığlıkları koparacaklardır: "Aman Tanrım, kıpırdıyor! Gerçekten kıpırdıyor! Ne korkunç şey!"

Tıpkı iki bin yıl bütün büyük kentlerde oturanlar gibi, Kudüs yürüyüşüne katılanlar da, bir bakıma, bunun bilincine varacaktır, çünkü yeryüzünde hiçbir şey onları bu eksiklik kadar mutsuz etmez; ve Tanrı, Dirim, İsa adını verdikleri de bundan başka bir şey değildir. Ancak, onu boğazlamaya, gevezeliklerle, yürüyüşlerle her türlü belirtisini yoketmeye, kurşuna dizmeye, ipin ucunda sallandırmaya devam etmekte-

dirler. "Amerikan Tıp Birliği" henüz bu gücü tanımamıştır, Kudüs'teki Büyük Din Kurultayı, 1950 yılında, hâlâ dirimin anlamını açıklayacak peygamber sözleri aramaktadır. Ama hepsi Dirim'i öldürecektir, büründükleri yaşam biçeminin, öldürücü yaşam biçeminin etkisiyle, eşek sırtında Kudüs'e doğru yollandığı an O'nu öldürmek zorunda kalacaklardır. İnsanoğlu Tanrı'nın yollarına el koymuştur, bundan böyle Tanrı'nın yollarını kıskıvrak elinde tutacaktır; bu yollar tensel ve tinsel bütün pençelerden uzak tutulacak, göğe doğru yükselen büyük kiliselere ve cansız haçlara dönüştürülmüş olarak, makinamsı yakarmalarla elin erişemeyeceği yere itileceklerdir.

Eşek sırtındaki o gülünç yolculuk geri gelmemecesine silinmelidir anılardan.

Yanındakiler İsa'nın gerçek kişiliğini gördükleri ya da varlığının köklü imlemini kavradıkları için itelemezler onu Kudüs'e yürümeye. Onu bu işe, sözkonusu yürüyüş *bir peygamberin olması ve yapması gereken şey konusundaki düşüncelerine uygun düştüğü* için zorlarlar. Peygamber kitaplarında yapılması gereken şöyle dile getirilmemiş midir?

> "Deyin ki
> Sion'un kızına;
> İşte Kral'ın geliyor,
> alçakgönüllü, eşek sırtında,
> daha doğrusu sıpa sırtında."
>
> (*Matta*, 21: 5)

Buysa İsa'nın yolu değildir. *Onların* yoludur. Ve bütün dünyaya bunun O'nun yolu *olduğunu* söylerler, buysa doğru değildir. Kendilerini her türlü sorumluluktan uzak duyumsayabilmeleri için, onların yerine başka birinin düşlerini görmesi gerekmiştir. İsa, Kudüs'ü ele geçirmeyi aklına bile getirmemiştir. Bu ona göre bir davranış değildir. Öteden beri Barabbas'larla imparatorların yolunu elinin tersiyle itmiştir, ama boşuna. Sonunda başka çaresi kalmamıştır.

İki bin yıl sonra, acunsal yaşam enerjisi bulgulanıp insanlığın hizmetine sunulacaktır. Bu buluş binlerce yıllık düşünme alışkanlıklarını altüst edecektir. Yanılgılarla dolu insan bilgilerinin ortasındaki boşluğu dolduracaktır. Kimyayla bağnazlığın ayrı ayrı kararttıkları Tanrı'nın

anlamını ortaya çıkaracaktır. Boş olduğu öne sürülen uzayı dolduracaktır. Evrenin yasal uyumunu yerli yerine oturtacaktır. Kendindeki inanç ve rahatlık kaynaklarını kullanabilsin diye, insan canını açacaktır. En yalın biçimde uygulanacak büyük bir iyileştirme gücüne sahip olacaktır. Artık gizemci ya da makinacı değil, insanın nesnelerin genel düzenindeki yerine uygun olarak dirimci nitelik taşıyacak yeni bir düşünme çağı açacaktır. Ve bu Dirimsel Enerji'nin yolu olacaktır.

Ama insanlar buna izin vermeyeceklerdir. Dirimsel Enerji'yi bulan adamı, bulguları doğrulanana dek, sıradan bir bakteribilim deneyodasına oturtacaklardır. Ömürleri boyunca sözkonusu acunsal gücün izlerini her yerden silmeye uğraşmış doğabilimcilere koşacak, onlardan Dirim'in bulgulanışını "doğrulamalarını" isteyeceklerdir. Dirim'i boğazlayanların Dirim konusunda halkın bilgisizliğini besledikleri gazetelerde bu konuda övücü yazıların çıkmasını bekleyeceklerdir.

"Emekçi yığınları kurtaracak olanlar" halka, İşçilerin Yurdu'nda kara çaldıkları "Ruh Hekimliği Birliği"ne üye olmadığını söyleyecektir. Dirim'i bulgulayan adamın neden *Kim Kimdir*'de yeralmadığını, bilmem hangi soğutucu üreticisinin neden ondan sözedildiğini duymadığını soracaklardır. Ondan, radyonun bütün dertlere deva diye övdüğü "Dolson"dan başka bir şeyin konuşulmadığı Tıp Akademisi'nde uzun bir konuşma yapması istenecektir.

Kısacası, yalnızca değişim *görüntüsü*'nü isteyecek, nefret ettikleri şeyi saklama arzusu duyacaklardır. Tıpkı uslu, düzenli, rahat, çekilip çevrilmesi kolay bebekler elde edebilmek üzere yeni doğacak çocuklardaki dirimi daha doğmadan öldürüşleri gibi, büyük umutlarını da daha doğmadan gömeceklerdir.

Değişimin zahmetini çekmeden, kendilerini tanıma zahmetine girmeden bağışlanmak isteyeceklerdir. Her söz onlar için boş bir savsöze (slogana), yaşayan bedenin her devinimi de bir dizi makinamsı devinime dönüşecektir. Sözcükleri birer sözcük cesedi olacak, ölü düşüncelerle düşüneceklerdir. Gerek hesap defterlerinde, gerek boş uzaylardan oluşmuş evrenlerinde sıfıra sıfır elde var sıfır olacak, gerçek insan sorunlarına hiç değinilmeyecektir. Sevgiyi yalnız alıp veremedikleri için, sonunda ister istemez vericiyle bağışlatıcıdan nefret edeceklerdir. Enerji kaynağını yitirmek, canını yitirmektir. Hazreti İsa'yla ilinti kurduktan sonra kendi boşluğuna ve çölü andıran yaşamına dön-

mek hepsine dayanılmaz gelmektedir. Böylece, çağlar boyunca, insanoğluna alabildiğine zararlı bir sürü düşün ortaya çıkıp geniş bir alana yayılacaktır.

Bunlardan biri, sıradan insanın özgürce dolaşma, uğraşını, çalışacağı yeri seçme, dilediği gibi gidip gelme hakkına sahip bulunduğudur. Oysa zorba bir yönetici olan aynı sıradan adam emekçilerin elinden bu hakkı alır; aynı hakkı önderine de vermez. Önder, ister Kamu yöneticisi, ister tecimsel ya da askeri yönetici olsun, hiçbir durum ve koşulda sürüsünü yüzüstü bırakıp gidemez. Dayanması, hep orada durması, uyruklarının buyruğunda olması gerekir; kaptanın, batan gemiden ayrılmaya hakkı yoktur. Onun dışındaki herkes, ve herkesten önce de sokaktaki kahraman, her şeyi bırakıp gidebilir elbet.

Ve işte bu sülük gibi yapışma gereksinmesi sonunda KURBAN öğretisini doğurmaktadır. Yüzyıllar geçtikçe kurban gereksinmesi artmaktadır. Yeni bir şey bulanın halka getirdiği iyilik uğrunda acı çekmesi *gerekir*. "Öteden beri böyle olageldi!" sözü, bundan sonra da böyle sürüpgitmesi gerektiğini gösterir. Peki ama, HALK'ın hayran olacağı, baştacı edeceği, öyküneceği birine gereksinmesi yok mudur? Kurbanın çekeceği acının her yerden görülüp algılanabilir olması gereklidir; sessizce çekilen acıya kimsecikler aldırmaz. Bir çocuğun yiğit olabilmesi için daracık bir su borusuna düşmesi, orada günlerce kalması, sonunda bir uygulayımcı takımınca kurtarılması gerekir. O zaman bütün ulus olayı yakından izleyecektir. Ama binlerce çocuk olgunlaşmakta olan, doyumsuz bırakılan arzularından ötürü sessizce acı çekerken kimse ilgilenmez; giderek, ilerki analarla babaların binlercesinin eğitiminin yapıldığı okullarda üniversitelerde bu konuya değinmek bile yasaktır.

Büyük adamın acı çekmesi gerekir. Büyük işler gerçekleştiren kişilere acı çektiren coşkusal mantarı kimse kınamaz. Eliaçık adam içine düştüğü acıklı durumdan kaçıp kurtulmaya çalışmaksızın acı çekmelidir, yoksa halk onu büyük cezalara çarptırır. Bomboş canları hayranlık ateşiyle doldurabilmek üzere halkın kahramana gereksinmesi vardır. İkinci Dünya Savaşı'nı kazanmış Amerikalı General'in, ayağının tozuyla Üçüncü Dünya Savaşı'nı hazırlayan Avrupalıların kavgalarını yatıştırmaya gitmekten kaçınması düşünülecek şey midir? Hayır, olanaksızdır bu! General'in dinlenmeye, bir köşeye çekilmeye hakkı

yoktur, halka hizmet etmelidir. Buna yanaşmazsa gözden düşüp karalanması kaçınılmazdır.

Aynı kaynaktan beslenen başka bir ülkü de şu ünlü "Düşmanını Sev" sözüdür. Bu —özellikle *düşman için*— son derece kullanışlı ve yararlı bir şeydir. İsa düşmanlarını sevmez. O, yazıcılarla Ferisileri yanlış anlamaya olanak tanımayacak biçimde yargılar. Para alıp satanları kamçılar, tezgâhlarını devirir, paralarını yere saçar.

vay geldi başınıza, yazıcılarla Ferisiler, ikiyüzlüler! çünkü sizler Cennet'in kapılarını insanların yüzüne kapatıyorsunuz! Siz kendiniz içeri girmediğiniz gibi girmek isteyenleri de bırakmıyorsunuz!

"Vay geldi başınıza, yazıcılarla Ferisiler, ikiyüzlüler! bir putatapanı çevirmek için dağlar denizler aşar, adamın gönlünü çeldikten sonraysa, kendinizden iki kat fazla cehennemlik edersiniz!

"Vay geldi başınıza, yazıcılarla Ferisiler, kör kılavuzlar, siz ki: 'Her kim ki tapınağın adına yemin eder, yemini geçersizdir; ama her kim ki tapınağın altını üstüne yemin eder, işte bu geçerlidir' dersiniz. Be hey kaçıklar, körler! hangisi daha büyüktür, altın mı, o altını kutsallaştıran tapınak mı? Ve yine sizler: 'Her kim ki sunak üstüne yemin eder, bu yemin geçersizdir; ama her kim ki sunağın üstündeki sunuya yemin eder, yemini geçerlidir' dersiniz. Be hey körler! hangisi daha büyüktür, sunu mu, o sunuyu kutsallaştıran sunak mı? Sunak üstüne yemin eden, onun üzerindeki her şey adına yemin etmiş olur; tapınak adına yemin eden, hem tapınak adına, hem içindeki adına yemin verir; Tanrı adına yemin etmek, hem Tanrı'nın tahtı, hem de o tahtta oturan adına yemin içmektir.

"Vay geldi başınıza, ikiyüzlü yazıcılarla Ferisiler, Yasa'nın çok daha önemli noktalarını, adaleti, insanlara acımayı ve iyiniyeti bir yana bırakıp nanenin, rezenenin ve kimyonun vergisini verirsiniz; oysa, sonuçları savsaklamadan birincileri yerine getirmeliydiniz. Ey kör kılavuzlar, sivrisineği süzer, deveyi yutarsınız!

"Vay geldi başınıza, ikiyüzlü yazıcılarla Ferisiler, tasla çanağın dışını temizlersiniz, oysa içleri vurgun ve ölçüsüzlükle doludur!

"Kör Ferisi, dışının da temiz olabilmesi için, önce tasla çanağın içini temizle!

"Vay geldi başınıza, ikiyüzlü yazıcılarla Ferisiler, siz ki badanalı gömütlere benzersiniz, dıştan güzel gözüken, ama içleri ölü kemikleri ve pisliklerle dolu. Siz de işte böyle insanlara dıştan dürüst gözükürsünüz, ama içiniz ikiyüzlülük ve günahla doludur.

"Vay geldi başınıza, ikiyüzlü yazıcılarla Ferisiler, peygamberlere anıtkabir diker, dürüstlerin gömütünü süsler ve kendi kendinize: 'atalarımızın zamanında yaşasaydık, peygamber kanı dökmek üzere onlara katılmazdık' dersiniz. Böy-

lece kendi ağzınızla peygamber kanı dökenlerin çocukları olduğunuzu itiraf edersiniz! Öyleyse, doldurun babalarınızın ölçeğini. Siz ey yılanlar, engerek soyları, nasıl kaçacaksınız cehennemlik olmaktan? Bundan ötürü size peygamberler, bilgeler, yazıcılar yolluyorum: siz onları öldürüp çarmıha gerecek, havralarınızda kamçılayacak, kentten kente kovacaksınız, böylece tapınakla sunak arasında canına kıydığınız Bahariya'nın oğlu Zekarya'dan tutun da Habil'inkine varana dek yeryüzüne saçılmış bütün kanlar üstünüze sıçrayacak! Doğrusu size derim, bütün bunlar şu kuşağın üstüne çökecektir.

"Ey Kudüs, Kudüs! Peygamberleri öldüren, kendisine gönderilenleri taşlayan Kudüs! Tavuk yavrularını kanatları altına nasıl toplarsa, ben de senin çocuklarını öyle biraraya getirmek istedim, ama siz istemediniz! Bundan ötürü, eviniz yüzüstü bırakılmış ve ıssız durumda! Çünkü size derim, 'Tanrı'nın adını anarak gelen kutsal olsun!' diyene kadar bir daha beni göremeyeceksiniz."

(*Matta*, 23: 13-39)

Aslında "Düşmanlarınızı anlayın" anlamına gelen İsa'nın ünlü "düşmanlarınızı sevin" sözü, boş ruhların eline düşen her şey gibi, bozulup tanınmaz hale getirildi. Coşkusal veba düşmanlarını hiçbir zaman bağışlamayacaktır; buna göre, yere serilmiş olana ikinci tekmeyi yapıştırmaya hazır olanın tekmesini yiyen, düşmanını sevmek zorundadır. Vebalı bir savcı suçsuz olduğunu adı gibi bildiği adamı kodese tıktıracaktır; bir baba ya da kocayı yirmi yıllığına yakınlarından ayırıp demir parmaklıklı bir kaleye kapattıracaktır. Kimi zaman, yirmi yılın sonunda biri adamın suçsuzluğunu bulur ve bakarsınız suçsuz özgür bırakılır. Bırakıldıktan sonra, daha başka cezaya çarptırılmak istemiyorsa, kimseye diş bilemediğini söylemek zorundadır. Vebalı savcı başka bir kurbana karşı aynı suçu işlemekte özgür olacak, kurbansa düşmanlarını sevmek ve kimseye diş bilememek zorunda olacaktır.

Böylece, büyük bir ruhta filizlenmiş büyük bir düşün öldürücü bir silaha dönüşmüştür. Önderin çarmıha gerilmesinden sonra, önderin kendi başlarına hiçbir şey beceremeyen insanlardan oluşmuş sürüsünü hiçbir zaman yüzüstü bırakmaması dileğinden çok daha korkunç bir düşün doğacaktır: O'nun, insanlığın günahlarını omuzlarında taşımak üzere ölmesi gerektiği düşüncesi. Bunun nedeni çok açıktır, öteden beri kimsenin bundan sözaçmayışı, kimsenin şu değerli doğru parçasına değinmeyi göze alamayışı da yine bu nedenledir: *onlar günah işlemeyi sürdürebilirler, çarmıha gerilen nasılsa hep bağışlayıcı olacak ve büyük inceliğiyle, onların bütün günahlarını üstlenecektir.*

Bu ne korkunç aktöre karikatürüdür: *Kendi günahlarından kurtulabilmek için günahsız bir adamı çarmıha germek!*

İsa, Kudüs'e girerken bütün bunları sezmektedir. Ama insanlara duyduğu sevgi elini kolunu bağlamaktadır. Onların tutsağıdır, dilediklerini yapabilirler; önderin halk uğrunda ölmesi gerekir. Buysa İsa'nın yolu değildir. Bunun İsa'yla, kutsal göreviyle, yaşama biçimiyle uzaktan yakından ilgisi yoktur. ONLARIN yoludur bu. Ve İsa'nın canına kıyacaklardır.

İsa coşkusal vebanın bütün öyküsünü, nasıl işlediğini, kurbanlarını nasıl ele geçirdiğini bilmiş olsaydı da bir şey yapamazdı. Kısa sürede, coşkusal vebanın her türlü saldırıya göğüs gerebildiğini anlardı; kendi şeytansı alanına açılan bütün kapıları sımsıkı kapattığını görürdü.

COŞKUSAL VEBA KENDİ KURBANLARINCA KORUNUR.

Binlerce yıl kimse yaşayan her canlıya bulaşan, açık ya da gizlice öldüren, kara çalan, dedikodu eden, boğazlayan, savaşlara yolaçan, iftira eden, çocukları iğdiş eden, büyük dinsel inançları çarpıtan, sağda solda düzüşen, çalan çırpan, herkesi kandıran, başkalarının emeğinin ürününe elkoyan, yalan söyleyen, herkesi sırtından bıçaklayan, arı ve saydam her şeyi kirleten, sağlıklı her düşünceyi karıştıran, insanoğlunun yazgısının düzeltilmesi için yapılan her girişimi çarpıtıp sıfıra indirgeyen, ülkeleri kasıp kavuran, özgür insanları köleleştiren, konuşup yakınamamaları için zindanlara kapatan, kendi varlığını ve kötülüklerini gizlemek üzere yasalar çıkaran, çalım satan, birörnek giysiler, nişanlar, madalyalar yaratıp kullanan, her türlü kurnazlığa başvuran, herkesin gözü önünde olup da kimseye gözükmeyen coşkusal veba konusunda hiçbir şey bilmemiştir.

Boş canlar büyük düşünceleri dünyayı iyiye doğru değiştirmek üzere içmezler. Onlar yalnız kendi boş canlarını doldurmak üzere içerler bu düşünceleri. Ve çekilen acı konusunda hiçbir zaman bir şey yapılmaz. Boş insanlar, canlarına kıymadıkları zaman, büyük bilgelerle peygamberlerine yazgılarını düzeltmek için değil, o soğuk ve kısır ruhlarını ısıtan UMUT adına saygı beslerler. Gözlerinin önünde dünyayı ve öz yaşamlarını kasıp kavuran coşkusal vebaya hiçbir zaman parmak basmazlar. Zorba yöneticiyi kınar, zorbaya güç bağışlayan halkı hiç suçlamazlar. Sonsuz kıpırtısızlığı kötü yasaların çıkarılmasına olanak sağlayan halkı değil, yasakoyucuyu suçlarlar. Tefeciyi cezaya çarptırır,

ama tefeciliği sona erdirmek için hiçbir şey yapmazlar. Neden sıkıntıya girsinler? Para değiştirenlerle binlerce yıldır ses çıkarmadan iş yaptıkları halde, İsa'nın sarraflara saldırısını bağıra çağıra desteklerler.

Halk ötesini berisini yollara saçtı, kimileri ağaç dallarını kesip İsa'nın Kudüs'e giderken geçeceği yollara serpti. Ve halk: "Yaşasın Davud'un Oğlu! Kutsal olsun Tanrı adına gelen! Yeri Cennet olsun!" diye bağırdı. Ama İsa Golgota yolunu tuttuğunda: "Yerin Cennet olsun!" diyen çıkmayacaktır. NEDEN ACABA? NEDEN böyle acaba ve neden kimse bu çelişkiye parmak basmamıştır? Çünkü halk her zaman "Yaşasın!" diye bağırıp sırtını dönmeye, az önce yaşasın diye bağırdığı kurbanı yüzüstü bırakmaya yatkındır. Bu, yalnız coşkusal vebayı savunan kişinin doğal bulacağı akıldışı bir iştir. Oysa, hem coşkusal hem akılsal açıdan bunun tam tersi olmalıydı:

Olası bir yengiye doğru yolalan bir önder, sessizce uğurlanmalıydı. İnsanlar ilkin beklemeli, ne olduğunu, zor durumlarda nasıl davrandığını görmeliydi. Önder güvenilir ve kararlı bir adam olduğunu gösterdikten sonra, başı darda kaldığı vakit "HALK"ın yardımına koşması, "YERİN CENNET OLSUN!" diye bağırması, onu dardan kurtarması, desteklemesi gerekmez mi? YOO! PEKİ AMA NEDEN? Çünkü, başı dertte değilken alkışlanıp pohpohlanan önder sıkıştığında halk sırra kadem basar. Ve bu, *halkın ruhunu sarmış olan coşkusal veba*'dır. Böyle davranmak kendi zararlarınadır. Yalnız öndere değil, kendi yaşamlarına da kötülük ederler.

Böylece, coşkusal veba her türlü saldırıdan korunmuş olur. Ve halkın ortasında yaşayıp etkinlikte bulunduğuna göre, mantık gereği, halkın eleştirilmemesi zorunludur. Zaten herhangi bir kimsenin halkı eleştirdiğini işittiniz mi? Hayır! Oyunlarda ya da filmlerde halkı gülünç düşürebilirsiniz elbet; genel olarak halkın kötü olduğunu söyleyebilir, yine genel olarak günaha yıldırımlar yağdırabilirsiniz. Ama hele biraz somut olmaya, ayrıntıya girmeye, insanlara *gerçekte* ne olduklarını söylemeye kalkın da bakın! Şu "Halk"a tapma çağında halkın eleştirilmemesi gerekir. Halk bundan hiç hoşlanmaz, siyasetçiler de halkı eleştirenleri cezalandıracak kadar güçlüdür.

Oysa, halkın yaşamı için kişilik yapılarının ne denli kötü oluştuğunu bilmekten daha önemli, daha canalıcı bir şey yoktur. Başına gelenlerden başkası değil, halkın kendisi sorumludur.

İsa öbür insanlardan ne denli ayrı olduğunu kabule yanaşmadı, insanlara gerçek kimliklerini göstermedi, bundan ötürü çarmıha gerilmesi gerekti. Önder olmaya razı edilmiş kişilerinkinden ayrı bir yol seçmedi. Bu yollar şunlardır:

Halkı küçük görmek, ona hiçbir zaman umut bağlamamak, Cengiz Han'ın, Hitler'in, Neron'un, Stalin'in yaptığı gibi halkın sırtında tam anlamıyla Machiavel'ce bir egemenlik kurmak.

Bağımsızlık yolunda birkaç adım attıktan sonra, halkın yöntem ve kayralarını (lütuflarını) kabul etmek.

Her türlü iyileştirme girişiminden özenle kaçınıp yalnız bir halk yöneticisi olarak çalışmak.

İsa ise, halkın alışkanlıklarına doğrudan saldırmaksızın, kendi temel ilkelerine bağlı kaldı, dolayısıyla yufka yürekliliğinden ötürü can verdi. Yalnız son yemekte foyasını ortaya çıkardığı Yahuda'nın değil, bütün çömezlerinin ölümünü istediklerini, bu korkunç olguyu kabule yanaşmadığı için can vermiştir, can vermesi gerekmiştir; ve olgu, sonradan acısını çektiği kesin yüzüstü bırakılmada açıkça ortaya çıkacaktır. Birkaç gün önce: "Yerin Cennet olsun!" diye bağıran halk yığınları, kurtarmak üzere serçe parmaklarını bile kıpırdatmadan, Haçlı Tepe'nin yamacında çarmıhını sürüyüşünü seyredecektir. Barabbas'a bağışladıkları şeyi, etkin desteklerini ondan esirgeyeceklerdir.

Bugüne dek tarih halk yığınlarının insanı kötürüm eden kıpırtısızlığından kurtulabilmenin başka bir yolunu gösterememiştir. Ancak, halka kendisiyle ilgili doğruyu bütünüyle söylemeye ve halkın önderi olma çağrısını geri çevirmeye, başka bir deyişle halkın hep İsa'nın çarmıha gerilmesiyle sonuçlanan zorlayıcı kandırmacaların tuzağına düşmemeye çalışan da olmamıştır. Bu yöntemin sonuçları hiç kuşkusuz günün birinde açıkça ortaya çıkacak ve uygun zamanda kendi öykülerini dile getireceklerdir.

İnsan denen memeli hayvan sürüsü önderlerini bilinçli bir kötülükle ya da sırf öldürme hazzı için öldürmemekte ya da kıpırtısız durduğu yere çekmemektedir. Birkaçının dışında, insanlar genellikle elezerliğe (sadizme) yatkın değildirler. İnsanın içini karartacak kadar kıpırtısız ve durağandırlar, ama elezer değildirler. Ancak, duygusal yaşayışlarına yönelecek her türlü saldırıyı yasaklayarak insanın gelişmesi üzerinde

belirleyici bir etki yapmışlardır. Böylece, insanlar kendi dinlerini kendileri yaratmıştır.

Kıpırtısızlık, güç kasesinden içme, umut memesinden emme, kendi derinliğini sessizce bilme istemli şeyler değildir. *Yapısaldır.* Özdevingendir. İnsan denen memeli hayvana özgü, ama zırhla kıpırtısızlaştırılmış doğanın sonucudur. İnsanlar etkinlikte bulunurlar; genellikle, oturup eylemleri üzerinde kafa yormazlar. Yaşamları için son derece gerekli şeyleri yaparlar. İnsanlar, genellikle, her yerde, her zaman tutuculuğun kaynağıdırlar. *Tutucu önder adamlarına daha iyi bir geleceğe gözünü diken önderden daha çok güvenebilir.* Çarlar, imparatorlar halkın yaşama biçimine peygamberlerden daha yakındırlar; kıpırtısızlıklarına daha yakındırlar. Peygamberler yalnız insanların sessiz umutlarıyla düşlerini dile getirirler. Dolayısıyla, Çar'ın değil de peygamberin gebertilmesi kolayca anlaşılmaktadır.

Toplumsal sorunlara gerçekçi bir gözle yanaşmak istiyorsak, bu doğruların açıkça görülmesi, halkın pışpışlanıp güzelleştirilmesinden vazgeçilmesi gerekir. Toplumsal yazarların halktan sözederken yalnız yaşayış biçimlerini ya da düşlerini görmeleri son derece anlamlıdır. Pek ender olarak ikisinden birden sözederler. Toplumsal yazar için halk ya bir ülkü, iyi'nin, edepli'nin ta kendisidir, ve dışardan ezilmektedir: o vakit Toplumculuk görülür. Ya da istendiği gibi yoğrulacak yumuşak bir madde: bu da bizi Buyurganlığa götürür. Özgürlükçülük halkın gerçeklerini biraz bilir, ama büyük düşleri sürdürür.

Halk, her türlü toplumsal süreçte belirleyici etkendir. Dolayısıyla halkın davranışlarına kök salmamış önemli bir şey olmayacak, olamayacaktır. Bu bağlam içersinde, halkın toplumsal olayların akışını iç karartıcı bir bekleyişle, yani edilgin bir acıyla mı, yoksa devrimlerde görüldüğü üzere etkin davranışlarla mı belirlediğinin hiç mi hiç önemi yoktur. Toplumsal her şey büyük insan sürüsünden doğmakta, yine oraya dönmektedir. Halklar, düklerin, satılık siyasetçilerin, çarların, varlıklıların, toplumsal düşçülerin ve özgürlük satıcılarının yüzünde birkaç kıpırtı yarattıkları okyanuslara benzer. Bu kıpırtıların küçük tekneleri rahatça deviren yirmi metre yüksekliğindeki dalgalar biçiminde karşımıza çıkması, okyanusun enginliğine oranla hiçtir. Dalgalar okyanustan doğar, yine oraya döner. Okyanus olmasa dalgalar ne oluşabilir ne de varolabilirdi. Ancak, okyanus derinliklerinin yüzeydeki

dalgaların oluşumuyla ilgisi yoktur. Bununla birlikte, okyanus olmasa dalga da olmazdı, ve okyanusun derinliği en küçük dalga üzerinde etkindir.

İnsan yaşamının okyanusu aşağı yukarı yüz yıl önce kıpırdamaya başlamıştır. İnsan yaşamının okyanusundaki durgunluk dalgalar tarafından, yanlış olarak, okyanusun yokluğuna verilmiştir. Dalgalar bir filin sırtında dolaşan sineklere benziyordu. Hele fil uyuyorsa, sinek filin yaşayışı konusunda hiçbir şey bilmez. XX. yüzyılın ilk yarısındaki toplumsal çalkantılar yeni doğmuş bir filin derisindeki ürpertileri andırmaktadır. Kalın derisi sineklerin varlığını algılamasını engellemektedir. Sinekler ona dikkate değmez gözükmektedir. Bir fil yavrusunun derisinde herhangi bir yerdeki belirgin bir titreme bir avuç sineğin yok olmasına yolaçabilir. Fil yavrusu büyüyecek, kocaman bir hayvan olacaktır. Kocaman fil sürüleri içinde yaşayacaktır. Fil sürüleri, yiyecek aramak üzere, eğlence, su ya da incir aramak üzere, ya da sırf dolaşma keyfi için kırlarda dolaşacaktır. Ve insanın bunu değiştirmek üzere yapabileceği pek az şey vardır. Fillerin nereye yöneldiklerini kimse söyleyemeyecektir. Belki görünür hiçbir erekleri olmayacaktır; birkaç insan düşünürün küçücük kulübelerine aldırmaksızın, sağda solda dolaşacaklardır. Filler otları yolarak, hortumlarına su doldurarak, acı acı bağırarak, çiftleşerek, yavrularını yetiştirerek, kaplanları geberterek, seren direği kalınlığındaki ağaçları kökünden söküp ezerek, bir sürü düşünürün kulübesini ayakları altına alarak yaşamayı sürdüreceklerdir. Ve hiçbir düşünür, hiçbir toplumbilimci bunu değiştiremeyecektir. Şunu kabul etmenin zamanı gelmiştir: insan yaşamının büyük okyanusu kıpırdamaya başlamıştır; artık kimse bu kıpırtıyı durduramayacak, istediği yöne çekemeyecek, bastıramayacaktır. Bu patırtıyı yaratanlar ortaklaşmacılar (komünistler) değildir. Tam tersine ortaklaşmacıları, buyurganları ve buna benzer börtü böceği işte bu kıpırtı doğurmuştur. Bu devinim buyurganları silip süpürmüştür, ve dünyanın gerçek biçim vericileri olduklarını sanan buyurganlar günün birinde tek bir filin ayağı altında ezilip gideceklerdir. Bir fil ya da okyanusta, Moskova ya da Şikago'daki küçücük bir odaya tıkılmış kiralık yazarın düşleyebileceğinin çok çok ötesinde şeyler vardır. Bu adamlar alabildiğine gülünçtürler, ve okyanusla fil sürülerini devindiren güç olduklarına ancak yüzeydeki ürpertiyi sineğe yakıştırarak bakış açısında

yanılanları inandıracaklardır. Kremlin'deki ya da benzeri bir yerdeki ufacık sineklerle bir milyar insan arasındaki ayrım okyanusla üzerinde yüzen minicik gemi arasındakinin aynıdır. Okyanusun içinde ve çevresinde etkinlikte bulunan güçler öylesine büyüktür ki bunların yanında geminin ya da sineğin lafı bile olmaz. Amerika'ya Düşman Etkinlikler Yarkurulu'nun başındaki kurnaz iş avukatı işte bunu anlamaya yanaşmamaktadır. Giderek, Yarkurul'un okyanusun ta kendisi olduğunu öne sürerek börtü böceğin ekmeğine yağ sürmektedir. Oysa öyle değildir; Yarkurul Başkanı da zararlı yaratıklara yakıştırılan şeyle ilgili yanılgıyı düzeltecek adam değildir.

Katolik kilisesi uyuyan fille okyanusta doğdu ve yaşadı. Papazlar uyuyan okyanusla fili yönettiklerini sanıyor, okyanusla filin kendi varlıklarından habersiz olduklarını bilmiyorlardı. Katolik dini, İsa'dan kaynaklandığı için, okyanusun derinliğiyle bir fil sürüsünün gücü konusunda şöyle belli belirsiz bir düşünceye sahipti. Ama sonunda her şey robotumsu yakarmalarla, yani bir kez daha Küçük Adam'ın işleriyle sonuçlandı. Toplu yakarma her seslenmesiyle İsa'nın canına kıymaktadır.

Ortaklaşmacı hareket okyanusun son derece sınırlı bir bölgesindeki dalgalanmadan doğmuştur. Sonradan uçup giden bir düşün yarattığı ufak kıpırtıyla sağa sola taşınmıştır. Ve bir zamanlar bir tekneyi yöneten Küçük Adamlar hâlâ çalkantıyı kendilerinin yönettiğini, daha da kötüsü, birtakım düşünürleri "tam Bolşeviklere yaraşır bir yiğitlik, kararlılık ve karıştırıcılık"la çalkantıyı sürdürdüklerine inanmaya itelemektedirler. Tıpkı bilmem ne kadar Amerikan gazetecisinin çoktan göçüp gitmiş Avusturya İmparatoru'ndan derinlemesine etkilenişi gibi, Amerikan radyolarındaki sayısız yorumcu bu garip düşünceyi yaymaktadır. Hey gidi New England'a ya da Batı'nın uçsuz bucaksız topraklarına ayak basmış sarsılmaz öncülerinin büyük torunları, saçmalık bu dedikleriniz! Kremlin'deki birtakım adamlarla ilgili yayınlarınızı kesin, bu Küçük Adamlar'ın yaptıklarını halka olduğu gibi anlatmaktan vazgeçmeyin! Avusturya tahtının ilerki sahibiyle ilgili yayınlarınızı da kesin! Kocaman Amerikan filine, Amerika'daki gizil güçlerin yarattığı uçsuz bucaksız okyanusa bakın, yoksa silinip gidecek, arkada küçük bir iz bile bırakmayacaksınız; buysa, kim olursanız olun, adınız ne olursa olsun, kimsenin kılını kıpırdatmayacaktır.

İsa, okyanusu kıpırdatanın kendisi olduğuna inanmıyordu. O kendine Adem'in Oğlu diyordu, ki bu tepeden tırnağa doğruydu. Okyanusta, fil sürüsünde, kendi kanında, kendi duyularında saklanan şeyi duyumsuyor ve bunu yüksek sesle söylüyordu. Dediklerini anlamayan ve onu Kudüs'te imparatorla kapışmaya iteleyen sinekti. Bırakın imparator dilediğini alsın! Vergi devşiren adamı hor görmeyin! İmparatorun egemenliğiyle vergi görevlilerinin etkinlikleri hiç önemli değildir. İsa'nın günün birinde kurulacağını ve insan soyunun yazgısını düzenleyeceğini adı gibi bildiği Egemenliğin kurulmasından çok önce imparatorlar da, vergiler de tarihe karışacaktır. Bu dediğimiz, insanoğlu Tanrı'yı tanıyıp duyumsadığı, okyanusun yüzeyindeki dalganın okyanusun bağrından çıkmış, yine ona dönen, yüce, ama ufacık bir ürperme, bir kıpırtı olduğunu, ancak varolduğu sürece enerji taşıdığını, bir yöne, bir devinime sahip bulunduğunu anladığı vakit olacaktır. Okyanusun yüzündeki küçücük ürpertinin imlemi kendinde gizlidir: o, suyun yüzünde belli bir yöne doğru ilerleyen, çevresine güzelim su serpintileri saçan ve geldiği gibi yokolup giden *küçük bir dalga olmak istemektedir*. Ancak, küçük dalganın *ilkesi* okyanus varoldukça sürmektedir. Biz de kendi varoluşumuzun ilkesini işte böyle kavramaya çalışalım.

İsa, okyanustan gelmiş, sonunda oraya dönecek küçük bir dalga olduğunu bilmektedir, hem de açık seçik olarak. Bunun öylesine bilincindedir ki, tek başına bu bile öldürülmesi için yeterli nedendir. Filin sırtına konmuş sinekler bundan hoşlanmamaktadır. Bu açıkgörüşlülük onların yaşam anlayışlarını altüst etmektedir. İsa, bir an için, kocaman fillerin sırtındaki sineklerin yaşama biçimlerini benimseme yanılgısına düşmemiş olsaydı, doğal ömrünü barış içinde yaşayabilirdi.

İsa, sözün en gerçek anlamında İnsanın Oğlu'dur ve onu Tanrı'nın Oğlu saymamız gerekir. *Her ikisi*'dir, çünkü İnsanoğlu Tanrı'nın Oğlu'dur; Tanrı'ysa, Acunsal Enerji Okyanusu'nun ta kendisidir; İnsanoğlu bu okyanusun ufacık bir parçasıdır, minicik bir dalgadır, Tanrı'dan gelmiştir, yine Tanrı'ya, evrensel Babası'nın kollarına dönecektir. İsa, okyanus üzerindeki küçücük bir dalga, yani Tanrı'nın Oğlu olmanın derin imleminin bilincindedir. "Hepiniz Tanrı'nın içindesiniz, Tanrı'nın çocuklarısınız," der yanındakilere; onlarsa, dünyayı *kendilerinin* yönettiğine, kanlı kurbanlar keserek, yeni doğmuş oğlanları sünnet ede-

rek, ruhlarını arıtmadan kirli ellerini yıkayarak Tanrı'nın anlamını, bugüne dek yapageldikleri gibi "i"nin noktasında arayarak *kendilerini* Tanrı'ya bağışlatabileceklerine inandıkları için İsa'yı çarmıha gerdiler. Okullarında, hâlâ, iki üç yaşındaki çocukları Tanrı'yı "i"nin noktasında aramaya zorluyor, sopayla döverek acımasızca cezalandırıyorlar. Büyük bir talihsizliktir bu! Bütün bunların dinle uzaktan yakından ilgisi yoktur, karın bölgesindeki cansızlığın yarattığı saplantılı, elezer sinircenin belirtileridir hepsi. Küçük adamlar başka şeylere ne yaptılarsa dine de onu yapmışlardır: onu kendi yaşama biçimlerine uydurmuşlardır. Ama günün birinde bunun farkına varacak bir peygamber gelecek, kendisine inanıp inanmadıklarına, Cennet'e ulaşıp ulaşamayacaklarına, çağlar boyunca kendilerini milyonlarla öldürtüp öldürtmeyeceklerine hiç aldırmayacaktır. Bu peygamber tek bir şeye aldıracaktır: onlardaki Tanrı Egemenliği'ni görmek ve ona bağlı kalmak. Bir tek dalgaya ya da dalga kümelerine değil, yinelenen olay olarak dalga *ilkesi*'ne bağlanacaktır. Ve onun gözünde minik dalga yalnızca okyanus yüzeyindeki küçük kırışma olacak; önemli olan küçük, gülünç dalgacık değil, okyanusun kendisi olacaktır.

Bu peygamber, üzerlerine çok düşerse, küçük dalgaların da tıpkı büyükler gibi kendisini kapıp götürebileceklerini, boğabileceklerini bilir. O dalgalardaki okyanusu bulgulamıştır, dalgaların bunu bilip bilmeyişine aldırmamaktadır. Ve onu küçük dalgaların sineklere özgü öfkesinden işte bu kurtaracaktır.

Bir zamanlar Kudüs'te İsa'ya yaptıkları gibi, onu da sorguya çekeceklerdir:

"Hangi yetkiyle yapıyorsunuz bunları, kim verdi size bu yetkiyi?"

O ise, onlara, karşılığı bulunmayan sorular sormayacaktır. Onlara: "Bütün bunları hangi yetkiyle yaptığımı size söylemeyeceğim" de demeyecektir.

Sözünü esirgemeden anlatacaktır. Bunun onları ilgilendirmediğini, yaptıklarının yetkisinin kendisinde olduğunu, canını sıktıklarını, kendisine inanıp inanmadıklarına, kendisini tanıyıp tanımadıklarına, öğretisini okullarında, tapınaklarında yineleyip yinelemediklerine, kendisine "peygamber" gözüyle bakıp bakmadıklarına, kendisine Onur Nişanı verip vermediklerine kulak asmadığını; kimseyi inandırmak niye-

tinde olmadığını, *insanların içindeki ve dışındaki okyanusla bağıntısını sürdürmenin dışında* her şeyin kendisine vız geldiğini söyleyecektir.

Her küçük sineğin içinde okyanustan bir parça bulunduğuna göre, sinek peygambere saygı duyacak ve... ve belki de ömrünü tamamlamasına izin verecektir.

Deneyimlerine, canlı Yaşam'a, kendi varlığının derinliklerine dayanarak, İsa gibi o da Ferisiler dışarda kalırken vergi devşirenlerle sokak kızlarının Tanrı'nın Cennet'ine gireceklerini bilmektedir. İsa yosmaları küçük görmez. Çarpıtılmış ve kirletilmiş de olsa, insanoğluna uçsuz bucaksız sevgi okyanusunda bir damla getireceklerini bilir. İsa'yı Öldürenlerse büyücülükle suçlayarak yosmaları yakacaklardır. Ayrıca bundan çok daha kötüsü görülecektir.

Okyanusu tanıyorsanız, ister uykuda, ister kırışık, ister dalgalı olsun, Tanrı'yı tanıyorsunuz ve insanlık tarihinin bütün İsa'larının neden sözettiğini biliyorsunuz demektir. Yoo, okyanusu tanımıyorsanız, kim olursanız olun, pusulasız kalmışsınız demektir. Derinliklerinde boğulmaktan korkuyorsanız, okyanusla ilgili bilginiz aynada gördüğünüz imgeye benzeyebilir; ama o zaman da onun derinliklerinden gelen, sonra yine oraya dönecek olan bir okyanus parçası olarak kalırsınız. Sonunda yine oraya dönmek üzere okyanustan geliyorsanız, onun derinliğini içinizde taşırsınız; okyanusun derinliğine oranla ufacık bir derinlik; binlerce tonluk derinliğe oranla birkaç miligramlık bir derinlik değildir bu. İster tonluk, ister miligramlık olsun, derinlik derinliktir. O bir nicelik değil, *nitelik*'tir. Bir ateşböceğinde de, filde de aynı biçimde etkinliktedir. Bir kelebeğin göze görünmez siniri, aslında, balinanın kocaman sinirinin gördüğü işi görür.

Ve siz TANRI'YI TANIRSINIZ. Tanrı'yı TANIMAMANIN ya da tanımayı göze almanın olasılığına inanmazsınız. İnsanlara kendisine bakmayı, kendisini tanımayı, kendisini duyumsamayı, kendisini yaşamayı yasaklayan bir Tanrı'nın varlığı masalını hasta, kurumuş, yüzüstü bırakılmış insanlar uydurmuştur. İnsanları, kolayca bıraktıkları şeyleri —yalnız söylentilere, boş inançlara ve umutlara dayanarak— bin bir güçlükle yeniden ele geçirmeye zorlayan da onlardır. Musa'ya sarı danaya hayran olmayı, domuz eti yemeyi yasaklayan, her yemekten önce ellerin yıkanmasını buyuran sert yasalar çıkartan da onlardır.

Bütün bunlar gerekliydi elbet, içinizdeki Tanrı'yı yitirdiğiniz, İLK dirim duyunuzu yitirdiğiniz için, altına tapmaya başlamışınız.

Ve yazıcılarla Ferisilerin İsa'da hiçbir zaman bağışlayamayacakları; yazıcılarla Ferisileri İsa'nın canını almaya zorlayacak şey şuydu:

Onlar bunu kitaplarda ararken, okyanus olduklarına inanmak üzere kürekle habire karıştırdıkları küçücük su birikintileri oluştururken, İsa halkına okyanusun nerede ve ne olduğunu söylemişti.

İsa onlara okyanusun derinliklerini gösterme gözüpekliğini göstermektedir. Bundan ötürü can verınesi gerekir. Ferisiler bizim kadındoğum hastalıkları uzmanlarından, bakteri uzmanlarından, hastalık uzmanlarından, Marx'çılık kuramcılarından dirim konusunda ne daha iyi ne daha kötüdürler. Onlar, aralarındaki köklü ayrılıklarına karşın, kendi kaçamak oyunlarına kafa tutma yiğitliğini göstermiş ortak düşmanları İsa'yı öldürmekte birleşmek isteyeceklerdir. İsa'yı insanlara dirimi bulabilecekleri yeri söylediği için çarmıha gereceklerdir: kendi ruhlarında, bağırlarında, yeni doğmuş bebeklerinde, cinsel sarılma sırasında böğürlerinde duyumsadıkları yumuşaklıkla, düşünme çabası gösterdikleri zaman alev alev yanan ateşli alınlarında, cana can katan güneşe uzandıkları vakit sere serpe yayılmış kollarında bacaklarında. Onlar İsa'yı, bütün bu doğruları din meclisinden çıkmış kitaplara kapatmadığı için öldüreceklerdir.

Ama hemen öldürmeyeceklerdir. İşleyecekleri cinayeti ellerinin erdiği bütün yasal önlemlerle donatıp gizleyeceklerdir. Doğrudan doğruya ona el sürmeyeceklerdir. Bu, küçük insanların önünde ipekten yapılmış giysiler gibi sırtlarında taşıdıkları saygınlıklarına gölge düşürürdü. İki şey yapacaklardır:

Her şeyden önce, en yakın izleyicilerinden birinin yardımıyla İsa'yı tuzağa düşüreceklerdir. İkinci olarak da İmparator'un valisini, kendilerini en çok ezen kişiyi, baş düşmanlarını, İsa'yı en yasal biçimde çarmıha germeye iteleyeceklerdir.

Bu, günümüze dek kullanılagelmiş, bundan sonra da epeyce süre kullanılacak bir yöntemdir. Ana karnındaki her dölütün canını daha gün yüzü görmeden öldürme gücünü ellerinden almadıkça, aynı biçimde cana kıymayı sürdüreceklerdir.

İsa'yı, *kendi* yakıştırdıkları, *kendi* uydurdukları, *kendilerinin* binlerce kez işledikleri bir suçtan ötürü öldüreceklerdir; aklından bile geçirmediği, yanına bile yaklaşmadığı, hiçbir zaman hazırlayamayacağı bir suçtan ötürü İsa'nın canını alacaklardır.

Kendileri casusluk etmeye alışmışlarsa, İsa'yı casuslukla suçlayıp öldüreceklerdir. İnsanların çabalarını ve mallarını talan eden yağmacılarsa, İsa'yı kamu malına zarar vermekle suçlayarak geberteceklerdir. Banka soyuyorlarsa, İsa'yı haydutlukla suçlayarak çarmıha gereceklerdir. Şarlatansalar, O'nu şarlatanlıkla suçlayacaklardır. Cinsel edebe aykırı işler yapıyorlarsa, İsa'yı aktöresizlikle, sapıklıkla suçlayacaklardır. Sırf zengin olabilmek için milyonlarca kişiye uyuşturucu satıyorlarsa, İsa'yı kocakarı ilaçlarını ortaya sürmekle suçlarlar. Ülkelerinde krallar gibi egemen olmak istiyorlarsa, İsa'yı Yahudilerin Kralı olduğunu söylemekle suçlarlar.

Onlar, dünyadaki pisliğin bekçisidirler ve bu pis işlerini yerine getirmeyi sürdüreceklerdir. Doğru konusunda saçmalarlar, doğru olmaya hiç mi hiç çalışmazlar. Günün birinde doğruyla karşılaşsalar, mutlaka onu da *gebertirlerdi*. Tinsel ülküden sözederler, ama bir genç kızın ya da delikanlının gözünde ışıldadığı an bu tin'i boğazlarlar. Akıl sağlığı kurultayları toplarlar, ama akıl sağlığının özüne, körpecik bedenlerdeki Tanrı yumuşaklığı duyumuna hiç değinmezler, değinmeye kalkanlara engel olurlar.

İnsanoğlu doğruyu bilir, ama ölesiye korktuğundan ölü suskunluğuna gömülmüştür. İsa haçını Golgota'ya taşırken, bir zamanlar ona: "Yerin Cennet Olsun!" diye bağıranlar nereye gitmiştir acaba? Hiç ortalıkta gözükmeyeceklerdir. Ama sonradan, Kilise, İsa'yı iki yanında kendisini hayranlıkla izleyen insanlar arasında Golgota'ya doğru yürürken gösteren kocaman resimler yaptıracaktır. Peki ama, neden bu insanlar İsa'nın, Kurtarıcı'larının yardımına koşmak için hiçbir şey yapmamaktadırlar? Bir zamanlar: "Yerin Cennet Olsun!" diye bağırmadılar mı? *Ee, hadi bakalım, Kurtarıcı kendini kurtarsın!* Evet, İnsanoğlu, göster mucizeni. Ve yolun iki yanına dizilmiş insanlar İsa'nın suratına tükürecek, sırtına kırbaçlar indirecek, onurunu ayaklar altına alacak, halkın ona onun da halka duyduğu sevgiyi yoketmek için bin bir

acı çektireceklerdir. Çünkü onlar ormandakilerden çok daha yırtıcı birer hayvan; çürümüş tenlerinde nefretle alev alev yanan, kendi içlerinde hiçbir zaman duyamadıkları şeyi boğazlamak için fırsat kollayan acımasız iblislerdir. Yalnız İ.S. 30 yılında değil, dünya kuruldu kurulalı.

KERİOTH'LU YAHUDA

Bu iş, bütün ulusların büyük yargıçlarının gözü önünde olup bitecek, ama geçmişte kalmış olmaları ve kendi ereklerine yaramaları koşuluyla birkaç ender örneğin dışında, lafını bile etmeyeceklerdir. Halk, hangi alçak oyunun oynandığını bile bile susacak, ve sevgi denen kutsal Tanrı vergisini değil, İsa'ya döneklik eden iblisi koruyacaktır.

İnsanlık tarihinin hangi döneminde olursa olsun, eliaçık bir varlığın çevresinde koşuşan insanlar arasında, her ülkede bir Kerioth'lu Yahuda bulunur. Efendisi uğruna herkesten önce can vermeye hazır kişi, gözü kör izleyici, uydu'dur bu. Kısık dudaklı, solgun yüzlü, alev gözlü, çelik yürekli Küçük Adam'dır. Başı çamurdan çıkartılmamış, canı yamyassı edilmiş, yapısı gereği ilerde tam bir dönek olmak üzere büyümüş çocuktur. Cennet'e dönmeyi beklerken, yüreği nefret dolu, her önüne çıkana el atan boş çuval, öfke fıçısı olacaktır. Başka bir deyişle, bedeniyle efendisinin tek bir devinimini, tek bir sözcüğünü, tek bir sesini, tek bir bakışını, tek bir yumuşak çizgisini yakalayamayacak kişi olacaktır. Hiçbir zaman başkalarına aktarmayı bilemeyeceği bir sevinçle doldurulmayı bekleyen boş bir çuval olacaktır. Hiçbir zaman ulaşamayacağı bir büyüklüğün sivri dilli, yılana benzer hayranı olacaktır. Para için yapmayacaktır dönekliğini. Tanrı'nın çekiciliğini, inceliğini gözünün önünden kaldırmak için yapacaktır. Yüce bir canla her gün yüz yüze gelmenin yarattığı işkenceye son vermek zorundadır. İsa'yla, Dirim'in Oğlu'yla her karşılaştığında, nefret dolu kıskançlığını çirkin

bir sevgiye dönüştürmekten ölesiye acı çekmektedir. O, ruhunu, canını, sevincini, çocukluğunu, kadın ve çocuk sevgisini yitirmiş adam olacaktır. Efendisinin sırtından zenginleşen, haketmediği ünlere kavuşan, hiç çaba harcamadan bilgi sahibi olan, sevecenlik duymadan seven, özellikle boş ve kederli ruhunu her gün doldurmak için çırpınan biri olarak utku arabasına kurulacaktır. Gönlü zengin efendisine sülük gibi yapışacaktır. Açıkelli efendisinin zenginliklerini emmekten bir saat uzak kalsa onulmaz kederlere boğulacaktır. Kendini bir sıçan gibi duyumsayacak, ama canına kıymayı göze alamayacaktır. Bundan ötürü, ona hiç durmadan kendi yoksulluğunu anımsatan adamı öldürmesi gereklidir. Giderek, karşısında duran görüntüyü, cana can katan, insana işkence eden gücün son anısını da ortadan kaldırması gerekecektir. Sevgiyi dile getiren, dingin ve sabırlı bir anlayışı yansıtan, akarsu kadar duru, dürüst bir yüz görmeye dayanamamaktadır artık.

Suçsuz çocuklarının canına kıyan adamı öldürmeyi aklının köşesinden geçirmeyecektir. Geceler boyu, yitik Yaşam'ıyla ilgili korkulu düşler görür. Canının ölümden hiç, ama hiçbir zaman dönemeyeceğini bilir. Şimdiden ölüdür, hiçbir yere dönmesine gerek yoktur. Onun için artık Cennet umudu kalmamıştır, ee, öyleyse neden beklesin? Hadi bakalım, Efendi! Benim şu kurumuş iskeletimi ısıtmak, bir saatlık da olsa içimi övünçle doldurmak üzere, hemen ünlü biri, Yahudilerin Kralı ol! Elde edeceğin utkunun şu katılaşmış yüreğimi sevinçle çarptırmasını sağla. Neden durmadan hiçbir zaman anlayamayacağım, duyamayacağım, giderek ulaşmayı bile umamayacağım şeylerden sözediyorsun? Neden anlayabileceğim işler yapmıyorsun? Örneğin, birtakım orduların şurdan şuraya gönderilmesi, insan sürülerinin ayağa kaldırılması, Yeryüzü'nün ansızın Cennet'e dönüşebilmesi için ezilenlerin başkaldırması gibi işler. Neden gidip ruhumu arayayım, kötülüklerimden ötürü pişmanlık duyayım, yolumu değiştireyim, insanı bitkin düşüren düşüncelerle kafamı yorayım, Ben'imi değiştirmeye uğraşayım?

Bütün bunlar çok daha kolayca, gönlüme göre, davullarla, borazanlarla elde edilebilir. Tanrı'nın Oğlu'ysan, ulusal onurumu ayaklar altına alan düşmanı neden ezmiyorsun? Alevler saçan kılıcının bir vu-

ruşuyla İmparator'un binlerce askerini yere devirerek neden yüreğimi sevinçle doldurmuyorsun? Cennet kapıları bana sonsuza dek kapalı, başıboş, ereksiz, işe yaramaz, sevgisiz bir yolcu gibi geçip gidiyorum yaşamdan: biricik avuntum kılıç, ateş ve ölüm. Benim Tanrım, öç ve öfke Tanrısı. Tanrı'nın Oğlu'ysan, neden *Benim* Tanrımın Oğlu gibi davranmıyorsun? *Senin* Tanrın garip, elimin eremeyeceği yerde. Sevgi bu dünyaya göre değil, hiçbir zaman olmayacak. Yeryüzüne sevgi getirmek istiyorsan, insanı sevmeye zorlamalısın. Senin sevgine dayanamıyorum. Artık gökten inmiş duru ışınlara dayanamıyorum. Seni öldürmeliyim, zorunluyum buna, çünkü seni seviyorum, sana gereksinmem var, çünkü artık sensiz yaşayamam. Ve yaşamam gerektiğine göre, *sen* ölmelisin.

Hiçbir zaman düşmandan yana geçmemem gerek, ama geçeceğim. Tanrı adına, Efendi'me döneklik etmemeliyim, ama edeceğim. Yüce nefretin kışkırtıcı duyumundan, pişmanlığın gıdıklamasından, pis bir kokarca olma duygusundan vazgeçemiyorum. Dolayısıyla, döneklik etmem gerek. İsa'nın Tanrı'nın Oğlu olduğunu kanıtlaması gerek, zaten *kanıtlayacaktır*. Kendini kurtaracaktır. Son anda, müthiş gereksindiğim inançla dolduracaktır yüreğimi.

Gerçekte ona kötülük etmeyeceğim. *Yalnız, Tanrı'nın Oğlu olduğunu göstermeye zorlayacağım.* Sevgili Efendim değil mi benim? Gücüne, kutsal erkine güvenim var. Hiç kötülük etmeyeceğim ona. Daha doğrusu, niyetim bu değil. Ama onu sınava sokmam gerek. Gereğinden çok alçakgönüllü. Olmasını istediğim, olması gerektiği gibi değil. Gücünü gizliyor. Bu gücü gözler önüne sermesi gerek, böylece sonsuz yoksulluğumdan kurtulacak, günahlarımdan arınacağım.

IX. BÖLÜM

TARSUSLU PAUL

Tenin Karşısında Beden

İSA bütün bunları acıyla yüzü yana yana bilmektedir. Bildiğini zihninden kovmaya çalışmakta, ama bu düşünceler kafasında fırıl fırıl dönmekte, içini kemirmektedir. "İnsanlar" iyi değil. Hiçbir şey anlamıyorlar. Yaşamlarını alt üst ettiğim için benden nefret ediyorlar. Günün birinde başıma bir şey gelse mutlaka tabanları yağlarlar. Ölmem gerek. Başka yolu yok. Bu dünya bana göre değil. Bu dünyanın beni benimseyebilmesi için, ya tepeden tırnağa değişmesi ya da köklü değişimlere hazır olması gerekirdi. Buysa kılıçla yapılmaz. Yalnız sevgi bu işin üstesinden gelebilir. Oysa, Tanrı sevgisi çoktan çıkıp gitmiş yüreklerinden. Bundan ötürü beni anlayamıyorlar. Çocuklar hâlâ anlıyor; ama onlar da bu anlayışı tez elden yitiriyor.

Ölmeliyim, çünkü *şimdi* yenemem. Beni çarmıha gerecekler. Onları uyarmalı, bu olaya hazırlamalıyım. Çok acı çekmemeliler. Ama aslında pek bir şey anlamıyorlar. Hepsini toplayıp son yemeğimde onlarla konuşacağım.

İsa, coşup taşan sevgisinden ötürü, kendi dünyasını kurtarabilmek, kendi Yaşama görevini yerine getirebilmek üzere ömrüne birkaç yıl eklemek için *yaşama* çaresini bulamıyor. Onun gözünde rastlantısal tekil can hâlâ büyük önem taşıyor. Bir tek canın önemli olmadığı, önemli olanın, bağrında milyonlarca tekil can taşıyan Dirim ilkesinin kendisi olduğu sonucuna varamamış henüz. Sürüsünü orada bıraksa,

fırtınanın dinmesini beklemek üzere gidip saklansa, bir köşeye çekilse çok daha iyi ederdi. Özverisi durumu değiştirmeyecektir. Her şey, milyonlarca yıldır süregeldiği gibi kalacaktır. Büyük çekiciliğini ve sevgisini boşa harcayacaktır. Çevresindekiler yaptığını hiçbir zaman anlamayacaktır. Bir kez daha, uzattığını *alacak*, ölümünü yanlış yorumlayıp canını *kendi* ruhlarını kurtarmak, *kendi* günahlarını bağışlatmak için verdiğini sanacaklardır. İçlerinde en küçük bir sevimlilik ve sevgi kırıntısı yoktur, alabildiğine bencildirler, bencil kalacaklardır. "Onlar için" can vermesi gerekmektedir. Yoksa, yeryüzündeki kutsal görevini yerine getirmemiş olacaktır.

İsa'yı, kötü yürekli, değerbilmez insanlar uğruna böylesine bir özveriye ittiğine göre, içindeki insan sevgisi ne denli büyük olmalı acaba? Ve buna değer mi? Şu köklü aktöresizlik İsa'nınki gibi bir canın harcanmasına değer mi?

Özverisi, bir tek çocuğu çarpık bir yaşamın acısından kurtaramayacaktır. Tersine, birtakım suçsuz canların acısını arttıracaktır. *Hem* bedensel, *hem* ruhsal sevgiyi içeren sevgisi Öldürücü Tanrı Sevgisi'ne dönüştürülecek, ortada yalnız dudaklarında düzmece bir gülücükle çatık kaşlı bir yüz kalacaktır. İçgüdüsel olarak duyumsadığı, yoldaşlarına boşu boşuna anlatmaya çalıştığı insanın acunsal imlemi bir ayna imgesine dönüşecek, ve günün birinde gerçek imlem ortaya çıktığında kendi temsilcileri tarafından acımasızca, amansızca yokedilecektir. O, insanların çektikleri cinsel yoksulluğu bildiği için, eşinden başkasıyla sevişen kadını bağışlamıştır. Kilisesiyse, eski Yahudiler gibi, eşinden başkasına sarılan kadını gebertecektir. Artık bağışlama sözkonusu olmayacaktır. O günahkârlarla, yosmalarla, aşarcılarla düşüp kalkmıştı, ve durmadan horlanan dirimin gizli saklı, karanlık, pis mağaralarda insanlara ufak tefek sevinçler tattırdığını biliyordu. Temsilcileri bundan habersiz olacak, aşarcılara, günahkârlara, yosmalara karşı acımasız davranacaklardır. Giderek, Tanrı sevgisini bile günah haline getirecek, Tanrı sevgisiyle İblis sevgisini birbirinden ayıramayacaklardır. İnsanların Tanrı sevgisine yeniden yanaşmayı göze alabilmeleri için tam iki bin yıl geçecektir. Peki o zaman ne yapacaklardır acaba? Pişman mı olacaklardır? Yaşayışlarını mı değiştireceklerdir? Yanılgılarını bulgulayıp kabul mü edeceklerdir? İsa'yı yeniden mi bulgulayacaklardır?

Onun yüce sevgisine mi döneceklerdir? Yoo, hayır! Yüzyıllarca yaptıkları gibi, benzerleriyle birlikte, Ermiş Paul'un kiliselerinde oturmayı sürdüreceklerdir.

Sunağın önünde kutsadıkları kutsal evlilikte bile Tanrı sevgisinin yumuşaklığını duyumsamayı yasaklayacaklardır. Kocalar, ömürleri boyunca eşlerinin bedenini çıplak göremeyeceklerdir. Tensel hazzı ömür boyu karanlıkta yaşayacaklardır. Calvarium tepesindeki özveriden birkaç yüzyıl sonra, Tanrı sevgisi kiliselerinden kapı dışarı edilecek, buralarda İblis'in egemenliği başlayacaktır. Tanrı sevgisinin ardına düşen başka Kiliseler kurulacaktır; Protestanlar (Karşı Çıkıcılar) insanın içindeki Tanrı sevgisi atılımını bir bakıma canlandıracaklardır, ama bu sevgi yine katı ilkeciliğe gömülüp gidecektir. Bunlar doğru konusunda daha kesin bir düşünceye ulaşacak, ama bunu kendilerine saklayacaklardır. Kimileri Tanrı sevgisine karşı yeniden hoşgörü gösterecek, gençlerin bedenleriyle sevmelerini bağışlayacak, ama Tanrı sevgisini haketti̇ği yere oturtmayacaklardır.

Tanrı'nın yarattığı biçimiyle İsa'nın kadınlara beslediği sevgiyi, açık seçik ortada olduğu halde gizleyecek, yeraltı tapınaklarının en karanlık köşesine kapatacak, anahtarı da ırmağın dibine sallayacaklardır. Hiçbir insanoğlu İsa'nın bedensel sevgiyle ilgili düşüncelerini öğrenemeyecektir.

İsa'nın yaşama biçimi ilerki bir dine temel olabilirdi. Bu, öncelikle bir sevgi *dinidir*. Burada sevgi, *her türlü* sevgiyi kapsamaktadır: ana baba sevgisi, kadınla erkek arasındaki sevgi, komşumuza ve düşmanımıza duyacağımız sevgi, çocuk, geyik, Tanrı, dünya sevgisi. Sevgi akışınızı şu değil bu yöne çevirmelisiniz diyerek sevgiyi parçalara bölemezsiniz. Küçükken ananızı bütün yüreğinizle sevmelisiniz, sevebilirsiniz, ama delikanlı olunca sevgilinizi duygularınızın bütün ateşiyle, dolu dolu sevemezsiniz. Duygular kötüdür, günahla yoğrulmuştur: öldürmelisiniz onları! Böylece, duyular, duygular insan dünyasına egemen *olamayacaktır*.

Sevgiye, şu an şurada bulun, şu ansa bilmem nerede bulunma diyemezsiniz. Bir damat adayına gecenin onuna dek yavukluna şöyle sarıl, nikah töreninden sonraysa şöyle sarılırsın diyemezsiniz. Bilmem kaç parçaya ayrılamayacak, daracık sınırlara kapatılamayacak Tanrı sevgisi bu yoldaı yaşanmaz.

Bir kadını seven bir erkekseniz, onu bütünsel olarak sevmeye başlar ve ona Tanrı'nın yarattığı yoldan sarılmayı arzularsınız. Ne yapacaksınız bu sevgi akışını engellemek için? Yolundan gidenlerin dediklerine bakılırsa, İsa eşinden başkasına sarılmayı yasaklamıştır. Peki ama, başkasının eşini arzulayanın gerçekten günah işlediğini söylemiş midir acaba? İsa'nın yaşamını anlatanlar kim bilir kaç kez Efendi'lerinin ağzına kendisinin olmayan sözler yakıştırmışlardır?

Birbirine uyan özellikleri yan yana getirip uymayanları birbirinden ayırabiliriz. Nitekim, sevmeyi bilen, akıllı bir adam kadınları mutlu edebilir ve bugün sıradan kadınlarla erkeklerin yaşadıkları biçimiyle eşinin dışındaki kişilere sarılmayı pekâlâ kınayabilir. Ama çevresindeki arzulanabilir, körpecik kadınları hep mutlu kılmış kafası sağlıklı, sevgisi ateşli birinin insanlara çileciliği övmesi, daha sonra adını alacak bir yüzyılda ortaya çıkacak, o sırada yürürlükte bulunmayan bir evlilik biçimiyle seviyi sınırlandırması düşünülemez. "Tenin günahı"na karşı bu amansız savaşı kim başlattı acaba? Ve yüzyıllar boyunca *özellikle bu günah*'ın cezalandırılışındaki acımasızlık neyi göstermektedir? İsa'nın kendisinin hiç sözünü etmediği, İncil'i kaleme alan dört havarinin hiçbir yerde değinmediği şu eldeğmemiş kızdan doğma masalı nereden gelmektedir?

Ten'in Katoliklik'teki gibi tu kaka ilan edilmesi Hıristiyan Kilisesi'nde çok sonraları ortaya çıkmıştır. Daha önce Yahudi dininin küçük bir böleği olan şeyi Filistin sınırları dışına taşıyan, Hıristiyan imparatorluğunu kuran Tarsus'lu Paul'da rastlıyoruz ona ilk kez. Papazların kesin cinsel perhizde yaşamaları gereği İsa'nın ölümünden dört yüz yıl sonra boy göstermektedir. İsa'nın kendisi hiçbir zaman çilecilikten sözetmemiştir ve Mesih'in yaşamıyla ilgili öykülerin dördünden öğrendiklerimiz kendisi ya da izleyicileri için cinsel sarılmadan kaçınılması gerektiğini ileri sürdüğüne inanmamıza izin vermemektedir. *Gerçekten de, eldeki hiçbir belirti tanıdığı kadınlara el sürmekten kaçındığını göstermemekte, tutumundaki hiçbir şey bu savın doğru olabileceğini belli etmemektedir.* Doğrusu, bir dülger olarak yoksulların nasıl yaşadığını bilen, günahkârlarla, vergi devşiricilerle, yosmalarla düşüp kalkan, çevresi genç, güzel ve sağlıklı kızlarla çevrili çekici, arzu uyandırıcı, güçlü, genç bir erkeğin çileci olabileceğini insanın aklı pek almıyor. Bize aktarıldığı üzere sözcüğün en dolu anlamında herkesi

ve her şeyi seven bir insan çileci olamazdı. Bu sav, Eski Yunan dininden alabildiğine etkilenmiş Ermiş Paul'un dünyasında yaşayan bir Tanrı düşünüyle de bağdaşmazdı. Eski Yunan'da, Tanrılar hiçbir zaman uçkuru bağlı varlıklar olarak gösterilmemiştir. Tarsus'lu Paul'un sonradan "ten"e karşı çıkışı, doğal, yani "bedensel" cinsel etkinliğe *değil, pis, edepsiz* sevişmeyedir. Ancak, Papaların Kilisesi'nde bu ayırım bütünüyle ortadan kalkacaktır.

Peki, Katolik dünyasının en canalıcı noktasını oluşturan cinsel arzunun bugüne dek böylesine acımasızca karalanması nereden gelmektedir?

Hayvan ve insan dünyasındaki sevi türleri konusunda bildiklerimiz ilk Hıristiyanların, özellikle de Ermiş Paul'ün Hıristiyanlığı yeryüzüne yayarken, yabancı halkların edepsiz cinsel yapısıyla burun buruna geldiklerini varsaymamıza izin vermektedir. Sevinin yalnız pis, çarpık, edepsiz biçimlerini tanıyan bu insanlar, kendi kudurgan edepsizliklerini doğrulamak üzere sevgiye dayanan bu dine dört elle sarılmışlardır. XX. yüzyılda da canlı hücre kansuyunun örgensel boşalma sırasında geçirdiği çırpınmanın işlevi ortaya çıkarıldığında tıpatıp aynı şey olmuştur. Doğal sevi ve bu seviyi yaşama konusundaki doğal hak zırhlı insanoğlunun doyumsuz arzularınca, sapık kafalarca kapılmış, kendi aşağılıklıklarının hizmetine verilmiştir. Tanrısal sevi akmaya başlayınca, Tanrısal'la Şeytansı'yı birbirinden ayırmak olanaksızlaşır. Bunun nedeni, Şeytansı'nın çarpıtılmış Tanrısal'dan başka şey olmayışıdır. Dolayısıyla, Şeytansı'yı başlangıçta Tanrısal'dan ayırmak zordur, ve şeytanca sevgi, bir süre, kendini tanrısal sevgi gibi gösterir. Ancak, uzun erimde, bu iki tür yaşama biçimi bağdaşamaz, birbirini dışlar. Ama işin başında, sevgi akışı başladığında, aradaki ayrım pek seçilmez.

DOĞAL CİNSEL SARILMAYI DA İÇEREN BİR SEVGİ ÖĞRETİSİNE DAYANARAK BİR CİNSEL BAŞIBOŞLUK DİNİ KURMAKTAN DAHA KOLAY BİR ŞEY YOKTUR YERYÜZÜNDE.

Ve böyle bir din üretken cinsel sarılmayı da içeren bir sevgi iletisinden yola çıkarak gelişirse, bu, insanlık için en büyük yıkım olur. Böyle bir devinimi başlatan adam, *bir şeyi* bütün öbür şeylerden önce ve onların yerine yapma zorunluluğuyla yüz yüze gelir. Elindeki bütün olanaklarla, o edepsiz önüne gelenle sevişme salgınını önlemek zorun-

da kalır. Tarihsel bağlam ne olursa olsun bu, her yerde ve her zaman, kaçınılmaz bir gereklilik olarak ortaya çıkar, çünkü hayvanların —ve insanların— üretken cinsel sarılması yaşama enerjisini düzene koyan dirimsel bir işlev ve kapaktır. Canlı varlıkta beliren her türlü uyarılma iç gerilimi arttıracak, düzenleyici düzeneğin doğal direncini kıracaktır. Savaş, açlık, su baskını gibi bunalımlı dönemlerde, yeni bir dinin kuruluşu gibi sarsıntılı zamanlarda Dirim'in içerden yaptığı basınç herhalde bir milyon katına çıkıyordur. Olağan zamanlarda, dirimsel yapı uyum ve doyum sağlayabildiğinde, sözkonusu doyum cinsel arzuyu geçici olarak azalttığı ve Ben'i içerden yatıştırdığı için, bireyin ve toplumun tepesinde dolaşan tehlike önemsenmeyebilir. Şurada burada adamın biri aşırılığa kaçabilir, ama bunun kimseye pek bir zararı dokunmaz.

Canlı varlıklar doyumsuz kaldıkları zamansa durum bambaşka olur. O zaman, dirimsel dizgenin uyarılışı ve iç basıncın artması doğal boşalma ve doyuma izin vermez, yani Ben'i içerden yatıştırmaz, iç basınç ister istemez artar, hiçbir çıkış yolu bulamaz. Sevi akımının dışarı dökülmesine izin verecek kapakçıklar kapalı olduğundan, bendler her yerde yıkılır. Böyle bir çiftleşme başıboşluğunun, EN KÜÇÜK BİR MUTLULUK YA DA DOYUM GETİRMEKSİZİN, kimi zaman savaş dönemlerinde görüldüğü üzere, insan varlığının son kalıntılarını da silip süpüreceğine kuşku yoktur.

Hıristiyan inancı alabildiğine sınırlı yerel bölgesinden ayrılmaya, geniş alanlara yayılmaya, eskiden puta tapan ülkeleri etkisi altına almaya başladığı zaman, eski dinlerdeki doğurganlık ve erkeklik örgenine tapınma yeni dine el attı, giderek, İSA'NIN SEVGİYE DAYALI DİNİ'nin temellerini sarsmaya başladı. Eski puta tapıcı uygarlıklar çöküş dönemindeydi, körpe Hıristiyan diniyse ilk gençliğini yaşıyor, açılıp çiçekleniyordu. Hıristiyanlığa bağlanan kalabalıklar arasında böyle bir cinsel başıboşluk dininin gelişmesine sert tepki gösterilmeseydi, Hıristiyan inancı İnsanın Sevmesi'ni öğütleyen İncilini insanlara benimsetemezdi. Cinsel başıboşluk kargaşasına, buz gibi erkeklik örgenlerinin sevgisizce, nefretle, pislik içinde, iblisçe, acımasızca, kabaca kupkuru dölyollarına sürtünmesine, ardında bir yığın tiksinti, pişmanlık, nefret, küçümseme, cana kıyma bırakmasına engel olamazdı.

Hıristiyan İmparatorluğu'nu kuranların bu tehlikenin niteliğini sezip sezmemiş olmalarının hiç önemi yoktur. Doğal sevgi işlevinin içlerinden şuna ya da buna ters gelişini bir yana bıraksak bile, tehlikenin kendisini sezdiklerine kuşku yoktur. Roma imparatorluğunun çöküş döneminde, insan yaşamlarını yıkan edepsiz sevişme, sevgisiz sanlma salgınını görmüş ya da duyumsamışlardı besbelli. Bu gidişe dur demek zorundaydılar. Ermiş Paul'ün koyduğu kurallar bir yanlış anlamaya yolaçacak nitelikte değildir. Nitekim, XX. yüzyılda da, Rus Devrimi'nin sevi kapılarını açmasından kısa bir süre sonra, aynı nedenlerle, çok daha sert, yeni kısıtlamalar getirilmiştir.

Ermiş Paul'ün, hiç kuşkusuz, "ten" ve "beden" adını verdiği şeylerin çelişik yapıları konusunda açık seçik bir düşüncesi yoktu. "Bedenlerinizin, İsa'nın örgenleri olduğunu bilmez misiniz?" İsa'yı Tanrı sevgisi, bedeni de bu sevginin örgeni sayarsanız, bu söz tepeden tırnağa doğrudur. "İnsanoğlunun işlediği bütün öbür günahlar bedenin dışındadır, ama aktöresiz insan kendi bedenine karşı günah işlemektedir." Beden sözcüğünden doğrudan doğruya doğal sevgi etmenini anlamak gerekiyorsa, çağdaş dirimsel enerji uzmanı bu buyruğa bütünüyle katılır. Üretken cinsel sevgi yetenekleri yerinde her kadın ve erkek soğuk bir erkeklik örgenini kurumuş bir dölyoluna sürtmekten öteye geçmeyen bayağı, boş, tiksindirici her edinıden sonra kendini mutsuz duyumsayacaktır. İkisi de bu sevişmeyi bir ayıp, bir lekelenme gibi algılayacaktır. Ermiş Paul *işte bu* doğru ve haklı şeyi mi söylemek istedi acaba? Bundan kuşkulanmak için birkaç neden var elimizde.

İsa, insan denen memeli hayvanın tümel bedensel sevgisiyle pek öyle özel olarak ilgilenmemiş gibidir. Bununla birlikte, insan konusundaki bilgilerimize dayanarak, İsa'nın doyurucu, doğal, temiz sevgiyi dolu dolu yaşadığı, insanı alıp doğruca hiçliğe götüren bayağı sevişmeyi kınadığı sonucuna varabiliriz.

Ermiş Paul'ünse böyle bir bilince ermesi pek olası gözükmüyor. O halkların doğal cinsel tutumbilimleriyle (cinsel enerjilerini evrenin yasalarına uygun biçimde düzene koymalarıyla) de ilgili değildi. Doğal sevginin doyumsuz bırakılmasıyla akıl hastalıklarının ortaya çıktığından habersizdi, büyük bir olasılıkla, bir arı sevgi dininin bedensel sonuçlarını da hiç bilmiyordu; burada, "arı" sözcüğünden "pis"in, "bayağı"nın, "yapışkan"ın, soğuk ve boşun, acımasız ve kabanın tersini

anlamak gerekir. Ancak, yürek ve sevgi temizliği, en azından açıkça, insanın üreme örgeıflerini konudışı bırakmaz.

İnsanın üreme örgenlerinin, hem de kutsal evlilik çerçevesinde bile kınanması ancak çok daha sonra, Kilise toplumsal güç kazanmaya, yani milyonlarca kişiyi kendine bağlamaya başladığı zaman ortaya çıkacaktır. Katolik Kilisesi'nin kaskatı bir tutumla üreme örgenlerini aforoz edişi, sonunda insanın varoluşunun bu canalıcı sorununu çözümsüz bırakan bir çıkmaza soksa da, o aşamada bir anlam taşımaktadır.

KATOLİK ÖĞRETİDE BEDENSEL GÜNAH DÜŞÜNCESİYLE TENSEL ARZUNUN AFOROZ EDİLİŞİNİ ORTAYA ÇIKARAN ŞEY ZIRHLI KİŞİNİN EDEPSİZ KİŞİLİK YAPISIDIR.

İsa'nın her şeyi kucaklayan, evrensel sevgisinin dizginlenmesi, durdurulması gereklidir; üreme örgenlerinin bu sevgiden çıkarılıp atılması, giderek, insanoğlunu alıp doğruca önüne gelenle sevişmeye götürmemesi için, belden aşağısında duyulan ilk uyarılmanın bile aforoz edilmesi gerekir.

Bu, belki de, yazılı tarihin başından beri insanlığın karşılaştığı en büyük derstir. *Cansız üreme örgenlerine akan doğal sevgi, toplumsal yaşama yönelik nefrete ve öldürme arzusuna dönüşür.* Ve bu, korkunç bir yoksulluğun başlangıcıdır, ve insanoğlu yavaş yavaş yasaklarla dolu bir yaşamın güçlüklerine gömülüp kalır.

Her yeni din kurucusu bu sorunla karşılaşır, ve onu göğüsleyecek donanımdan yoksundur. Gautama Buda'yla Muhammed'in öğretilerinde bunu açıkça görürüz. Büyük yanılgı, insanoğlunu önüne gelenle yatıp kalkmaya iteleyen şeytansı arzuları dizginlemek olmamıştır. Büyük yanılgı, insanlığın saplandığı sapık cinsel etkinliği safdışı edecek doğal bedensel güçleri derinlere gömmek olmuştur. Orta Çağ'daki Katolik papazların edepsiz cinsel etkinliklerinin kökeni Luther'e dayanan Katı İlkecilik (Püritanizm) değildi, ilk Hıristiyanca sevgi yaşamının arılığıydı.

Birinci elden, doğal, topluma yararlı cinsel arzu ve gereksinmelerle *ikinci elden,* kısır, şeytansı, acımasız, doyum getirmeyen arzu ve gereksinmeler XX. yüzyıl bitmeden açık seçik olarak birbirinden ayrılamayacaktır; ve binlerce yıllık yıkıntıların molozlarını kaldırıp atmak epey acıya patlayacaktır. Tarihin ilk büyük ruhbilimi birincil güdülerle

ikincil güdüler arasındaki karışıklığı ele alacak, binlerce hekimin, eğitimcinin, dadının, ana babanın kafasına büyük kaçış düşüncesini yerleştirecektir. Hiç kimse, yüzyıllarca, büyük bir terslikle cinsel etkinliğin en kötü yanlarıyla karıştırılan şu ciddi soruna, bedensel boşalma işlevine el atma gözüpekliğini gösteremeyecektir.

XX. yüzyılın başlarındaki cinselbilimciler insanoğlunun sapık cinsel yaşamını doğal bir veriymiş gibi ele alacaklardır Doğal cinsel etkinliğin yoldan çıkışının çocuk ve gençteki sevgi akımının baskı altında tutulmasının sonucu olduğuna şöyle üstünkörü değinilecektir. Başlangıçta, tatlı sevgi akımını duyumsayacak örgen bulunmayacaktır. Ruhbilimciler, eşcinsellikten üçüncü bir cinsel etkinlik türüymüş gibi sözedecektir. Bütün ilgilerini Hintlilerin sevişme yöntemlerindeki erkeklik örgenlerine ve koruyuculara yönelteceklerdir. Bilgisizlerle güçsüzlere durmadan bir cinsel edimi nasıl "başarıyla" (bu sözcüğe dikkat) "sona erdirecek"lerini (bu sözcüğe de dikkat) anlatacaklardır. "Sevişme uygulayımları"nı (*uygulayım* sözcüğüne dikkat), eşin cinsel örgenleriyle nasıl oynanacağını, birbirini uyarmak için neler yapılacağını, neler yapılmayacağını, cinsel sarılma sırasında hangi konumlarda durulacağını öğreteceklerdir. Gençlik çağındaki ilk kendini doyurmadan tutun da nikah sonrası ilk geceye varana dek, insanoğlunun bütün cinsel etkinliklerini köstekleyen suçluluk duygularını, haklı olarak, azaltmaya çalışacaklardır. Ama çocuklardaki, ergenlerdeki, eksiksiz doğal sarılmadaki sevgi akımına hiç değinmeyecek, başkasının değinmesine de izin vermeyeceklerdir. Katolik Kilisesi, koskoca bir canlı türünü, İnsanoğlu'nu etkileyen en büyük ağlatıya son verilmesi çabalarına karşı Papalık bildirileri ve uyarıları yayımlayacaktır. Hıristiyan Kilisesi, bir bakıma İsa'nın sürekli çarmıha gerilmesi anlamına gelen ten'in aforoz edilmesini ayakta tutmaya çalışacaktır.

Siyasetçiler önlerine çıkan fırsata dört elle sarılacak, "halk yığınları"na "cinsel/sevisel özgürlük" vaat edeceklerdir. Sevi, işleyiş biçimi, tarih boyunca başına gelenler konusunda pek az şey bileceklerdir; bu sorunun geniş etkisi onların tutumbilimsel (iktisadi) yaygaralarını bastırmaya başlar başlamaz, bedensel yasalarla ilgili bütün araştırmaları aforoz edeceklerdir. Büyük Rus Devrimi sırasında ilkin insanı cinsel özgürlüğe kavuşturacak yasalar çıkaracak, ama önüne gelenle sevişme salgını ortalığı kaplayınca, birazcık olsun düzeni sağlayabil-

mek üzere HER TÜRLÜ sevgiyi, sevgiyle ilgili her türlü öğretim ve öğrenimi yasaklayacak, ve sonunda Çarların zamanındakinden daha kötü evlilik yasalarını yürürlüğe koyacaklardır.

Bütün bunlar son derece çirkin, ama gerekli ve kaçınılmaz olacaktır. İnsanoğlu Dirim'in akışını kasıklarında yeniden duyana dek bu böyle sürüp gidecektir; o güne dek, kurumuş ve ağırlaşmış dişilik örgenleri, her türlü doyumsuzluğun kaynağı, İsa Sevgisi adını verdikleri gerçek sevginin gözünde tam birer tiksinti aracı olan soğuk erkeklik örgenlerinin itiş kakışlarına, örseleyip delişlerine kucak açacaktır.

Bütün bunlar, Kilise'nin kutsadığı kutsal evlilikte bile insana mutluluk ve doyum getiren cinsel edimlerin acımasızca aforoz edilişini inandırıcı biçimde açıklamaktadır. İnsanoğlunun ilk dirimsel akımı duyup da başka bir bedene sarılıp birleşme arzusunu duymaması olanaksızdır. Ve dirimsel akım korkuya, korkuysa "iç gerilimi azaltmak" üzere "önüne gelenle sevişmeye" dönüşüyorsa, hiç kimse insan yaşamını tehlikeye atmaksızın doğayı kendi akışına bırakamaz. Doyumsuz bırakılmış, kösteklenmiş İsa Sevgisi'nden doğmuş nefretten daha büyüğü yoktur yeryüzünde. Ve öldürme eğilimi de hiçbir zaman, yaşayan Dirim'e dokunamayacağımız, bunun hep elimizin eremeyeceği yerde kalacağı duygusuna kapıldığımız anki kadar büyük değildir. Ve bütün bunlar, İsa'nın İ.S. 30 yılında Çarmıha Gerilmesi'ne yolaçan hazırlıklarda gizli olarak vardı.

X. BÖLÜM

İSA'NIN CANINA KIYANLARIN KORUNMASI

EN garip, sapık, inanılmaz olgu şudur: *İsa'nın çarmıha gerilmesi, yüzyıllardır, bu işin en çok acısını çeken kişilerce korunmaktadır!* Bu korunma şu yollardan yapılmaktadır:

Halk yığınlarının SUSKUNLUĞU'yla; insanlar doğruyu bilmektedir... Peki, neden konuşmamaktadırlar?

Bir parmak kendisine doğrultulduğu zaman, CAN ALICININ AÇIKÇA KORUNMASI'yla ve bu savunulma özellikle "Özgürlük yanlısı" olduklarını söyleyenlerden gelmektedir;

Halkın içinden çıkmış vebalı minicik Önderler'in İSA'YA KARA ÇALIP İŞKENCE ETMESİ'yle;

BÜTÜN YARGILAMA DİZGESİYLE VE KAMUOYUNUN OLUŞTURULUŞUYLA: bütün ulusların el kitaplarında, YÜZYILLARDIR, COŞKUSAL VEBANIN YOL VE YÖNTEMLERİNİN ES GEÇİLMESİYLE.

BUGÜNE DEK HİÇ KİMSE COŞKUSAL VEBAYA TEMEL İNSAN ÖRGÜTLENMESİNİN AYRILMAZ İLKESİ DİYE SALDIRMAYI GÖZE ALAMAMIŞTIR. SEVGİYİ VE DOĞRUYU AÇIKÇA KORUYAN BİR YASA YOKTUR YERYÜZÜNDE.

İsa'nın Öldürülmesi'nin coşkusal veba kurbanlarınca korunması inanılmaz bir sapıklık olsa da, acımasız bir mantık uyarınca, *peygamberin benimsenmeyişi son derece doğrudur:*

Peygamber yürürlükteki kamuoyuna katılmazsa, onu ezici olarak kendi başına geçirmek isteyen halkın isteğine boyuneğmezse, kendi yolunda yürüyüp kendi inançlarına sımsıkı sarılırsa, halk yığınlarının

mucize bekleyişini karşılıksız bırakırsa, zorunlu olarak can vermesi gerekir. Acımasızca geçerli neden şudur: Peygamberin dilekleri hemen yerine getirilseydi, insanoğlunda ve toplumda işlerin genel gidişi peygamberin parmak bastığı kıpırtısızlık ve çürümüşlükten çok daha beter olurdu. Onun düşünü gerçekleştirememek, insanın kişilik yapısının büyük kaygılara kapılmaksızın Peygamberin dünyasını yaşamaya, üstlenmeye, sağlamlaştırmaya, giderek zihninde canlandırıp anlamaya elverişli olmayışından gelmektedir.

Yerleşik düzeni koruyan, peygamberin bakış açısından son derece akılcı ve gerçekleştirilebilir bir düş *olan* insanoğlunun cennet düşü'ne karşı çıkan şeyler insanın içinde çırpındığı bu acıklı dolaşıklıktadır. Bu acıklı Kördüğüm'de her şey içinden çıkılmaz bir karışıklığa gömülmüştür; bu karışıklık akıldışıyı akılsal kılmakta, çarpıtılmış İsa sevgisinden başka bir şey olmayan İblis egemenliğini, yüzyıllardır yaşanagelen biçimiyle Coşkusal Veba'yı yaratıp sürdürmektedir. Coşkusal Veba'nın öncüsü, genellikle, üretici girişimi başarısızlığa uğramış büyük bir sevda ya da eylem adamıdır.

Bu durum öylesine garip ve inanılmazdır ki, şimdiye dek geçmişteki bütün bilgelerin gözünden kaçmıştır. "Mantıksızlığın mantığı", İblis'in *egemenliğinde* her şeyin son derece akılsal ve doğru oluşundan gelmektedir. Her şey *olması gerektiği gibi*'dir, dolayısıyla, yasa ve kurumlarca korunmaktadır. İnsanların bunu korumaları gerekmektedir, nitekim korumaktadırlar da, yoksa şu anki kişilik yapısından ötürü, insanoğlu hem birey olarak, hem de birtakım işlevlerin taşıyıcısı olarak yokolur giderdi.

Yalnız bu durumun bilincine varmış, bir önder olma tutkusunu bir yana bırakmış, önder olma eğilimine karşı durabilmiş biri gerçek bir kılavuz olabilirdi. Böyle bir önder, kalabalıklardan epey uzakta kalarak ve ŞU ANKİ KUŞAKLARIN YAZGISINI DÜZELTME HEVESİNDEN VAZGEÇEREK insanlığı günlük karışıklık ve alışkanlıkların dışına götürebilirdi. Gerçek bir halk önderi çağının dışında düşünüp eylemde bulunur, yazılı tarihin, bütün olarak ele alınacak geçmiş toplumun dışında kalır. İnsanoğlunu TANRI adını verdiği çerçevede görmek istiyorsa, dünkü ve bugünkü insanı, en küçük bir pişmanlık ve kararsızlık duymadan silip atmalıdır.

Ne denli garip gözükürse gözüksün bir daha belirtelim ki, Hıristiyanlığın acunsal anlamdaki insan sevgisi, İsa'nın insan kardeşini sev-

meyi öğütleyen ilkesi, geri kalan her şey gibi yolundan saptırılmış, İsa'nın canını alanları koruyan güçlü bir silah haline getirilmiştir. Ve bir kez daha yineleyelim, insanoğlunun bugünkü *kaçınılmaz* kişilik yapısı *içersinde*, başka türlüsü olamazdı. İsa'nın acıklı acunsal yazgısı, ölümünün, bir kez oluştuktan sonra değişmeyen insanın kişilik yapısının son derece mantıklı sonucu oluşundan gelmektedir. Bir ağaç eğri büyümeye zorlandı mı, dünyadaki hiçbir güç artık onu düzeltemez. İnsan dünyasında da eğri gövde çarpık gövdelerin yaşama koşullarına ayak uydurma gücüyle kuşaktan kuşağa aktarıldığından, gövde eğri geliştiği sürece İsa'nın Çarmıha Gerilmesi gerekecektir. İkisi de doğru büyüyene ve çarpık gövdeli ağaçları ölesiye korkutmaz olana dek, yamuk gövdeli ağaç düz gövdeliden nefret edecek, ister istemez canına kıyacaktır. Bizim *"Geleceğin Çocukları"*yla ilgili çalışmamız da işte bu çerçeve içinde yeralıyor.

İsa'nın sürüp giden çarmıha gerilişinin yolları çok ve çeşitlidir. Bunlara şöyle bir göz atalım:

Coşkusal Veba'nın gizli saklı, dolambaçlı, iyice oturmuş yöntemleri bütünüyle aydınlığa kavuşturulmadıkça, olayın utanç verici sonucunun, İsa'nın Çarmıha Gerilmesi'nin anlaşılması olanaksızdır. Bilimin, zırhlı insanın yaşayışının dışında kalan alanlara el atarak, Dirimi'nin dayandığı ilkenin *özünü* tanımasından önce İsa'nın Öldürülüşü'nün ardındaki gizin ortaya çıkarılamamış olması son derece önemli bir görüngüdür ve Coşku Vebasının şeytansı akılsallığının kanıtıdır. Bu gizin koruyucu bekçileri şunlardı:

Hıristiyanlığın koyduğu Düşmanını, yani İsa'nın canına kıyanları sevme ilkesi.

Doğru'dan kaçma ilkesi.

Çağlar boyunca çocuklukta yaşanan deneyimlerin baskı altında tutulması.

İsa ağlatısının kendi içinde çözümüne hiçbir zaman olanak vermeyen, insanoğlunun Dirimsel Dizgesi'ni kaplayan zırh.

İsa'nın yaşamıyla öğretisindeki gerçek yanların gizeme dönüştürülmesi, başka bir deyişle, görüntünün aynaya giremeyişi.

Ve son olarak da, hepsinin üstüne tüy dikmek üzere, kendi iç mantığına iyice kök salmış olan, insanın töre, aktöre (ahlâk), yasa, devlet,

aşkınlık, acunsal yazgı gibi kavramlarla ilgili düşünlerinin tümü: insanın bakışını kendi köken ve kökünden, eski puta tapıcı uygarlıklarda doğurganlık ve yaratıcılığın simgesi sayılan cinsel örgenlerden başka yana çevirmeye yarayan bir sürü düşün.

Yüzyıllardır İsa ağlatısını anlamaya harcanmış boş çabaların binde biri, başta Yahudi dini olmak üzere, bütün tek tanrılı dinlerin Asya ile Akdeniz Havzası'ndaki büyük ataerkil imparatorluklarda gelişmiş edepsiz, utanmasız, geveze, kötü yürekli, kıpırtısız, can sıkıcı, kem gözlü, kana susamış, kıskanç, sinsi, içi boş, alık, dikkafalı kişilik yapısıyla baş edebilmek için girişilmiş denemeler olup olmadıklarını aydınlatmaya yarayabilirdi. Musa, Yahudi halkını Mısırlıların zulmünden koruyabilmek için onlara bir örgütlenme ve uygarlık önermek zorundaydı. O ünlü "On Buyruğu"nu da, sağlık ve düzen konusundaki daha başka öğütlerini de bu yüzden vermedi mi? Bu yolda başarıya ulaşabilmek için, özünden kötü, *ikincil* kişilik yapısını bütünüyle safdışı etmek gerekliydi. Bu kişilik yapısının yerine, dileklerinin acımasızlık ve katılığıyla, sapık güdüler arasında yalnızca istenmeyen güdülere en büyük şiddet ve sertlikle karşı koyanları saklayan bir aktöreyi getirmek gerekiyordu. Yahudilerin en kutsal inançlarından biri olan sünnet kuralı üreme örgenlerinin kötülüğün kaynağı sayıldığını açıkça göstermektedir.

Kendinden önceki birçok peygamber gibi, İsa da bu inanca karşı çıktı. Yalnız, ondan önce hiç kimse, insanın kökeniyle ilgili canalıcı sorunu zihinsel olarak kavramakla kalmayıp TANRI'NIN YAŞAMINI, yani burada anlaşılması gerektiği gibi, *kesilip biçilmemiş cinsel örgenleri de içeren GERÇEK TANRISAL YAŞAMI, Doğa'nın Yaşamını* ve SEVGİ İÇİN SEVGİ'yi yaşayabilen bir kişilik yapısına sahip değildi.

İsa'nın çağdaşı Yahudilerin *yığın halinde* ve tez elden İsa'nın öğretisini kavrayıp benimseyebildiklerini düşünemeyiz elbet. Ona hayran olabilir, başarıya ulaşmasını dileyebilirlerdi; çağındaki Yahudiliğe yönelttiği devrimci eleştirinin yararına ve akılsallığına inandılar belki, ancak hiçbir zaman İsa gibi YAŞAYAMAZLARDI. Böyle bir şeye kalkıştıkları an toplumları ve günlük alışkanlıkları darmadağın olurdu.

Bu açıdan ele alındığında, dirimsel enerji biliminin XX. yüzyılda karşılaştığı öldürücü düşmanlık kolayca açıklanmaktadır. Hitler'in,

Stalin'in, Mussolini'nin yaşadığı yüzyılda yaşayan insanların bilinçaltı dünyasının öğretilerine ve doğal bedensel boşalmanın önemine ayak uydurabileceklerine aklınız kesiyor mu? Olanaksız bu. XX. yüzyıl insanının kişilik yapıları yeni öğretiyi dinlemesine izin veriyor, ama *yaşamasına* vermiyordu. Dolayısıyla, ruhçözümlemesi bulunuşunu izleyen otuz yıl içinde, son derece zararlı bir ekinsel düşünbilime (felsefeye) dönüşüp yozlaştı; Cinsel Tutumbilim de çok daha uzun süre cana kıymalara, kara çalmalara, gevezeliklere, dedikodulara, polis eziyetlerine göğüs gerdi. Cinsel yoksulluk en körlerin bile gözüne çarpana dek; Amerikan ordusu sağlık kurulu dört beş kişiden birini akıl bozukluğundan geri çevirene; gençler, cinsel devrimin başlarında, dayanılmaz cinsel yoksullüktan kaçabilmek üzere *yığın halinde* uyuşturuculara koşana; evlilikteki mutluluk eşlerin karşılıklı kaygısı haline gelene ve yargılama kurullarıyla gazeteler öldürülen karı kocaların dava ve haberleriyle dolana dek başarıya ulaşamadı. "Bireysel" yoksullukla büyük savaşlar, Almanya'daki, Rusya'daki, Kore'deki korkunç insan kıyımları arasındaki yakın ilintiyi görmekten çok çok uzaktı o dönem. Ama *cinsel devrim* başlamıştı bir kez. Dolayısıyla, Cinsel Tutumbilim, bugüne dek (1953) İsa'nın yazgısından kurtulabilmiştir. 1936'da, insanların ilgisini insan dertlerinin DİRİMBİLİMSEL kökenine çekmeyi başaran *Dirimsel Enerji*'nin bulunması ona büyük destek sağlamıştır. Cinsel tutumbilimin BİRİNCİ ELDEN doğal güdülerle İKİNCİ ELDEN sapık güdüler arasına koyduğu kesin ayırım biçimsel alanda cinsel terimlerin değişmesine yolaçmış, bu da havayı temiz tutmaya yardım etmiştir. "Cinsel ilişki" terimi bugün herkesin gözünde pisliği dile getirmektedir; CİNSEL SARILMA terimi pisle temizi birbirinden ayırmaktadır, dolayısıyla yaşayacaktır. Ürkütücü bir korkulu düş, buz gibi erkeklik örgenlerinin donup kalmış dölyataklarına zorla girişi haline gelmiş, alabildiğine kötüye kullanılmış olan CİNSEL ETKİNLİK terimi kaldırılıp atılmış, onun yerine cinsel sarılma sırasında bedende beliren kızgın Dirimsel akıma, coşkusal vebanın acımasız, cana kıyıcı ellerinin henüz kirletemediği ACUNSAL YAŞAMA ENERJİSİNE DAYALI terimi konmuştur. Ancak, coşku vebasının er geç bu terimi de, bu tertemiz işlevi de kirletmeye çalışacağına kuşku yoktur. Ama bu sefer iblisle kapışmaya hazırlıklı olacağız.

Edepsiz hazlara düşkün kamu görevlilerinin, cinsel doyumdan yoksun kadınların, pisboğaz erkeklerin dedikoduları, kara çalmaları kısa

sürede ortadan kalkmayacaktır elbet. Ama coşku vebasına karşı DOĞRU'YU SİLAH OLARAK kullanabileceğimizi öğreneli beri; coşku vebasını oradan oraya taşıyanlara saldırarak çıkmazdan ve toplumdışına atılmaktan kurtulabileceğimizi göreli beri, başarıları azalmıştır. Hıristiyanlığın "Komşunu Kendin Gibi Sev" ve "Düşmanlarını Bağışla" ilkesi. Hıristiyan Kilisesi'nin alanını aşan bütün büyük eylemlerin temelini oluşturan Dirim, Doğruluk ve Derinlik ilkelerine yakın düşen bu ilke yeni doğacak çocuklardaki İsa'yı, Tanrı'yı, sevgiyi ve üretken cinsel etkinliği korumayı amaçlamaktadır. Cinsel yoksulluk içinde can çekişen milyonlarca çocuk ve gençteki İsa'yı çarmıha germek artık eskisi kadar kolay değildir.

İsa'yı çarmıha geren saptanmıştır; tiksinç yüzüne taktığı güler-yüzlülük ve dürüstlük maskesi düşürülmüştür. Yaşayan Dirim'e yönelik öldürücü bir hoşgörüsüzlük, kıskançlık, çekememe, doyumsuzluk, Dirim'i delik deşik etme, gebertme içtepisi, temiz ve güzel her şeyi kirletme dürtüsü, kaskatı yüzler, kollar, bacaklar, edepsiz düşlerle dolu kafalar karışımı demek olan temel kişilik yapısı titizlikle incelenmiş, ortaya vurulmuş, herkesin açıkça anlayabileceği duruma getirilmiştir.

Ama daha işin başındayız. Çarmıha Germe daha sürecektir, gelecek kuşakların mutluluğuna adanmış aklın silahlarının işlemediği bir sürü köşe var hâlâ. İsa'nın Çarmıha Gerilmesi, geniş çapta, kuşkusuz sürecektir. İsa'nın, Dirim'in Boğazlanması'na SON VERMEK, bir Tanrı Cenneti, bir düş olarak değil, ilerki eğitimcilere, ruh hekimlerine, hekimlere, yöneticilere düşen asal bir görev olarak, elimizin ereceği yerdedir.

Artık yapılması gereken birtakım doğruları yüksek sesle duyurmak değil, coşku vebasının saklandığı yerleri ortaya çıkarmaktır. Coşku vebası bir kez daha bu görevi insanlığı acıdan kıvrandıracak bir korkulu düşe dönüştürebilir mi? Dönüştürebilir, ama ille de dönüştürmesi gerekmez.

Coşkusal vebanın, Çarmıha Gerilmesi'nden yüzyıllarca sonra İsa'yı hangi yollardan bir daha öldürdüğünü biraz daha incelcyelim: bu kez cana kıyma, evrenin bütünselliğini, sürekliliğini ve kucaklayıcı canlılığını öğreten büyük bir doğal düşünbilim üzerinde uygulandı. Bu doğal düşünbilimin yaratıcısı, kimi temel acunsal yaşam enerjisi bilimi düşüncelerinin habercisi Giordano Bruno'ydu.

XI. BÖLÜM

MOCENIGO

Giordano Bruno'da İsa'nın Çarmıha Gerilişi

İÇLERİNDEKİ boşluğu doldurabilmek için güçlü duyumlara susamış boş ruhlar vardır yeryüzünde. Dolayısıyla, daha baştan iblislik etmeye hazırdırlar. Hepsi böyle yapmaz elbet, ama bu yola başvuran küçük azınlık kurban olarak Giordano Bruno gibilerini seçerler. Neden acaba? Çünkü Giordano Bruno İsa'yı, başka bir deyişle, gökdoğabilimi (astrophysique) terimleriyle dile gelen Tanrı Sevgisi'ni Evren'de yeniden bulgulamıştır.

Bruno, XVI. yüzyılda, salt düşünceyle, XX. yüzyılda acunsal yaşam enerjisinin kılgısal bulgulanışını önceden haber vermiştir. Ten'le tin, bireysel bedenle çevresi, evrenin temel tekilliğiyle çoğulluğu arasındaki karşılıklı bağları, bir sürü küçük dünyayı barındıran sonsuz evreni bulgulayıp bir düşünce dizgesine oturtmuştur. Her şey hem kendi başına varolmaktadır, hem de bir bütünün ayrılmaz parçasıdır. Nitekim, bireysel birim ya da can hem kendi başına vardır, hem de aynı anda sonsuz ve çoğul bir bütünün ayrılmaz bir parçasıdır. Bruno, her şeye can veren evrensel bir ruhun varlığına inanmıştır; onun gözünde bu ruh Tanrı'nın ta kendisidir. Bruno, her şeyden önce işlevcidir. Soyut olsa da, eşzamanlı işlevlerin birbirlerine hem karşıt, hem de özdeş olduklarını bilmektedir. İnsan düşüncesini dört yüzyıl sonra somut dirimsel enerji denklemlerini dile getirmeye yöneltecek genel akımın içinde devin-

mektedir. Kendi acunsal yaşam enerjisi duyusuna dayanarak, havaküredeki yaşam enerjisinin birçok niteliğini betimlemiş, XX. yüzyılda Dirimsel enerji'yi bulgulayan kişi de bu nitelikleri gözle görülür, elle tutulur, dirimsel enerji biçiminde kullanılır hale getirmiştir. Bruno'ya göre, evrenle küçük parçaları dirimin, can'ın niteliklerini taşımaktadır. Onun dizgesinde birey, makinacı (devinimci) matematikteki gibi belli bir toplamın sıradan sayısı değil, her şeyi kucaklayan bir bütünün ayrılmaz parçası olduğundan, bireysellikle evrensellik arasında indirgenmez bir karşıtlık yoktur. "Dünyanın canı" her nesnededir, *bireysel* bir can gibi etkinlikte bulunmaktadır, *ama aynı zamanda evrensel canın* ayrılmaz parçasıdır. Bu kuram, gökdoğabilimi terimleriyle dile getirilmiş olsa da, çağdaş yaşam enerjisi işlevciliğiyle uyuşmaktadır.

Bruno insanı Tanrı'yı tanımaya götüren yolu bulup ortaya çıkarmıştı, dolayısıyla ölmeliydi. 1591'den 1600'e dek süren dokuz yıllık can çekişmeden sonra, o yılın 16 Şubat'ında, İsa Peygamber'in kalıtına sahip çıkanların yakarmaları arasında, Yaratan'ın sevgisi adına, eli kolu bağlı ateşe atıldığı zaman, gerçekten can verdi.

Milyonlarca kişi üzerindeki gücüne dayanarak, son derece acımasız buyurma uygulayımları geliştirmiş olsa, aralarında İsa dünyasının gerçeklerini arayan tehlikeli insanları diri diri yakmak da bulunan bu uygulayımları geliştirip bir sanat haline getirmiş bulunsa da, bu şeytanca yöntemleri yalnızca Katolik Kilisesi'nin hesabına yazmak yanlış olur. Kilise, Coşku Vebası yöntemlerinin bulunup sürdürülmesinden Neron'dan, Caligula'dan, Cengiz Han'dan, Hitler'den, Stalin'den daha sorumlu değildir. Önderler hasta, ağırkanlı, acımasız halk yığınları içinde birlik ve işbirliğini sürdürmek gibi çetin bir görevle karşılaştıkları zaman coşkusal veba hep acımasız davranmıştır.

Bruno'nun öğretileri, doğru yolda olmalarına karşın, insan denen hayvanların oluşturduğu uykulu yığını birarada tutan düzeni değiştirmeye yetecek enerjiden, güçten çok daha fazlasını taşımaktaydı — bu insan yığını, daha sonraki üç yüzyılda, dünyanın temellerini sarsacak düşler kuracaktır. Tanrı'nın ve Cenneti'nin bulgulanıp gerçekleştirilmesine izin verilseydi, Kilise'nin gizem haline getirdiği şeyi insanların kafalarında, gönüllerinde ve kılgısal yaşamlarında sımsıkı tutmalarına olanak tanınsaydı, kıyametin vaktinden önce kopmasına yolaçılırdı. Onu benimsemeye hazır olmayan bir dünyada ortaya çıkan her türlü

zamansız bilginin acıklı yazgısı budur. Nolanlı Giordano Bruno da işte bu yüzden can verecektir.

İnsanların başına dert açanlar, kırk yılda bir yüksek din yargıçları, savcılar, yerleşik inançların yüce temsilcileridir. Daha başından hüküm giyen, sonra nasıl olsa götürülüp ateşe atılan Bruno'ların dinadamı yargıçların önüne götürenler acı çekip düş kuran edilgin insan yığınları da değildir. Ne dinadamı yargıç ne de uyuyan insan yığınları kendilerini doğruyu bilen adamın ölümünden sorumlu tutarlar ya da bundan sorumludurlar. Uyuyan yığınlar kendi adlarına işlenen suçlardan habersizdir, dinadamı yargıçsa, başka türlü davranabilmek için gerekli acıma duygusu ve özgürlükten yoksun olduğu için, bir robotun makinalık ve katılığıyla birtakım kuralları ya da yasaları uygular.

Gerçek can alıcı, o kokunç düzeneği devinime geçiren kişi genellikle, insan denen uykulu, düşçü sürüsünün sorunuyla da, din ve hukuk yargıçlarının yönetsel sorumluluklarıyla da uzaktan yakından ilgisi bulunmayan, "aklı başında", göze çarpmayan bir yurttaştır. Gerçek can alıcı, ne adamdan nefret ettiği, ne de yasanın güçlü kalmasını istediği ya da işin önünü sonunu bildiği için kaçan hükümlünün ardına düşen av köpeğidir. *Gerçek can alıcı kazayla insanın başına çöken yıkımdır*, tıpkı ceylanı kaçırdıktan sonra, rastlantıyla oralarda dolaşan orman bekçisini öldüren bir avcının şaşkın kurşunu gibi hiç nedensiz kurbanın canını alan talihsizliktir.

Gerçek can alıcının belli bir kişinin ya da herhangi bir insanın canını alma niyeti yoktur. Kurban, gerçek yaşamıyla, inançlarıyla ya da katille arasındaki ilintilerle ilişkisi bulunmayan nedenlerden ötürü can alıcının eline düşer. Kurban, yalnızca, kendisi için değil de *can alıcı* için önemli bir anda adamın yoluna çıkma talihsizliğine uğramıştır. Bu iş için para alan adam kurbanına diş bilemez, onu kendisi seçmez, onun kötülüğünü istemez. Uğraşı bu olduğu için öldürür, balta ya da giyotinin altına kimin yattığını, elektrikli iskemlesine kimin oturduğunu merak etmez. Can alıcı, *öldürmesi gerektiği için* öldürür. Kurbanı, bilmem hangi talihsiz anda karşısına çıktığı için kurbanı olmaz.

Giordano Bruno'nun canını alan kişi, son derece önemsiz bir ad taşıyan bir Venedik soylusu, *Giovanni Mocenigo*'ydu. Bu adın en küçük bir akılsal imlemi yoktur. Kurbanın canını almazdan önce kimsecikler adını bilmezdi, aldıktan sonra da kimsecikler anımsamayacaktır

onu. Adı pekâlâ Cocenigo ya da Martenigo olabilirdi. Sonuç değişmeyecekti. Mocenigo, çok yaygın bir yok-varlık'tır. Hiçbir şey bilmez, hiçbir şey yapmaz, hiçbir şeyi sevmez, kendi kesin hiçliğinin dışında hiçbir şeyle ilgilenmez. Şuraya buraya oturur, şurada burada dolaşır, bunun ille de bir saray olması gerekmez, ve genellikle bir şeytanlık düşünür. Tavuğun yumurta yumurtlayışı gibi, kötü düşler yumurtlar, hem her seferinde yalnız bir tane. Pek öyle terlemeden para kazanmak üzere bir bankaya saldıran gözükara suçlu ya da cinsel gereksinmelerinin itkisiyle sokakta bir genç kıza saldıran adam gibi sıradan suçlar işlemeyecek kadar kurnazdır. Vebalı can alıcı yaptığı kötülüğü kendi içinde bile doğrulamaz. Kendi gözünde suç işlemesini doğrulayan hiçbir geçerli nedeni olmadığından, gerekçeyi karşısındakinde araması gerekir. Canının kuruluğu, kafasının boşluğu birinin canını almayı doğrulamaz; neden kalkıp birini öldürsün içi çöl gibi çorak olduğu için? Dolayısıyla, vebalı kişilik, can alabilmek için titizlikle gerekçe aramaya koyulur: kurbanın, öldürülmeyi haklı kılan bir yanı bulunmalıdır; uyuyan, kıpırtısız sürüden ayrılmalıdır; örneğin, canı sonsuzluğun kokusunu almış bulunan İsa'nın canına benzemelidir.

Vebalı can alıcı, para bulmak ya da cinsel arzularını doyurmak için suç işleyen akılcı suçlunun tersine, can alırken hiçbir şey kazanmaz. O yalnızca Bruno, İsa, Gandi ya da Lincoln gibi varlıklara dayanamadığı için öldürür. Herhangi bir hükümette, tecimevinde, üniversite bakteri bölümünde ya da bir kanser derneğinde yeralabilir. Genç ya da yaşlı, kadın ya da erkek olabilir. Bir tek önemli şey vardır: *Alabildiğine çarpık, doyumsuz cinsel arzunun itkisiyle kötülük eder ve Tanrı ya da İsa ya da onur adına ortadan kaldırmaya karar verdiği Tanrı Sevgisi'nden nefret eder.*

Venedikli, içi boş, aylak soylu böylece günün birinde, o sıralarda Frankfurt'ta yaşayan Bruno'ya iki mektup yazar, "bellek ve yeni şeyler bulma sanatı"nı kendisine öğretmesini rica eder. Başka bir deyişle Mocenigo, Bruno'nun kendisinde bulunmayan şeye bol bol sahip olduğunu bilir ve ilerde canını alacağı kurbanın kanını içmeye hazırlanır. Bruno'ysa her şeyi birleştiren, insanları iyilik etmeye iten sevginin gücüne inanmaktadır. İşte bu yüzden Mocenigo aracılığıyla can vermesi daha başından tasarlanmıştır. İsa'nın içinde Tanrı'nın Cenneti'ni gör-

düğü Sevgi'nin gücüne inanışı gibi, evrendeki bütün insanları birbirine bağlayan, tek bir birlik haline getiren, insanın yüreğindeki büyük iyiliği yaratan Sevgi'ye gönülden inanan Bruno canını alacak adamın evine yerleşmeyi kabul eder.

Bruno, büyük düşünme sanatını canını alacak kişiye, Mocenigo'ya öğretecektir. Bu bilgiyi başka kimseye aktarmasına izin yoktur. Bruno, kimi yapıtlarını bastırmak üzere Frankfurt'a dönmek istediğini söyleyince, Mocenigo karşı çıkar ve Yüce Dinsel Mahkeme'yle gözdağı verir. Söylemeye bile gerek yok, bütün benzerleri gibi, Mocenigo'nun da rahip yargıçlarla bağlantıları vardır. Büyük düşünme ve belleme sanatını katile aktarmaya yanaşmazsa, sözkonusu bağlantılarını bu büyük vericiye karşı kullanmayı tasarlamaktadır. Mocenigo'nun bilgiye falan aldırmadığını söylemek gereksiz elbet. Edinse, nerede kullanacağını, nasıl çekip çevireceğini, nasıl geliştirip uygulayacağını bilemeyecektir.

Onun bütün yapabildiği, oturup uyuşmuş cinsel örgenlerinden kötülük yumurtlamaktır. Bilgiye, öğrenme, araştırma yapma, birtakım sorunları çözme ereğiyle ilgi duymaz. O bilgiyi, sizin güzel bir araba, tatlı havalar çalmak üzere bir aygıt, sarılmak üzere köşedeki bardan güzel bir kız, miğdenizi doldurmak üzere bir tabak balık isteyişiniz gibi istemektedir. *Onun için önemli olan,* karşısındakinin binbir çabayla elde ettiği şeyi parmağını oynatmaksızın *almaktır*. Mocenigo, kendi başına üretemeyeceği, başkası getirip kafasına dökse sindiremeyeceği bilgilerle doldurulmalıdır. Başka birinin bilgi sahibi olmasına ya da akıl becerisi kazanmasına dayanamaz. Binlerce kilometre ötede de olsa, birinin sevgi inancının tadını çıkarmasına, bilinmeyen bir gelecekte de olsa, insanlar arasında bir barış bağı kuracak evrensel cana inanmasına katlanamaz. Onlara ister Mocenigo deyin, ister Kayafa, Tarsuslu Paul ya da Stalin, öykü hiç değişmez, değişmeyecektir. Bu dediğimize dayanamazlar; kıskançlıktan mosmor kesilirler; yürekleri elde edemeyecekleri bir şeyin dayanılmaz arzusuyla dolar, dolayısıyla İsa'yı çarmıha, Bruno'yu alevlerin tepesine gönderir, bilimsel toplumbilimi köpeklere atarlar. İlerki kurban, bilgisiyle Tanrı'nın Cenneti'ne ne denli yakınsa, vebalı can alıcının eliyle can vermesi o denli kesindir.

Ve bütün bunlar, can alıcının kendisi de içinde olmak üzere, kimsecikler olup biteni anlayamadan yaşanır. Belki de katilinin kötü niyetlerini sezdiği için, Bruno gitmekte direnince, Mocenigo geceleyin onu "Yasa'nın Kolu"nun yardımıyla yatağında tutuklatır. O andan sonra, Coşku Vebası'nın yüzyıllar boyunca geliştirdiği değirmen taşı dönmeye başlar ve kurban unufak olmadıkça durmaz. Mocenigo'nun kıskançlığıyla aşağılık oyunlarının hiç önemi yoktur, suçlama kanıtları arasında adları bile geçmez. Öldürmenin asıl gerekçesi hiçbir yerde anılmaz, ister 1592'de ister 1952'de kurulsun, ister İtalya'da, ister Amerika Birleşik Devletleri'nde, ister Sovyetler Birliği'nde çalışsın, yargılama kurulunu ilgilendirmez. Sıradan adam öldürmelerin dışında, İsa'nın Canını Almalarda, korkak katilin asıl gerekçesi dünyanın hiçbir yerinde soruşturmaya konu olmaz. Dünyanın hiçbir Baro'su bu türlü cana kıymaların gerekçelerinin tartışılmasına izin vermez. Ölüm yargısını veren yargıçlarla bu yargıyı yerine getiren cellatlar, kurbanları yüzde yüz suçsuz da olsa, ellerini kollarını sallayarak dolaşabilirler. Zaman zaman görüldüğü üzere, yanılgı yirmi otuz yıl sonra saklanamayacak duruma gelirse, hâlâ yaşıyorsa, kurbanın cellatlara teşekkür etmesi gerekir; ölmüşse, adamın biri gelip gömütünün önünde diz çöker, ama kimse gerçek katile saldırmayı göze alamaz.

Ondan sonra artık savcının suçlamasında şunun ya da bunun söylenmesinin ya da söylenmemesinin, Dünya'yı Güneş'in çevresinde döndürmenin, Evrensel Can'a ya da Evrensel Sevgi'ye inanmanın yasaklanmasının, şurada burada konuşmalar yapılmasının, dürüst bir insan gibi yaşamanın, yalnızca karavana ateş eden bir avcının şaşkın kurşununa hedef olma yanlışlığını yapmanın hiç önemi kalmaz. Bütün bunların hiç önemi yoktur, çünkü asıl gerekçe, onca korkulan Tanrı Cenneti'ni Yeryüzüne getirmeye niyetlendiğinden kuşkulanılan İsa'nın çarmıha gerilmesidir. İsa'nın, Yahudilerin Kralı olduğunu gerçekten söyleyip söylememesinin de önemi yoktur. Bu yalnızca bahanedir ve herkes bunun bilincindedir; bu yüzden kimse sözünü etmez ya da bu konuda herhangi bir şey yapmaz. Yürürlükteki Yasa Tanrı'nın Cenneti'nin *bulgulanmasına* ya da bu Cennet'e giden yolları bilen İsa'nın yaşama biçimine değil, sonsuza dek *aranmasına* dayalıdır. Burada

yalnız biçimsel işlemler önemlidir. Cana kıymanın "temiz, yasal" yollardan gerçekleşebilmesi için, bir hukuk cinayeti *işlenmesin* diye, bütün biçimsel tüze önlemleri alınır. Kimsenin adaletsizlikle suçlanmaması gerekir. Onur yasası tertemiz kalmalıdır. Herkes olup biteni bilir, kimse parmağını oynatmaz.

İlerde, kurbanın ölümünden çok çok sonra, yüzünü göğe çevirip Tanrı'ya yönelttiği çağrılar çoktan sessizliğe gömüldüğü, "yerine getirilen adalet" söylencesi uçup gittiği zaman, tarihçiler, büyük bir güvenlik içinde, olgulara eğileceklerdir; belki de Papa'nın biri, gecikmiş de olsa, onurunu geri vermek üzere, kurbanlardan birinin gömütü önünde diz çökecektir. O zaman, kurbanın: "Sağolun, Efendim!" diye mırıldandığını işiteceğiz. Ve Tanrı, bir kez daha, kendine benzeyen Yaratığı'ndan, İnsanoğlu'ndan yüzünü çevirecek, uçsuz bucaksız, bomboş çöllerde vaiz versinler diye peygamberlerini göndermeyi sürdürecektir. Moccnigo unutulmuştur. Kimse onun üstünde araştırma yapmaz, kimileri horgörse de, kimse onu suçlu bulmaz. Dahası, İsa'nın haklı olarak çarmıha gerildiğini, çünkü yerleşik yönetime karşı tek başına ayaklandığını, uslu durup insan canlarının kıpırtısızlık içinde çürümelerine göz yumacak yerde Yahudi vaizleri boş yere kışkırttığını söyleyenler bile çıkacaktır. İsa'nın Çarmıha Gerilişi sorununu nasıl es geçebileceğimizi, bilincimizi nasıl rahat ettireceğimizi anlatan kitaplar yazılacak, büyük kalabalıklarca okunacaktır! Aman, hiçbir zaman, kimse dokunmasın bu konuya!

XII. BÖLÜM

GOLGOTA'YA DOĞRU

DOLAYISIYLA, İsa'nın Golgota'da çarmıha gerilmesi gereklidir. Roma İmparatorluğu'nu tehlikeye düşürdüğü için değil. Bir sürü insan Roma İmparatorluğu'nu tehlikeye düşürmüş, ama bal gibi yaşamıştır. İsa ölmelidir, ama dinadamları sınıfını eleştirisinin acımasız sözcükleriyle topa tuttuğu için değil. Daha başkaları da Dinadamları Meclisi'ni eleştirmişlerdir; Tevrat'a bağlı robotlaşmış Yahudilerin ikiyüzlülüğüne ilençler yağdırmış, ama canlı kalmışlardır. İsa, Yahudilerin Kralı olduğunu öne sürdüğü için öyle insanlıkdışı biçimde can vermeyecektir. O, Yahudilerin İmparatoru olmayı aklının köşesinden geçirmemiştir. Değil Yahudilerin, Romalıların İmparatoru ol deseler, elinin tersiyle iterdi.

Üstelik İsa, nasıl "Yahudilerin Kralı" olacağını da bilemezdi. İsa'yı yerinde duramayan beyaz bir aygıra binmiş, elinde kılıç, gün doğarken, atlı Maccabe kardeşlerin önünde: "Hurra, hurra! Hücum!" diye bağırırken gözünüzün önüne getirebiliyor musunuz? Kimse düşünemez böyle bir sahneyi! Akılalmaz, olanaksız bir şeydir bu; böylesi son derece gülünç olurdu. İsa'nın içindeki canlı Dirim için bundan daha küçük düşürücü bir şey düşünülemezdi. Caesar'ı, Napoleon'u, Hitler'i bu durumda düşleyebilirsiniz, ama İsa'yı hayır. İsa bu görüntüye uymaz.

Dolayısıyla, İsa halk tarafından kırbaçlanacak ve "*Yahudilerin Kralı*" diye çarmıha gerilecektir.

Zırhlı insan dünyasında, İsa, aksoylu (aristokratik) onurları ve yüce katları dile getiren herhangi bir giysi içinde aykırı görünüp gülünç

düşerdi. İsa'yı rahip giysileri içinde dualar okurken de, bilmem hangi Üniversite'den *onursal doktorluk* sanı alırken de düşünemezsiniz. Kudüs'te bir yabancıydı, insanlığın yazılı tarihinin herhangi başka bir döneminde, dünyanın herhangi bir yerindeki bir kente de yabancı olurdu. İsa'da doğal bir saygınlık vardır, dolaysız dili sıradışı bir çekicilik ve kesinliğe sahiptir. İnsanlar böyle davranmaz. İnsanlar bunu sever ve böyle verilerle doğmuş birinin çevresinde toplanırlar; ama kendileri hiçbir zaman böyle davranmazlar. İsa gibi —yani yalın, doğru, tilki gibi kurnaz değil, ama akıllı, yılışık ve yapışkan değil, sevgi dolu ve sokulgan davranan— insanların yanında utanır sıkılır, yabancılık çekerler.

Kendisiyle birlikte Galile bağlarında bahçelerinde dolaşan bir avuç çocuksu, bilisiz hayran ve izleyicisinin dışında, İsa bu dünyaya uygun değildir. Hayranları arasında bile yerli yerinde değildir. Hayranlarının alkışlarını, halkın yiğitlik düşlerini eline eldiven geçirir gibi üstlenen güdük üstünyetenek Mussolini gibi keyifle karşılayamazdı. Büyük bir olasılıkla, hayranları onun yanında kendilerini biraz rahatsız duyumsuyorlardı, çünkü her zamanki açık saçık şakalarını ya da küçük dedikodularını yapmalarına izin vermiyordu.

İsa, zırhlı insanlar arasında nereye gitse aykırı kaçmaktadır, bununla birlikte onların gerçek umudu, daha iyi bir yaşamla ilgili düşlerinin özüdür. Yalın, doğru düşünmedeki büyüklüğü Kutsal Kitap yorumcularının karışık ve karmaşık kanıtlamalarıyla karşılaştığı zaman bir ayakbağı olmaktadır. Kimse doğru ve yalın düşünmemektedir. Böylesi, saldırganlık anlamına gelmektedir. Kutsal Kitap yorumcularına dirimin bir akkorda devinişini kolayca, hiçbir güçlük çekmeden görebildiğinizi söylersiniz. Yahudi vaiz gelip mikroskobun merceğine gözünü dayamaz. Size karşı, minicik parçacıkları sağa sola itenin moleküller olduğunu savunmayı sürdürür. Bir Ferisi'ye, kıpırtısızlaşmış örgenlerde öldürücü çürüme bakterilerinin geliştiğini kolayca, hiçbir çaba harcamaksızın gördüğünüzü söylersiniz. Yazıcı gelip mikroskobun merceğine gözünü dayamaz, ama gidip insanlara dokuyu mikroptan arıtmadığınızı, kendisi havada uçuşan tohumları hiç görmemiş ve göstermemiş olsa da, bunların "havadaki tohumlar" olduklarını söyler. Ferisi'lerin, Kutsal Kitap yorumcularının, tıbbi hastalıkbilim kurullarının dünyasında Dirim'e yer yoktur.

Bir Kutsal Kitap yorumcusuna küçük oğlanların, usturayla pipilerinin derisi uçurulduğunda acı çektiklerini, canlarının çok yandığını, attıkları çığlıkların bunu kanıtladığını söylerseniz, Yazıcı gidip halka çocuğun hiçbir şey duymadığını, çünkü sinir ağlarından oluşmuş kılıfların henüz oluşmadığını ya da buna benzer bir saçmalığı savunur; ve "halk" gelip size, uyuşturmadan sünnet etmenin can yaktığına ilişkin kuramınızın yazıcılar tarafından kabul edilip edilmediğini sorar.

Bebekleri sünnetin acısından kurtarmaya kalkışırsanız, her türlü sıkıntıyla karşılaşıp savaşmayı göze almanız gerekir. Pipinin ucundaki derinin kesilmesinin müthiş can yakması kimseyi etkilemez. Her türlü acımasız dinsel törenin karşısında olan İsa'nın çarmıha gerilmesi gerekir.

Yeryüzünde, herkesin açıkça görebileceği, anlaşılmaları için biraz kavrama yeteneği, biraz sağduyu, biraz düşünme yetisi gerektiren son derece yalın şeyler vardır. Cinsel doyumdan yoksun kalmanın verdiği acı bunlardan biridir. Her kadın ve erkek bu acıyı çekmiştir. Her kadın ve erkek bu acılı, umutsuz kavgayı vermiştir. Erginlik döneminin üreme işlevinin açılıp çiçeklendiği, tümel sarılmaya hazırlığın tamamlandığı evre olduğunu öne süren bir tek sizseniz, kimse bir şey demez. Ama XX. yüzyılın başlarında herhangi bir üniversitenin ruhbilim bölümünde bu konuyu açmaya kalkışırsanız, başınız umutsuzca derde girer. Her şeyden önce, bir üniversite dersliğinde erginlik çağında cinsel sarılmadan sözederseniz, ayrıkotu gibi kalırsınız. Bu konu oraya hiç yakışmaz, kaşlar çatılır, ayıplanırsınız. Öğretmenler bu konuya hiç değinmemiş, öğrencilerinin bu canalıcı sorunu ele almalarına hiçbir zaman izin vermemişlerdir. İnsanoğlunun Tanrı'nın ta kendisi olan Doğa tarafından erginlik çağında çiftleşmek üzere yaratıldığını gözlerden saklayabilmek üzere, ayrıntıları birbirini çürüten bir *yalan yanlış* kuramlar ve kanıtlar yumağı örülmüş, erginlik çağında cinsel uyarılma konusunda herkesin kendine özgü bir kanıya varma ve yanılma hakkı bulunduğu söylenerek düşünlerle varsayımlar birbirine karıştırılmıştır; bu kanıysa, temiz bir kötek yememek için, insanın babasından kendi kendini okşama alışkanlıklarını gizlemek üzere harcadığı umutsuz çabaların ürünüdür. Bir süre sonra, tartışmayı kesmek zorunda kalırsınız. Bu arapsaçını çözme umudu yoktur, dolayısıyla uzakta durup yalnız kalmayı seçersiniz.

Yazıcılar, bilgi tapınağının kapısını tutmuş koruyuculardır. Asal konularla ilgili hiçbir doğrunun bu kapıdan içeri girmesine izin vermezler. Ama dışarı çıkmasına izin vardır.

Bütün bu dediklerimiz bütün zamanlar için geçerlidir. Herkes bunu bilir. Pekçokları bu konuda kalın ciltler kaleme almışlardır. Ama hiçbir şey değişmez. Yalın şeyleri bilenler yerli yerinde değildirler, yazıcıların canını sıkarlar. Yazıcı, bilim alanında kıpırtısızlığın, zihinlerle bedenlerin genel devinimsizliğinin simgesidir.

İsa, Galile'de, bir noktaya dek kendi doğasına uygun yaşayabilir. En yakın hısımlarının dışında, kimse saygınlığından kuşkulanmaz, dağlar bayırlar arasındaki yerini aykırı görmez. Kimileri biraz değişik olduğunu, biraz abarttığını, biraz fazla düş kurduğunu düşünür. Ancak, Galile'de insanların arasına karışabilir, sıradan bir insan gibi yiyebilir, konuşabilir, birkaç dostunun varlığının tadını çıkarabilir.

Kudüs'te tam anlamıyla kendisi olamaz. Doğal olarak bağlı bulunduğu yuvadan kopmuş sayar kendini. Bir bakıma, başkaları gibi yaşamak istiyorsa, başkalarına benzemek zorundadır. Renan'a göre, İsa'nın çömezlerinden biri onun öldürülmek üzere Kudüs'teki tuzağa çekildiğine inanmaktadır.

Galile'de, tam anlamıyla kendi dünyası olan tepelerde, bin yıl sonra bile geçerli olacak yalın şeyler söyleyebilir. Kudüs'te söylediği her şey aykırı kaçmaktadır. Tartışmak zorundadır, varlığının uyumlu birliğini yitirir, o büyük birliğini harcamak, ağır basmak için Kutsal Kitap'ın 5 638 965'inci paragrafının 23'üncü maddesini kullanmak zorunda kalır. İsa'nın yaşama biçimi yüzyıllar boyunca geçerliliğini korur. Ama insanın biçim verdiği bir dünyada geçerli değildir, hiçbir yargı kurulunun önünde duramaz, duramayacaktır.

İsa'nın Çarmıha Gerilmesi'ni anlamak istiyorsak, işleri sıradan yaşama biçimi çerçevesinde ele almamız gerekir; bu yaşama biçimi, bugünkü çarpık haliyle, ölümsüz doğruyu bile toplumsal suça dönüştürme gücüne sahiptir. Öyle ki, İsa'nın yerinde kim olsa, dünyayı kendi öğretisine karşı uyarmak zorunda kalırdı. Yerli yerinde olmayan yalnız kendisi değildir; öğretisi de aykırıdır. Neden sözettiğini anlamayanlar yalnız yakın dostları, hısımları, öğrencileri değildir; bütün insan dünyası onu anlayamamaktadır, anlayamaz, anlamayı göze alamaz.

Bu da DOĞRU'nun acıklı yazgısıdır; hiçbir zaman yerlere serilmeden, çarpıtılmadan, yamyassı edilmeden, sivrilikleri giderilmeden anlaşılamaz. Haa, evet, şarabın iyileştirilmesi, bir radyo alıcısının yetkinleştirilmesi, top mermilerinin istenen yere düşürülmesiyle ilgili küçük, yararlı bir doğru iyidir, benimsenebilir, sayılabilir. Ama İsa'nın dile getirdiği temel doğru için durum böyle değildir. Bu doğru dünyanın hiçbir yargılama kurulunun karşısında duramaz. Zırhlı, donmuş, akıllı uslu düşünen insan açısından bakıldığında, suçludur, tehlikelidir, insan varlığını tehlikeye düşürür. Oysa, bu doğru olmadan hiçbir şey değiştirilemez. Hiçbir kötülük ortadan kaldırılamaz. Ancak, doğrunun kendisi, gerçekliğe şimdiki biçimiyle dört elle sarılmış bütün ulusların bugünkü yaşamına göre *suçtur*.

Bu dediğimiz ürkütücü boyutlarda doğrudur; toplumsal durumu düzeltmek üzere aşağılık siyasetçiler tarafından önerilen düzmece önlemler, korkunç boşluklarına karşın, gereklidir; öyle ki, Tanrı'nın egemenliğine karşı çıkıp İblis'i *SAVUNMAMAK* döneklikten de ağır bir suç olur. Ve bu acıklı ikilem öylesine katı ve aşılmazdır ki, insanoğlunun özyapısı konusunda, makinacı insan uygarlığı başlayalı beri, binlerce yıldır hiçbir şey yerinden oynamaz, oynamamıştır. İsa'nın Çarmıha Gerilmesi iki bin yıl önceki kadar doğrudur.

Toplumsal ve bireysel alandaki Çin ve Japon kıpırtısızlığı akla uygundur. Kıpırdasalar, işleri biterdi, nitekim Sun Yat Sen'in kalıtına el konduğu zaman, Çin'in işi bitmiştir.

Kötülük, binlerce yıl pislik içinde oturup kalmak değildir, dönüşümcülerin düşünleri de, halk yığınlarının yoksulluğu da değildir; kötülük, özgürlük akbabası o çirkin, uğursuz kanatlarını çırpmaya, özgürlük tellallarını dünyanın en ıssız köşelerine göndermeye başladığı zaman kendini gösterecektir.

İnsan yaşamındaki bu gerçekten acıklı çelişkiler karşısında gözünü yummak iblisin işini kolaylaştırmak, işleri daha da kötüleştirmektir. Coşkusal vebayla ilgili deneyimler ve bilinçli düşünceler, İsa'nın Çarmıha Gerilmesi'nin gerekliliği konusunda devekuşu gibi davranmayı sürdürdükçe, insanoğlu için en küçük bir umut bulunmadığını söylememize izin vermektedir. Bütün sorun böylesine acıklı biçimde akılsal olduğu için insanoğlu ona el atmaya yanaşmamıştır; yeni doğan çocuklar kişilik zırhına büründürüldüğü sürece, insanoğlu, geçmişteki

gibi, bu konuya eğilmekten kaçınacaktır. YAŞAYABİLMESİ İÇİN, ZIRHLI İNSANIN İSA'YI ÇARMIHA GERMESİ GEREKLİDİR.

Bu, ne denli önemli olursa olsun, her türlü kavrama yeteneğinin karşısına dikilen bir gerçekliktir. Artık görmezlikten gelinemez. O, daha yüzyıllarca insanlığın başını ağrıtacak, bir sürü suçsuz kurbanın canını alacaktır. Birinin kafasında parlak bir düşün uyanınca ve siyasal tanıtıma başlayınca, bitip tükenmiş bir varlığın büyük dertlerini kolayca ve hızla ortadan kaldırmasını kimse bekleyemez. Bu da gerçeklikleri aynada kavramak olur yine.

Birkaç düşünbilim (felsefe) öğrencisinin insan doğası konusunda kopardıkları gürültü, ağlatının boyutlarını insan duyularından ve kavrama yeteneğinden gizlemeyi amaçlayan ustaca bir oyundur.

Kılgısal ikilem şudur:

Bir doğru çok büyükse, can sıkıcı olur, hemen etkisiz hale getirilir. Bir doğru, yaşayabilmek için kendini küçük ve zararsız kılarsa, bir sürü kanıtın saldırısına uğrar ve etkisiz kalır.

Zamanında elde edilip uygulanamayacak bir ilacın yokluğundan ötürü can vermekte olan çok sevilen bir çocukla karşı karşıyayız sanki. 1950'de, Kore'deki ananın duygusu gibi bir şey bu; kadıncağız, çatışmalar sırasında çocuğunu yitirmişti, ama hâlâ yaşadığını, belki de şu yıkık evin bahçesinde saklanıp ağladığını, anayla yitik çocuk arasındaki şu çatışma olmasa, kolayca gidip bir iki dakikada kurtarabileceğini sanıyordu.

Yanan bir evde sıkışıp kalmış ve pencereye bir yangın merdiveni yerleştirmiş olsaydınız, hem kendinizi, hem sevdiklerinizi kurtarabileceğinizi açık seçik bilmek gibi bir şey bu.

Evet, bütün bunlar gibi bir şey, ama milyonla çarpılmış olarak. *Olanaksız bir şey gerçekleştirilebilse, sürüp giden İsa'nın Çarmıha Gerilmesi durdurulabilse, Tanrı'nın egemenliği bir gerçeklik olur, yeryüzü Cennet'e dönerdi.*

İsa, birtakım gizemli düşler kurmamıştır. Düşünceleri kendi başlarına gerçekdışı ya da gerçekleştirilmez değildi. Hem gerçektirler, hem de gerçekleştirilebilir. Onlar birçok sorunu çözebilir, bir sürü yoksulluğu ortadan kaldırabilirdi. Ne yazık ki, İsa'nın doğrusunun insanoğlunca kullanılması insan soyunu ortadan kaldırırdı. Bu, insanoğlunun kendisini kurtaracak doğruya hazır olmayışıyla açıklanabilir. Kişilik

zırhı. Dirim'i daha ana karnında boğan zırhın oluşmasını engelleyebilecek doğru karşısındaki korkudan ileri gelmektedir. Bizi alıp insanın hastalıklı kişilik yapısından doğrunun kurtarıcı anlaşılmasına götüren gizli keçiyolu gizli kaldığı sürece İsa'nın Çarmıha Gerilmesi sürecektir. Çıkıp doğruyu haykırmak yetmeyecektir. Doğru (hakikat) gebertilecektir, gebertilmesi gerekecektir.

Bu açıdan bakıldığında ve görüldüğünde, İsa'nın kırbaçlanıp gülünç düşürülmesi bile mantıklı gözükmektedir. Her akıldışı olayda, her adam öldürmede, her ırza geçmede, her savaşta, her canına kıymada bir doğru ve neden vardır; İsa'nın kırbaçlanmasında da.

Aydınlık ve çürütülmez biçimde umut yolunu gösterişinin mutlaka, bütünüyle, onulmamacasına yürürlükten kaldırılması gerektiğinden, İsa'nın gülünç düşürülmesi, lekelenmesi, kırbaçlanması, umutsuz bırakılıp aşağılanması, ona bayağı bir hırsızdan çok daha kötü davranılması *gereklidir*. Umut yolunun, oraya ulaşamayan, ona uygun yaşama fırsatını bütünüyle yitirmiş halkın karşısına bir daha çıkmaması gereklidir; çünkü halk bu doğruya erişebilse, Tanrı'nın utkusunu aynadan çıkarıp eliyle tutabileceği duruma getirebilseydi, kendi kuyusunu kazmış olurdu.

Bütün bunlar, aslında bütünüyle anlamsız olsa da, yavaş yavaş bir anlam kazanmaya başlıyor. Nitekim, törebilimle aktörenin neden kılgısal yaşamda en küçük bir etkisi bulunmayan birer ayna görüntüsü olduklarını yavaş yavaş anlamaya başlıyoruz. Aynaya bakışla erişilmez Tanrı imgesi bir derecceye kadar bilinçleri dizginleme, çok ileri gitmelerini önleme, örneğin bir kilisede org dinlerken içlerinde kalmış en son arı coşkuların anısını depreştirme, cinsel arzu kendini duyursa bile güzel bir kadın karşısında edepli durdurma gücünü iyi kötü sürdürmüştür; nitekim, insan komşusunu her an değil, arada sırada kandırmakta; cadaloz karısı başka biriyle yattığı zaman onu bir kurşunda yere sermeyip, sonradan azıcık pişman da olarak, şöyle pestili çıkana dek pataklamakta; cinsel örgenlerine el attığı vakit acımasız din yasası uyarınca çocuğunu gebertmeyip yalnız parmaklarına vurmakta; esnek bedenleriyle etli dudakları bir zamanlar fundalıklarda sık sık yapılan cinsel sarılmayı anımsattığı için, Amerika'nın Güney'inde zencileri biner biner boğazlamayıp yılda topu topu üç dördünü yere sermekte; Güney'deki özgür Amerikalıların büyük halk yönetiminde zenci so-

runu konusunda en azından düşünsel tartışmalara girişilmekte, kara derili yüz öğrenciden birine üniversiteye girme ya da beyazlarla aynı birlikte çarpışma izni vermekle, onları her şeyden yoksun bırakmaktan, arkalarından konuşmaktan vazgeçmekle çok büyük ödünler verdiğimize inanmaktayız. Ayrıca, Zenci'nin kendisi de *başına* gelenlerden biraz sorumlu değil midir? Onun yerinde beyazlar olsa kendisi nasıl davranırdı acaba? Nitekim, o da şimdiden Yahudilerin karalardan nefret ettiği kadar çok nefret etmektedir Yahudilerden. Bütün bunlar insanın benliğine işlemiştir, ama kimse sözünü etmez.

Böyle davranmakla iblisin savunuculuğunu yapmış olsak da, bunlar gereklidir. Çölde, iyice susuz kalmaktansa, tuzlu su iyidir. ÖYLE DEĞİL Mİ?

Öyle. Üstelik, küçümsemeyle bu işleri değiştiremeyiz. Burada gezgin özgürlük satıcısının yardıma koşması, İsa'nın yerini tutacak bir şey bulması gereklidir. İnsanoğlu, İsa'nın aynadaki görüntüye dönüştüğünü anlayıp Dirim'le doğrudan doğruya ilişki kuran, gerçek, yanına varılır bir İsa aramaya başladığı zaman, özgürlük satıcısı işe burnunu sokar. Özgürlük satıcısı, insanın coşkusal zindanından kurtulmak üzere gerçekleştirdiği epey gecikmiş bir üründür; kamu yaşamında ancak, Katolik barış ve kardeşlik satıcısı İsa dünyasına, yani Sevgi ve sonsuz mutluluk dünyasına açılan bütün kapıları kapattıktan sonra boygösterebilmiştir. İlk toplumcu özgürlük satıcılarının gelip kapıya dayanmalarından önce Aydınlanma Çağı, Yeniden Doğuş Çağı, Dönüşüm Çağı geçip gidecektir. Gerçekten de, çölde susuz kalmaktansa tuzlu suya razı olmak gerektiği düşüncesini yayan işte bu çağlardır. Tümel Sevgi'yi savunan peygamberin çarmıha gerilişinden üç yüzyıl sonra bildirisi, bedensel sevgiyi görüldüğü yerde ezmeye kararlı siyasal erke dönüşmüştür. Yeniden Doğuş'la Dinde Dönüşüm, bir kez daha yasaklanmış doğruların araştırılmasına girişene dek, bin yılı aşkın süre bu erk işbaşında kalacaktır; "cinsel özgürlük" ve "kadınla erkeğin hak eşitliği" kavramlarının zihinleri kurcalamasından önce de altı yüzyıl geçecektir. Ancak, cinsel özgürlükle ilgili ilk yasaların yürürlüğe konmasından on beş yıl sonra, birkaç küçük özgürlük satıcısı işbaşına geçip bunları yürürlükten kaldıracaktır. Kısa bir süre sonra, Amerika Birleşik Devletleri'nde, ruhçözümlemesi alanında İsa'yı egemen kılmaya çalışan yeni bir devinimin başlayışına, buna karşılık İsa Kili-

selerinin İsa'nın Sevgi Egemenliği'nin yeryüzüne yayılmaması için ellerinden geleni yapışlarına tanık oluruz. İsa'nın Çarmıha Gerilişi'nden sonra geçen yirminci yüzyılın sonlarına doğru, Kilisesi hâlâ kasıklardaki sevgi akımını günah saymayı, Meryem'in kızoğlan kızken İsa'yı doğurduğunu savunmayı sürdürecektir.

Bütün bunlar korkunç bir mantıkla olup bitmektedir.

Gezgin özgürlük satıcısı, İsa'nın Çarmıha Geriliş tarihinde tam gerekli an ve yerde boygösterecektir. İsa ise, kırbaçlanıp çarmıha gerilmezden önce, tinsel bir işkenceye uğrayacaktır.

Çünkü İsa, binlerce yıldır sürüp gelen, ölümünden sonra da binlerce yıl sürecek katı bir alışkanlığın kurbanı olduğunu duyumsamaktadır. Göklerdeki Cennet'i nasıl gördüğünü açıkladığı kişiler "Cennet"i kendi bildikleri gibi yorumlamakta, göz kamaştırıcı zırhlara bürünüp bir kıratın sırtına atlamasını istemektedirler. Kralsız, kıratsız bir dünya, kılıçsız bir kral düşleyememektedirler. Nitekim, birkaç yüzyıl sonra, gerçekten de Kutsal Topraklara doğru Haçlı Seferleri başlatacaklardır. İsa istediği kadar onlara Tanrı'nın gerçek yollarını göstersin, iç yapılarından ötürü bunu anlamaları olanaksızdır. İsa da yavaş yavaş bunun bilincine varmaktadır. Başlangıçta Peygamber ya da Mesih olmak niyetinde değildir. Sabırsızlıkla kıvranan hayranları usul usul aklına belki de Tanrı'dan bir ileti (mesaj) getirdiği düşüncesini sokarlar. Üstelik, İsa tepeden tırnağa içtendir; düzmecilikle, saralı gizemcilikle, çılgınlıkla, halkın güvenini kötüye kullanan siyasal kışkırtıcılıkla uzaktan yakından ilgisi yoktur. İnsanları avutma, hasta yüreklere yeni bir umut aşılama, acıları dindirme, görmeyen gözlere ışık getirme gücüne sahip bulunduğunu duyumsayınca, yavaş yavaş kafasında, yeryüzündeki insanların verdikleri anlamda kutsal bir görevi yerine getirdiği düşüncesi belirdi. Kendisine önerilen dinsel önderliği kabul edip tatsız sonuçlarına katlandı. Başlangıçta, olup bitenin pek farkında değildi. Ama halk kendisini mucizeler yaratması, gücünü göstermesi için gittikçe daha çok sıkıştırmaya, eski peygamberlerin haber verdiği Mesih olup olmadığını öğrenmek için baskı yapmaya, —onların kendisi üzerindeki etkisini unutup— sorularını yanıtsız bıraktığı insanlar üzerindeki etkisinin bilincine varmaya başlayınca, iç düzeneği hiçbir zaman açıklanamamış, şu satırları okuyanın önüne çıkana dek kabul bile edilmemiş bir hastalığın kurbanı olacağı yola giriverdi. Böylece, bilme-

den, istemeden, çocukça kendisine verilen görevi üstlendi, bir peygamber ya da Mesih gibi konuşmaya, dinsel önder gibi davranmaya başladı. Buysa, yapılması o günlerde ne denli kolaysa günümüzde görülmesi de o denli kolay bir şeydir. Bu anlamda İsa, mutsuz ruhlarının büyük bir gereksinme duyduğu umudu ve gücü kendilerine kazandıracak bir put arayan insanların arzusunun kurbanıydı. İsa, insanlara duyduğu sevgiden ötürü, insanlar gibi yaşamayı kabul etti; çünkü insanlar İsa gibi yaşayacak güçten yoksundu. Dahası, iki yaşama biçimi arasında uyum sağlama olasılığı bile yoktu. Ve bu koşullarda, insanlar öteden beri, hem iyi hem kötü anlamda, hep en güçlü oldular, hep yengiye ulaştılar.

Halkın sevgi ve hayranlık gösterilerinden o denli hoşlanmasa, İsa olduğu gibi olmayacak, insanları öylesine sevmeyecekti. Oysa, sözkonusu sevgi ve hayranlık gösterileri sevgiden yoksun, sevgiye susamış insanların dört bir yana sevgi saçan, sıcaklık dağıtan dürüst bir dülgeri alıp gereksinmelerini karşılayacak bir önder haline getirmek üzere attığı oltanın ucuna takılmış yemdi.

Bu kafa karışıklığından doğmuş, her gerçek önderin zihnini kurcalayan sorunlar en sondaki yıkımdan çok önce belirir İsa'nın yüzünde. İnsanları gerçekten sevdiği, gerçekten dostları ve dayanakları olmak istediği için, kısa bir süre sonra kendisini bekleyen tuzakları, halkın gerçekçilikten uzaklığını, umutlarının boşluğunu, zararlı kıpırtısızlıklarını farkeder; kendi derinliklerine sağlam bağlarla bağlı bulunduğundan, yaşama biçimiyle zırhlı insanlarınkini karşılaştırdığında yüreği parçalanmaktadır. Coşkusal işlerdeki durumdan ötürü, bu iki yaşama biçiminin uzlaştırılması bütünüyle olanaksızdı.

Coşkuları arı olduğundan, peygamber yaşama ilkesini temiz tutacaktır. Halksa, kıpırtısızlığından ötürü, onu kendi ilkesini yüzüstü bırakmaya, yaşama biçimini kendilerininkine uydurmaya, başka bir deyişle ilkelerdeki gerçeklikleri dert giderici *Morgana perisi*'nin aynadaki görüntüsüne dönüştürmeye çağırmaktadır.

İsa'yı Temmuz'un 14'ünde, Bastille'in alındığı gün, büyük bir toplantı salonunda söylev çekerken getirebiliyor musunuz gözünüzün önüne? Olacak şey değil bu.

İsa'yı, kendi yaşadığı çağda Kudüs'te, ya da herhangi bir çağda herhangi bir yerde, barış ve insan kardeşliği düşüncesine katkılarından

ötürü altın ya da gümüş bir madalya alırken düşünebiliyor musunuz? Akıl alacak şey değil bu.

Gerçek acunsal uzaylarda ve Acunsal Yaşam Enerjisi'nin yasalarına uygun yaşayıp düşünen İsa'yı öğretilerinin onaylanması, "tanınması" için Kudüs'teki Ulu Din Meclisi'ne ya da tapınaktaki dinadamlarına yanaşırken düşünebilir misiniz? Oysa, halkın her zaman istediği budur işte: o sürüden ayrılmak istemez; çoğunluğun yaşama biçiminden kopmayı göze alamaz; önderlerinin düşmanlarınca sayılmasını, kendisini ortadan kaldırmaktan başka bir şey düşünmeyen günün güçlü adamlarınca onurlandırılmasını arzular. İsa'dan, Bastille'in Alındığı Gün, İnsanlık Kurtarıcılarının Barışçı Uluslararası Partisi ile Barışçı Halkların Halk Yönetimleri'ni temsil eden binlerce kişi önünde, büyük bir toplantı salonunda söylev çekmesi istenmektedir. "Yüksek Onur Madalyası" ya da "Sarı Yıldız Nişanı" alması istenmektedir.

İşte bu yüzden, İsa hiçbir zaman Hıristiyanlarla buluşmamakta, Hıristiyanlığın birinci yüzyılında gezgin bir özgürlük satıcısı olmaya yanaşmadığından, tuttuğu yol onlarınkinden gittikçe uzaklaşmaktadır.

Hıristiyanlar için söylediklerimiz Buda'cılar, Muhammed'çiler, Hitler'ciler, Stalin'ciler, Freud'cular ve bütün halk akımları için geçerlidir. Ve sonunda hep insanlar ağır basar, ve kıpırtısızlığa gömülüp kaldıkları, yeni doğan çocuklara zırh giydirdikleri sürece, işleri ve olayları kendi zararlarına belirlerler.

Kimi uzmanlar, Lazarus'un dirilişinin, onu üne kavuşturmak, Kudüs'teki halkın öğretisine gösterdiği kayıtsızlığı kırmak üzere yandaşlarınca İsa'ya "yakıştırıldığı"na inanmaktadırlar (örneğin Renan). Bu yoruma göre, öldü sanılan Lazarus başı ve gövdesi beze sarılı olarak gömütünden çıkmış, İsa'yı karşılamaya koşmuştur. Dostunu canlı gören İsa korkudan titremeye başlamış, ve olayla uzaktan yakından ilgisi yokmuş. Bu olaya tanık olan bakmasını bilmeyen kişilerse çarpıcı bir iyileştirme örneği gördüklerini sanmışlar.

İsa'ya hayran olanların kafasında, tanrısal güç sara çırpınmalarıyla dile gelmektedir. Büyük coşkusal sarsıntılar sırasında dirimsel aygıtın geçirdiği istemdışı çırpınmalara göndermede bulunduğu için, bu görüş doğrudur; sözkonusu işlev, dirimsel enerji fazlasının en sonunda, eşgüdümlü olarak boşalmasından başka bir şey olmayan örgensel boşalma çırpınmasına sıkı sıkıya bağlıdır. Sara nöbetleri, terimin en dolay-

sız anlamında, *üreme örgenleri dışındaki* bedensel boşalma çırpınmalarıdır; daha derin anlamdaysa, tanrısal belirtilerdir, yani Dirim'in belirtileridir.

İsa, alabildiğine çelişen bir dizi coşku arasında kalmıştır:

O doğruyu dile getirmekte, bunu bilip duyumsamakta, ama aynı zamanda kimsenin bu doğruyu gerçekten anlamadığını da bilmektedir.

Halkını sevmekte, ama onun tarafından kendisine uygun olmayan bir yaşama biçimine doğru sürüklendiğini duyumsamaktadır.

Hiçbir zaman düşmanlarını yenemeyeceğini, silahı eline alıp bir şey yapamayacağını duyumsuyordu.

Onların yaşama biçimi bu dünyaya uygundu, kendisininki değildi.

Birinin, hem de yakın dostlarından birinin kendisine döneklik edeceğini biliyordu.

Kendisini anlamadıklarını, yolundan saptırdıklarını, yeryüzünde önceden hazırlanmış cennetlerin doğmasını düşlerken oldukları yere çivilendiklerini bildiği halde derin bir dostlukla bağlıydı arkadaşlarına. Ancak İsa, insan soyunun en ciddi hastalığıyla karşı karşıya bulunduğunun tam anlamıyla bilincine varmamıştı: BU, UMUT ETMEK İÇİN DEĞİL, SIRF *DOLMAK* İÇİN İÇLERİNİN UMUTLA DOLDURULMASINI BEKLEME HASTALIĞIYDI. Öbür insanların *umut edebilmesi için* İsa dört bir yana umut saçmış, insanların yüreklerini umutla doldurmuştur. Bununla birlikte, hiçbir zaman onlarla buluşamamıştır. Ve sırf doldurmak için doldurmak bugüne dek insanoğlunun temel çizgisi olagelmiştir. *Ne* umduklarının hiç önemi yoktur. Önemli olan, ummanın kendisi, umudun yarattığı titreme, al al olmadır. İşte bu yüzden yeryüzü umut doludur, ama bunların hiçbiri gerçekleşmemiştir. Sinirlerin kamçılanması için kullanılan umutlar ne kadar çok ve çeşitliyse, toplumsal karışıklık o kadar artmaktadır.

İsa kapana kıstırıldığını bilmektedir. Artık bir yere kaçamaz. Çok ileri gitmiştir, hem de kendisini Sevgi, Tanrı, yeryüzünde Barış, insanlar arasında Kardeşlik Evreni'nden ayıran yolda. Dolayısıyla, ölümünün işe yaramayacağını açık seçik bilmektedir. Kendi niyetlerine uygun düşmeyen bir yola girmiştir; İnsanların Günahlarını bağışlatmak için can vermeyi bir gün bile aklından geçirmemiştir. Bu niyet ona ölümünden sonra, koskoca bir günah yükünden böylesine ucuz kurtul-

duğuna sevinen, sözkonusu yükü sırtına vuracak birini arayan insanlıkça yakışırılmıştır.

Ölümüyle insanların günahlarını bağışlatmak üzere yeryüzüne inmiş bir Tanrı olsaydı, Beytanya'daki gibi korkunç biçimde can çekişmezdi. "Ey Kudüs, Kudüs, peygamberleri öldüren, kendisine gönderilenleri taşlayan Kudüs! Yavrularını kanatlarının altında toplayan tavuk gibi ne kadar çok istedim çocuklarını kanatlarımın altında toplamayı, ama sen istemedin!" (*Matta*, 23:37)

Bir kartal olan İsa, iletisini bütün dünyaya ulaştıracak kartal yavruları yarattığını sanırken, kör tavuk yavruları doğurmak üzere kuluçkaya yatmıştı. Utanç verici olan, kör gözlü halkların onun kendi yumurtaları üzerinde yattığını bilmeyişidir.

İsa, işinin bittiğini, yok yere can vereceğini, bunun hiçbir işe yaramayacağını bilmektedir. Hiçbir zaman aklından geçirmediği, söylemediği, giderek anıştırmada bile bulunmadığı bir şey için öleceğini, ölmesi gerektiğini bilmektedir. Kendisine düzmece bir suçlama yöneltilmezden çok önce bilmektedir. Sonunda insanların yöntemlerini öğrenebildiği için bilmektedir. Kapana kıstırıldığını duyumsadığı için bilmektedir.

İsa'nın en kutsal yanı, insanlığıdır. Bu, Dirim'le Sevgi'nin yaratıkları olarak kalmış, çiftleşme sırasında bedenlerini saran yumuşaklığı bilen, o tatlı akımı çocuklarının bedenine aktarmayı beceren, sevgililerine, dostlarına aktarabilen insanların niteliğidir. Onların sevgileri bir aynada değil, kendi bedenlerindedir. Elin, dirimin, sevginin ereceği yerdedir. Işın halinde gözlerden yayılır, ateşli bir bakışta da kendini gösterir, kederli bakışta da; hoyratlık etmeden sizi deler geçer, baktığında sizi anlar, yumuşacık eliyle sizi okşar. İsa'yı o korkunç tuzağa ve çarmıha götüren, insan kardeşlerine duyduğu gerçek sevgidir.

XIII. BÖLÜM

ÇÖMEZLER UYUYOR

İSA'NIN başına gelenler evrensel bir ağlatı (trajedi) oldukları, insanoğlunun *asal* ağlatısı oldukları için böylesine duygulandırıcıdır. İnsanoğlu zırhlıdır. Gelen her şey içine girmekte, ama içerden hiçbir şey çıkmamaktadır. Devinimleri büyük acılarla kısıtlandığı için insanoğlu kıçının üstünde oturmaktadır. Dirim biraz kıpırdadığı zaman, insanoğlu ona biraz eşlik etmekte, sonra yine olduğu yere çökmektedir. Kendisi olduğu yerde dururken ilerlediği için Dirim'den nefret etmektedir. Buysa ister istemez İsa'nın Çarmıha Gerilmesi'ne yolaçmaktadır. Kıpırtısız adam kendisinin olduğu yerde bırakılmasından hoşlanmaz. Sevilmek, korunmak, pışpışlanmak, pohpohlanmak, ısıtılmak ister. İsa'dan bin bir türlü rahatlatma bekler, karşılığında bütün varlığıyla ona hayran olmaya hazırdır. Beklenen rahatlatmalar gelmezse, içindeki coşkusal veba depreşir. O zaman bir tek kişiye kara çalar, kendisine iyilik yapan kişiye. *Eskiden kendisine sevgi göstermiş olanın çekip gitmesine, yalnız kalmasına ya da başka birine yönelmesine izin vermez.* Yüzüstü bırakılmanın yarattığı nefretle başka hiçbir nefret boy ölçüşemez.

İsa, acunsal anlamını bilmektedir. "Yerle gök geçip gidecek, sözlerim kalacaktır... Ama o günü o saatı ne gökteki melekler, ne Tanrı'nın Oğlu ne de başka kimse bilir, yalnız Tanrı'nın kendisi bilir. Dikkat edin, gözleyin; çünkü o günün ne zaman geleceğini bilmezsiniz... Gözleyin, yoksa ansızın gelir ve sizi uykuda yakalar. Ve bu sözüm hepi-

nizedir: Gözleyin." *Uyanık olun*, iş yapın, değiştirin, dünyayı değiştirmeyi, devinmeyi, vermeyi, sevmeyi, yapı kurmayı sürdürün.

Ama tam anlamıyla boştur bunlar. İsa, hâlâ anlayabileceklerini ummaktadır. *Oysa anlamazlar*. Onlar yalnız İsa'nın ateşli sözlerini içmektedirler. Ama hiçbir şey anlamamaktadırlar, *anlayamazlar*. "Çobanın tepesine bir yumruk indireceğim, koyunlar dört bir yana dağılacak." İsa onlara, ölüm saatı gelip çattığında hepsinin çil yavrusu gibi dağılacağını söylemektedir. Herbiri, öbürlerinin kaçacağını, kendisinin kalacağını düşünmektedir. İsa'ysa işleri başka türlü görmektedir. Yüzlerinde yazılı olduğu, devinimleriyle sözlerinin her birinde dile geldiği için işin aslını bilmektedir. Dolayısıyla, duyumsadığı şeyi *bilmektedir*. Bununla birlikte, *anladığı* için, hâlâ onları sevmektedir. Keşke sevmeyip ilençler yağdırsa, onlarla görüşmez olsaydı, çünkü içlerinden biri çoktan gidip onu düşmanlarına gammazlamıştır.

Dirim'in yazgısı budur işte: kendi ölümünden çok, ölümüne yolaçanların doğurdukları kötülüklere yanar. Döneklik ve işkence ilkelerinden gelen acısı bunların sonuçlarının verdiği acıdan daha büyüktür. Dirim'in bakış açısında can almayla döneklik gereksiz oldukları için; bunlar, öldürme çılgınlığına tutulmuş bir askerin tüfeğinin kabzasıyla başı anasının göğsünde parçalanan küçük bir yavrunun kafatasından çıkan gürültü gibi, uyumlu bir senfoniye karışmış uyumsuz, gıcırtılı bir sese benzediği için acı çeker: yürekleri acı dolu, kimsesiz yavruları yol kıyısına atıvermek üzere analarını babalarını öldürmek gibi bir şeydir bu.

Oysa, çömezlerde yürek yoktur. Onlar, Efendi'lerinin gönlündeki eşini ve ateşi istemektedirler. İsa, Gethsemane'de tutuklanmazdan kısa bir süre önce Tanrı'ya yakarmak ister; çömezlerine biraz uzaklaşmalarını, gidip kendisi gibi yakarmalarını söyler. İçlerinden üçünü yanına alır, sonra gidip yakarmalarını söyleyerek onları da bırakır. Acısı yürek paralayıcıdır; büyük sarsıntı ve üzüntü içindedir. Yüzyıllardır bütün ülke ve uluslarda büyük Tanrı evreninden gelme çocukların yapageldikleri gibi diz çöküp yakarır: bu çocukların anaları babaları Coşkusal Veba yüzünden göçüp gitmiştir, ve kimse buna bir çare bulmamakta, bulamamaktadır. Yürekler çoktan kurumuş, pek çoğunda istem diye bir şey kalmamıştır. Kanlarından Dirim çekilmiştir. Bir yere çörek-

lenip kalmaları ya da uykuya dalmaları onların kusuru değildir. Bağışlayın onları, çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar.

İsa onlara yalvarır: "Yüreğim ölesiye acılarla dolu; burada kalıp gözleyin." Büyük bir alçakgönüllülükle Baba'sından kendisini can çekişmeden kurtarmasını, olabiliyorsa, esirgemesini ister. Ancak, ille de gerekiyorsa, Tanrı'nın istemine ayak uydurarak ecel şerbetini içmeye hazırdır.

Dirim, sıkıntılı saatlardan sonra çocuklarının yanına döndüğünde onları uykuya dalmış bulur. Hayranlarının, sevgisinden yararlananların bir teki bile uyanık değildir. Olup biten onları ilgilendirmemektedir; onlarda yürek yoktur, yalnızca Dirim'in cennetten gelen özünü emerek ayakta kalabilen boş ruhlar vardır. Açık seçik ortadadır bu. Başka türlü de olamaz. İlerki uzun can çekişme sırasında da böyle olacak, böyle kalacaktır. Çünkü her çocuğun ruhu daha ana karnındayken boğazlanmıştır. Bundan ötürü, insanoğlu ne kadar çabalarsa çabalasın, başka türlü davranamaz.

İncil, çömezlerin uykusuna, kaçışına, dönekliğine birkaç kez değinir:

> Ve İsa ona (Peter'e) dedi ki: "Doğrusunu istersen, bu gece, horozlar ötmeden, tam üç kez yadsıyacaksın beni."
>
> (*Markos*, 14: 30)
>
> Geri gelir ve onları uyur bulur, ve Peter'e şöyle der: "Simon, uyuyor musun? Bir saat gözü açık duracak gücü bulamadın mı? Şeytana uymamak için uyanık durup Tanrı'ya yakarın: tin gerçekten isteklidir, ama ten zayıftır." Sonra geri döndü ve aynı sözlerle Tanrı'ya yakardı. Geri geldi ve onları yine uyur buldu, gözkapakları ağırlaşmıştı; ne diyeceklerini bilemediler. Üçüncü kez geri geldi ve onlara şöyle dedi: "Şimdi artık uyuyup dinlenebilirsiniz. Olan oldu. Saat gelip çattı: insanın Oğlu günahkârların eline teslim edilecek. Kalkın bakalım! Gidiyoruz! Beni düşmana teslim eden hemen yakınımızda."
>
> (*Markos*, 14: 37-42)
>
> İsa, (kendisini tutuklamaya gelenlere) seslendi: "Ben haydut muyum ki elde kılıç ve sopa tutuklamaya geliyorsunuz? Her gün Tapınak'ta aranızda vaız veriyordum, o zaman tutuklamadınız beni. Neyse, bırakın Kitap'ın dediği yerine gelsin." Ve çömezlerin hepsi onu yüzüstü bırakıp kaçıştı.
>
> (*Markos*, 14: 48-50)

Şu anlatı, ilkel biçimiyle bize asal bir şeyi, her zaman ve her yerde hepimizi ilgilendiren son derece önemli bir şeyi anlatmaya çalışıyor:

Diyor ki:

Yaşayan Dirim'in geçtiği yolları koruyanlar, uyanık olun. Kolu kanadı kırık insanoğlunu kaldıramayacağı özgürlük yoluna sokmaya kalkarsanız arkadan vurulursunuz.

Onlara her şeyi verip karşılığında işe yaramaz hayranlıklarını kazanmakla yanlış yola sokulmuş olursunuz. Onlar aldıklarıyla hiçbir zaman yetinemezler, hep yeniden doldurulmaları gerekir. Karşılığında vericiye hiçbir avuntu getirmezler, verdiklerinin hepsi içlerinden sızar, kumlara karışıp gider.

Söylediklerine inandıklarını sanırsınız. İnanmazlar. Sizden daha çok Dirim suyu alabilmek üzere yalnız hoşunuza gideni söylerler.

Bir süre ardınızdan gelirler, sonra, er geç, arkanızdan gizli gizli sırıtmaya, o büyük coşkunuzun ne kadar ahmakça olduğunu, büyük umudun gerçekleşebileceğine nasıl gerçekdışı biçimde inandığınızı söylemeye başlarlar. Onlara sorarsanız, *gerçekleşemez* bu umut. Bunu bilirler ve haklıdırlar. Onlara göre siz bir düşçü, düşlemci, kafadan çatlak biri kadar garip, tuhaf birisinizdir. Kendi bulundukları yere göre tepeden tırnağa haklıdırlar. *Siz de dünyayı gördüğünüz yer açısından haklısınızdır.* Dolayısıyla sizinle onlar arasındaki uçurum aşılmazdır.

Onlar oldukları yerde oturmayı sürdürecek, sizi de yanlarında oturmaya zorlayacaklardır. Onları sevdiğiniz için, bir süre yanlarında kalır, kendi başlarına bulamayacakları Yaşam suyunu ağızlarına akıtırsınız. Bir süre dinlendikten sonra yola koyulacaklarını sanırsınız. Oysa koyulmazlar. Oturdukları yerde kalır, tek başına yola koyulduğunuz için sizden nefret ederler. Gözlerini diktikleri şey gücünüzdür; kaygılarınız, karanlık, tehlikeli, olaylı bir geleceğe dalışınız umurlarında bile değildir. Ve sonunda, Ben'lerini gereksindikleri şeylerle doldurduktan sonra, rahatlarını kaçırdığınız için, oturdukları yerde yavaş yavaş sizden nefret etmeye başlayacaklardır.

Ve sonunda, sizi mutlaka bir tuzağa düşüren, gırtlağınıza sarılan acımasız iblis mantığı uyarınca, götürüp düşmanlarınıza teslim ederler.

Kendileri öldürmez ya da öldürsünler diye düşmanlarınıza teslim etmezlerse, adınızı lekelerler, sözümona bilimsel gevezelikleri içinde hiç mi hiç anlamadıkları, bin bir acıyla doğurulmuş düşüncenizi öldürürler.

Düşüncenizi öldürmezlerse, Kutsal Kitap bataklığına gömerler. Sakın onları kınamayın, başka türlüsünü beceremezler. Ama tuzaklarına da düşmeyin. Hayranlıklarıyla önünüze sallandırdıkları yemi kapmayın. Hiç anlamı yoktur bu hayranlığın. İçinizdeki Dirim suyunu emmek için hayran olurlar size.

Acımayın da onlara. Bunun onlara hiç yararı olmaz, ancak kendi davanıza ve henüz doğmamış, ilerde size gereksinme duyacak sayısız çocuğa zararı olur. Acımakla onları daha çaresiz, daha bağımlı kılarsınız.

Yardımınıza çağırarak onlardan *iyi biçimde* yararlanın, iyi bir erek uğrunda kendilerinden yararlandığınızı söyleyin. İyi bir davaya *özveriyle* hizmet ettikleri için size gönül borcu duyarlar.

Yalnız yaşayın, bir tek kendinize güvenin! O zaman yüreğinizin üstüne daha az yük çökecektir. Onları da kendi başlarına, kendi oyunlarıyla, bildikleri gibi yaşamaya bırakın. Bundan ötürü size teşekkür edeceklerdir. Sonunda, içlerinden birkaçı yanınıza gelip size katılacaktır.

İnsanları sevdiğiniz, dostluktan hoşlandığınız —sizi onların yaşama biçiminden ayıran uçuruma karşın— onlar gibi insan olduğunuz için, yalnızlık başlangıçta size çok ağır gelecektir. İnsanoğlu böyle bomboş kaldıkça, BEDEN'deki sevgiyi tanımadıkça, yalnızlıktan başka çıkar yol yoktur.

İnsanları kurtarmayın. Hayranlarınız sizi insanları kurtarma yanılgısına iteleyecektir. BIRAKIN İNŞANLAR KENDİ KENDİLERİNİ KURTARSIN. Gerçek kurtuluş, gerçek bağışlanma, sahici, sağlam bağışlanma budur. Dirim kendi kendini kurtaracak kadar güçlüdür. Siz, onların önünde kendi yaşamınızı sürdürmekle yetinin.

İnsanlar için yazmayın, Yaşam'ın asal *konularını* işleyin. Alkışlanmak üzere insanlara seslenmeyin, havayı coşku yokluğunun yarattığı acıdan temizlemek üzere insan *konusunda* konuşun.

Bırakın sözcüklerinizle düşünceleriniz bütün dünyaya yayılsın ve dünya onları dilediği gibi kullansın. İster alsın, ister satsın. Düşüncenizin getireceği rahatlık gibi, çarpıtmanın kötü meyveleri de *onların* olacaktır.

Ey Sevgi ve Yaşam Peygamberi, siz yalnız kendi ruhunuzun derinliklerine bakın, yalnız kendi coşkusal donanımınızı sınayın. Size yüklenen kutsal görevden *korkmadınız* mı? Yahuda'nın dönekliğinden çok çok önce yüzüstü bırakılmış olarak, tek başına yaşamaktan korkmuyor muydunuz? Yalnızlıktan korktuğunuz için, arkadaşlarınızı yanınıza alıp dağ tepe dolaşmıyor muydunuz? Birçok yönden; konuşmak için, sözlerinizin zihinlerindeki yansısını görmek için, anlattıklarınızın tepkilerine yansıyışını görmek için, umutlarınızla görüşlerinizi onlara cömertçe açarak yaktığınız umut ışığını dostlarınızın gözlerinde yakalamak için, sonunda tohumunuzun düşeceği toprağı sınamak için, zenginliklerinizin çoğalıp bir sürü meyve verdiğini saptamak için onlara gereksinmeniz vardı.

Yanılgınız, dostlarınızın gözündeki parıltıyı Sevinç ve Barış Dünyası'nın doğasını derinlemesine kavramanın yansıması sanmanızdı. İnsan soyunu kurtarmak üzere günah bağışlatma görevini üstlenmekle yanılgıya düştünüz. Onlara binlerce yıldır besledikleri umudu verdiniz elbet, ama o yüce özveriniz işe yaramadı. Hiçbir şey değişmedi; insanların uykusunu uzattı. İnsanları, canlarını kurtaracak eyleme itelemedi. Zaten canları yok. Onların yalnız avutulmaya gereksinmesi var. Onlara gerekli olan şey yeniden doğmak. Gökte değil; *yeryüzünde.* Her doğan çocuk sizin cennetten gelme Dirim'inizi yeryüzüne getirmektedir. Sonsuzluğunuzun sürüp gidişidir bu. İşte burada, çektiğiniz işkencenin insanoğlunu, melekleri, giderek Tanrı'nın Oğlu'nu bile aşan imlemi ortaya çıkmaktadır: *Cennet Yaşamı'nın dilini öğrenmek, İsa'nın Çarmıha Gerilmesine bir son vermek.* Damarlarınızda dolaşan Dirim'den başkası olmayan gökteki Tanrı bilebilir yalnız hangi özverinin işe yarayacağını.

XIV. BÖLÜM

GETHSEMANE

COŞKUSAL Veba kurbanlarına çok sert ve hızlı yumruk indirir. Doğruya, olgulara falan aldırmaksızın, acımadan indirir yumruğunu, bir tek ereği vardır: *kurbanı yere sermek.*

Gerçek birer yasa adamı gibi çalışan, birçok kaynağa başvurarak doğruyu açık seçik ortaya koyan savcılar vardır. Kimi savcıların ereğiyse, suçlu ya da suçsuz, haklı ya da haksız, kurbanın canını almaktır.

Buysa, iki bin, dört bin yıl önceki gibi, İsa'nın bugün çarmıha gerilmesidir.

Coşkusal Veba yumruğunu indirirken, kurban herkesin gözü ve yargısı önüne dikilir; bütün suçlamalar gün ışığında yapılır. Çalılıklar arkasına iyice gizlenmiş avcı tarafından vurularak ceylanın açıklık yerde duruşu gibi, çırılçıplak çıkar yargıçlarının karşısına. Gerçek suçlayıcı kırk yılda bir sahnede gözükür, en son canalma sahnesine gelene dek kimliği özenle gizlenir. Gizli yerden ateş eden adamı cezalandıracak hiçbir yasa yoktur yeryüzünde.

Sık ağaçlı bir ormanın içinde, herkesin kolayca görebildiği bir açıklıkta durmak, dört bir yandaki çalılıklardan kurşun yağmuruna tutulmak, hangi kılıkta dolaşırsa dolaşsın, Coşkusal Veba'nın kurbanlarına hazırladığı değişmez durumdur.

Coşkusal Veba yumruğunu indirdiğinde, adalet, ağlayarak, usulca geri çekilir. Eski kitaplarda adaletin ağır basmasını sağlamaya yarayacak bir söz yoktur. Daha soruşturma başlamadan ölüm yargısı veril-

miştir. Gerçek soruşturma gerekçesi hiçbir zaman rastlamaz Tanrı ışığının arıtıcı gücüne. Öldürmenin gerçek nedenleri ormanın derinliklerinde gözden ırak kalır.

Suçlayanla değil suçlananla, savunmayla değil suçlamayla, asıl suçlama gerekçesiyle değil kılı kırk yaran yasal titizlikle karşılaştığınız zaman coşkusal vebanın canalmasıyla yüz yüze geldiğimize kuşkunuz bulunmamalıdır.

Coşkusal Veba hep aşağılık nedenlerle canalır. Bundan ötürü, kesin olarak canalabilmek üzere, suçlamanın kurbanın gerçek ve asıl kişiliğiyle aynı tartıya konmasına izin vermez. Kurbanın onuruna saldırır, niyetleriyle edimlerine kara çalar; kurbanın en yakın dostlarının yüreğindeki son sevgi ve saygı kırıntılarını bile yoketmek üzere, yönlendirici bir vurgulamayla binbir ayrıntıya değinir.

Savcının öldürücü, zehirli vurgulamalarını işittiğiniz zaman, İsa'nın yeniden çarmıha gerileceğini anlarsınız.

Şu yeryüzünde kim bir kralı tahtından indirmeyi, yasak bir sevda yaşamayı, can yakan bir haksızlıktan ötürü Tanrı'ya ilençler yağdırmayı düşlememiştir? Kim üreme örgenlerine dokunmamış, "yasaklanmış" biriyle sevişmeyi kurmamış, düşlerinde dünyadaki bütün tapınakların, imparatorları, kralları, dükleri, führerleri, daha başka Tanrı elçisi kurtarıcıları da ardında sürekleyerek yıkılıp gittiğini görmemiştir. Körü körüne söz dinleyen, insanı öldürecek kertede günoğluculuk yapar hale getirilmiş bir ulusun putu gibi sunulan dar kafalı kişinin dışında bütün bunları kafasından geçirmemiş *insan* yoktur.

Coşkusal vebaya yakalanmış kişi şu ya da bu gün, er ya da geç, düşlediğini gerçekleştirme niyeti taşıyarak ya da taşımayarak bütün bunları düşünmüştür. Hem bu, hem yargıçlar kurulundan adaletin gelmeyeceğini bilmek kurbanın elini kolunu bağlar, onu dilsiz ve savunmasız bırakır.

Kurbanın sevimli ve kederli bir yüzle, umutsuz bakışlarla oturduğunu görürseniz, yeni bir Çarmıha Germe olayının hazırlandığına emin olabilirsiniz.

Dirime ve doğruya saygılı gerçek adalet kurbanın onuruna leke sürmez. O, her şeyden önce, Tanrı'nın Oğlu'nun (bütün insanlar Tanrı'nın oğludur) nasıl olup da yargıçlar kurulu önüne çıkarıldığını anlamaya çalışır.

Gerçek adalet, bir kadın ya da erkeği belli bir yasayı çiğnemeye iten, yaşayan Dirim'le ilgili özel durum ve koşulları gözönünde bulundurur.

Gerçek adalet uygulamakta olduğu yasayı bile yargılar. Şu özel duruma uyuyor mu diye bakar: Ne zamandan kalmadır? Hangi durum ve koşullarda, kimin tarafından çıkarılmıştır? O yasayı doğuran durum ve koşullar değişmemiş midir? Yasa varlığını bugün artık varolmayan, varlık nedenlerini yitirmiş durum ve koşullara borçlu değil midir?

Bir insanın yazgısıyla ilgili somut bir olaya uygulayacağı yasayı ilkin ele almayan, yasanın doğuşuyla, işleviyle, çıkarıcısıyla, o günkü duruma uygulanış nedenleriyle ilgili geniş bir soruşturma açmayan bir yargıçlar kuruluyla karşı karşıyaysanız, yine birini Çarmıha Germe'ye kararlı, gizli ya da açık bir coşkusal veba aracıyla başınız dertte demektir.

Belli bir yaşa gelmeden sevişmeyi ağır bir suç gibi cezalandıran, çocukla gençteki Tanrı sevgisi konusunda hiçbir şeyin bilinmediği günlerden kalma, iki yüz yıllık bir yasayı ele alın: iki yüz yıl sonra bu alanda geniş bilgiler edinilmişse, ve bir yargıç bu evrimi gözönünde bulundurmaya yanaşmıyorsa, İsa'nın Çarmıha Gerilmesi'ni kolaylaştıran bir yasayla karşı karşıyasınız demektir. Asıl suçlu kurban değil, yaşayan Dirim'in geçirdiği evrimlere ayak uydurmayan yasadır.

Altı bin yıllık bir yasayla karşı karşıyaysanız, altı bin kez daha sakınımlı olmak gerekir onu uygularken. Yoksa nasıl gerçekleşir asıl adalet? Bu türlü yasalar, Sevgi ve Doğru'nun ta kendisi olan, Tanrı'nın Cenneti'yle birlikte durmadan evrim geçiren İsa'ya karşı, kötü niyetli insanların elinde son derece güçlü araçlardır. İnsan köleliğinin, zorba egemenliğinin asıl nedeni buradadır, çünkü insanlar konuşmaktan, yüreklerinin derinliklerinde doğru ve haklı olduğunu bildikleri şeyi yüksek sesle söylemekten çekinmektedirler.

Birinin ilerlemeden, özgürlükten, mutluluktan, insanlar arasında barış ve kardeşlikten sözettiğini, ama hangi yasaların yürürlükten kaldırılıp hangilerinin saklanacağını belirtmediğini işitirseniz söylediğine inanmayın, bir ikiyüzlüyle karşı karşıyasınızdır. O sırf oy, varlık, güç, şu ya da bu mecliste iskemle kazanmak için konuşmakta, ya da İsa'yı Çarmıha Germeye hazırlanmaktadır.

Savcıların asıl öldürme gerekçeleriyle eski yasanın gerçek imlemini kendisinden saklayışlarına karşılık, İsa ne yasadan gizlenir, ne de savcıdan. İsa kaçmaya bile kalkışmaz. Neden kaçsın? Nereye gitsin? Nereye gitse yaşama biçimini yanında götürecek, aynı yazgıyla karşılaşacaktır.

Bundan ötürü saklanmaz, kaçmaz. Gizli tasarıları yoktur. Gizlenecek bir şeyi yoktur. Çömezlerinden iyileştirici güçlerini sağa sola yaymamalarını isterken niyeti gizlenmek değil, onların çılgın mucize arayışlarına biraz olsun gem vurmaktır.

İsa, askerlerin kendisini tutuklamaya geleceklerini bilir. Onları bekler, karşılamaya çıkar. Dirim coşkusal vebanın yöntemlerini öylesine iyi tanır ki, kendisini tutuklamaya gelenlere şöyle der:

> Ben bir haydut muyum ki elde kılıç ve sopa tutuklamaya geliyorsunuz! Her gün tapınakta aranızda vaız veriyordum, o zaman beni tutuklamadınız. Neyse, bırakın Kitap'ın dediği yerine gelsin.
>
> (*Markos*, 14: 48-49)

İki bin yıl sonra, Yaşam Enerjisi'ni bulan adamın da şu ya da bu ülke yararına casusluk yapıp yapmadığını saptamak üzere polis soruşturması açılacaktır. Oysa gidip şuna buna sormaya gerek yoktu, gelip kendisine sormak yeterdi, çünkü onun gizleyecek bir şeyi yoktur, çalışmalarını polislere seve seve anlatırdı. Ama polisler, bu konuda hemen hiçbir şey bilmeyen konu komşuya gidip gizlice soruşturmayı yeğlemişlerdir. Deneyodasının temiz havasından özenle kaçmışlardır. Dokuz yıl sonra, yayımladığı binlerce sayfa yazıya karşın, ne yaptığını hâlâ bilmiyorlardı. Anlama yetileri bulunmadığı için bilmiyorlardı. Yaşamı algılayacak örgenleri yoktu. Bundan ötürü, aslında gün ışığında açık seçik görebilecekleri şeyleri görebilmek için geceleri hırsız gibi evinin çevresinde dolanıyorlardı. O, hepsinin kendisini görebileceği yerde, çayırın ortasında dururken, elde tabanca, çalılıkların ardına gizleniyorlardı.

Bu da, bir kez daha, coşkusal vebanın nasıl çalıştığını, düşündüğünü, eylemde bulunduğunu göstermektedir.

İsa, Dirim'in ta kendisidir. Kendisinden çok önce ve sonra, tıpkı bugün Dirim'in işkenceye uğrayışı gibi, İsa da itelenip kakalanmıştır.

Tutuklanmasından önce, suçsuz bir insanın dayanılmaz acılarını çekerken bilmem kaç kez uyuyup kalışları gibi, tutuklandığı zaman da bütün hayranları onu yüzüstü bırakıp kaçmıştır.

O an Tanrı bile kendisinden yüz çevirmiş gibidir. Ama içindeki Dirim onu yüzüstü bırakmamıştır. İçindeki Dirim, son soluğuna dek, Dirim gibi davranmayı sürdürmüştür. Böyle oluşu, Tanrı'nın insanın içinde ya da dışındaki Dirim'in ta kendisi oluşundandır. Gerçeklikle bağları kopmuş, şaşkın insanlar olarak görünüşünün dışında, Tanrı onu yüzüstü bırakmamıştır.

Dirim, kendisini kimin düşmanlarına teslim edeceğini bilmektedir. Epeydir bilmektedir. Döneğin kendisine yaklaştığını, eskisi gibi "Efendim" diyerek yanağından öptüğünü görmektedir.

Bu da coşkusal vebadır işte!

İsa'nın öyküsü insanlara gözyaşı döktürmüş, büyük acılara yolaçmış, büyük sanat yapıtları doğurmuştur, çünkü bu insanlığın acıklı öyküsüdür. İnsanların her biri bir İsa'dır, coşkusal vebanın kurbanıdır, kendi kurdukları yargıç kurulları karşısında çaresizdir, uyuyan hayranlar, kaçıp giden çömezler, ölüm öpücüğüyle Efendi'lerine döneklik edenler karşısında elleri kolları bağlıdır; onlar İsa'ya yasak bir tanrısal sevgi veren Meryem'dirler; uyuşmuş örgenlerinde Tanrı'nın yumuşaklığını boşu boşuna arayan, bu yumuşaklığı kendi içlerinde ve dışlarında sezen cansız bedenlerdir. İnsanlar, bedenlerini saran zırha, işledikleri günahlara, yüreklerini dolduran nefrete, sapıklıklara karşın, yine de canlı varlıklardır ve canlı varlık kendi içindeki ve dışındaki Dirim'in Gücünü duyumsamadan edemez.

İsa Tanrı'nın yolundan çıkmış, bir daha o yola dönemeyen Dirim'in kusurundan ötürü, binlerce yıl boş yere can veren Dirim'dir; elde kılıç, Tanrı'ya uygun yaşayan herkesi öldürmeye hazır, alev alev yanan öldürücü bakışlarla eski yasaları korumayı sürdürmektedir.

İsa, devinimleri kısıtlanan, kundağı kusana dek sıkılan, her şeyin neden bu denli acı verici olduğunu kestiremeyen, yavaş yavaş bir yaşayan ölü haline gelen, olası bir İsa katili gibi büyüyen çocuktur.

İsa, minicik bedenlerinde Tanrı'nın devindiği, elleri yorganın üstünde olmadığı için anaları babaları tarafından azarlanmaktan ya da dövülmekten ödleri patlayan, karanlık odada yatan şu umutsuz, dört yaşındaki kız ya da oğlan çocuğudur.

İsa, üstelik Tanrı'nın eliyle yaratılmış üreme örgenlerinin derinliklerine itilmiş, eli bıçaklı hırsızlar, pencerelerde dolaşan gölgeler, cinler periler, bin bir kollu ahtapotlar, ateşli yabalarını sallayan iblisler, bedenlerinin yaydığı Tanrı'yla örgenlerindeki Tanrı'yı duyumsadıkları için onları cezalandıran yeryüzündeki Tanrı temsilcisi anaları babaları arasında sıkışıp kalmış yavrucakları yutmaya hazır cehennem ateşleri biçiminde geri gelen Tanrı'nın yolaçtığı korkulu düştür. İnsanoğlunun kafasında uydurduğu, bir çılgının kafasından çıkma Dante'nin cehenneminde cezalandırılan günahların kökeni de buradadır.

Yahuda'lar, insanlara gözdağı vererek, ellerindeki alevli kılıçları sallayarak Tanrı bilgisinin edinilmesini önleyen eğitimciler, akıl sağlığı uzmanları, hekimler, dinadamlarıdır. Kendi kendinize, yeryüzündeki kaç milyon çocuğun, binlerce yıldır, İsa'nın Gethsemane ve Golgota'da yaşadığı korkulu düşü yaşadığını sordunuz mu hiç? *Hayır sormadınız!* "Toplumsever"diniz, "komşularınıza karşı iyi"ydiniz, "düşmanlarınızı kendiniz gibi sevdiniz", ruhunuzun kurtulması, günahlarınızın bağışlanması için ellerinizi göğe çevirip yakardınız, günahlarınızı bağışlatmak üzere her tür sunağın önünde diz çöktünüz. Ama Tanrı'nın taze yaşam suyunu şu yoksul dünyanıza getiren milyonlarca bebekle çocuğu hiç, ama hiçbir zaman düşünmediniz; ve Tanrı'yı bildikleri, İsa gibi yaşadıkları için bu çocukları sakatladınız, cezalandırdınız, korkuttunuz. Ve kendi elinizle ya da kiraladığınız katillerin eliyle aralıksız sürdürdüğünüz Çarmıha Germelerle ilgili doğru (hakikat) içeri sızmasın diye bilgi evlerine giden kapıları özenle tutmaktasınız.

Ve siz, Tanrı'nın onurunu bilmem hangi ülkenin herhangi bir köyündeki karanlık odada koruyan kişi, şu anda, bütün bu "küfürler"in yazarını ele geçirmeyi, bedenini katrana bulayıp üstüne tüy serpmeyi, katranla tüyleri ateşe verip adamcağızı sokaklara salmayı, böylece bütün iyi yurttaşları uyarmayı düşünmüyor musunuz? Evet, şu anda işte bunu yapıyorsunuz. Ama zaman size karşı. Bilgi saraylarınızın son derece iyi korunan girişlerinden biri aralandı, yüzlerce binlerce yıldır onca küçük, suçsuz, Dirim'in ve Tanrı'nın oğlu İsa'lara Tanrı adına ettiğiniz kötülüğü yavaş yavaş kavramaya başlıyoruz.

Bin türlü işkenceye uğrattığınız bedeninizdeki sevginin Tanrı sayılması, düşlerinizde kendi elinizle cennetin kapısına diktiğiniz bekçileri birer birer devirmeye, yeryüzünde canlı Dirim'in karşısına koyduğunuz engelleri ortadan kaldırmaya başlıyor.

Yüzyıllarca İsa'nın Çarmıha Geriliş bilmecesi üzerinde kara kara düşündünüz, ve herhangi bir yanıt bulma konusundaki *yetersizliğiniz* biricik gerçek katilin siz olduğunuzu ortaya vurdu. Bunu uzun süre çok iyi gizlemeyi başardınız. Ama artık gizleyemeyeceksiniz.

XV. BÖLÜM

KIRBAÇLANMA

HANAAN'LA Kayafa'nın yönetimindeki Yüce Rahipler yalnızca ta ne zamandır toplumun temellerinde kötülüğü beslemiş olan bir toplumsal durumun en son uygulayıcılarıdır. İnsanlığın içinde bulunduğu, peygamberlere ve kurtarıcılara seslenmeyi açıklayan çürümüşlüğü, "günah"ı yaratanlar bu yüce rahipler değildir. Yüce rahipler, halkın kendi eliyle kurduğu *yerleşik düzeni* sürdürüp yönetmişlerdir yalnızca. Ne denirse densin, dış görünüş tersini de söylese, yönetici her zaman halkın dileğini yerine getiren adamdır. Halkın istemiyse, haksızlık karşısında edilginlik biçiminde dile gelebileceği gibi, haksızlığa karşı etkin bir başkaldırı biçiminde ya da haksızlığın dolaysız desteklenmesi biçiminde de gelebilir. Toplumsal işlerde, etkin ya da edilgin, iyi ya da kötü halk yığınları karşısında hiçbir şey duramaz. Toplumsal bir dertten ötürü bir tek kişiyi ya da toplumsal bir kümeyi suçlamak, halk yığınlarının kesin kıpırtısızlığını kabul etmek anlamına gelir.

Düzmece tanığı Kayafa ya da Hanaan yaratmadı. Çarmıha gerilmezden önce İsa'yı Kayafa'yla Hanaan kırbaçlamadı. Bunları yapanlar halktan insanlardı. Yüce rahipler işe karışmamakla, halkın dilediğini yapmasına izin vermekle yetindiler.

Toplumsal olaylarda büyük halk yığınlarının payının hiç sözünün edilmemiş olması hastalığın kaynağını açıkça ortaya vuruyor: *Bugün*

hiç kimse toplumun temelindeki yakıcı insan yoksulluğu yığınına el sürmeyi göze alamıyor. Toplumsal yoksullukta ve kendi kötü durumunda halkın sorumluluğunu görmezlikten gelmek, görmeye çalıştığımız şeyin önüne perde çekmek olur. İsa'ya Mesih'lik görevini zorla yükleyen de halktır; ondan mucize bekleyen de; elinden tutup Kudüs'e sürükleyen, başı derde girdiği an yüzüstü bırakan da. Gerçekte, bütün bunlar sıradan insanın işidir, İsa'nın çektiklerine düzmece tanıklığı ve kırbaçlanmayı ekleyen, bugüne dek aynı biçimde davranmayı sürdüren hep sokaktaki sıradan adamdır.

Bu gerçekten kaçmanın yararı yoktur, ondan kaçmak olsa olsa yoksulluğu uzatır. Böylesi, oy verdikleri zaman kendi kendilerini yönettiklerini söyleyerek halkı kandıran siyasetçinin yolundan gitmek olur.

Halkın yaşayış ve davranış biçimi konusunda doğruyu bütünüyle gözler önüne sermek herhangi bir toplumda bugün, yarın, her zaman yapılması gereken ilk iştir.

Bir daha yineleyelim: İsa'nın çarmıha gerilmesi, bir büyük dinadamının ya da bir valinin değil, bütün insanların eyleminin sonucudur. İsa'nın Mesih ilan edilmesinden tutun da son soluğunu verişine dek, insanoğlunun eyleminin sonucudur.

İsa'nın çarmıha gerilmesi Yahudi halkının ya da dinadamlarının işi de değildir. İsa birçok ülkede, birçok ulusta çarmıha gerilmiştir, gerilmektedir. Özellikle bir Yahudi işi değildir, genel olarak insan işidir. İsa'nın ölümü yalnızca başka yerlerde daha küçük çapta yaşanan, çağlar boyunca tarihin derinliklerine gömülüp yitmiş, hiçbir yazar ya da tarihçinin dikkatini çekmemiş şeylerin yoğunlaştırılmış biçimidir. Yeni doğmuş bebeklerle küçük çocukların binlerce yıldır çektikleri çok daha kötüdür, ama şimdiye dek ne bunları dinleyecek kulak, ne kaleme alacak tarihçi çıkmıştır. Bu korkunç acının gömüldüğü sessizlikten de yine genel olarak halk sorumludur.

AMAN DOKUNMAYIN!

Halk, ancak kıyım tam bir rezalete dönüştüğü, yeterince kana bulandığı zaman canlanıp yazarların bu olayı işlemesine yolaçmaktadır.

Yüce rahiplerin İsa'yı Kudüs'teyken gittiği Tapınak'ta değil de "in"inde tutuklatma çabaları boşa gitmiştir. Yasal boğazlama kılı kırk

yararak hazırlanmış, ama İsa'nın davranışı hesaba katılmamıştır. Yüz kızartıcı olaya ve sonrasına yalnızca onun davranışı yolaçmıştır. İsa tabanları yağlasaydı, inançları ve Tanrı'sı konusunda büyük söylevler çekseydi, tinsel ve bedensel acısını dile getirseydi, Hıristiyanlık kurulmazdı.

İşkenceler sırasında İsa'nın nasıl davrandığı İncil'deki anlatılardan da, daha sonraki yorumlardan da yeterince ortaya çıkmamaktadır. Ancak, İsa'nın Golgota'da çektikleri Dinde Dönüşüm Çağı'nda (Reformation) yapılmış birçok büyük resme konu oldu; bu resimlerde, sözcüklerin anlatamayacağı kadar etkileyici biçimde canlandırıldı; kurbanın çektiği acılardan çok, halkın yaptıklarıyla kurbanın simgelediği şey arasındaki uçurum dile getirildi.

İşkencecilerin dünya görüşüyle kurbanınki arasındaki büyük uçurum bizi tam böğrümüzden yakalamakta, canlı Dirim'le ilgili bilincimizin bam teline dokunmaktadır.

Bu canalıcı deneyimin İsa'nın çektiklerini dile getiren anlatılarda hiç yer almayışı daha da gariptir. Onun yerini İsa'ya duyulan acıma, işkencecinin ruhundaki iblis, Tanrı'nın oğlu olduğu ve yüce özveri görevini yerine getirdiği için pek de acı çekmediğini göstermek üzere, İsa'nın hemencecik göklerdeki uzak bir evrene taşınması almıştır.

İsa'nın son saatlarının acımayı bilerek, derinlemesine yapılacak incelenmesi insan varlığının kökünde yatan temel gizi ortaya çıkarır. Böyle bir inceleme, İsa'nın öyküsünün olağanüstü gücünü evrensel imleminden çok İnsanoğlu'nun bireysel yazgısından aldığını bir kez daha gösterir. Acıma duygusu, çektiği acıların doğaötesine ya da gizem dünyasına aktarılması olsa olsa can çekişmesinin gerçek anlamını gizleme amacını gütmektedir. İsa'nın gerçek varlığını herkesten daha iyi anlamış olan Renan bile çektiği Çile'nin genel niteliğini yakalayamamıştır.

Durum, kısaca şudur:

Tanrı'nın verdiği Dirim ya da isterseniz "Doğa" diyelim, her yeni çocuğun doğup zırhlı insan yaşamını sürmeye zorlanışında, insanın içindeki "veba"ya ya da "günah"a toslamaktadır. Her Can'ın Gethsemane'yle Golgota'dan geçmesi gerekmektedir. Her kadın ve erkek canının derinliklerinde çok küçük yaşta yaşanmış Golgota deneyiminin yaralarını, çekilen acıların duyarlı, sancılı anısını taşır: bu, her kadın ve

erkeğin ayrı ayrı çektiği, onları İsa'ya benzer kılan şeydir, bedendeki Can'ın (Dirim'in) boğazlanışının verdiği acıdır.

Şimdi, Golgota'dan önce ve orada yaşanan olayları gözönünde bulundurarak bu değişmez coşkusal veba deneyiminin belirgin özelliklerini saptayalım. İsa'nın Çilesi'nin belirgin nitelikleri şunlardır:

İnsanlara, anasına, babasına, kız ve erkek kardeşlerine duyduğu köklü güven ve sevgi.

15Gerek kendi benliğinde, gerek dostlarınınkinde kötülükten yüzde yüz habersiz oluş.

Ortada hiçbir haklı neden yokken, ömründe ilk kez saldırıya uğradığını, onuruna leke sürüldüğünü görmenin, *kimseye kötülük etmeden* acı çekmenin verdiği korkunç dehşet.

Dirim'in insan hayvansallığı karşısındaki kesin çaresizliği.

İnsan kardeşlerine iyilik etmenin ve sırf bu iyilikten ötürü nefret ve işkence görmenin yürekte yarattığı sızı.

Kurbanın kendini vebanın silahlarıyla, yalanla, kara çalmayla, kurnazlıkla, dedikoduyla, acımasızlıkla savunmayı beceremeyişi.

İşkencecinin bilgisizliğini anlamanın tutsağı oluş: "Bağışlayın onları; ne yaptıklarını bilmiyorlar."

Kendi özündeki sevginin ve varolma tadının elini kolunu bağladığını duyuş.

Bunlar, coşkusal vebanın kamçısı altına düştüğü zaman Dirim'in duyumsadıklarının hiç kuşkusuz eksik dizelgesidir. Can çekişmekte olan yaralı ceylanın kendisini vurana son bir kez bakarken gözlerinde beliren anlatım belki de bu durumun duygusal anlatımını en iyi özetlemektedir.

Burada, coşkusal vebaya kendi silahlarıyla karşılık vermeme konusunda akılcı, düşünülerek alınmış bir karar sözkonusu değildir. Veba kurbanını çaresiz kılan ve işkencecinin amansız ellerine teslim eden, onun böyle davranabilmekteki köklü *yeteneksizliği*'dir. XX. yüzyıldaki işkencecilerin suçsuz kurbanlarının ağzından en akılalmaz itirafları alabilmek üzere insan ruhundaki bu derin kaynaklara seslendikleri açık seçik görülmektedir. Bu itirafları yalnızca verilen ilaçlar sağlamış olamaz. Coşkusal vebanın belli başlı özelliklerinden biri, zehirleriyle hançerlerini İsa urbaları altında gizlemesidir.

Kırbaçlayan veba karşısındaki bu köklü çaresizlik, örneğin bir buyurgan (faşist) döneğin ya da casusun yalnızca kutsal görevini yerine getirdiğini söyler ya da öne sürerken izlediği çok beylik yol gibi, belli bir düşünceyi gerçekleştirmek üzere önceden hazırlanmış bir tasarının sonucu değildir. Eğer ille de bu terimi kullanacaksak, kutsal görev avaz avaz bağırarak kendini duyurmaz; önden gider, insanlara yol gösterir, ya da gözle görülür, kalıcı sonuçlarıyla iş görür. Hiçbir zaman ben şuyum diye bağırmaz; kendisi için tanıtım yapmaz.

İnsanlar, *doğru* işkenceye uğradığı zaman, "İsa gibi davranmak" derken bunun farkındadırlar; her türlü savunma olanağı ortadan kalktığı vakit, genellikle, dirimin yine tehlikeye düştüğünü sezerler.

Vebalı kişilikse kendini tehlikede duyumsadığı zaman başka türlü tepki gösterir, fesat kurar, toplantılar düzenler, kararlar alır, insanları eyleme iteler, şu ya da bu örgütü kurar, yeraltına kaçar, zindana düştüğü zaman yerini alacak casus örgütleri oluşturur. Troçki, Liebknecht, Luxemburg, Landauer, Lincoln ya da Gandi örneklerinde görüldüğü üzere, gizlice adam öldürtür. Dirim ilkesini savunansa, en azından şimdiye dek, bu yollardan hiçbirine başvurmamıştır.

Bunun çok haklı bir nedeni vardır. Bu silahlar Dirim'in temel havasına uymamakla kalmaz; ayrıca onun işine de yaramazlar, olsa olsa Dirim'i yoldan çıkartırlar. Şiddete başvursa, önünde sonunda Dirim de yozlaşırdı. Ancak, sonunda insanı gönüllü kurbanlığa ya da ikiyüzlülüğe götürdüğüne göre, nefret ve öldürme ilkesinin karşısına sevgi ilkesiyle dikilmek de işe yaramaz.

İsa kurbanlık oyunu oynamaz. Kendi arzusu ve niyeti dışında kurban olur. İnsan kardeşleriyle düşmanlarına "mutlak" Sevgi'yle bakmaz. Kudüs Tapınağı'ndaki teksesli davranışı buna tanıktır. İsa, büyük bir sevgi gösterebildiği gibi, müthiş bir öfkeye de kapılabilmektedir.

Buysa, bir kez daha, düzmece Hıristiyan söylencesindeki birçok şeyi sarsmakta, Dirim'in gerçek yasalarını ortaya çıkarmaktadır: *Dirim nefret etmek gerektiğinde edemiyorsa, sevmek gerektiğinde de sevemeyecektir.*

Gerçek Yaşam'da, sevgiyle nefret duruma göre yer değiştirirler. Bunun, yürekleri nefret doluyken, düzmece Hıristiyanların suratlarıyla davranışlarında gözüken ölümsüz, değişmez, uyduruk sevgiyle uzaktan

yakından ilgisi yoktur. Böylelerinde, düzmece sevgi öldürücü, kaba nefreti örtmektedir. Sabahtan akşama dek hep aynı, değişmez iyilik ve sevgiyle dolaşan adamdan daha acımasız insan yoktur yeryüzünde. Her buyurgan işkencecide, her elezer (sadist) katilde bu düzmece çelebilikle alev alev yanan, insanı delip geçen iki küçük göze rastlarsınız.

Hayır, Dirim nefret *edebilir* Kendi güvenliğine aldırmaksızın, kendini düşmanına açıkça göstererek, şiddetle nefret eder. Sırf öldürmek ya da para pul elde etmek için kimsenin canına kıymaz. Ama açık ve dürüst bir kavgada o da öldürebilir.

İnsan ruhunun derinliklerinde ortaya çıkan biçimiyle Dirim, geçmişte uğranmış bir haksızlığa öç almak üzere, kinle yapışıp kalmaz. Nefret akıp boşaldığı zaman, bedendeki Dirim ve havaküredeki Yaşama Enerjisi'yle tam bir uyum içinde, bir fırtına sonrasındaki gibi yeniden her yan günlük güneşlik oluverir.

Uygun fırsat ve kurban kendiliklerinden ortaya çıkana dek, coşkusal veba, yüreğinde nefretin sürekli baskısı, kapkara tasarılar kurarak nefret eder. Ancak fırsat ve kurban belirdiğinde, bir kamu yönetim kurumunun koruncaklı odasının yarattığı çalılık ya da perdenin arkasından hançerini indirir.

İsa, düşmanlarının karşısına açıkça çıkar. Hiçbir şey gizlemez, kendisini ne zaman iyi hazırlanmış bir tuzağa düşürmek üzere dışarı çıkacaklarını bilir, insanlara duyduğu köklü güvene karşın, bunun farkına varacak kadar uyanıktır. Her zaman kuşkucu değildir, ama ceylan gibi, tehlikeyi sezme duyusu alabildiğine gelişmiştir.

İsa'nın düşmanı iyice gizlenmiştir, kimse ne yapacağını bilmez. Derken durum değişir. Vebanın işleyeceği suça karşı elinden bir şey gelmediği, coşkusal vebanın kamunun ilgisini kendine çekip dilediği gibi yönlendirmeyi bildiği için, İsa sesini keser. Vebanın öldürme hileleri hazırdır. İşkence, halkın kana susamışlığını dindirmeye yarar. Doğru (hakikat) bir kez daha yerini yurdunu yitirmiştir, acı acı gözyaşı döker.

YALNIZ ADAM

Yalnızım, yapayalnızım
Ama varlıklıyım hepsinin arasında.
Sessizlik yutuyor dünyamı,
Ama ben varım herkesin konuşmasında.
Oh, bir dost verin bana,
Adımın sonsuz güvenliğini aramayan.
Yarın doğacak olan
Henüz yüzünde vebanın damgasını
Ve gözlerinde umutsuzluğun acısını
Taşımayan çocuk uğrunda
Girişiğim kavgayı bitirmeme yardım eden.
O çocuk ki oynayacak dürüstçe
Sis içinde Görme,
Umutsuzluk içinde Umudu,
Korku içinde Yiğitliği
—Kendi içinde ya da dışında—
Bulma oyununu.
O çocuk ki yırtacak maskesini üçkâğıtçının
Sıradan insandaki umudu çıkarmak için ortaya.

XVI. BÖLÜM

"SEN ÖYLE DİYORSUN"

İSA'NIN, bir din şehidi gibi acımasızca can vermekten başka çaresi yoktur. Ne söylerse söylesin anlamayacaklarını bilmektedir. Konuştuğu dil, Babil Kulesi'nden beri onların dili olmaktan çıkmıştır.

Bundan ötürü ya susmakta ya da, ille bir yanıt gerekiyorsa: "SEN ÖYLE DİYORSUN" demektedir.

Taptığı kişiye daha önce içinden yüzlerce kez döneklik etmiş bulunan Yahuda'nın ağzından coşkusal veba son yemekte İsa'ya biraz çocuksu yılan sesiyle: "Ben miyim, Ya Rab?" diye sorunca, beriki karşılık verir: "SEN KENDİN SÖYLEDİN."

Bu ne bir *evet*'tir, ne de bir *hayır*. Eğer hâlâ şaşırabiliyorsak, İsa'yı alıp bizleri avutması için duvardaki ikonaların arasına yerleştirmemişsek, bu yanıt bizleri de şaşırtabilir. İsa, can verene dek, birçok kez yineleyecektir bu sözleri.

İsa bunları neden söylediğini biliyor muydu acaba? Kimse bilemez.

Bu sözlerin ancak coşkusal vebaya şunları derken anlamı vardır:

"Ben kendimi Tanrı'nın Oğlu diye öne sürmedim. Söylediklerimin anlamını *siz* çarpıttınız, *kendi* anlayışınıza ve *kendi* düşünme biçiminize uydurmak üzere onları zorlayacak olan da *siz*'siniz. Tanrı'nın Oğlu olduğumu söyleyen *siz*'siniz.

"Benim için Tanrı sizin sandığınızdan başka bir şeydir. Benim için Tanrı sevgi akışının verdiği hazdır, her türlü sevgi akışının, günahkârlarla yosmaların sevgisinin, bedende ve kasıklarda dolaşan sevgi akışı-

nın verdiği hazdır. Sizler için o göklerde oturan, zavallı günahkâr insancıkları cezalandırmak üzere elinde yıldırımlar tutan aksakallı Tanrı'nın oğludur. Gün gelecek, resimlerinizde onunla beni işte böyle canlandıracaksınız.

"İncil'de *benim* söylediklerimle *sizinkiler* birbirine karışacaktır. Ve dünya sözcükleri benim gibi değil, sizin gibi anlayacaktır. Benim gibi olmaya uğraşıyorsunuz. Beni bedeninizde duymadıkça benim gibi olamayacaksınız."

Dirim'in yapıp söyledikleri çürümüş ceset gibi kokmaz. Dirim'in ağzında son derece arı, bilgece, doğru olan sözcükler, vebalı bir ağızda zehire dönüşür. Son derece çocuksu bir söz, vurgulanışıyla, iniş çıkışıyla dünyanın her yerinde, her zaman, her ulusta onu söyleyeni ipe götürebilir. Doğru, hasta kafalarda yanlış söylendiği zaman bilmem kaç kuşağı ölüme sürükleyebilir.

Dirim, günün birinde, insanların vebalı coşkularıyla çamura belenmemiş, coşkusal vebanın ağzında hiçbir işe yaramayacak, eski nesnelerle eylemleri dile getirecek yeni sözcükler bulacaktır.

İsa, Tanrı'nın tapınağının yerle bir edilebileceğini, sonra üç günde yeniden kurulabileceğini söylemiştir. İsa'nın ağzında bu sözcüklerin çok derin imlemi vardır. Onlar, evrendeki Yaşam Enerjisi'ne oranla bir tapınağın hiç olduğunu anlatmaktadır. Coşkusal vebanın ağzındaysa, kendini Yahudilerin Kralı ilan eden başkaldırmış birinin kötüniyetli tapınağı yıkma tasarısını dile getirmektedirler. Sözlerinin anlaşılamayacağını ya da yanlış anlaşılacağını bildiğinden, İsa'nın diyecek başka sözü yoktur. Ondan sonra susmayı yeğlemiştir.

Büyük rahip kendisini "Yaşayan Tanrı" adına Tanrı'nın Oğlu olup olmadığını açıklamaya çağırdığında, İsa: "SEN ÖYLE DİYORSUN" diye karşılık verir. Yüce rahip bu sözleri yaşayan Dirim'e uygun olarak değil, kendine göre anlar, üstünü başını parçalar, yetişin Tanrı'ya dil uzatıyor diye bağırmaya başlar.

İki bin yıl sonra kanser yaygarasının şarlatanlarıyla üçkâğıtçıları bu korkunç salgının kökenini bulan adamla karşılaştıklarında —bu sonuncuya göre, hastalığın kökleri birincilerin sandığından çok daha derindedir, sökülmeleri çok daha zordur—, kendilerini kanseri iyileştirmenin öncüleri sayan bu adamlar onu halka kanseri iyileştirme

umudunu yok yere aşılayan kişi diye tanıtma yüzsüzlüğünü gösterecekleridir. Eşek nasıl yalnız anırmayı bilirse, coşkusal veba da ancak kendi kafasındakileri dile getirir.

O zaman Dirim hiç sesini çıkarmaz. Buna karşı sözü yoktur.

Yüce rahip İsa'ya Tanrı'nın Oğlu olup almadığını sormuştur. Bu onun bir istiridye kabuğu kadar dar ve karanlık, hiçbir zaman aşamadığı daracık kafasının çerçevesiydi.

Dönek Yahuda İsa'ya döneklik edenin kendisi olup olmadığını sormuştur. Bu *onun* kafasının çerçevesidir.

İki durumda da İsa aynı yanıtı vermiştir: "SEN ÖYLE DİYORSUN".

Sonra, aklı fikri Yahudilerin ayaklanıp ayaklanmayacaklarında, yeni bir bağımsız Yahudi Kralı ilan edip etmeyeceklerinde olan Kudüs Valisi'nin karşısına çıkarılıp sorguya çekildiğinde, İsa yine aynı yanıtı verecektir: "SİZ ÖYLE DİYORSUNUZ".

İnsanın Oğlu olan ben değil, *Siz öyle diyorsunuz.* Ben de sizin kullandığınız sözcükleri kullanıyorum. Ama sizin onlara yüklediğiniz anlamla benimki arasında koskoca bir uçurum var.

Sizin akıl çerçevenizde, çok sevdiği efendisini üç kuruşa satan Yahuda bir dönektir. Bu *sizin* her an yapabileceğiniz şeydir. *Benim* düşünceme göreyse, Yahuda *kendi kendine,* kendi inançlarıyla kendi özüne döneklik etti. Neyi sevdiğini bilmeden sevdi beni. Bana hayran oldu, ama aslında bende kendi imgesine hayranlık duydu: bir kıratın sırtında, elinde kılıç, borazan sesleri arasında, parlak zırhlara bürünmüş atlıların başında Kudüs'e doğru dörtnal giden yoksulların imparatoru. Sonra beni sınamak istedin. Ve İsa'yı üç kuruşa değil, *bunun için* sattın. Bence, götürüp beni sattığın yüce rahipten daha değerlisin. O senin parana "kanlı para" diyor. Oysa bu yalnızca bir maskeydi.

Sizin düşünce çerçevelerinizde, Tanrı'nın sağında oturan kişi, kararmış gökten tepenize yıldırımlar yağdıran "Tanrı'nın Oğlu" olduğumu söylüyorum. *Kendi* kafamdaysa, hepimiz Dirim'den başka bir şey olmayan, hepimizi biçimlendiren, içimizde, dışımızda, her yerde bulunan Dirim'in ta kendisi olan Tanrı'nın kızları oğulları olduğumuza göre, elbette Tanrı'nın Oğlu'yum. Tanrı'yı bedenimde ve kasıklarımda duyumsuyorum. Sizse onu gökyüzündeki bir imge olarak görüyorsunuz. Dolayısıyla "Tanrı'nın Oğlu" sözü sizin ve benim için ayrı ayrı şeyleri dile getiriyor.

Ve siz, güçlü Sezar'ın Kudüs valisi, siz de bende, Yahuda'nın düşleri uyarınca askerlerinize saldırıp kılıçtan geçirecek tehlikeli Yahudi Kralı'nı görmektesiniz.

İmparatorluk düşünleriniz Yahudaların düşlerinden geliyor, bunu *ben* algılıyorum, siz algılamıyorsunuz, ve Yahudalar Sezar'ların düşleri üzerinde gelişiyor. Durum budur, böyle olmalıdır, ve Sezar hakkı olanı almalıdır.

Ben de kendi hakkımı istiyorum. Ama sizin dünyanızın dışındayım. Öylesine dışında ve uzaktayım ki, sözlerim kulağınıza çarpık yankılar halinde ulaşıyor.

Bundan ötürü, sizin dünyanızda kıstırıldığım zaman ağzımı açmıyorum ve siz, tutsağınız olarak, suskun durmamamı istediğinizde neden sesimi çıkarmadığımı merak ediyorsunuz; insanlar ya suçlarlar, ya kendilerini savunurlar, ya birbirlerine ilenç yağdırırlar ya da tanıklarını getirirler. Benim tanıklarım tabanları yağladı; onlar da dediklerimi anlamadılar.

Size söyleyecek sözüm yok. Eskiden benimsemediğiniz, ilerde benimsemeyeceğiniz gibi, düşünme biçimimi şimdi benimseyecek değilsiniz. Sizinle daha çok konuşarak karışıklığı arttırmak istemiyorum. Dersimi aldım.

Bana ve sözlerime her şeye davrandığınız gibi davranıyorsunuz. Bunu biliyorum, işte bu yüzden size Tanrı'yı bulunduğu yerde, yoksullarla günahkârların ruhlarında, bedendeki sevgiyi bilen kadınlarla erkeklerin kasıklarında, sizin düşmüş kadın, yosma saydığınız, siz kupkuru yürekli Ferisilerle yazıcıların hiçbir zaman alıp vermediğiniz, ne olduğunu bile bilmediğiniz sevgiyi insanlara dağıtmayı bildikleri için aralarına karıştığım kadınların benliğinde göstermeye çalıştım.

Ben değil, siz öyle diyorsunuz! Ben hiçbir zaman, Tanrı Sevgisi'ne dokundukları için çocuk ellerinin bağlanması ya da kırbaçlanması gerektiğini söylemedim; kadınla erkek Tanrı Sevgisi'yle, hele kutsal evlilik çerçevesinde birbirlerine sarıldıkları zaman haz duymasınlar demedim; ağzımdan hiçbir zaman ardı arkası gelmez yakarmalar dökülmedi; gökteki meleklerden ya da beni bedenlerinde duyumsadıkları için cadı diye yakılması gereken kadınlardan sözetmedim.

Bütün bunları ve çok daha fazlasını SİZ SÖYLEYİP YAPTINIZ, BEN DEĞİL.

Bırakın da şimdi susayım ve Sonsuzluğun büyük suskunluğuna gömüleyim. Bırakın yeni bir Dirim ya da Tanrı Çocuğu'nun gelip sizlere varlığımın imlemini bildirmesini bekleyeyim; siz yoksul ruhlarsa, belki, bu arada yeni bir oyun ya da yöntem bulur, Tanrı'yı kanınızda duyabilmek üzere yüreklerinizi ve bedenlerinizi yumuşatırsınız. Sizin değil, benim verdiğim anlamda Egemenliğim, daha önce değil, ancak o zaman kurulacaktır yeryüzünde. Belki... O güne dek, yüreğinizdeki şu umudun canlı kalabilmesi için Tanrı'ya yakaralım:

"Ne mutlu tinsel açıdan yoksullara, çünkü Cennet onlarındır.
"Ne mutlu yas tutanlara, çünkü onların yüreğine su serpilecektir.
"Ne mutlu alçakgönüllülere, çünkü onlar toprağa karışıp gideceklerdir.
"Ne mutlu dürüstlüğe acıkıp susayanlara, çünkü onların bu açlık ve susuzluğu giderilecektir.
"Ne mutlu acımayı bilenlere, çünkü onlara da acınacaktır.
"Ne mutlu temiz yüreklilere, çünkü onlar Tanrı'yı göreceklerdir.
"Ne mutlu barış getirenlere, çünkü onlara Tanrı'nın Oğlu denecektir.
"Ne mutlu dürüstlük uğrunda işkenceye uğrayanlara, çünkü onlarındır gökyüzündeki Cennet.
"Ne mutlu size benim yüzümden saldırıya uğrayanlar, işkence edilenler, yüzüne kara çalınanlar. Sevinin ve mutlu olun, çünkü Cennet'teki ödülünüz büyüktür, çünkü insanlar sizden önce gelmiş peygamberlere de böyle işkence ettiler.
"Dünyanın tuzu sizsiniz; tuz tadını yitirmişse, tuzluluğu nasıl geri getirilebilir? Ondan sonra artık dışarı atılmaktan, insanların ayakları altında ezilmekten başka işe yaramaz.
"Siz dünyanın ışığısınız. Dağın doruğuna oturtulmuş bir kent saklanamaz. İnsanlar bir lamba yakıp bunu sandığın altına koymazlar, evlerinin her yanı aydınlansın diye lambalığın üstüne oturturlar. Bırakın ışığınız insanların gözü önünde parlasın, böylece güzel işlerinizi görebilsinler, göklerdeki Tanrı Babanıza şükretsinler."

(*Matta*, 5: 3-16)

XVII. BÖLÜM

SESSİZ PARILTI

Halk Barabbas'ı İstiyor

YÖNETİCİLER değildir halkı yöneten, halk yöneticileri kendisini yönetmeye zorlar hep.

İsa'nın çarmıha gerilmesini isteyen Pilatus'tu elbet, ama onu bunu yapmaya zorlayan da halktı. Pilatus, coşkusal vebanın bir suçsuzu çarmıha gönderdiğini bilmektedir. Gördüklerine dayanarak, İsa'nın Sezar'a başkaldırmayı aklının köşesinden geçirmediğine inanmaktadır. Başkaldırdığını söyleyen vebadır, ve kendi inancının tersine, ona ayakuyduran Pilatus'tur.

Öykünün tarihsel ayrıntılarının doğru olup olmamasının hiç önemi yoktur. İnsanlığın büyük bir bölümü onu tepeden tırnağa kafasından uydurmuş olsa bile doğru olurdu. Anlatılan olaylardan bir teki bile doğru olmasa, İsa'nın öyküsü bütün insanlığın gerçek öyküsüdür. İsa insan olarak yaşamamış olsaydı bile, başına gelen acıklı olayın imlemi değişmeyecekti: *Son derece iyi korunan Coşkusal Veba'nın boyunduruğunda yaşayan İnsanoğlu'nun ağlatısıdır (trajedisidir) bu.* Her zaman ve her yerde yinelendiği için, tek bir bireyin düşü de olsa, ağlatının her çizgisi doğru olacaktı.

Dirim'in doyumsuz kalışının acısı düşte gerçektekinden daha az gerçek ve katlanılmaz değildir.

Bundan ötürü, İsa'nın yaşayıp yaşamadığını, yaşamöyküsünün ilk papalarca uydurulup uydurulmadığını, başkaldırmış sıradan bir Yahudi

mi, yoksa "SEN ÖYLE DİYORSUN" sözü uyarınca Tanrı'nın Oğlu mu olduğunu tartışmanın sürüp giden Çarmıha Germe içersinde ayrıntı olmaktan öteye bir anlamı yoktur. Bu tartışmanın amacı hep sahici İsa'yı, kendi Ben'ini *bulmamak*, ömür boyunca herkesin her Tanrı'nın günü yapageldiği kötülükleri *ortaya çıkarmamak*'tır. Bugün ne yapıp söylerlerse söylesinler, yazıcıların yöntemidir bu. İsa'nın Çarmıha Gerilmesi konusundaki şu kitabı okudukları an, hiç kuşkusuz, kafa kafaya verip başka bir İsa'yı çarmıha gönderme tasarıları kuracaklardır, ve dün "YERİN CENNET OLSUN" diye bağıran halk, yarın İsa'nın değil, Barabbas'ın bırakılmasını isteyecektir.

Halk, İsa'dan korktuğu, onu anlamaya yanaşmadığı için, hep Barabbas'ı yeğler. Barabbas'ların tepesine çöküp kendisini yönetmesine izin verir. Barabbas kırata nasıl binileceğini, nasıl kılıç çekileceğini bilir; tören birliğini denetlemeyi, şu ya da bu çarpışmadan ötürü nişan takılırken gülümsemeyi bilir. Bir Barabbas'ı, Halk Demokrasileri'ndeki bir BARIŞ Derneği'nde, çocuğundaki Dirim Sevgisi'ni tensel haz düşkünü bir piçe karşı savunduğu için bir anaya nişan takarken gördünüz mü hiç? Görmediniz, göremeyeceksiniz de.

Halkın, kişilik yapısından ötürü, hem Barabbas'a, hem İsa'ya gereksinmesi vardır. Şu aşağılık dünyada geçit törenlerinde kıratlara binsin diye Barabbas'a, öldürdükten sonra göklerde tapınmak üzere de İsa'ya. Bunun böyle oluşuysa, ruhun hem bu dünyada, hem öbür dünyada besine gereksinme duyuşundandır. Böylece gizem dünyası makinacı dünyayı tamamlamış olur. Ancak, yaşayışını onların ete dayalı yaşayışlarına uydurmadıkça, İsa'nın günahlarından kurtarmak üzere uğrunda canını vereceği yosma gibi davranmaya başlamadıkça, sonsuza dek yaşayan Sevgi'nin Oğlu'na insanların yaşamını çekip çevirme hakkı verilmeyecektir.

Pilatus, halkın çarmıha gerilmeyi hakeden gerçek katili tanıyacağını biraz olsun ummaktadır. İsa'yı gerçekte olduğu gibi, yani kendisi için Dirim'in ne olduğunu bilen biri, onlar içinse olsa olsa çocukça birkaç çılgınlık yapmış biri gibi göreceklerini ummaktadır.

Zırhlı insanlarınsa İsa'yı görünce gözlerini kan bürür. Çünkü İsa yitirdikleri, ömürleri boyunca yana yakıla arzuladıkları, bir daha görmemek için unutmaları gereken şeydir. İsa onların yitip gitmiş sevgisi, çoktan unutulmuş umududur. İsa'nın suskun, acılı yüzünü gördükleri

zaman —acıma duygusu değil— yalnızca kin ve nefretin dolaştığı donmuş tenlerini ürküten tatlı ürpermedir. İşte bu yüzden Barabbas'ı değil, İsa'yı seçerler çarmıha gerilmek üzere.

Halkı İsa'ya karşı kışkırtan büyük dinadamlarının masalı özgürlük tellalının uydurduğu bir şeydir. İsa'ya karşı *çevrilebilecek olan şey* zaten halkın içinde olmasa, sekiz on dinadamı halkın aklını şuna ya da buna nasıl düşman edebilirdi?

Artık halkı ve yaptıklarını göklere çıkarmaktan vazgeçin. İnsanların İsa'nın yüzüne dosdoğru bakabilmeyi ummazdan önce, ilkin oldukları ve davrandıkları gibi *kendilerine* bakabilmeleri gerekir. Yalnız zavallı gezgin özgürlük satıcıları halkı put haline getirmektedir.

Dirim Sevgisi yüzüstü bırakıldı. *İsa'nın sayısız dostu ve hayranı nerede şimdi?* Tek bir dost, tek bir hayran gözükmüyor ortalarda. Davud'un Oğlu'nu: "Yerin Cennet Olsun", ya da "Bakın, Davud'un Oğlu geliyor!" diye bağırarak alkışlayan yığınlar nerede? Yaşasın diye bağıranların hepsi yokoldu. Halk Barabbas'ı seçtiği zaman bir tek "Yaşasın!" duyulmaz.

Nedir dostluğun, hayranlığın değeri? İsa'nınki gibi acıklı bir durumda değilseniz, otuz paraya alabilirsiniz bunları. İsa, ilk kez, yurttaşları ve çağıyla arasında koskoca bir uçurumun bulunduğunu ayırdeder.

Bunu sessizce kabullenir. Bundan ötürü acı bile çekmez. Dostları hiçbir zaman gerçek dost olmamıştır. Ondan birşeyler, birtakım çarpıcı açınlamalar, destek, dinginlik, sevinç, esin bekledikleri sürece dost gibi davranmışlardır. Ama Coşkusal Veba çevresinde ulumaya başlayınca, hepsi tabanları yağlamıştır. Bir tek sülük kalmamıştır. İsa onlardan nefret etmez, küçük görmez. Yalnız durumun bilincine varır, ciddi bir suskunluğa gömülür. Gelecek yüzyıllarda insanoğlunun hasta kafasının Cehennem'deki ilençlileri göndereceği, derin karanlık çukura bakar.

İsa, kendisini bir kalkan gibi koruyan bir dış suskunluk ve *iç ışık ve dinginlik*'le çevrilidir. Gözünün önünde akıp giden saçma gösteriyi uzaktan izler. Pilatus'un karısı İsa'yı sevmektedir; düşünde onu görmüş, yazgısı karşısında yüreği kan ağlamaktadır. Kadınlar öteden beri onu gerçekten sevmişlerdir. Mutlu kadınların erkeklerini sevdikleri

gibi sevmişlerdir. KADINLAR İŞİN ASLINI BİLMEKTEDİR. Onlar böyle erkekleri BEDENLERİNDE duyumsamaktadır. Pilatus'un karısı İsa'yı kurtarmaya çalışır. Boşuna! O anda bu adamın içinde dolaşan sessiz, sıcak parıltıyı duyumsar. Sonraları, barışa tutkun ilk Hıristiyanların sessiz gücünü, insanların zavallı çirkinliğini aşan İsa'nın işte bu sessiz güven ışığı doğuracaktır. Sözkonusu ışık elinizdeki satırların yazıldığı ana dek duyulagelmiştir: insanoğluna bulaşmış vebanın anlatımı olan şu dünyadaki hiçbir şey bu sessiz, sıcak, gizli parıltıyı karartamayacaktır. Dirim'in (yaşam'ın) parıltısıdır bu.

İsa'nın o korkunç acılara dayanmasına işte bu sessiz, sıcak ışık yardım edecektir. Kısa bir süre sonra dünya onu başının çevresinde bir ışıkla betimleyecektir. Bedeni acıyla kıvranırken ağzını açmayacaktır. Gücü tükendiği zaman da. Halk kendisine ilenç yağdırdığı, alay ettiği zaman da sesini çıkarmayacaktır, ama —bugün geriye dönüp baktığımızda— onu en çok üzen işte bu ilençlerle alaylar olacaktır. Can verirken, Tanrı'sının varlığından bile kuşkulanacaktır.

Olaylarla edimlerin çirkinliği, ve tehlike karşısında içimizde akıp giden bu sessiz, sıcak ışık duyumundan, sonraları, *tinsellik* sevgisi doğacak ve bedenin ne denli az değer taşıdığı ortaya çıkacaktır. İsa sesini çıkarmadığı, insanların vebalı çirkinliğinin kendisine çektirdiği acıya saygınlık içinde katlandığı zaman tin gerçekten ten'e egemen olacaktır. Büyük başkiliselerin, dingin manastırların sessizliğinde yaşamını sürdürecek; Bach'ın "Ave Maria"sı ya da Beethoven'ın 9. senfonisindeki "Neşe'ye Övgü" bölümündeki gibi Dirim'in en katkısız belirtilerinde coşku ve sevinçle titreyecektir.

İçlerindeki dirimi yitirmiş kişilerin alçak ve aşağılık davranışlarına karşın insanoğlunun kendindeki bu sessiz, sıcak ışığı algılayışı, umut ve inanç yüreğini doldurduğu zaman en temel tutumu olacaktır. Bir ana yeni doğmuş bebeğine ilk bakışını gönderdiğinde bu temele dayanacaktır. Bir sevgili yavuklusunun bedeninde erimeyi dinginlik içinde beklerken de öyle. Curie radyumun ışığını ilk kez gözlediğinde, acundaki Yaşam Enerjisi'ni bulgulayan adam küçük kaya parçacıklarının ağır dalgalanmalarla devindiklerini ilk gördüğünde de.

Bu sessiz ışık ne "Yerin Cennet Olsun!" diye bağırır, ne de "Yaşasın Hitler!" ya da "Dünyanın bütün işçileri, birleşin!" diye; ne de coşkusal vebanın yapageldiği bir sürü aşağılık, saçma şeyi yapar. Di-

rim duygusunu bilmenin sessizliği içinde ışıldamakla yetinir. Ona inanç, güven, kendine güven, tutum ya da dayanıklılık demenizin hiçbir anlamı yoktur. *Erdemle ilgili bütün insan düşünleri işte bu doğal güçlülükten gelir.* Çok daha sonra ortaya atılan "törebilim"le bunlar arasında en küçük bir ortaklık yoktur.

Bir ceylanın kendi yavrusuna kurşun yağdırdığını düşünebilir misiniz? Ya da başka bir ceylana işkence etiğini? Öyleyse, doğan günün ilk ışınları altında, tam bir dinginlik ve görkemle çayırda otlayan ceylanın sizde uyandırdığı duygularla "gebersin" ya da "yaşasın" çığlıkları arasında yığınların arasından geçen "Bütün Halkların Büyük Babası"nın uyandırdıklarını kıyaslarsanız, zincirden boşanmış coşkusal veba karşısında kalan Dirim'in hepimizin içindeki dingin ışığının özünü kavrarsınız. Bu arada, büyük devrimlerin arifesinde, ilk Amerikan öncüleri ya da Rus emekçileri bilmem hangi "önder" için değil de kendi varlıkları için savaşırken, sokaklarda ya da tepelerde aynı sessizlik içinde yürüdüklerini belirtelim.

Demek ki bu sessizlik, İsa'dan, coşkusal vebanın çirkin belirtilerine tanık olan bütün kadın ve erkeklere aktarılmıştır. Öyleyse onlar: "Kanı hem bizim üstümüze, hem çocuklarımızın üstüne aksın!" diye haykırarak cana kıyanlar karşısında kızgınlık değil, acıma duymuşlardır.

İsa'nın kanı, çarmıha gerilmesinden çok önce ve sonra insanların ve çocuklarının üstüne sıçramıştır.

Tevrat ve İncil'de anlatılan olayların doğruluğundan kuşkulanmamız için hiçbir neden yoktur. Bütün bu olaylar doğrudur, çünkü insan davranışıyla ilgili asal gerçekleri dile getirmektedirler. Ancak, sözkonusu anlatılar, gerek Yahudi, gerek Hıristiyan yazıcı ve Kutsal Kitap Yorumcularının daha sonraki eklemeleriyle işe yaramaz hale gelmişlerdir. Sessizlik içinde kendini gösteren dingin ışığın özü Dirim'in en zor anlarda nasıl davrandığını bir perdeyle örten gizemci yüceltmeye ağır basamaz.

Bunun üzerine, Vali'nin askerleri İsa'yı alıp saraya götürdüler, bütün alayı önüne topladılar. Giysilerini çıkartıp sırtına kırmızı bir kaftan geçirdiler, dikenlerden bir taç yapıp başına oturttular, sağ eline de bir kamış tutuşturdular. Ve önünde diz çöküp: "Selam ey Yahudilerin Kralı!" diye eğlendiler. Ve yüzüne tükürdüler, elindeki kamışı alıp başına vurdular. Ve yeterince alay

ettikten sonra, sırtındaki kırmızı kaftanı çıkardılar, kendi giysilerini giydirdiler, ve alıp çarmıha germeye götürdüler.

(*Matta*, 27: 27-31)

Kutsal Kitap, bütün çağlarda, dünyanın her yerinde, çevremizde insanoğlunun içinde olup bitenleri dile getirdiği için, hâlâ milyonlarca kişi tarafından okunmaktadır. Makinacı bilimle akılcı düşünce sırf insana özgü bu şeyleri bulup ortaya çıkaramamıştır henüz. Bundan ötürü, "*insan bilimi*" hiç ilerleyememiştir, çünkü Kilise "günah" sayarak bedensel sevgiyi dışlarken, bilim de insanı inanca götüren duyguyu "bilimsel değil" diye itmiştir. Bir an için "melekler"i unutalım. Şu bizim ünlü "makinacılar" bile evren küresindeki müziği işitmeye başlamışlardır. Onlar için bu, acunsal yaşam enerjisinin, Tanrı'nın, Yaratıcı'nın sesine karşılık veren Geiger sayacının kuru tıkırtısıdır.

Ancak, yaşayan Dirim'in sessiz, dingin parıltısını hiçbir biçimde ortadan kaldıramazsınız. O, Evren'i devindiren asal enerjinin temel belirtisidir. Onu geceleyin gökte görebilirsiniz. O, size kötü şakaları unutturan güneşli gökyüzündeki sessiz titreşimdir. O, parlak kurtçukların sevi örgenlerindeki dingin parıltıdır. Onu gün batarken, alaca karanlıkta, ağaçların tepesinde görebilirsiniz; size güvenle bakan bir çocuğun gözlerinde o parlar. Onu havası alınmış, havaküredeki dirimsel enerjiyle dolu boş bir camda da görebilirsiniz, Coşkusal Veba'nın yumruğunu yemiş, sizin gelip avuttuğunuz bir insanın yüzünü kaplayan gönül borcu anlatımında da. Geceleri okyanusun yüzünde ya da seren direğinin tepesinde seçtiğiniz aynı ışıktır.

Bu ışıklı ve sessiz gücü hiçbir şey yokedemez. O her şeyi deler geçer, yaşayan her canlı varlığın her hücresindeki her devinimi o düzene koyar. Her yerde hazırdır, boş insanların boşalttığı uzayı doldurur. Yıldızların ışığını da, yanıp sönmesini de o sağlar. Gerçek bir hekimin her insanın derisinde duyumsadığı bu ışık bir sağlık belirtisidir; yokluğuysa hastalık. Bedenin ateşlenmesi durumunda, öldürücü yangıyla (iltihaplanmayla) savaşması gerektiğinden, yoğunlaşır.

Ölümden sonra da kendini göstermeyi sürdüren Yaşama Gücü'nün ışığıdır. *Ölümden sonra belirli biçimini yitiren* can'ın ışığıdır bu. *Geldiği yere, acunsal okyanusa, "Tanrı'nın Cenneti"ne döner.*

Evrendeki bu ilk enerji okyanusu bireysel dirimlerle sonuçlanan bireysel enerji fışkırmalarının kaynağıdır; bundan ötürü, insanoğlu ta ne zamandan beri, haklı olarak ona "TANRI", "CENNETTEKİ BABA", "YARATAN" ya da başka bir şey demiştir. Bu evrensel *Yaşama Gücü*'nün ve çıktığı uçsuz bucaksız göklerin bilincini, bir kez *duyumsadıktan* sonra, insanoğlunun bilincinden söküp atamazsınız. Kafasındaki bütün tanrısal erdemlerin, temel coşkusal arılığın, meleklere özgü sabrın, ölümsüz sevginin, direncin, yürek gücünün, sürekliliğin, öngörüşlülüğün ve insanoğlu bedensel seviyi kutsal olmaktan çıkarıp kendi içindeki ışıkla bağını koparalı beri bütün dinlerin insanlık ülküsü haline getirdikleri bütün öbür erdemlerin kaynağı odur. O, bugüne dek, insanın okyanusa duyduğu özlemin özü olarak kalmıştır. *Dirimin* vebalı kıyıcısında, öldürücü öfke biçiminde de olsa, edimde bulunan da O'dur.

İnsan duyarlılığında, İsa'yı can çekişmesi sırasında ulu evrene bağlayan işte bu ışıktır. Yine melekleri bir yana bırakalım! Onlar varlıklarını, kendi küçüklüğü içinde, çevresinde bir yerlerde bulunduğunu sezse de içindeki ışığı duyumsayamayan insanoğlunun Tanrı'nın Cenneti'ni böyle düşleyişine borçludurlar.

Oysa, öbür insanları haksız yere el attığı yeryüzü gücüyle hizaya sokmaya çalışan zorbayla bu ışık arasında en küçük bir ilinti yoktur. Bu dünyadaki güçlüler, büyük bir gücün yumuşaklığını özleyemeyen sevgisiz, kabasaba insanlardır. İsa'nın son saatlardaki gücü, bir Neron'un gücünden apayrıdır. Burada birbirinden yüzde yüz ayrı, giderek çelişik iki güçle karşı karşıyayız. İnsanoğlu sürüp giden Çarmıha Germelere bir son vermek istiyorsa, son derece önemli bir saptamadır bu.

Kırbaçlanma sırasında İsa çaresizdir ve geleceğe şu temel çile çekme ve direnme duygusunu bırakmaktadır. Ancak, bu direnci ve acı çekmeyi büyük bir dinin temeline dönüştürecek olan İsa'nın özündeki Dirim Işığı edilgin direnme evresini aşacaktır. Göğü yere indirecektir, başka bir deyişle, İsa onu habire acımasızca davranmaya iteleyen insanların gittikçe azıtan, kurnaz kötülüğünü yenecektir.

Hıristiyan dünyası Dirim ışığının ETKİNLİĞİ konusunda hiçbir şey bilmez. Dahası, bu ışığı müziğinde ve kiliselerinin ululuğunda yaşatmayı bilmiş olan Hıristiyanlık, aynı ışığı daha doğduğu an her çocukta

söndürerek o alana girişi kapatmıştır. Böylece, kendi temellerini sarsmıştır. Başında "Yahudilerin Kralı"nı simgeleyen dikenli taçla İsa'yı çarmıha germek gibi işlerin yapılmasına izin veren de işte bu *DİRİM* ışığının köreltilmesidir. İnsanların yüreğinde "İsa'ya taç giydirmek"le sonuçlanan anlayış yaşadıkça, insanın yaşamında hiçbir şeyin değişmeyeceği, değişemeyeceği besbellidir. Her yeni doğan çocuğun özündeki Dirim ışığını boğazlamakla, ister istemez, İsa'ya dikenlerden yapılmış bir taç giydirme, onu tiksinç alaylarla aşağılama noktasına gelinmektedir. Küçük Adam, ister Sibirya'daki toplama kamplarında ister Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bir "Devlet Akıl Hastanesi"nde olsun, her yerde, her an aynı şeyleri yapmaktadır.

XVIII. BÖLÜM

ÇARMIHA GERİLME VE DİRİLME

BİR yönetici, bir vali, bir kral, bir önder halkın yaşayış biçiminin anlatım ve aracıdır. Bir tek *Korkunç İvan* iki yüz milyon köylüyü edilgin uyruk haline getiremez, ama aynı sayıda ana bu işin üstesinden gelebilir. Bu iki yüz milyon sessiz ve edilgin köylü de Korkunç İvan'ın egemenliğini sürdürür.

Pilatus, Barabbas'ın bırakılmasını, İsa'nın çarmıha gerilmesini isteyen halka karşı bir şey yapamaz. Kendi yaşama biçimlerine uyduğu, kendileri gibi düşündüğü için, insanlar Barabbas'ı yeğlerler; İsa içinse durum böyle değildir. İsa göz yumsa, kısa sürede onu da ikinci Barabbas haline getirirlerdi. Ya da canını alırlardı. Bir kıratın sırtında, elde kılıç, korkunç düşmana doğru ilerleyen Kudüs Kralı düşlerine uygun düşmese, Barabbas'ı da gebertirlerdi; ve ondan sonra, yine İsa'yı değil, başka bir Barabbas'ı seçerlerdi! İnsanoğlu, bildiğimiz kadarıyla, altı bin yıldır hep böyle davranmıştır, bugün de aynı biçimde davranmaktadır: bütün bu süre boyunca, Cennet düşü, kimsenin ele geçiremediği aynadaki görüntü olageldi.

Nicedir insanın varlığında sürüp gelen bu çatallanma öylesine açık seçiktir ki, önünde sonunda bir "Uluslararası Akıl Sağlığı Toplantısı"nda, Avrupa'daki herhangi bir toplum ya da budunbilim dergisinde dile getirildiğine tanık olursunuz.

İnsanlar yakın bir gelecekte kendilerini Barabbas'lara doğru iten köklü eğilimlerle birlikte bağışlatıcı arama arzularının bilincine varamazlarsa, daha çok Barabbas ve Çarmıha Gerilme görülecek demektir.

Bu çok açıktır, ve kimsenin bu konuda kendini kandırmaması ya da herhangi bir özgürlük satıcısı tarafından kandırılmaya izin vermemesi gerekir. Durum çok ciddidir, ve azıcık çevremize baktığımız zaman açık seçik gördüğümüz, çok iyi bildiğimiz şeyi bilmediğimizi önesürme alışkanlığına son vermenin vakti çoktan gelmiştir.

Aslında daha önce Kudüs'te olup bitenler bize bu konuda yeterli örnek vermiş olsa da, Golgota'da, halkın davranışlarında kendini gösteren temel ikilik bütün çirkinliğiyle gözler önüne serilmektedir. Halk İsa'nın çarmıha gerilmesini istediği zaman (bu konuda, İncil'deki anlatıdan kuşkulanmaya hakkımız yoktur, çünkü *aynı şey, tarih boyunca, sayısız kere yinelenmiştir, bugün de gözümüzün önünde sürüp gitmektedir),* Pilatus şaşırır: "Peki ama, ne kötülük etti?" diye sorar. Oysa *halka kötülük değil, yalnızca iyilik yapmış olması İsa'ya hırsızdan beter davranılmasına yolaçacaktır.*

İsa'yı çarmıha gönderirken insanın içini kaplayan tinsel çürümüşlük duygusundan kurtulabilmek üzere, birtakım aşağılık yöntemlere başvurarak kurbanı elden geldiğince küçük düşürmeden *edemeyiz:* kendi alnımıza sürülen lekeyi silebilmek için, kurbanı lekelemek gerekir. Bu, insan toplumunu kırıp geçirmeye başladığı günden beri, coşkusal vebanın eskiden olduğu gibi bugün de başvurduğu yöntemdir. Bu dediğimizin ayrımına varmamak da coşkusal vebanın ve halk arasında onu savunanların başlıca özelliklerinden biridir.

İsa, haçını çarmıha gerileceği tepeye doğru sessizce taşır. Derken yere serilir ve Simon haçı taşımasına yardım edince hiç sesini çıkarmaz. Hükmün yerine getirileceği Golgota'ya sessizce ulaşır. İnsan acımasızlığının sonsuzluğuna sessizce katlanır.

Sözünü ettiğimiz acımasızlık, zaten dayanılmaz olan acıyı arttırabilmek için kılı kırk yararak hesaplanmıştır: çarmıha gerileceği yere geldiğinde haç hazır değildir. İsa'nın gözü önünde çatılır. Hastaları, acı çekenleri onca kez okşayıp acılarını dindirmiş bulunan ellerine çiviler çakılır. Tanrı'nın tarlalarında, çayırlarında, derelerinde bilmem kaç kez dolaşmış ayaklarına da. Bacaklarının arasına çivilenmiş bir tahta parçası gövdesini taşımaktadır.

İsa, başına gelenlerin bütünüyle bilincindedir. Suskunluğu, yiğitliğini sonuna dek sürdürebilmesi için elinde kalan tek silahtır. Susuzluk bağrını yakmaktadır, içecek bir şey ister. Askerlerin biri bir kamışın

ucuna bir sünger bağlar, matarasından ıslatıp İsa'nın dudaklarına uzatır, o da, anlatıya göre, içer.

Kendi dünyasının çok çok ötesine düşen İsa hem bedenine yapılan korkunç işkencelerin, hem de insanların neler yapabileceklerini, bilincine varmaksızın ne kötülükler edebileceklerini görmenin dayanılmaz acısını çekmektedir: adalet çarkının sıradan araçları haline gelmiş bu insancıkların yürekleri her türlü acıma duygusuna kapalıdır; duyguları yerlerini ya ödev duygusuna ya da öldürücü bir duygusuzluğa bırakmıştır. Bu insanların, İsa'yla, inancıyla, Dünyasıyla uzaktan yakından ilgileri kalmamıştır. Onlar yalnızca birer makinadırlar, yönettiğini ileri sürdüğü insanoğlunu çoktan unutmuş bir yönetimin yürütme örgenleridirler. Evet, BÖYLEDİR İŞTE insanoğlu. Böyle olmasaydı, şimdiki yönetim böyle olamazdı. Yönetimini yaratan insanoğludur, ve yönetimi yalnız insanın izin verdiği şeyleri sürdürüp yaşatır.

Haçın tepesine, üç dilde, Yahudice, Yunanca ve Latince: "YAHUDİLERİN KRALI" yazılmış bir tahta çakarlar. Halkın İsa'yla ilgili *düşü* ağır basmaktadır. İsa'nın kendi dünyasıysa haçın *ötesinde*'dir. "BABACIĞIM — BAĞIŞLAYIN ONLARI: NE YAPTIKLARINI BİLMİYORLAR." Gerçekten de, Golgota tepesinde, Belsen'de ya da Rus toplama kamplarında ne yaptıklarını bilmezler; *hiçbir zaman* bilmemişlerdir. *En değerli özürleri budur!* Şimdi artık bu suçsuzluğun yüzündeki maskeyi düşürmenin zamanı gelmiştir:

EY SOKAKTAKİ SIRADAN ADAM, YAPTIĞININ BİLİNCİNE VARMA ZAMANI GELDİ! Bilgisizliğin artık seni bu gibi suçların sorumluluğundan kurtaramaz! Bilgisizliğinin ardına sığınamayacaksın artık! İsa'yı çarmıha gererken ne yaptığını öğrenmenin zamanı gelip çattı!

Çarmıhın yakınlarında İsa'nın hayranlarından ya da izleyicilerinden bir teki bile yoktur. John orada olduğunu öne sürmektedir. Bu, kimi İncil yorumcularına kuşkulu gözükmektedir. Buna karşılık, İsa'ya yürekten inanan kadınların orada bulundukları sanılmaktadır: Renan'ın değişik yapıtlardan derlediği bilgilere göre, Maria Kleofas, Maria Magdalena, Şuza'nın karısı Yoanna, Salome ve benzerleri oradadırlar ve sonuna dek kalırlar. İsa'nın anası da aralarındadır.

İsa can çekişirken, birer sülük gibi ondaki Dirim kaynağını emen izleyicilerinin değil de, O'nu *bedenleriyle* sevmiş olan kadınların orada

bulunmaları açık seçik bir gerçektir. Aynı nedenle, sıra İsa'yı tanrılaştırmaya geldiğinde kadınların geriye çekildiklerini, haçın dibinde bulunmayan izleyicilerinin en öne çıktıklarını görürüz. İsa'nın öğretisini benimseyenlerin peygamberce yakınlıkta birinci sırayı kapma kavgası İsa'nın ilk gezintileri sırasında başlamıştır zaten, ölümünden sonra iyice kızışacaktır. Kimi havariler önderliğe kalkışacak, kimileriyse daha alçakgönüllü görevlerle yetinecektir. İsa'nın Dünyası'ndan yararlanarak yeryüzündeki siyasal erki eline geçirmeye çalışan Korkunç İvan'ın yanında, umutsuzca İsa'nın dünyasına dönmeye uğraşan Assissi'li Francesco görülecektir. İlerki yüzyıllarda İsa'yı temsil edecek kişilerin kimisi, sırf bir öğretmeni andıran, görkemli duruşlarından ötürü, halk tarafından bu işle görevlendirilecektir. Kimileri göz kamaştırıcı gösteriler düzenleme yeteneklerinden, kimileriyse sıradışı elçiler, kusursuz dümenciler oluşlarından ötürü. Kimisi büyük devlet adamlıklarından, kimisi de İsa'nın buyruklarını yerine getirmekteki kılı kırk yaran, acımasız titizliklerinden dolayı. Kimileri, seçildikten sonra, İsa'nın insanların zorla kendi inancına çevrilmelerini aklının köşesinden bile geçirmediğini düşünmeksizin, haç biçimindeki simgeyi dünyanın en uzak köşelerindeki puta tapan ülkelere götürecek birer savaşçı olacaktır. Ve sonunda, İsa değil, insanoğlu egemen olacaktır.

Ama İsa'nın Yaşamı'nın asal yanından, yani İsa'nın bedenini sevmiş olan bu kadınlardan geriye en küçük bir iz kalmayacaktır. İsa'nın ölümünden iki bin yıl sonra bu köklü gizi kavramış bulunan, dokuz köyden kovulmuş, yapayalnız bir yazar, *The Man Who Died* (Ölen Adam) adlı küçük kitabında İsa'yı kendine yaraşan biçimde, çok daha doğruya yakın anlatacaktır. Ancak, bekleneceği üzere, bu kitap Ermiş Paul'ün Cennet ve tensel günah yorumlarından çok daha az tanınmıştır.

İsa'nın kadınları, yani bedenini tanıyıp sevmiş olanlar, çarmıhın dibinde hazır bulunacaklardır; çarmıha gerilen zavallının bedenini oradan onlar indirecektir. Gömütünün başına çöküp boş bulduğu zaman, İsa'nın göğe çıkma söylencesinin doğmasına da yine bir kadın yolaçacaktır.

İsa, Cennet'in, kocalarını karşılamaya giden on gelinin öyküsüne benzediğini söylemiştir.

O vakit, Cennet, güveyi karşılamaya giden, elleri lambalı on geline benzeyecektir. Kızların beşi akılsız, beşi akıllıydı. Akılsızlar, kandillerini alırken yağ almayı unuttu; akıllılarsa kandilleriyle birlikte küçük yağ şişelerini de yanlarına aldı. Damat gecikince, hepsini uyku bastırdı, uykuya daldılar. Ve gece yarısı bir çığlık koptu: "Dikkat, damat geliyor!" Bunun üzerine kızların hepsi kalkıp kandillerini tazeledi. Ve akılsızlar akıllılara dedi ki: "Bize biraz yağ verin, kandillerimiz sönüyor." Ama akıllılar "İyi ama, ikinize birden yetmeyebilir; en iyisi satıcıya gidip kendinize yağ alın", diye karşılık verdi. Onlar yağ almaya gidince damat geldi; hazır olanlar, onunla birlikte düğün şenliğine katıldı; ve kapı kapandı. Derken öbür kızlar geldi: "Tanrım, Tanrım, kapıyı aç bize!" dediler. Ama O karşılık verdi: "Doğrusunu isterseniz, tanımıyorum sizi. Siz şimdi oturup nöbet tutun, çünkü ne günü biliyorsunuz, ne saati."

(*Matta*, 25: 1-13)

İsa, sarılma sırasında insana yumuşaklıklarını sunan kadınlarla, yumuşaklıklarını yitirmiş, sevi örgenlerinin kurumasına göz yummuş, sarılmak gerektiğinde: "Ulu Tanrım, kapıyı aç bize!" diye bağıran kadınlar arasındaki ayrımı çok iyi biliyordu.

Yeryüzündeki ömrünün herhangi bir döneminde, kendilerine özgü sevip okşama biçimleriyle İsa'yı bedensel olarak sevmiş bulunan kadınların çarmıhın dibinde sessizce bekleyişleri bize İsa'nın ömrünün son anlarında neden öylesine utanç verici biçimde aşağılandığını açıklamaktadır.

Coşku vebasına yakalanmış insanın böylesine aşağılık, çirkin, sersemce ve sağlıksız biçimde kovalayıp cezalandırdığı bir tek suç vardır yeryüzünde: TANRI'NIN BAĞIŞLADIĞI GERÇEK BEDENSEL SEVGİ. Ağız dolusu sövgünün anlaşılır tek açıklaması budur. Ve bu açıklama, bugün coşku vebasının yapısı, nedeni, gizli acımasızlık gerekçeleri ve Tanrı'nın yaratıklarındaki sahici bedensel seviyi izleyip hırpalama konusunda gösterdiği yavuzlukla ilgili bilgilerimize yüzde yüz uymaktadır. Dolayısıyla, Renan'la Lawrence'ınkiler gibi yaşamöykülerindeki birkaç küçük çıtlatmanın dışında hiçbir yerde sözü edilmemektedir. Gençleri ele alan ruhhekimliği, giderek ruhçözümlemesi kitaplarında bile değinilmediğine göre, Hıristiyan Kilisesi'nin kitaplarında nasıl sözü edilsin ki? Nasıl *olabilirdi böyle bir şey?* Oysa bu, her yerde değinilecek kadar açık seçik bir gerçektir.

SAKIN DOKUNMAYIN BU KONUYA! Çünkü yapacağınız açıklama, İsa'nın gerçek anlamını, ona bağlı olarak da insanlığa göstermek istediğini gözler önüne serebilir. Yüzyıllardır, canlı Dirim uğrunda, çarmıhta, odun yığınının tepesinde, tımarhanelerde, bakımevlerinde romatizmadan, çocuk felcinden, kan kanserinden, dölyatağı kanserinden, göğüs, üreme örgeni kanserinden, kansızlıktan, bilmem ne kanserinden can vermiş olan, hâlâ vermekte olan İsa'ların anlamını ortaya çıkarabilir; bu İsa'ların kimisi usyarılımına (şizofreniye), her şeyden ürkme hastalığına (fobiye) yakalanmış, geceleri karabasanlar içinde kıvranmıştır; birilerini öldürmüş, birilerinin ırzına geçmiş ya da uyuşturuculara tutsak olmuşlardır; kimileri son derece zararlı eski bir yasanın koruduğu aile yaşamının, karşılıklı ırza geçmenin kurbanı olmuş, boşanma korkusu altında yaşamış, kimileri de kaldırıp kendilerini bilmem kaçıncı kattan aşağı atmışlardır; kimileri sessizce birçok acıya katlanmıştır.

AMA SAKIN DOKUNMAYIN BU KONUYA!

Bilimsel dille değinemezsiniz bütün bu acılara. Yazıcılar bunların tartışılmasına izin vermez. Oysa, yazıcılara karşın, sözcükleri kırbaç gibi kullanmak gerekir! ONLARI, BAŞKA İNSANLARIN BU KONULARA DEĞİNMESİNE İZİN VERMEYE ZORLAMAK GEREKİR!

Onlar, kendi bedenlerini duyumsama, üreme örgenlerine dokunma yürekliliğini hiçbir zaman gösteremedikleri için bu konuya değinemezler. Bedenlerini duyumsayıp üreme örgenlerine dokundukları için analar babalar onları cezalandırdı, okullar kapı dışarı etti, Kilise bunun günah olduğunu söyledi, Sağlık Kurultayları bu konuyu açık tartışmalarından çıkardı.

Ancak, insanoğlu üreme örgenlerinden doğup üreme örgenleriyle yaşadığı sürece kulaklarında hep bu konu çınlayacak, yürekleri hep bu konuyla daralacaktır.

Yeryüzündeki hiçbir güç, İsa'nın yinelenip duran çarmıha gerilmesinin gizini de içinde taşıyan bu olguyu ortadan kaldıramayacaktır.

İsa, teniyle günah işlemeksizin bedenini sevme yürekliliğini gösterebildiği için öylesine aşağılık biçimde öldürüldü, insanın miğdesini bulandıracak kadar hasta adamların eliyle onuru lekelendi.

İsa'ya, insanlar, kendilerine tehlikeli ve garip gelen gerçekten tanrısal, başka bir deyişle acunsal yaşam enerjisine uygun yaşama biçimini ortadan kaldırmak istedikleri için işkence edildi.

İçlerinde taşıdıkları tanrısal can'ı kendilerine anımsatmasına dayanamadıkları için onu alaya aldılar, küfürler yağdırdılar.

İsa'yla birlikte çarmıha gerilen iki çapulcu bile onunla alay etti. Bu ayrıntı doğru mudur değil midir bilemeyiz, ama Hıristiyan söylencesi burada şu korkunç doğruyu özetliyor: "Bir hırsız kadınları tanrısal biçimde seven adama yeğdir." Amerika'nın güney illerinde zencileri hırsızlık yaptıklarında değil, bir beyaz kadına zorla saldırdıkları zaman katrana bulayıp üzerine tavuk tüyü yapıştırıyorlar.

Kanları donmuş beyaz erkekler kadınlarının güçlü kuvvetli zencilerin sıcacık bedenlerini duyumsamasına dayanamamaktadır. Beyazların karalara duydukları ırksal nefret işte buradan gelmektedir.

Genç, yakışıklı, canlı, çekici İsa, kadınlarca, bir yazıcının ömründe göremeyeceği biçimde sevildiği için öldürülmüştü; bir Kutsal Kitap yorumcusunun hiçbir zaman becceremeyeceği ya da becerse de sürdüremeyeceği bir varolma ve yaşama biçimi olduğu için öldürülmüştü. İster dinsel, ister bilimsel olsun, başka tapınakların yorumcuları İsa'nın Çarmıha Gerilmesi'nin ardında yatan temel gize anıştırmada bulunulmasına bile izin vermemişlerdir. Renan, sorunun çözümüne yaklaştığı için Fransız Akademisi'nden atılmıştır. İsa'nın öldürülüşünün ardındaki gize Renan'ın yaptığı şu sahici yaklaşımı ne yapsındı adamlar?

Renan, Kutsal Kitap kaynaklarına dayanarak şunları yazıyor:

İsa'nın düşüncelerine en aşılmaz engel Ferisilerin simgelediği katı gelenekçi Yahudilikten geliyordu. İsa, gittikçe eski yasadan uzaklaşıyordu. Şimdi artık sahici Yahudiler, Yahudiliğin siniri ve kası onlardı... Genellikle, dar kafalı, yalnızca dış görünüşe önem veren insanlardı; dine bağlılıkları kibirli, biçimci ve kendinden emindi. Davranışları gülünçtü, onlara saygı duyanları bile güldürürdü. Halkın onlara taktığı, biraz da karikatürü andıran adlar bunu kanıtlamaktadır. Sokaklarda ayaklarını sürüye sürüye yürüyen, ikide bir taşlara takılıp tökezleyen "eğri bacaklı Ferisi" (Nikfi); kadınları görmemek için gözlerini yumup giden, önüne gelen duvara tosladığı için alnı hep kanayan "alnı kanlı Ferisi" (Kizai); havaneli gibi ikiye katlanan "havaneli Ferisi" (Medinkia); eski Yasa'yı sırtında taşıyormuşcasına iki büklüm yürüyen "omuzu güçlü Feri-

si" (Şikmi); her an dinin bir buyruğunu yerine getirmeye çalışan "Yapılacak ne var? Ben yapayım diyen Ferisi" buna örnektir; bunlara, bir de, aşırı dindarlığı ikiyüzlülüğünün cilasından başka bir şey olmayan "boyalı Ferisi"yi eklemek gerekir.[1] Bu kılı kırk yarıcılık aslında yalnızca yüzeyseldi ve alttaki büyük aktöresel gevşekliği saklıyordu. [Ernest Renan, *The Life of Jesus* (İsa'nın Yaşamı), Modern Library y., 1927, s. 299-300.]

Kutsal Kitap yorumcuları, Tanrı'yı öldürerek aramaktadırlar; onu *işkence sınavından geçirirken* de aynı arayış içindedirler. Onlara göre Tanrı, halkının kralı olmayı hakettiğini gösterebilmek için her türlü sınava katlanıp dayanıklılık ve gücünü kanıtlaması gereken bir prenstir. Halk krallarını böyle düşler işte. Küçük bir Yahudi çocuğu sabahın altısından akşamın onuna dek Kutsal Kitap'ına eğilmeye dayanamıyorsa, iyi bir Musevi değildir; Tanrı'nın gözdesi olan bir halkın babası Hazreti İbrahim'in oğlu sayılamaz. Çocukların ana babalarına karşı akıllı uslu olmaları, ne derlerse yapmaları gerekir; Tanrı çocuklarının atalarının sözlerinden kuşkulanmaya, inançlarına meydan okumaya hakları yoktur, yoksa ölüm cezasına çarptırılırlar. Kötü davranamazlar, sevgiyi yasanın kadınlara bir yük gibi yükleyip güvence altına aldığı bir çiftleşme sayan atalarının dinsel buyruklarına aykırı işler yapamazlar.

Yasa'nın güvence altına aldığı, başkaldıran bedenlerden gelen, örgenlerde Tanrı'nın akışının bulunmayışıyla sakatlanmış sevginin doğurduğu nefret, sıra ayrıksız bütün yaratıklara bağışlanmış sevgiye gereksinme duyan yaşayan Dirim'in cezalandırılmasına gelince, dur durak tanımaz. Bu tattan yoksun, Tanrı'sız çiftleşmeden doğan sevi, Tanrı Sevgisi'ni yasadışı, çirkin bir nesne haline getirir. Geceleri sokaklarda partallar içinde dolanır ya da hırsız gibi köşe bucak saklanır. Yasadışı ilan edilmiş Tanrı sevgisinin, kendi varlığının çeşmesinden su içerken iyice kulak kabartması gerekir; her an tetikte bulunması gerekir; av köpekleri, onu *suçüstü* yakalamak üzere, dört bir yanda kol gezmek-

[1]Kudüs Tevrat'ı, *Berakoth*, IX, alt baş.; *Sota*, V. 7; Babil Tevrat'ı, *Sota*, 22b. Bu ilginç bölümün iki yazını arasında gözle görülür ayrımlar vardır. Biz, daha doğru gözüken Babil Tevrat'ını izledik. Bkz. Epiph., *Adv. Harr.*, XVI., 1. Epiphanes'teki birçok bölüm, ayrıca Tevrat'ın birçok bölümü, büyük bir olasılıkla, İsa'dan öncesiyle ilgilidir; o dönemde "Ferisi" sözcüğü "dindar"la eşanlamlıydı. —Renan'ın notu, *a.g.y.*, s. 300.

tedir. Kötü yüreklileri İsa'nın canını almaya iten sıcak ve sağlıklı kanın kokusu av köpeklerini kendine çekmektedir. Bu av köpeklerini kurbanların arkasından salan insanların dudakları kâğıt gibi bembeyaz, gözleriyse ufacık ve ışıl ışıldır; yüzleri tef gibi gergin, derileri kösele gibi sert ve kırışıktır. Burunları sivridir, ağızlarından zehirli sözcükler dökülür. Ellerinde ya ucu ilmikli bir halat ya da sevi çeşmesinden içmekte olan Can'a ateş etmek üzere dolu bir tüfek vardır.

İsa, kendi yasasına ayak uydurarak, Dirim çeşmesinden Sevi suyunu içmiştir. Büyük bir saray yosması ermiş gibi yaşamaya başlamış, bir sürü kız Tanrısız sevda yolundan dönmüştür. Bu kadınlar da, Tanrı'nın Sonsuzluğu'nda insanoğlunun kökenine uzanan yolda kendilerine küçük bir geçit açarak, bedenlerinde hani şu Cennet denen şeyin ne olduğunu duyumsayarak, canlı bir Sevi Tanrısı'nın çeşmesinden su içmeyi öğrenmişlerdir:

BİR ZAMANLAR

Analar oturuyordu çeşmelerin başında,
şarkı söyleyip oynayarak
çocuklarını usulca okşayarak.
Yaşam'ın çağlayanlarında onlara yol göstererek...
Okyanus dalgaları koşuyordu usulca
barış içindeki bir dünyanın kumsallarına...
Kadınlarla erkekler içiyorlardı Yaşama sevincini
örgenlerinin deviniminden
ve ezgileri uzayıp gidiyordu sonsuzluklara.
Çocukların gülüşü çınlıyordu
sevinç ve haz dolu
seslerin coşkunluğunda.
Delikanlıların yüzlerindeki ışık
yansıyordu genç kızların
sevda yansıtan gözlerine,
gençliği doya doya içmiş
körpecik bedenlerine.
Birden... bir uluma...
Ama ne uluma!
Daha önce hiç işitilmemiş, hiç duyulmamış,
istenmeden, zorla koparılan bir uluma...
Coşkusal vebaydı gelen:
Kaskatı kesilmiş yüzler,

İkiyüzlü takılmalar,
Yorgun kollar, hantallaşmış kalçalar,
Yaşlı yanaklar, ölgün bakışlar,
Çelebice bel kıran nasır bağlamış sırtlar;
Sevisiz bedenler,
İstemsiz arzular,
Duygusuz özlemler,
Yengisiz kavgalar,
Evlilik işkencesi..
Sızlanmalar, inlemeler...
Çocuk ağlamaları, can çekişmeler...
Cana kıymalar, yoksulluklar ve
kıvrandıran düşünceler.
Ödleklerin darağaçları ve geçit törenleri,
Yürüyüşler, madalyalar, çürümüş bedenler;
O ne didinmeli sersemlik,
insanları kovalamak, suçüstü yakalamak,
her şeyi karabasana çevirmek.
Yazık İnsanlara
Çok yazık...

İsa Dirim pınarlarından içti. Valiye açıkladığı üzere, dünyası bir yasa ve güç dünyası değildi. İnsanoğlunun yitirdiği, ama bir gün geri gelir diye umduğu Tanrı'nın dünyasıydı. Hiçbir şeyin yerini tutamayacağı, örgenlerdeki Sevi'nin dünyasıydı.

İnsanoğlu öteden beri örgenlerdeki Sevi'nin, birbiri içinde erimenin tatlı hazzının gerçek Tanrı'sı olduğunu, ona bir sürü ad takıldığını, bir sürü ülkede, bir sürü tapınakta tapınıldığını biliyordu. Ama insanoğlu bildiği doğruyu saklıyordu. İsa'nın Beytanya'dan Golgota'ya dek ağzını açmayışı gibi, hâlâ da susmaktadır. Hep birlikte insanın kasıklarıyla örgenlerindeki tatlı Sevi kımıltılarını bastırmaktan başka bir işe yaramayan şu kavga, savaş, dövüş, yutkunma, şişinme, düzüşme, dolap çevirme, avaz avaz yakarma gürültüleriyle dolu dünyada Tanrı'yı algılamaya yarayacak ne kulak vardır, ne duyu, ne duygu.

Bundan ötürü, çarmıha gerilmiş İsa'yı hırpalamışlardır. Değil dile getirmek, aklından bile geçirmeyeceği kendi çarpık düşüncelerini ona yakıştırarak, varlığına dayanamadıkları İsa'nın görünüşünü, güzelliğini, onurunu lekeleyip bozmuşlardır. Alaylı sözlerle iğnelemişlerdir: "Sen ki bir tapınağı yıkıp üç günde yeniden kuracaktın, hadi bakalım,

kurtar kendini, in o çarmıhtan!" "Başkalarını kurtardı; ama kendini kurtaramıyor!"

Oysa İsa hiçbir zaman başkalarını kurtaracağını, kurtarabileceğini öne sürmemiştir. Bunu uyduranlar hayranlardır. O, hiçbir zaman tapınağı yerle bir edeceğini söylememiştir. Birkaç yıl sonra gerçekleştiği üzere, tapınakların yıkılacağını haber vermiştir. Bu, çağımızda, bizim kuşağın Üçüncü Dünya Savaşı'nı yaşayacağını önceden haber verdi diye bir yazarı Üçüncü Dünya Savaşı'nı *çıkarmakla* suçlamanın ta kendisidir.

Öğretisini benimseyenlerin itelemesiyle, halk gizliden gizliye o mucizenin gerçekleşmesini sahiden beklemiş, ve işte bu yüzden onu çarmıha germiştir; yüreklerinin derinliklerinde, İsa'nın gerçekten KENDİLERİNİN bekledikleri kişi olmasını arzulamışlardır. İsa böyle şeyler yapmayınca da büyük düşkırıklığına uğramışlardır. Dolayısıyla İsa çarmıhta sallanırken, durmadan bağırmışlardır: "Yahudilerin Kralı İsa çarmıhtan insin, gözümüzle görüp inanalım!"

Böylece, nicedir yüreklerinde besledikleri mucize susuzluğunu gidermek istiyorlardı; kendi imge güçlerinden ötürü İsa'ya işkence edip suçluyorlardı; kendilerinin en küçük bir çaba harcamasına gerek kalmadan, hantallaşmış üreme örgenleriyle bağırlarına yaşama sevincini akıtacağını umdukları için, o korkunç güç, erk, büyücülük, üfürükçülük, iyileştiricilik düşlerinden ötürü İsa'yı çarmıha germişlerdi; eğlence olsun diye göğü yere indireceğini, sütle balın dereler gibi akacağı, düşünüp kaygılanmaktan, hastalara bakmaktan, çocukları Tanrı sevgisiyle sevmekten, yaşamlarına çekidüzen vermekten, bahçelerini çapalamaktan, ürün devşirmekten ve sabırla beklemekten kurtulacakları Cennet'i ayaklarının dibine getireceğini sanmışlardı... Ve işte GÜNAH BUDUR!

Zavallı İsa!... Kötü yürekli, boş, acımasız, tanrısız insanların kurdukları korkunç tuzağa nasıl da güvenle, sevgiyle düştü! Kendi yanlışlıkları yüzünden yitip gitmiş cennetin son parıltısını gözlerinde taşıyan bu yarı-ölüler İsa'nın can çekişmesini kendilerince sömürdüler. İsa can çekişirken, saat altıyla dokuz arasında, ortalığın karardığını gördüler. Bununla birlikte, gözlerinin önünde, çarmıhta acı çekişine bakarak yüreklerini umutla doldurmaktan geri durmadılar; İsa'nın açık elli ruhunun boş iskeletlerini doldurması umudundan bir an bile vazgeç-

mediler, son ana dek çarmıha *gerçek* bir Tanrı, *gerçek* bir Mesih gerdikleri umuduna dört elle sarıldılar.

İsa sonunda gerçekten son soluğunun ciğerlerinde dolaştığını, başına neler geldiğini, beş para etmez, tanrısız, yüzüstü bırakılmış, pis bir engerek kuşağının canıyla tiksinç bir biçimde oynadığını algılayınca, ansızın Kutsal Tanrı'nın da kendisini yüzüstü bıraktığını duyumsadı. Can çekişirken bağırdı:

"*E-lo-i, Elo-i, La'ma Sa-baş-ta'ni?*" "Tanrım, Tanrım, neden beni yüzüstü bıraktın?"

Ne korkunç bir karabasan...

Daha sonraki binlerce yıl boyunca, o engereklerin torunları çarmıhın dibinde toplaşarak ya da önünden geçerek İsa'nın öyküsünü inceleyecek, öğrenecek, sindirecek, yeniden üretecek, Kutsal Kitap haline getirecek, cinlerden arıtacak, güzelleştirecek, mumyalaştıracaktır, ama işin özü, farkında olmaksızın, parmaklarının, beyinlerinin arasından akıp gidecektir, yoksa zaten gidip en yakın ağaca kendilerini asarlardı.

ONLAR, SONUNDA, RASTLANTIYLA, TANRI'NIN GÖNDERDİĞİ GERÇEK MESİH OLDUĞUNU ORTAYA VURUP VURMAYACAĞINI ANLAMAK ÜZERE İSA'YI ÇARMIHA GERİP ONURUNU LEKELERLER.

Son sözlerini işitince "Hah, bakın! Peygamber 'Tanrım, Tanrım!' diye bağırıyor. Zaten, Tanrı'nın gönderdiği bir İsrail oğlu olduğunu yadsıyamazdı, YADSIMAMASI GEREKİRDİ canım!" derler.

İsa onlara bunu yapamaz, yapmamalıdır. Kendi düşleri sözkonusu olduğunda son derece "duyarlı", son derece "ince"dirler. Ellerinde torbaları, böyle avuç açmışken onları yüzüstü bırakacak değil ya! İsa'nın, son anlarında bile onlara bir coşku tattırması, sahici Mesih, ermiş Kurtarıcı konusundaki umutlarını tazelemesi, kupkuru *yaşamlarına* bir anlam kazandırmak, *onların* günahlarını bağışlatmak üzere, bin bir işkenceyle can vermesi *gerekir*. Hayır, hayır, İsa onları yüzüstü bırakamaz! Kendinden önceki, şu ya da bu yasayı çiğnediği için gebertilen öbür Tanrı Çocukları gibi, düpedüz ölemez. Hayır, böyle bir şey yapamaz hain!

Can'ları yoktur bunların. Can'lanabilmek için birilerine taparlar. Sevi duygusu çoktan yüreklerinden uçup gitmiştir. Bundan ötürü İsa onlar için bir şey yapamaz. Çirkin düşleri gerçekleşsin diye İsa'nın

yaşamını uzatmaya çalışırlar. İçlerinden biri, ya acıma duygusuna kapıldığı ya da can çekişmesini uzatmak istediği için, bir süngeri sirkeye batırır, bir kamışın ucuna tutturur, içmesi için İsa'ya uzatır. Geri kalanlarsa, asıl varlıklarıyla tam bir tutarlılık içinde, böyle bir acıma gösterisine bile girişmezler.

"DUR BAKALIM, TANRI GELİP ONU KURTARACAK MI?", derler.

Bunun üzerine, İsa acı bir çığlık koparır ve can verir.

Ve bu hayvanlar, İsa'yı ölümünden sonra da kötüye kullanmaktan geri durmazlar. O can verirken, tapınaktaki perdenin yukardan aşağı cart diye ikiye ayrıldığı masalını uydururlar. Aslında, İsa'nın başına gelenlere müthiş üzülen birinin, Ferisilerin işlediği suçu kınamak üzere, sözkonusu perdeyi yırtmış olabileceğini düşünebiliriz.

Ve tam karşısında duran yüzbaşı İsa'nın son soluğunu verdiğini görünce: "Vay canına, bu gerçekten Tanrı'nın oğluymuş!" der.

Hey gidi İblis'in oğlu hey, neden bunu zamanında görüp İsa'yı kurtarmak üzere Vali'ye koşmadın? Bundan ötürü, sen ve benzerlerin, dünyanın dört bir yanında, savaş alanlarında can vereceksiniz. Kıyımın sonu gelmeyecek, ve sizler, lekelediğiniz can veren Dirim karşısında gösterdiğiniz korkaklıktan ötürü, sapır sapır dökülecekseniz.

Yaşayan yumuşacık Dirim'e ettiğiniz kötülüklerden ötürü, *korkunuzdan* yanıbaşınızdakinin sırtını sıvazlaya sıvazlaya ordan oraya koşacaksınız; yüreğinizdeki acıyı dindirmek üzere, elinizde içki kadehleri, dudaklarınızda boş gülücükler, benzerlerinizle "toplumsal partiler"de toplaşacaksınız; kiliselerde diz çökecek, havralarda bağrınızı döveceksiniz, ama yüzyıllarca, yeni İsa'lar bulup canlarını emme umudundan başka bir umut besleyemeyeceksiniz; ağzınız susuzluktan kurumuş, diliniz bir karış dışarda, her zaman biraz önünüzde gidecek tazının ardında koşan av köpekleri gibi, hep mutluluğun ardından koşacaksınız.

Çağlar boyunca neden İsa'ları çarmıha gerdiğinizi görüp anlamadıkça, kendi günahlarınızdan ötürü daha başka günah keçileri avlayıp gebertceksiniz. Sizin için bundan başka yol olmayacak.

Sonunda, Dirim'i çarmıha germekten vazgeçeceksiniz. İsa'nın Çarmıha Gerilmesi son bulacak, geçmiş yaşamınız kalın kara bir perdeyle örtülecek.

İsa, aklınıza bile getirmediğiniz bir biçimde el atmış canlarınıza. O, günahlarınızı bağışlatmak için değil, sizlere çarpıcı, göz kamaştırıcı bir

ışık altında, gerçek kimliklerinizi göstermek için öldü. İnsanların aklından gizlemek üzere canla başla çalıştığınız İsa'nın Öldürülüşü'nün asıl imleminin ortaya çıkışının bunca zaman almasının hiç önemi yok.

İsa'nın can çekişmesi, hem etkin, hem edilgin açıdan, kendi can çekişmenizdir.

Bütün gizil güçlerinizden uzaklaştırılmış, daha yüce, daha temiz bir yazgıyla ilgili bütün düşlerinizden koparılmış olarak, boş yere, binlerce kez can vererek, çarmıhta asılı duruyorsunuz.

Önünde sonunda bu gerçekliğin bilincine varacak, son soluğunda İsa'nın yaptığı gibi, acı bir çığlık koparacaksınız. Er geç olacak bu. O zaman adam öldürmekten, işkence etmekten, her şeyi Kutsal Kitap'a bakarak yargılamaktan, şunu bunu suçlamaktan, yalan söylemekten, casusluk yapmaktan, siyasetle uğraşmaktan, ve ey İblis'in kızlarıyla oğulları, bütün bunlardan habersiz olduğunuzu öne sürmekten vazgeçeceksiniz.

İsa sizin içinizde, *ve siz de bunu biliyorsunuz.* Bir süre daha onu saklamayı, kendinizde ve çocuklarınızda gebertmeyi becereceksiniz belki. Ama sonunda İsa'nın diliyle konuşmayı öğrenecek, Onun gibi yaşamayı öğrenirken titreyeceksiniz.

İsa'nın *dirilmesi*'yle ilgili inancınız *yerinde*'dir: Yaşayan Dirim hiçbir zaman *kösteklenmedi*, çarmıha gerilene dek, otuz üç yıl, yeryüzünde en küçük bir günah işlemeden, canı'nı lekelemeden, tertemiz gezindi. Ve Dirim olduğundan, aslında ölmedi. Dirim öldürülemez. Çarmıhta, bin bir yerinden kanlar dökerek asılı kaldı, ama aslında yenilmesi olanaksızdır. Şu bedende son soluğunu verdi, başka bir bedende geri geldi. Işıl ışıl bir çayırda otlayan ceylana tüfeğe sarılmadan bakamayan, yitik cennetinin anısını bıçaklamadan, boğazlamadan duramayan, yumuşaklığı kendi örgenlerinde duyumsayamayan kösteklenmiş, sertleşmiş, zırha bürünmüş dirim tarafından daha bilmem ne kadar süre itelenip kakalanacak, kanı akıtılacaktır. Ama sonunda Dirim yeniden canlanacak, ve bedenimizdeki çürümüş Yaşam gücünden başka bir şey olmayan günahkâr, kötülükçü iblisi altedecektir.

İşte bu gerçek anlamında Dirim'in ta kendisi olan İsa, yeryüzündeki her ulusta, her kuşakta, günün birinde yeniden *Tanrı Sevgisi* haline gelecek, kasıklarda duyumsanan hazzın aracılığıyla, her çocuğun ka-

sında, her hücresinde yeniden doğmaktadır. O zaman, bilge kişiler, ateşli sözcüklerle, sizin Küçük Adamlarınız'ın Cehennemi'ni Cennetiniz'den kovmaya girişeceklerdir.

YAKARI

EY ÖLÜMSÜZ DİRİM...
YILDIZLARIN VARLIĞIYLA BİRLİKTE
ACIMA KATİLLERİNE!
SEVGİNİ YOLLA YENİ DOĞAN ÇOCUKLARA
İNSAN, HAYVAN, BİTKİ YAVRULARINA...
DÖNDÜR İNSANOĞLUNU DİNGİN BAHÇELERİNE!
BOŞALT EY DİRİM BİR KEZ DAHA
GÜZELLİĞİNİ YÜZÜSTÜ BIRAKILMIŞ CANLARA...
EGEMEN KIL YÜCE GÜCÜNÜ.

Son.

YENİ DOĞAN ÇOCUKLARDAKİ *DİRİMİN* VE *DOĞRU*'NUN KORUNMASI İÇİN GEREKLİ YASALAR

TOPLUMSAL hastalıklar alanının derinlemesine incelenmesi, Amerika Birleşik Devletleri'nde, *akıldışı çıkarların* kamçıladığı sinsi yalan ve saldırılar karşısında Doğru'nun (hakikatin) etkili biçimde korunmasını sağlayacak yasaların bulunmadığını göstermektedir. Şu anda Doğru rastlantıya bırakılmış durumdadır. Korunması şu Adalet görevlisinin kişisel dürüstlüğüne, coşkusal tepkilerinin usa uygun ya da aykırı oluşuna, şu ya da bu olgusal işlevlere eğilim duyuşuna bağlı kalmaktadır. Toplumsal sıralanmanın herhangi bir basamağındaki duygusal açıdan hasta herhangi bir kişi —hiç utanıp sıkılmaksızın— hoşuna gitmeyen bir yapıtı ya da bilgiyi yokedebildiği, Doğru gizli kapaklı saldırılara karşı kendini savunamadığı sürece, insan araştırmasının herhangi bir alanında öncü atılımlara girişmek son derece güçtür. Gerek Birleşik Devletler'in, gerek bütün dünyanın geleceğinin, erginlik çağına geldiğinde usa uygun kararlar alacak yeni doğmuş bebeklere, kuşaktan kuşağa aktarılacak eğitime bağlı olduğu besbellidir. (Bkz. Wilhelm Reich, *Geleceğin Çocukları,* OEB, Ekim 1951.) Coşkusal vebaya yakalanmış anaların ya da daha başka hastaların yapacakları zararlardan yeni doğmuş çocukları koruyacak hiçbir yasa yoktur henüz. Buna karşılık, insan dirimbilimi alanında gerçekleştirilmiş ilerlemelerce çoktan aşılmış, *uygulayım açısından* sözkonusu yasaları çiğneyen öncü eğitimcilerin tepesinde kılıç gibi sallanan, birtakım eski yasalar vardır. Gerek bu olgular, gerek coşkusal vebaya yakalanmış bireylerin toplumsal yaşamdaki etkinlikleri hekimsel ve eğitsel yöntemlerimizi iyileştirmek üzere girişilecek her türlü ilerleme ve araş-

tırmayı kösteklemektedir. Herkesin iyiliğini gözeten yasaların gerçek ilerlemeler getirmeyeceği bir gerçekse de, dirimi gözeten yasalar kılgısal alanda insanlığın yazgısını düzeltmeye çalışanları *koruyabilir* pekâlâ. Bu amaçla, yasa kurumlarının, eğitim kuruluşlarının ve vakıfların, insanların iyiliğini ve mutluluğunu erek edinmiş kurumların, biri *YENİ DOĞMUŞ ÇOCUKLARDAKİ DİRİMİ*, öbürü de *DOĞRU*'yu (kara çalmaya karşı çıkarılmış yasanın çerçevesini kat kat aşan) gizli saldırılardan koruyacak iki yasayı ele alıp incelemeleri, dile getirmeleri olasıdır.

Bir örnek vermek gerekirse: Bugün akıl sağlığı alanındaki en ivedi işlerden biri olan, çocuklarla gençlerin sevisel yaşamlarının doğru olarak ve derinlemesine incelenmesi işi, çocukluk ve gençliğinde sevisel gereksinmeleri doyurulmadığı için coşkusal açıdan hastalanmış herhangi bir kişinin Savcılığa başvurabilmesi ve bu incelemeyi yürüten kişinin "çocukları baştan çıkardığı"nı öne sürebilmesi nedeniyle kösteklenmiş, kılgısal alanda olanaksız kılınmıştır. Sözü geçen başvurunun sonucu, çocuklarla gençlerin sevisel yaşamlarını inceleyen ve bu konuda birtakım görüşler öne süren kişi, "çocukları baştan çıkarmakla" suçlanabilir. Yaşanan İl'in savcısı da coşkusal açıdan yakınmacıyı desteklediği an, konunun irdelenmesi olsa olsa rastlantıya kalır. Kılgısal deneyimler, girişimin doğru kaygısından ya da çocuklarla gençlerin korunması tasasından değil, doğrudan doğruya bu türlü bilimsel araştırmalara karşı oluşundan geldiğini göstererek sözkonusu dirimsel hastayı yargıç önüne götürmeye izin verecek yasalar bulunmadığını bilmem kaç kez göstermiştir. Oysa, tıpkı cana kıymanın gerekçeleri gibi, bir suçlamanın gerekçelerinin de gözönünde bulundurulması gerekirdi.

Bu örnek, içinde bulunduğumuz durumu çok iyi simgelemektedir. Acunsal Yaşam Enerjisi Araştırma Kurumu'nun belgeliklerinde durumun çok ciddi olduğunu gösteren yeterli sayıda olgusal kanıt vardır, her türlü öncü etkinliğin özünde bulunan güçlükleri saymasak bile, bütün öncü araştırmalar bu gibi akıldışı davranışlara karşı az çok umutsuz bir kavgaya girişilmesini gerektirmektedir.

(WILHELM REICH ÇOCUK VAKFI'nın Kasım 1952'de Amerika Birleşik Devletler Kongresi'ne sunduğu yasa önergesinin metni.)

EK

DOĞRU SİLAHI

Amerikan Toplumsal Yaşamı Dönemine Uyarlanan
DİRİMİN ÖLDÜRÜLÜŞÜ (1940-1952)

İÇİNDEKİLER

Doğrunun Dirimsel Enerji Açısından İmlemi 209
Doğru İle Karşıt-doğru 221
Küçük Adam'ın Kurduğu Koşutluk 226
Düşman Kimdir? 229
Dirimsel Enerjiye Dayalı Doğru'nun Tiksinç Çarpıtılmaları 234
"Yeniden Dirilme"nin Ussal Kökü 241
Karşıt-doğrunun İmlemi 249
Yeni Önder 253

DOĞRU'NUN DİRİMSEL ENERJİ AÇISINDAN İMLEMİ

DOĞRU (hakikat), algılayan Canlı Madde'yle algılanan Dirim arasındaki dolaysız, eksiksiz ilintidir. İlinti ne denli yakınsa, doğru deneyimi o denli eksiksizdir. Canlı maddenin algılama işlevleri ne denli eşgüdümlüyse, doğru da o denli geniştir. Algılamaysa, canlı hücre özsuyunun devinimindeki eşgüdümle doğru orantılı olarak eşgüdümlüdür. *Demek ki doğru, canlı maddeyle yaşanan şey arasındaki karşılıklı etkileşimin doğal işlevidir.*

Başka bir deyişle doğru, birçok kişinin sandığı gibi, aktöresel (ahlâki) bir ülkü değildir. "Cennet", yani İnsanoğlu'ndaki dolu dolu yaşama işlevi yitirildiği için böyle bir ülküye dönüşmüştür. Doğru böylece yürürlükten kalkınca, aynadaki yansı gibi, bir doğrunun araştırılması ülküsü'nün ortaya çıktığı görülmüştür. Doğru, yönelinmesi gereken bir nesne de değildir: insan yüreğinin çarpması, bacaklarının devinmesi için sıradışı bir çaba harcamaz; aynı biçimde, doğru'yu aramak için de. Doğru içinizdedir, ve bedeninizin genel durumuna göre, gözleriniz ya da yüreğiniz gibi, iyi ya da kötü işler.

Canlı Madde, çevresini kuşatan dünyayla karşılıklı etkilenişi içinde, kendi gereksinmeleriyle, ya da aynı şey demek olan, kendi doğal gereksinmelerinin karşılanmasında kullanacağı çevresindeki dünyanın öğeleriyle bağlantılı olduğu oranda dolu *yaşar* doğruyu. Mağara adamının, ayakta kalabilmesi için, yabanıl hayvanların alışkılarını öğrenmesi, başka bir deyişle, onların yaşayış ve davranışlarıyla ilgili doğruyu özümsemesi gerekliydi. Ereğine sağ esen varabilmesi için, çağdaş

havacının en küçük esintiyle, uçağındaki en küçük denge değişiklikleriyle, kendi duyularının açıkgörüşlülüğü ve bedeninin devinimleriyle mutlak bir bağıntı ve karşılıklı etkileşim içinde olması gerekir. Havacı, doğru biçimde uçar. İçindeki ve dışındaki çevreye göstereceği duyusal tepkilerdeki en küçük bir aksama ölümüne yolaçar. Demek ki o, çevresindeki öğelere egemen olup ayakta kalırsa, doğruya uygun yaşamaktadır. Ama, uçuş sırasında, doğruyu "araması" ya da doğruya "yönelmesi" gerekmez.

Demek ki doğru, Eskimoların yürümesi, koşması, ayı avlaması, Yerlilerin düşmanın izini bulması gibi, doğal bir işlev'dir. O, doğal işlevlerin bütünü içinde, hem bütün duyuların bütünlüğüne, hem de bütünleşmesine bağlı, bedenin ayrılmaz bir parçasıdır. *Duyuların en birincisinin, DİRİMSEL ENERJİ duyusunun bozulmamış olması gerekir* Demek ki doğru, dirimin hangi alanında iş görürse görsün, ne denli yaygın olursa olsun, Canlı maddenin bir aracıdır; örgenlerin devingenliğiyle duyuların sağladığı ya da oluşturduğu bütün öbür araçlarla birlikte çalışır. Öyleyse, doğru denen silahın kullanılması, dirimin bütün durumlarıyla, duyumsamayla, öğrenmeyle, canlı varlığın içindeki ve dışındaki enerjiyle bağlantı kurma ve onu etkilemeyle elden geldiğince dolu bir ilinti kurmak demektir. Bundan ötürü, gelişme içerden ve dışardan gelen uyarılara gösterilen bir yayılma ve çeşitlenme tepkisi olduğuna göre, doğru büyümeye en yakın işlevdir. Yalnız doğru yaşayan varlık deneyimlerini arttırarak büyüyebilir, büyüyemeyen varlık doğru yolda değildir, bir başka deyişle kendi dirimsel enerji gereksinmelerine ayakuyduramaz. Olduğu yerde çakılıp kalır.

Her varlığın duyularıyla devinimlerinin *daha baştan* sağladığı birtakım doğrular vardır. Yaşam'ın, Yaşama'nın sürekli DEVİNİM oluşu işte böyle açık seçik bir doğru'dur. Sevgi'nin iki canlı varlığın birleşmesi oluşu da, cinsel sarılma sırasında sınırları kesin olarak çizilmiş kimliğin öbür varlıkta yitirilmesi, onunla kaynaşma, onun içinde erime isteğinin gösterdiği üzere, böyle açık seçik bir doğrudur. Çevremizi kuşatan havakürenin, ister Tanrı, ister Evrensel Tin, ister Ulu Baba, ister Cennet, ister Acunsal Yaşama Enerjisi adı verilsin, alabildiğine canlı, coşkusal açıdan canlandırıcı, titreştirici, cana can katıcı bir şeyle dolu oluşu da öyle. Bu deneyim bütün insanların ortak malıdır ve silinip atılması olanaksızdır. O, Ben'imizin bütün öbür daha az kavrayıcı

algılarından daha eski ve sürüp gidicidir. Küçük bir İspanyol köpeğinin yavrulayışını ve onlara özen gösterişini gözleyin, o zaman ne dediğimizi, *doğanın verdiği doğru* sözünden anlamanız gerekeni görürsünüz. Doğru, öğrenilecek ya da canlı varlığa aktarılacak bir şey değildir. Canlı varlıkla birlikte asal bir işlev olarak doğar, ve canlı varlık birleştirici işlevlerini, başka bir deyişle bütün dirimsel enerji duyarlılığını ayakta tutabildiği oranda gelişir.

Cennet'in, yani canlı Dirim'in yitirilmesiyle, insanoğlunun, doğal gereksinmelere uygun, cinsel sarılma gibi asal işlevlerinin elin tersiyle itilmesiyle bin bir yoksulluğun kırıp geçirdiği insan dünyasında "DOĞRUYU ARAYAN ADAM" boygöstermiştir. Hıristiyan dünyasında "Günah", Kızıl Zorbalarca "Kundaklama", bilimciler tarafından da "Bilisizlik" diye adlandırılan şey, aslında Dirim'le insanoğlu arasındaki dolu dirimsel enerji ilintisinin yitirilmesidir; dolayısıyla, dirimi bir bakıma koltuk değnekleri üzerinde taşımak için, *asılların yerini tutacak, yerine uymayan, düzmece ilintiler*'in gelişmesi kaçınılmazdı. (Bkz. *Kişilik Çözümlemesi*, "Dış Dünyayla İlinti Eksikliği".) Ve bu, yeni yeni filizlenen Coşkusal Veba'dır. Günah kavramı peygamberi, hastalık da üfürükçüyü doğurmuştur. Ve bütün bu insanlar arasından, kendi zamanının, ekininin ya da halkının gelenek ve göreneklerinin zorunluluklarıyla eli kolu bağlı olsa da, doğru'yu kısıtlama koymaksızın, bütünüyle kucaklamayı göze alacak bir İsa kırk yılda bir çıkmıştır.

Coşku Vebası'nı iyice anlamak istiyorsak, doğru araştırısının, konu insanoğlunun cinsel coşkuları olunca, gittikçe yapaylaşıp boşlaşması büyük önem kazanmaktadır. İsa'nın insanoğlunun kendi içindeki yaşayan Dirim'i yitirişine pek yerinde parmak basması —ki bu, sonradan, üretken cinsel işlevin yitirilmesine, onun yerine içi boş, insanı doyumsuz bırakan, kupkuru düzüşmenin, umutsuz Cennet arayışının geçirilmesine yolaçacaktır—, Doğru'sunun acunsal boyutlu, derin oluşundandır, ve bu doğru dünyanın büyük bir bölümünü egemenliği altına alabilmiştir — ancak, o da sonra, "Ten'in Günahı" kavramından yola çıkılarak, *en kötü biçimde* çarpıtılmıştır. Doğru yaşamanın yerini doğruyu arama alınca, DOĞRU'DAN KAÇMA, doğruyu aramanın ayrılmaz yoldaşı olup çıkmıştır. Ve bugüne dek, doğruyu arama değil, DOĞRU'DAN KAÇMA ağır basmıştır.

Bununsa anlaşılması çok kolaydır. Dirim'in kendisiyle ve çevresiyle en eksiksiz bağıntısının dile gelişi demek olan doğru, Yaşama Enerjisi tutumbilimine sıkı sıkıya bağlıdır. Bundan ötürü, dolu dolu yaşanan doğru, en köklü coşkuları devindirir; köklü coşkularsa, cinsel sarılma arzusunu doruğa çıkarır. *Canlı varlığın asal enerji boşaltımı binlerce yıldır insanoğlunca kapı dışarı edilip sürgüne gönderildiğinden, doğru'dan da kaçılması gerekmiştir* Doğruya doğru atılacak her adım insanı yitirilmiş işleve yaklaştırır. Bu durumda, cinsel etkinliğin bastırılmasına dayanan bütün uygarlıklarda doğruyu aramaya kalkan herkesin "aktöresizlik"le suçlanmasının, geri kafalıların doğruyla insanı alıp dosdoğru "aktöresizlik"e götüren iblis yolu sayarak savaşmalarının şaşılacak yanı kalmaz.

Cinsel etkinlik insanın duyularıyla etkinliklerinden ne kadar amansızca kovulmuşsa, doğru'yla savaş o denli amansızlaşır ve *dirimsel* doğru o denli *gizemsel* doğruya dönüşür. Hıristiyan dini, simgelediği ve ülkü diye taptığı doğruyla savaşan, *gizemselleştirilmiş* Canlı Varlık dinidir. Burada, bütün *gerçek* doğal erdemler, yönelinmesi salık verilen *ülküsel* erdemlere dönüşmüştür. Böylece, yolundan sapmış bir Tanrı olan İblis'le aktöre dünyası arasında kopukluk doğmaktadır.

Dolayısıyla, cenneti, başka bir deyişle bedenindeki Tanrı duygusunu yitirmiş adama özgü DOĞRU'DAN KAÇMA'nın varlığı doğrulanmış olmaktadır. Dirim yasaları bütünüyle bastırıldığından, doğru insanda, *zırhlı* insanın varlığının dayandığı alabildiğine düzenli yaşama biçimini sarsacak coşkuları kamçılamaktadır. Doğru insan yoksulluğunun canevine erişebilseydi, insanoğlunun şu düzmece yaşamında elde etmeyi öğrendiği uyduruk sevinçlere *köstek olurdu*: gizli kapaklı yaşanan küçük sevda kaçamakları, iki haftacık dinlence, radyonun sağladığı küçük hazlar, işe yaramaz küçük harcamalar. Bugünkü çalışma yapı ve koşullarında, yaşamın güçlüklerine ayakuydurabilmek için *gerekli* ödünleri büyük ölçüde aksatırdı. Bir Amerikan yerlisine, Kuzey Kutbu'ndaki bir Eskimo'ya ya da bir Çin köylüsüne uygarlığın en son uygulayımlarını bağışlayın, alıştıkları yaşamı sürdürmekte güçlük çekerler. Son derece sıradan saptamalar bunlar. Hepsinin ereği, çağdaş insanın kişilik yapılarının *akılsal* bir imlemi bulunduğunu, bütün ulusların

gezgin özgürlük satıcılarının öğütlediği gibi, öyle bir çırpıda silinip atılamayacak bir işlevi yerine getirdiklerini göstermektir. Gezgin özgürlük satıcıları "ayakuydurma" teriminin neyi anlattığından habersizdirler. İnsanoğlunun düşlerine uygun davranamamaktan gelen sinir çöküntüsünü bile düzeltemezler aslında.

Ne kılıkta görünürse görünsün, Cennet düşü bile usa uygun ve gereklidir. Duvara tutturulmuş sinema yıldızı fotoğrafının cephedeki ere yaptığı gibi, bu düş de insanoğlunun yüreğini, şu tatsız tuzsuz yaşam içinde, Dirim'in eski ışığının anısıyla doldurur. Duvara iliştirilen resim insanoğlu için sürekli bir işkencedir, ama aynı zamanda ömrünün düşünü canlı tutmasına yardım eder.

Bundan ötürü, coşku vebasını yere serecek tek silah olmasına karşın, ta başından beri onu bedeninde tayışıp geliştirmemiş kişiye doğruyu zorla benimsetemez ya da şırıngayla kanına akıtamazsınız. ONU NASIL KULLANACAĞINI BİLMEYEN VARLIK İÇİN TEHLİKELİ VE DAYANILMAZ OLDUĞU İÇİN DOĞRU'DAN KAÇINILMAKTADIR.

Doğru, insanın kendi Ben'i ve çevresindeki dünyayla tümel bağını demektir. Doğru, insanın kendi yaşama biçiminin öbür insanların yaşama biçiminden ayrıldığını bilmektir. İnsan kardeşlerimize yaşayamayacakları doğruları zorla benimsetmeye kalkarsak, dayanamayacakları coşkuların uyanmasına yolaçar, böylece varlıklarını tehlikeye atarız; öyle davranmakla, yıkıcı da olsa, belli yaşama biçiminin dengesini bozarız.

Doğru, bir Rus siyaset yosmasının olmasını arzuladığı şey, yani her türlü gereksinmeyi karşılayacak bir siyasal erk aracı değildir. İnsan doğruyu değiştiremez, tıpkı temel kişilik yapılarını değiştiremeyeceği gibi.

Işığı görseler de, kendilerini izleyenleri bu ışıktan dinginlik ve sevinç içinde nasıl yararlandıracaklarını bilemeyen peygamberlere kapılmamak istiyorsak bunu hiç akıldan çıkarmamalıyız. Şimdi, yine İblis'in savunuculuğunu yapıyoruz.

Bununla birlikte, dirimin doğrusunun sonunda üstün gelmesini istiyorsak, doğru'nun durmadan itilip kakılmasında, gözardı etmemek gereken bir akıldışı akılsallık vardır. Doğru, zaman zaman, kendine eleş-

tirel gözle bakar. Çağlar boyunca itelenip kakalandıysa, bunun bir nedeni olmalıdır. İster kara, ister kızıl olsun, zorba buyurganlığın doğuşunda da iyi bir neden vardı: *buyurganlık, uyuyan dünyayı uyandırmış, ona bütün dünya halklarının usdışı, gizemci kişilik yapısının gerçeklerini göstermiştir.* XX. yüzyılda, buyurganlığın Asya toplumları üzerindeki zararlı etkisinin ardında yatan nedenler bize, yaşayan Dirim'in gizemli kılık değiştirmesinin, binlerce yıldır, milyarlarca insana verdiği zararı anımsatmaktadır. En korkunç usdışı düşünüş ve davranışlarda gördüğümüz bu gibi usa uygun işlevler de yaşayan Dirim'in birer parçasıdır, ve doğru yaşayan varlık bunu seve seve benimser. "Düşmanı sev!" buyruğuna bütünüyle katılmıyorsak da, bu sözün aslında "Düşmanının *gerekçelerini anla*!" anlamına geldiğinde tam bir görüş birliği içindeyiz. Hitler öncesi Almanya'daki siyasal önderlerin hiçbiri, yılgı yönetimi kurulmazdan önce, Hitler'in İncili'ni şöyle derinlemesine incelememişti. Dolayısıyla, Hitler'in "kentsoylu sınıfın paralı uşağı" olduğunu öne sürebiliyorlardı. Gerçekten doğru yaşayan, başka bir deyişle kendi yaşamının verilerini en canlı biçimde algılayan varlık, *en köklü akıldışı düşünüş ve davranışta akılsal yanı bulup ortaya çıkaran varlıktır.* Yalnız kafası boş, her zaman kendini haklı gören sersem özgürlük satıcısı kendisinin kusursuz, düşmanının da kötülüğün canlı simgesi olduğuna inanmayı becerir. Kötü olayların çoğunda usa uygun bir gerekçe vardır. Bugün gençliğin içinde bulunduğu —hani şu gençliğin suça yatkınlığı adını verdiğimiz, ve aslında, on olaydan altısında, gerek iç gerek dış son derece acıklı koşullarda gerçekleştirilen doğal cinsel sarılmayı dile getiren— ciddi durumun bizlere, kıpırtısızlığa gömülmüş dünyamıza olgunlaşan bir varlıktaki yaşayan Dirim'in yasalarını yeniden anımsatması gerekirdi. Dünya en sonunda sarsılıp yola koyulana dek, bu ses çığlık atmayı sürdürecektir.

Gençlerin içinde bulunduğu acıklı durum konusunda doğruyu söylemekten kaçış, büyük sorumluluklar taşıyan eğiticiler ve hekimler açısından *usa uygun*'dur; bir tek gencin cinsel yoksulluğuyla karşı karşıya kalsalar *ne yapacaklarını*, işe *nasıl* başlayacaklarını, *nereye* varacaklarını *bilemezlerdi.* Sürüp giden soruna yan çizme, çözümü yanlış yorumlama alışkanlıklarından ötürü, öğrenme ve öğrendiğine

uygun edimde bulunma yeteneklerini yitirmişlerdir. Eski yasalar yeni duruma uymamaktadır. Zaten hiçbir zaman uymamıştırlar. Dirime ve güvenliğe yönelik açık suçun dışında, güvenlik gücü gençlerin cinsel yoksulluğuyla ilgilenebilecek örgüt değildir. Hekimlik okullarından çıkmış, bu soruna yan çizen ("AMAN DOKUNMAYIN"), ya da çağını doldurmuş, geride kalmış, bitmiş tükenmiş, kıpırtısızlığa gömülmüş ana babalarla eğitimcilerin önlerine koyduğu alabildiğine aşınmış, yanlış, eski kavramlara bağlı kalan hekimler hiçbir zaman sorumluluk yüklenemezler. Eğitimciler aynı durumdadır. Dolayısıyla, coşku vebası ayakta kalmayı sürdürür. Çözümden kaçış, terimin en kötü anlamında, usa uygun olup çıkar. Ayrıca, ortadan kaldırmak üzere gerekli bütün hazırlıkları yapmadan coşkusal veba konusunda doğruyu eksiksiz gözler önüne sermek de aynı derecede dokunaklı olur. Analar babalar durumlarını anlamazsa, halk kendilerini desteklemezse, hiçbir yardım görmezlerse, milyonlarca genç doyumsuz kişilik yapıları, hasta kafalarla yaşamlarına ilişkin eksiksiz doğruyu ne yapsın?

Gençliğin cinsel yoksulluğunu bilenler gezgin özgürlük satıcısından uzak dururlar. Özgürlük satıcısı, eskiden ekmekle özgürlüğün nasıl kazanılacağı konusunda en küçük bir düşüncesi olmadığı halde nasıl "ekmek ve özgürlük" diye bağırıyor idiyse, şimdi de gezdiği yerde "cinsel özgürlük" satmaktadır; yarın da, engel olunana dek *bugün* yaptığı gibi, en tehlikeli biçimde, "gençliğe cinsel özgürlük" diye bağıracaktır. Halkın koşulsuz desteği olmadan, önünü ardını bilmeden hiçbir büyük toplumsal sorun çözülemez. Şu yeni toplumsal salgını, *Gezgin Doğru Satıcılığını*, ne yapıp edip daha yeni uç vermişken ortadan kaldırmalıyız. O, şimdiye dek söylenmiş bütün yalanlardan çok daha zararlı olacaktır çünkü.

Gençlik sorununun, ona bağlı olarak gençliğin suça yatkınlığı sorununun çözümü şunları gerektirmektedir:

Yasa Güvencesi altında kızlarla oğlanların evlilik dışında birlikte yaşayışlarının tepeden tırnağa değiştirilmesi.

Ana babaların, usa ve hekimlik bilgilerine dayalı, eksiksiz anlayışı.

Zengin bir yaşamın sarsıntılarına dayanabilecek, dirimsel enerji yasalarına bütünüyle ayak uydurabilecek bir kişilik yapısı yaratmak üzere, çocukların *çok küçük yaştan başlayarak* eğitimi.

Kamu yönetiminin tam desteği.

Gençlerin başbaşa kalma gereksinmelerini gözönünde bulunduran konut yapımı.

Gerektiğinde duruma el koymak üzere *son derece sağlıklı*, yeterli sayıda eğitici ve hekim. Buysa halkın, şu anda kamuoyunun akıl sağlığı konusundaki görüşü biçimlendiren ruhçözümcülerin doğruyu söylemekten özenle kaçtıklarının bilincine varmasını gerektirir. *Gençler arasında sevi*'yle suç sayılacak gerçek *kandırma*'yı birbirinden ayırmak üzere, erişkin olmayanların baştan çıkarılması ve kandırmayla ilgili eski yasaların gözden geçirilmesi.

(Dirimsel enerji bilimi anlamındaki) insan dirimbiliminin eksiksiz okullara sokulması.

Sonunda mutluluğa kavuşacak gençlere hiç kuşkusuz büyük zarar vermeye çalışacak ve verecek olan coşkusal vebaya karşı uygun korunma önlemlerinin alınması.

Ve zamanı gelince ele alınacak daha bir sürü önemli konu.

Şimdi bütün bunları bilmiyoruz, bilseydik de *özgürlük satıcısı* onları kavrayamazdı. *Doğru satıcısı* da öyle. Onlar yalnızca, cinsel yoksulluklarını siyasal açıdan sömürmek üzere, gençleri kendi örgütlerine çekmeye çalışırlar. Gezgin özgürlük satıcısı, geçmişte bilmem kaç kez yaptığı gibi, gelecekte de birtakım gençlik akımları başlatacak, ama sonra, tutabileceğinden çok daha fazla söz verdiği için, genlerin diriminin özüne hani şu eski, yiğit tutuculardan bilmem kaç kez daha çok döneklik edecektir. Sevi ve Dirim konusunda özgürlük satıcısına sakın güvenmeyin! Özüyle sözü birbirini tutmaz. Dirim ve karşılaştığı engeller konusunda hiçbir şey bilmez. Bütün gerçeklikleri biçimsel törenlere, yaşayan Dirim'in bütün kılgısal sorunlarını insanlığın ilerde kavuşacağı Cennet'le ilgili düşünlere çevirir. Gerçekte, böyle yapmakla, hem kendini, ve kolayca kanan halk yığınlarının başına geçebilmişse, bütün halkı yoksulluğun en korkuncuna sürüklemektedir.

Özgürlük satıcısı, doğruyla ilgili konuları, halkı tuzağa düşürmekte kullandığı yem haline getirmektedir. Onun gözünde doğru, her günkü yaşamda kullanılacak bir *davranış biçimi* değil, bir "ülkü"dür. Erdemli olduğu zaman doğruyu koruduğunu sanır. Bir tür sezgiyle doğrunun ardına düşmenin getireceği güçlükleri bilen, toplumsal alanda *yerleşik*

düzeni savunan tutucu çok daha dürüsttür. Onun hiç değilse dürüst kalma olasılığı vardır, özgürlük satıcısıysa, ilerlemek istiyorsa, canını İblis'e satmak *zorundadır.*

Doğru, bugünkü koşulların *doğruladığı* doğru korkusuna karşı sakınımlı kullanılmalıdır. Acıya, kimi zaman büyük acıya yolaçmaksızın doğru'yu kullanamayız: ama onu ağrı kesici ilaç olarak da kullanamayız. O, gelecekteki yaşamın ayrılmaz bir parçasıdır, *ve en küçük yaştan başlayarak, çocuklarımızın ilk devinimleri ve duyularıyla birlikte örgensel olarak gelişip boyatmalıdır* Buysa, özgürlük ya da doğru satıcısının henüz sağlamaya hazır olmadığı toplumsal ve yasal korunmayı gerektirir.

Bir yaşama biçimi olarak doğrunun kendini özgürce dile getirmeye gereksinmesi vardır. Bu özgürlük sağlanmışsa, kendi olanaklarıyla gelişip serpilir. Yapılacak tek şey, başlangıçta ona da yalana, dedikoduya, Dirim'in hırpalanıp ortadan kaldırılmasına bağışlanan fırsatın tanınmasıdır.

Çok mudur bunu istemek?

Doğru ancak bir ağaç gibi dosdoğru büyüyebilmişse, ormandaki bir meşe gibi dal budak salabilmişse İsa'nın (Dirim'in) Çarmıha Gerilmesi'ne karşı kullanılabilir.

Her deviniminde yalan söyleyen bir bedenin, elinde olmaksızın yalan söyleyen bir can'ın damarlarına doğru şırınga edemezsiniz. Böyle bir kaptaki doğru, Ben'in korunup yaşatılmasına yardım etmiş bulunan yalandan çok daha beter bir yalana dönüşecektir. Hasta bir bedene şırınga edilen, yalana dönüşen bu doğru korkunç bir cellat olacaktır. Çünkü her saniye yalan OLMADIĞINI, DOĞRU'nun *ta kendisi* olduğunu, onun doğrunun ta kendisi olduğuna inanmamanın Kilise'deki kutsal tütsüye, ana ya da babaya, devlete ya da hükümdara, ulusa ya da bilmem neye dil uzatmak olduğunu *kanıtlamak* zorunda kalacaktır. "Sahici Bolşevik doğrusu"nun dünyaya duyuruluşuna kulak verirseniz, kararıp kurumuş bedenlere aşılanan, yalana dönüşen doğrunun ne olduğunu ve ne yaptığı hemen anlarsınız.

Kimilerinin ayakkabı bağı satışı gibi pazarda doğru satan özgürlük satıcısından sakının kendinizi. O, at hırsızından beterdir. At hırsızı cenneti yeryüzüne indirmeye söz vermez; at çalmakla yetinir. Ama özgürlük satıcısı elini kolunu sallayarak dolaşırken, at hırsızı bir ağaçta

sallandırılır. Özgürlük satıcısı, bunca insanın onca zamandır neden yalan söylediğini öğrenmeye yanaşmaz.

Özgürlük satıcısını erdemli kasılmasından, sopa gibi duruşundan, ilkokul öğretmeninin çubuğu gibi uzatılmış işaret parmağından tanımayı öğrenin; gözlerindeki acımasız parıltıdan, eğeyi andıran sesinden, donup kalmış ağzından, olanaksızı elde etme konusundaki insandışı mutlakçılığından tanımayı öğrenin.

Doğruya uygun yaşayan bir beden örgensel olarak gelişen doğru, doğanın ve belirtilerinin gerçekliklerini yadsıyan kaskatı kafalarda büyümüş allı pullu doğruyla taban tabana çelişir. Dirimin özü çekip gitmiştir böylelerinin kanından. Onlar doğrunun, herhangi bir öncülden mantık gereği çıkan bir şey olduğunu sanırlar. Oysa doğru size her şeyden önce doğrunun neden bu denli az bulunduğunu, böylesine zor elde edildiğini, niçin ortalıkta varlığımızın gerçekliğini yadsıyan doğru üçkâğıtçılarının gezindiğini açıklayan şeydir.

Ortaya koyduğu ilk önermelerden mantıklı bir biçimde çıkmasına karşın, bir kaçığın dizgesi doğru değildir. Ancak, insanların öne sürdüklerinde hep *biraz* doğru kırıntısı vardır.

Küçücük bir doğru kırıntısı dile getirilip yaşandığı zaman daha başka doğru parçacıkları doğurduğu, böyle olunca da sonunda insanların büyük çoğunluğu yaşamlarının alışılmış sınırları dışına itileceği için, insanlar doğrudan korkarlar. Ancak, genellikle yalanı desteklseler de, insanlar neyin doğru, neyin eğri olduğunu bilirler. Yalanlar, onlarsız edemeyecekleri koltuk değnekleri haline geldiğinden, hep yalanın yardımına koşarlar. Ve işte bundan ötürü insan ilişkilerinde yalanın değil, doğrunun yanlış olmasından kuşku duyarız.

Günlük yaşamda yalan söyleme alışkanlığı bizi yalanın tanınıp kabul edilmesinde, yalana şöyle ya da böyle ayak uydurmakta belli bir uygulayıma ulaştırmıştır. Bu tür yalana karşı doğruyu kullanacak kişi bir anda kendini toplumun dışına itmiş olur. Yapılması gereken çıkıp "avaz avaz doğruyu haykırmak" değil, *öbür insanlara ışıl ışıl bir örnek vermek üzere doğruyu yaşamaktır* Eğer doğru allı pullu, çekidüzen verilmiş, sokuşturulmuş ya da sağa sola yayılmış bir doğru değilse, *sahici*'yse, bunu yapmak elimizdedir. Doğru, bacağınız, beyniniz, karaciğeriniz gibi sizin bir parçanız olmalıdır. *Bütün varlığınızla uyuşmayan bir doğruyu yaşamaya kalkışmayın sakın.* Göz açıp kapayın-

caya dek, toplumsal yaşamın yasaksavan önlemleriyle birlikte gelişmiş yalanlardan çok daha kötü bir yalana dönüşür.

İşte bu yüzden insanın yaşadığı doğruyu çaprazlama geçmek son derece güçtür. Doğruyu dile getirmeye kalkıştığınız an çölde konuşan bir sese dönüşme tehlikesiyle karşılaşırsınız. *Kimseye doğruyu öğretmeye kalkmayın.* Yaşama biçiminizle, insanların *kendi* doğru yaşama kaynaklarını bulmalarına yardım edin. Bırakın insanlar sizinkini *değil, kendi* doğrularını yaşasınlar. Birisi için örgensel bir doğru olan şey, başka bir kadın ya da erkek için öyle değildir. Tıpatıp benzer iki yüz olmadığı gibi mutlak doğru da yoktur. Ama doğada, bütün doğrularda bulunan birtakım temel işlevler vardır. Ancak, bireysel anlatım bedenden bedene, candan cana değişir. Evet, bütün ağaçların kökü yerdedir. Ama, kendisinin olmadıkları için, A ağacı topraktan besinini alabilmek için B'nin köklerini kullanamaz. En yüce bilgelik, evrenselin içinde bireyseli yaşatabilmek için çeşitliliği gerektirir. Çeşitlilik, genel'den ayrılma, benzersizlik, gençlik yıllarında doğru satıcısının ağzından düşmeyen kavramlardır. *Ama gençlik uçup gidince,* herkesin gittiği yolla zorbaca benimsetilen kuralı o da kabullenir.

Yeryüzünde bu ikisi birbirinden kopmuştur. Şimdi birine "bireycilik" öbürüneyse "devletçilik" deniyor, ama yeryüzünden silinip gitmezden önce daha bir sürü ad alacaklar. Dirim'in yasalarına uygun yaşayacak çocuklar, ormandaki ağaçlarda, kuşlarda, tarlalardaki ekinlerde egemen yasalara ayakuyduracak çocuklar henüz doğmadı.

Özgürlük satıcısı doğrunun elinden ne olduğunu kanıtlama, araçlarını geliştirme, tutumunu yapısallaştırma, düşmanlarını tanıma, güçlükleri yenme, tehlikeye göğüs germe, nerede doğal yalandan çok daha beterine dönüşebileceğini görme olanağını almaktadır. Bundan ötürü, belki şu satırları okuyan pek çok kişinin umduğunun tersine, doğruyu (hakikati) bir silah gibi kullanabilmenin kurallarını sıralamak olanaksızdır. İsa'nın masallaştırılmasından dolayı, *herkes için geçerli davranış kuralları* gösterecek *başka bir peygamber* bekliyoruz bugün. Böylece, bütün öbürlerinin dışında tek bir kişiye uyan, kendi Ben'imizden çıkacak kendi doğrumuzu arayıp bulma zorunluluğundan kaçıyoruz.

Oysa, sizin özel durumunuza uygun doğruyu bulup ortaya çıkarmanıza izin verecek bir tek genel kural vardır. Başka kimsenin değil,

yalnızca sizin olan yolu bulabilmeniz için, kulağınızı verip içinizde olup bitenleri dinlemeniz gerekir. Bu sizi karışıklık ve kargaşaya değil, *evrensel doğru*'nun kaynaklandığı alana götürür. Bu alana giriş yolları sayısız ve çeşitlidir. Can suyunun çıktığı kaynak, insan dünyasının çok çok ötesine taşan bütün canlı varlıkların ortak malıdır. Her doğru Dirim'in bir işlevi olduğundan, açılıp kapanmalarla devinen bütün varlıklardaki can, özünden aynı olduğundan, bunun böyle olması gerekir. Bundan çıkan sonuçsa, insanlığın bütün öğretilerinin temel doğrusunun aynı şey olduğu ve herkes için ortak olan bir şeye indirgendiğidir: *bu, birini sevdiğiniz, yaratıcı bir etkinlikte bulunduğunuz, evinizi yaptığınız, çocuk dünyaya getirdiğiniz, geceleyin yıldızlara baktığınız zaman duyumsadığınız şeydir*

Nitekim, doğruyu ele geçirmiş ya da aramış bütün bilgelerin ortak yanı, gözlerindeki anlatımla yüzlerindeki dirimin devinmesinin gösterdiği şeydi. Sirklerdeki palyaçonun taktığı maskenin ardında aynı imlemi taşıması acı, ama gerçektir. O da birtakım doğrulara yakından sürtünüp geçmiştir. Bu, pencereleri taşlayan büyük kalabalığın attığı çığlıkların tam tersidir. Erkeklerin kendisi için ne denli tehlikeli olabileceklerini bir kez daha görebilmek üzere içlerini gıcıklayan hoppa kızın dudaklarındaki sinirli, kesik gülüşlere hiç mi hiç benzemez. Bu imlem, celladın bakışının ya da hiçbir şeye aldırmayan, acımasız, sinsi, niyeti gizli, taş yürekli, zindancı halk kurtarıcısının yüzündeki anlatımın tam tersidir. *Düzmece kurtarıcıları yüzlerinden tanımayı öğrenin!* Gizil güç ya da olmuş bitmiş olarak nerede karşınıza çıkarlarsa çıksınlar, bir görüşte tanımayı öğrenin onları. Bakışlarınızdan kaçabilmek için elinden geleni yapan usta üçkâğıtçıyı tanımayı öğrenin. O zaman, aradaki çelişkiden, doğrunun neye benzediğini anlayacaksınız.

Doğru parti çizgisi, ulusal sınır, cins ayrımı, yaş ayrımı, dil ayrımı nedir bilmez. Herkesin içinde bulunan, her an edime geçmeye hazır, ortak yaşama biçimidir o. Ve bu, büyük bir umuttur.

Ancak, doğru ancak *gizil güç olarak* oradadır: tıpkı ilerki ekmeği, meyveyi kendi içinde taşıyan tarladaki tohum gibi, henüz eyleme geçecek durumda değildir. Kuraklık ve don tohumun büyümesini, ürün vermesini engelleyebilir.

Coşkusal Veba doğru tohumunun ürün vermesini önleyen kuraklık ve don'dur. Coşku Vebası, doğrunun yaşayamadığı yerde taht kurar. Bundan ötürü ilkin doğruyla değil, coşkusal vebayla, körpe fidanın bü-

yümesiyle değil, kuraklık ve donla ilgilenmek gerekir. Körpe fidan, can veren güneşe doğru boyatacaktır. Fidanın büyümesini engelleyen coşku vebasıdır, bundan ötürü gözümüzü ondan ayırmamak gerekir. Dikkatimizi bebeğin ilk adımlarına değil, yoluna çıkabilecek taş ya da çukurlara vermeliyiz. Çukuru görmemiş olması, gelişen doğrunun önüne dikilen engeli kaldıracak yerde, çocuğun o düz, önceden hazırlanmış yolda yürümesinin her şeye yeteceğine inanmış olması insanın başına gelen ağlatının (trajedinin) önemli bir yanıdır.

DOĞRU İLE KARŞIT-DOĞRU

Doğru'yu bir silah gibi kullanmak istiyorsak, bulduğumuz doğruları söylemekle yetinmeyip ayrıca bu özel doğrunun *neden* daha önce bulunup dile getirilmediğini anlamamız gerekir. Bu, uygulayımsal ya da bilimsel bilgi eksikliğinden gelmiş olabilir; ama sözkonusu doğrunun bilinmesinin önemli bir kurumsal ya da yapısal oluşumu tehlikeye düşürecek olmasından da. Dolayısıyla, bir doğruyu ele güne duyurmazdan önce, karşılaşacağı *engelleri* bilmemiz gerekir. Yoksa, doğru korkusu onun ancak özgürlük satıcılarına özgü yoldan kullanılmasına yani insanlığın kurtuluşu sayılmasına yolaçar. Buysa, doğru yaşayışın gerçekleştirilmesinde kurumsal bir yalandan çok daha büyük bir engeldir.

İnsan köleliği her zaman kurumsal bir yalan uydurmaya yatkındır. Bir aile, çoğunlukla, belli ölçüde kurumsal bir yalana dayanan insan köleliğince ayakta tutulur. Çocukların gözönünde bulundurulması cinsel konuda içtenliği önler; cinsel içtenlik, yaşayan aile kurumunu altüst edebilir çünkü. Doğruyu söylemek ve doğru yaşamak her zaman dostluğu ve insan köleliğini tehlikeye düşürür. Gerek doğrunun, gerek insan köleliğinin kökleri yaşamın gerekliliklerindedir. İnsan köleliği doğruyla çeliştiği zaman, *öbür doğru*'yu, kurumsal yalanı ayakta tutan *karşıt-doğru*'yu bilmedikçe, hangi yolu tutacağımıza karar veremeyiz. İki doğruyu tartmak gerekir. O ANDA *hangisi daha önemlidir acaba?* Ve insanların büyük çoğunluğu için, uzun erimde hangisi önemlidir?

Doğru, insanlar arasındaki ilişkilerin genel evrimine büyük katkıda bulunmaksızın herhangi bir ailenin kurumsal temellerini sarsacaksa,

karşıt-doğruya öncelik vermek, doğrunun evrensel ve kılgısal geçerlilik kazanmasını beklemek gerekir. Yoksa, karşıt-doğrunun gerilemesi zorunludur. Kurumsal bir yalana dayalı bir ailede yaşayan iki üç çocuğun canını tehlikeye atma pahasına bin çocuğun yaşamını kurtaracaksanız, bin çocuğun canı ağır basar. Ama iki üç çocuğun karşılacağı tehlike binlerce çocuğa hiçbir yarar getirmeyecekse, salt "ilke" uğruna çıkıp doğruyu haykırmak hiçbir anlam taşımayacaktır.

Doğruyu coşkusal vebaya karşı silah olarak kullanmak istiyorsanız, *"ilkesel doğru"* ile *"özel doğru"* arasındaki ilişkiyi gözönünde bulundurmalısınız. Bütün gençlere kazanılmış güvencelerle donatılmış, doyumlu, doyurucu bir cinsel yaşam sağlanmadıkça gençlerin cinsel etkinlik sorununun, ona bağlı olarak da hani şu *"gençliğin suça yatkınlığı"* denen sorunun çözülemeyeceği temel, tartışılmaz bir doğrudur. Gençlerin uzun erimli sorunlarıyla uğraşıyorsanız, bu, ilke olarak, her durum ve koşulda benimsemeniz gereken bir doğrudur. Ama bu, bilmem hangi özel durum ve koşullarda, bilmem hangi genç kümesi karşısında, sözkonusu temel doğrunun uygulanmasının yıkıcı sonuçlar doğurabileceğini söyleyen *karşıt-doğru*'yu hesaba katmanızı engellemez. Sözü edilen genç kümesi belki o doğruyu *yaşamaya* izin verecek toplumsal ya da yapısal olgunluğa erişmemiştir, ya da içinde yaşadığı toplumsal çevrenin tepkileri çektiği yoksulluğu arttırabilir. Kimi durumlardaysa, örneğin okulla yuva gençlik sorunu konusunda aynı görüşleri paylaşıyorlarsa, temel doğru özel doğruyla tam bir uyum içinde olabilir.

Çoğu kez görüldüğü üzere, insanlar toplumsal ilişkilerine, kimi zaman birtakım dostluklardan vazgeçmeyi gerektiren temel doğrulara ayakuydurarak yaşamaktan daha çok önem veriyorlarsa, doğrunun hep karşıt-doğruyla tartılması gerekir. Sözkonusu insanlar acaba zorunluluk gereği karşıt-doğruya yaslandıkları için mi doğruya karşı çıkmaktadırlar, yoksa öfkesini yatıştırmak üzere sırtı sıvazlanan yırtıcı hayvan habire sırtlarını okşadıkları komşu ve dostlarının yarattığı sürekli korku içinde mi yaşamaktadırlar? İkinci olasılık doğruysa, doğrunun ardından koşulmalıdır: gerçekten de, geniş alanlara uygulanabilecek bir doğrunun ardını, hele göreviniz doğrunun kendini kabul

ettirmesine yardım ederek insan yaşamlarını kurtarmaksa, yırtıcı hayvanları yatıştırmak gibi zararlı girişimleri destekleme uğruna bırakmak olacak şey değildir. Bir Akıl Sağlığı Merkezi'nin sorumluluğunu üstlenmiş her ruh hekimi, gençlerin cinsel yoksulluğunun salgın hastalık haline geldiği mahallelerde çalışan kamusal yardım görevlileri bu durumdadır.

İnsan doğruyu araştırırken düşman edinme korkusuyla yağcılık ve sırt sıvazlayıcılığa savrulursa, yalnızca girişiği işe layık olmayan bir ödlek olduğunu gösterir. Böyle davranan kişi yalnız kendi güvenliğini düşünüyor, sorumluluğunu üstlendiği canlara hiç aldırmıyor demektir. O zaman bu adamı coşkusal vebayla savaşta gerekli yüreklilik ve uygulayım bilgisini, öncülük anlayışını gerektiren böyle görevlerden almak gerekir.

Ancak, bir kamu yardımı görevlisinin işi insanlara konut ya da iş gibi temel şeyler sağlamaksa, ki bu genellikle coşkusal veba açısından hiçbir sorun yaratmaz, o zaman daha temel ve tehlikeli doğruları dile getirerek görevini tehlikeye atmamalıdır.

Kısacası, doğrunun bir silah gibi kullanılması, coşkusal vebayla savaşta kullanılabilecek uygulayımları kazanabilmek üzere, bütün öbür sanatlar gibi sabırlı bir kılgıyla edinilmesi gereken bir beceridir. Yoksa, çalışmamıza hiçbir yarar sağlamaksızın, herkesin canını sıkarak, "gezgin özgürlük satıcılığı"na bir de "gezgin doğru satıcılığı" eklemiş oluruz.

Onu benimsemeye hazır olmayan bir kümeye ya da toplumsal bağlama doğruyu "gizlice" sokmak ne yapılabilir, ne de yapılmalıdır. Kurnazca yöntemlerin kullanılması doğruya da kurnazca bir hava verir, etkililiğini yokeder. Karşıt-doğruyu ortaya çıkarmak, *varlık nedeni*'ni ortadan kaldırmak, usul usul onun yerine temel doğruyu geçirmek başka türlü bir anlayış ister. Bir bakımevini kargaşaya boğan, dirimsel enerjiye dayalı hekimlikle ilgili bilgileri ulu orta dile getirerek konumunu tehlikeye atan dirimsel enerjiyle sağaltım uzmanı düpedüz felakettir! Sabırla beklerseniz, onlara gereksinmeleri konusunda daha olgun bir görüşe ulaşma olanağını sağlarsınız, acılı yürekler doğruyu içgüdüsel olarak sezer, *kendiliklerinden size* gelirler. Bu durumda da onlarla buluşmak hiç kolay değildir.

Bununla birlikte, bu akılcı tutum yerini kolayca yatıştırmak üzere yırtıcı hayvanın sırtını sıvazlamaya, giderek, kendi iç erincini güvence altına alabilmek üzere, onu kendimize kalkan yapmaya dönüşebilir. Böy-le bir tutumun karşısına temel doğrunun bütün silahlarıyla çıkmak gerekir. Böyle sırt sıvazlayan, yanak okşayan dolandırıcılar, coşku vebasının konumunu koruyabilmek üzere kullandığı geniş ordunun bir bölüğüdürler: bir sürü çocuğun ölüp gitmesi, bir sürü insanın açlıktan gebermesi onların dostluklarını sürdürmesinin yanında sinek vızıltısıdır. Bu tutumun *gerçek* dostlukla uzaktan yakından ilgili olmadığını söylemeye gerek bile yoktur. O, herkesin karşısındaki adamın kendisini boğazlamak için uygun anı kolladığını bildiği dalavereciler arasındaki dostluğa benzer. Elçiler, toplantılar, çaylar, özel temsilciler, pazarlıklar dünyası, bütün yağcılıkları ortadan kaldıracak, düzmece doğrunun yerine aynı tekerleği iten insanlara özgü imece anlayışını geçirecek olan doğru'dan kaçınmayı sağlayacak bu gibi oyunlarla doludur. Aynı tekerleği iten insanlarsa dostluğu en yüce sınava sokmaktan, yani hoşgörü sınırını aşmaktan çekinmezler.

Yeni önder sahici insan dostluğuyla insanoğlunun içindeki yırtıcı hayvanı yatıştırma ereğini güden ve gerçek dostluğun yerini seve seve alan tutumu birbirinden ayırmakta uzman olmalıdır. Bu ikincisi, treni kaçırmış üstün yetenekli kişiyi, gizemli hayranlığıyla zorba önder ya da din şehidi olmaya özendiren sülüğün ta kendisidir.

Toplumsal yoksulluk ve yoksunluğa son vermek isteyen toplum düzeltimcisinin görevlerinden biri de kurumsal yalanı destekleyip ayakta tutan karşıt-doğruyu iyi tanımaktır: ilerki evrimin dayandığı doğrunun ortadan kaldırmaya çalıştığı yalandan çok daha kötü bir yalana dönüşmemesi için son derece sakınımlı davranmalıdır. Kısacası, doğrunun bir aynaya aktarılmasına, kupkuru bir hayranlık nesnesine dönüşmesine, yeni bir Çarmıha Germe'yi saklayacak açık bir bahane olmasına engel olmak gerekir.

Şimdi de, *"Dirimin Öldürülüşü"* gibi bir yapıtın yayımlanmasının, kendi ortaya attığı "ilkesel" doğrunun ulu orta dile getirilmemesi kuralını çiğneyip çiğnemediğine bir göz atalım. Böyle bir yapıtın yayımıyla ilgili karşıt-doğrular, beş yüz, giderek yüz yıl önce bile herhangi bir doğrunun ulu orta söylenmesini engellerdi. O günlerde, genel olarak, cinsel yoksulluğun bilincine varılmamıştı; giderek, halk yığınlarının

Dirim konusunda uyanacaklarını gösteren en küçük belirti yoktu; Orta Çağ okulculuğunun yerini alabilecek hiçbir bilgi yoktu; henüz bilimsel cinselbilim geliştirilmemişti, bu alanda hiçbir deneyim yapılmamıştı; Katolik Kilisesi, —en azından— insanın sevisel yaşamından sözettiği bugünkü gibi değildi; gebeliği önleme, mikroptan arıtma, kişilik zırhı, çocuk cinselliği, cinsel arzuların bastırılması konularında hiçbir şey bilinmiyordu; Hıristiyan Kilisesi'nin değişmesi için bütün bunların ortaya çıkması gerekti. Hıristiyan dinindeki düzeltim ilkin Katolik çileciliği tepetaklak etmeliydi. Şu anda, Kilise içinde yeni bir düzeltim oluşmakta, aile planlamasından, çocuk cinselliğinden, giderek evlilikdışı seviden sözedilmekte artık.

İnsan bilimi Hıristiyanlığın acunsal insan anlayışına yaklaşmıştır (bkz: *İnsanın Doğadaki Yeri: Acunsal Üst Üste Binme*) ve Kilise Dirim'in bütün gerçekliğiyle yüz yüze gelmek zorunda kalmıştır. Renan'ın *La Vie de Jésus*'sü (İsa'nın Yaşamı) ister istemez yayımlanacak, ruhbilim bütün insanlığa el atmak zorunda kalacaktı. Bütün bu olguların ışığında, Hıristiyan Kilisesi'nin yakında, düpedüz bedensel bir sevgi olan İsa Sevgisi konusundaki öğretisini değiştirmesini umut edebiliriz. Hıristiyanlık da zamana ayakuydurmaktan başka çıkar yol bulamayacaktır.

Başka bir deyişle, insanoğlu konusundaki bilgilerin gelişmesiyle birlikte, İsa konusundaki asıl doğruya aykırı, Kilise'nin savunduğu karşıt-doğru güneş vurmuş kar gibi yavaş yavaş erimekte. İsa'nın imlemiyle ilgili doğru ufukta usul usul boygöstermektedir. Acunsal enerjinin insanoğlunda Yaşam Enerjisi biçiminde etkinlikte bulunması, Tanrı duyumuyla insanoğlunun acunsal kökeninin özdeşleştirilmesi dinle bilim arasındaki uçurumu elle tutulur derecede kapatmıştır. Onca uzun süre insanın tinsel varoluşuyla dirimsel varlığını birbirinden ayırmış olan ortak paydayı yavaş yavaş ortaya çıkarmaktayız. Ama önümüzde daha epey yol var. Bununla birlikte, iki öğretiyi benimseyenler henüz bilincine varmamış olsalar da, buluşma gerçekleşmiştir. Yakında yargı kurulları bile durumun doğrusu konusunda gözlerini açacaklardır. Ve Tanrı'ya gerçekten inanan, dürüst kişiler bizi destekleyecektir!

KÜÇÜK ADAMİN KURDUĞU KOŞUTLUK

Siyasette herkes birbirini ayıplar, kendinde hiç kusur bulmaz. Ama artık günah keçisi aramaktan vâzgeçmenin, insanlığı ikiye bölenin ne olduğunu anlamanın zamanı gelmiştir. Hıristiyan terimleriyle "günah" adı verilen Coşku Vebası bölmektedir insanlığı. İnsanoğlunu yere seren, kolunu kanadını kıran, kişilik zırhıdır. Yaşayan, akıp giden Dirim'den korkmasına, coşkusal vebanın çavuşlarını, düşman ulusların ordularındaki çavuşları yetiştirmesine yolaçan da odur.

İNSANLIĞA ORTAK BİR PAYDA ARAYAN HER BÜYÜK İNSAN DÜŞÜNCESİNİN KARŞISINA, HER TÜRLÜ UMUT VERİCİ DÜŞÜNCEYİ SIFIRA İNDİRGEYEN, KÜÇÜK ADAM'A ÖZGÜ BİR KOŞUTLUK DİKİLİR.

Küçük Adam'ın Koşutu Mocu bütün iyi işleri çarçur etmeyi sürdürdükçe, özgürlük getirici yeni düşünceler ortaya atmanın hiç yararı yoktur Büyük ilkelere Küçük Adam'ın kurduğu Koşutluğa birkaç örnek verelim.

Yaratıcı Düşünce	*Küçük Adam'ın Kurduğu Koşutluk*
Musa'nın Tanrısı	Öç alıcı, cezalandırıcı Jehovah
İnsan arayıcı	Dinsel savaşlar, Haçlı Seferleri, Cizvitlik
İsa'nın Yeryüzü Cennet'i	Ermiş Paul'ün gökteki melekleri
Özgürlük	"Canımın istediğini yaparım", her şeyde aşırılık, softalık
"İnsan kardeşini sev"	"İnsan kardeşinden kork", sırtını sıvazla
Altın Değerindeki Kural	Bütün ilkeleri bir yana bırakıp uzlaşma arama
Evrensel alt katman olarak Esir'i benimseme	Her doğal işlev için ayrı bir Esir
Tecim özgürlüğü	Hırsızlık, para sızdırma, dolandırıcılık, rakibi zindana attırma
Amerikalıya yakışmayan ırk ayrımı, baskı ve kin	Aşırı Amerikan ulusçuluğu, hoşa gitmeyen her doğruyu kovalayıp hırpalama
"İnsan emeği artı-değer yaratır" (Marx)	Rus çalışma kampları (Stalin)

İnsan İlişkileri	Siyaset, başkalarını köleleştirme
Bilen kişi	Uzman, yetke
Cinsel sarılma, eşini bulma	Aşk *"yapmak"*, bir kadını *"yatağa atmak"*
Yasa	Kalem efendisi, "yasakoyucu"
Devrimci etkinlik	Uluslararası elçi casusluğu, bozgunculuk
Toplumsal haksızlığa başkaldırma	Silahlı banka soygunu
Toplum	Devlet, Devletçilik, Toplumculuk
Toplumsal güvenlik ve esenliğe katkı	Varlıklıyı ve kişisel çabayı yola getirebilmek üzere vergi
Emeğin örgütlenmesi	İşçi sendika başkanı
Özgür düşünce	Özgür düşünceli adam
İşleyimdeki (sanayideki) sömürüye karşı savaş	"Ben de zengin olmak isterim!"
Önder, kılavuz, öğüt verici	Zorba, buyurgan
Zorbalığa karşı savaş	Özgürlüğe ve her türlü öncü düşünceye kara çalma, eziyet
Anlatım özgürlüğü	Aklına geleni söyleme
Akılcı eleştiri	Kara çalma, yalan dolan
Çabada özgür yarış	"Küçük balığı yeme"
Dürüst savaşım	Arkadan bıçaklama
Yurttaş özgürlüğü	*Tez kanıcılık:* gizli katilleri hoşgörme
Adalet	Gammazcılık, eziyet
Serüvenin çekiciliği	Fırsatçılık, dağbaşı soygunculuğu
Spor	Üçkâğıtçılık
İnsan yıkıcılığı	Ölüm içgüdüsü
TANRI'yı arayıp bulma	Arkası gelmez yakarılar, Ku-Klux-Klan, dinsel çırpınmalar
Uluslar arasında elçilik ilişkileri	Uluslararası ilişkilerde at hırsızlığı
Bedensel boşalma gücü	En küçük çaba harcamadan kurtulma, günahtan arınma
İkincil güdülerin yüceltilmesi	Ekinsel züppelik
Doğal aktöre	"Yapma, etme, dokunma!"
Öz-düzenleme	"Özüne çekidüzen verme" *ülküsü.*

İnsan özgürlüğü için savaşan kişi	Gezgin özgürlük satıcısı
Bilimsel ruhbilim	HERKESİN "ruh hekimi" kesilmesi
Bilimsel sinirbilim	Coşkusal bozukluklarda beyni kesip biçme
Dirimsel enerji	Elektrik verme
Egemenlik halkındır	Yaşasın başımızdaki egemen
Ulus	Irk
Toplumcu demokrasi	İşçi sınıfı buyurganlığı
Ulusal savunma	Yüksek rütbeli subay, Üniformalı Arslan
Toplumculuk	Devlet Anamalcılığı
Rahip, Tanrı'nın Adamı	Dinsel iş adamı
Coşkusal Veba	Hoşlanmadığım her şey "veba"dır
Verme	Vereni amansızca sömürme
Alıp vermek	Vermeden hep almak
Doğru	Kapı dinleme
Avlanma	Önüne çıkan ceylanı gebertme
Beslenmek için balık avlamak	Balığın canını almak için avlanmak
Kamu yönetimi	Halktan üstün yürütme, "DEVLET"
Kamu görevlileri	Birtakım düğmelere basan Küçük Adamlar
Bir işin becerilmesi için insanları inandırmak	"Ünlü" olmak
Haberci, gazeteci	Kara çalıcı, yıkıcı, dedikoducu
Toplumsal tutumbilim	Devlet çarkları
Bilen insanlar	Susan insanlar
Eleştiri	"Ben de..."
Dirimsel enerjiyle sağaltım uzmanı	Kas çimdikleyen, kişilik zırhını körükleyen adam
Gülmek	Kıkırdamak
Araştırma Vakfı	Vergisiz arpalık dağıtım kurumu
Ağaç dikmek	Ormandaki bütün ağaçları kesmek
Tutumluluk	Tefecilik
Bolluk	Savurganlık
Üretim tutumbilimi	Karaborsa, durmadan artan fiyatlar

Temel niteliklerin kalıtımla geçişi	Irk ayrımı, "kalıtımsal yozlaşma"
Üstünyetenek	Kaçık
Sağlıklı Çocuk	Uslu çocuk
Sirkte soytarı	Radyoda dinleyicilerin kötü beğenisini okşayan tatsız şakalar

DÜŞMAN KİMDİR?

Doğru, Dirim'in elindeki en güçlü silahtır. Ancak, bir silahı kullanacak kişinin düşmanını tanıması gerekir. Doğru denen silahın, Dirim'in düşmanına açılan savaşta kullanılması gerekir. Bir tüfek, bir düşmana doğrultulabileceği gibi bir dosta da çevrilebilir. Doğru, silah olarak kendine çevrilemez. Düştüğünüz çukurdan kendinizi saçınızdan tutup çıkaramayacağınız gibi, doğru silahını kullanarak Dirim'le ilgili doğruya saldırıp onu gebertemezsiniz. Sağlık ve mutluluğu geçiremez, Doğru silahıyla Dirim'in Doğrusu'nu ortadan kaldıramazsınız. Mutluluk, sağlık ve dirim konusunda bilginizi arttırırsanız, ortadan kaldırmak şöyle dursun, bunları olsa olsa çoğaltırsınız; aynı biçimde, Dirim'in doğrusu konusundaki bilginizi arttırmakla Dirim'i ortadan kaldırmaz, ancak geliştirirsiniz.

Ancak, *hasta dirimin eline düştüğü zaman, Doğru, Dirim'i öldürebilecek bir patlayıcıdır* Hasta can, kendisiyle ilgili doğruyu kullanıp hastalığını ortadan kaldıramaz. Ama Dirim'le ilgili doğruyu *başka, mutlu bir Can'ı almakta* kullanabilir. Bu, coşku vebasının başka bir özelliğidir.

Demek ki, bu doğru sağlıklı Can'la ilgiliyse, Dirim'in düşmanı, hasta canın eline, ağzına ya da beynine düşmüş mutlu can'a ilişkin Doğru'dur Çürümüş et nasıl değdiği zaman taze eti çürütürse, taze et nasıl çürümüş etin çürümüşlüğünü söküp atamazsa, çürümüş canın eline düşen sağlıklı Dirim'in varolma yollarıyla ilgili bilgi de hep iyi Yaşamayı zehirler, başka türlüsü hiç görülmez. Vebalı, çürümüş can öyle olduğunu bilir; ve işte bu yüzden, her şeyden çok sağlıklı can'dan nefret eder. Yamulmuş bir ağacı artık doğrultamazsınız. Üzücüdür, ama eğer sağlıklı Can'ı korumak istiyorsak, bilmemiz gereken bir *ol-*

gu'dur bu. Çarpılmış dirimin sağlıklı bir Can'ı şu ya da bu biçimde paramparça edip ortadan kaldırabileceği, ama bir ağacı daha hızlı büyütemeyeceği, bir çiçeği daha hızlı açtıramayacağı, balıkları kuşa dönüştüremeyeceği de öyle. Öte yandan, sağlıklı can, doğru yaşayış ağaçların büyümesini hızlandırabilir, balıkları kuşa, maymunları insana dönüştürebilir.

Ve bu, sağlıklı canın en büyük talihi, hasta canınsa en büyük talihsizliğidir: ve hasta can bunu bilir, ve sağlıklı Can'ı gebertmekten, ona elinden geldiğince eziyet etmekten büyük haz duyar.

Hasta can karşılaştığı an mutluluğu boğazlayabildiğine göre, doğru yaşayış kendini nasıl kabul ettirip yayılabilir? Çürümüş ete değen taze et kendini nasıl koruyabilir, sağlıklı bir bebek çürümüş Can'a değmekten nasıl alıkonabilir?

Yüzyıllardır insanlar bu sorunun yanıtını aradılar, ama bulamadılar. Bulamazlardı, çünkü bu yanıtı çürümüş canın kendisinde değil, oluşmuş kümelerde, oluşmuş kuruluşlarda, toplumsal kurumlarda arıyorlardı. Böylece, dikkat herkesin kendi kampından başka yere, yalnızca karşı kampa çevriliyordu. Dolayısıyla, insanlar bütün güçleriyle karşı kamptaki çürümüşlükle savaşırken, veba kendi kamplarını kırıp geçiriyordu.

Düşman, küme, Devlet, ulus, ırk, ya da sınıf ayrımı gözetilmeksizin, nerede bulunursa bulunsun, bulaşıcı çürümenin kendisidir

Ve bunun çaresi, vebayla göğüs göğüse savaşa girmek değildir. Böyle bir kapışma olsa olsa sağlıklı canın veba kapmasına yolaçar. Neşeli ve mutlu çocuklar kısa sürede hasta çocukların davranış ve anlatım biçimlerini kapar. Buna karşılık, hasta çocuklar hiçbir zaman sağlıklı çocukların davranış ve anlatımlarını benimsemez. Bir tek sapıtmış, vebalı kişi, işlevleri sağlıklı kalmış bir alay kadınla erkeğin yaşamını allak bullak edebilir. Bin tane dürüst, güvenilir insan arasına karışan bir tek casus onları bin tane suçsuz casusa dönüştürebilir. Ama bir milyon güvenli kişi yapısal olarak casus yetişmiş kişiyi güven dolu insana dönüştüremez. Dolayısıyla coşku vebasıyla doğrudan doğruya yüz yüze gelmek ve onu yere sermek sözkonusu olamaz. Coşku vebasına yöneltilen dolaysız saldırılar hiçbir zaman başarıya ulaşamamıştır; bunlar, olsa olsa adaletin koluna veba bulaştırmıştır. Coşku vebasının başvurduğu yöntemlerle ilgili bugünkü bilgilerimizden çıkan çözüm

şudur: BULAŞICI COŞKU VEBASINA TUTULMUŞ KİŞİ YA DA KÜMELERİ KARANTİNAYA ALMAK GEREKİR. Buysa, gerek içerde gerek dışarda, ara vermeden, acımadan, coşkusal vebayla ilgili doğrunun herkese duyurulmasını zorunlu kılar: A.B.D.'nde (1951'de), *When the Earth Stood Still* (Dünya Kıpırtısız Durduğu Zaman) adlı harika filmde işte bu yapılmıştı.

Bu çözüm, şimdiye dek çürütülemeyen bir karşı-çıkışla karşılaştı: gerçekten de, uzun süre, coşkusal vebayla kurbanları arasında sessiz bir anlaşma oldu sanki. Sessiz kural şuydu: *"Sakın aşağılık vebaya aldırmayın. O öteden beri vardı, sonsuza dek varolacaktır. Sizin bütün yapacağınız, onu görmezlikten gelmektir. Bu öldürücü hastalığa yakalanırsanız, çok yazık! Yüzyıllardır böyle olageldi. Doğru hep acı çekmek zorunda kaldı, zaten doğru hep kurban olmalıdır. Hiçbir Tanrı habercisi kendi ülkesinde benimsenmedi, çünkü doğru'ya hep eziyet edildi. Dünya olduğu gibidir, kimse onu düzeltemez. Sakın düşlere kapılmayın! İnsan çılgınlığına dalar, Dirim'i kurtarmaya kalkışırsanız, ancak kendi kanatlarınızı yakarsınız. İnsanoğlu çürümüştür, çürümüş kalacaktır. Siyasetten uzak durun, göze çarpmadan, sessizce işinizi yapın. İyi bir yurttaş, iyi bir ayakkabıcı olun, dayanaklarınıza sımsıkı sarılın. Dünyayı düzeltmeye kalkışmayın: dünya düzeltilmez. Günah doğuştandır, kötülük insanın özündedir. Canınızı alana karşı çelebi olun, celladınıza "sağol" deyin, işlemediğiniz bir suçtan ötürü sizi yirmi yıl kilit altında tutan kahpe feleğe alçakgönüllü bir bağışlayıcılıkla yanaşın. Kutsal Kitap'ta "İnsan kardeşini kendin gibi sev", "Düşmanlarını bağışla!" demiyor mu? Diyor. Öyleyse, sesinizi kesin. Ömrünüz kısa, ne yaparsanız yapın, önemsiz bir kurtçuksunuz. Öyleyse, saygın kişi olun, İsa'yı Çarmıha Geren adama dikkat etmeyin. Zaten öteden beri kimse ona dikkat etmedi; hep küçümsendi, kimse onu önemsemedi. Doğru sonunda ağır basacak, ne kadar süreceğinin, kaç cana malolacağının hiç önemi yok. Hepimiz, hiçbir savaşın en küçük bir şeyi değiştirmediğini, her şeyin yüzyıllardır süregeldiği gibi kaldığını çok iyi biliyoruz. Bu konuda yapabileceğiniz bir şey yok. İlle de bir şey yapmak isterseniz, düşmanlarınıza karşı çelebice davranın, onları iyiniyetinize inandırmaya çalışın. Belki biraz yüreklerini sızlatırsınız sonunda."*

Bütün bu laflar, kendisini ayakta tutabilmek üzere, coşku vebası tarafından gizlice yaratıldı. Yaşayan Dirim'in kaynağında bulunan hiç kimse, düşmanlarını ve insanlık düşmanlarını cezalandıran, onlara ilençler yağdıran İsa da içlerinde olmak üzere hiç kimse düşmanlarınızı bağışlayın diye bir laf etmedi. Yaşayan Dirim'in haklı öfkesinden kendini kurtarabilmek için, İsa'nın "Düşmanını anla" sözünü, "Her durum ve koşulda düşmanını bağışla. Düşmanına el sürme, kendi canın için savaşına, seni lekeleyen vebaya karşı onurunu, ününü savunma. İkinci tokadı yemek üzere *öbür yanağını çevir*"e dönüştüren coşkusal vebanın kendisidir. Dünyanın dört bir köşesinde, iblisçe işlerini sürdürebilmek için, birtakım sözlerin anlamlarını altüst eden vebalı kişilik yapısıydı. Ve veba taşıyan vebalı kişilik, ya yanlış yorumlanan ya da vebaya duyulan yakınlık veya korkuya dayanan özgürlükçü ilkelerden hep destek gördü.

İnsancı özgürlükçülüğün başlarında, suç işleyen casusa, dudaklarında tatlı bir gülücükle size elinizde patlayan bir gül demeti sunarak sizi sırtınızdan bıçaklayan kurnaz, hinoğlu hin tilkiye dilediğini yapma hakkının verilmesi gerektiğini kimse öne sürmüyordu. Size sakın tüfeğinize sarılmayın diyerek canınızı almaya kararlı hırsızlarla uğursuzların geceleri evinizin çevresinde dolaşmalarına göz yummanızı öğütleyerek özgürlükçülüğün gerçek anlamını çarpıtan da yine tepeden tırnağa silahlı vebaya hayranlık duyan Küçük Adam'dır.

Öteden beri coşkusal vebanın kurbanı olan yaşayan Dirim'in düşmanı kim acaba? Sağda solda, toplumsal merdivenin en alt ya da en üst basamağında, bir kamu görevinde, bir pabuç üretimevinde, bir bakteribilim araştırma kurumunda, Notre-Dame Kilisesi'nde, halk yönetiminde ya da ortaklaşmacılıktan yana çıkan partilerde, her aile, takım, sınıf ve ulusta karşımıza çıkan vebalı kişilik yapısının özündeki sinsiliktir.

Düşman her yerdedir Dostla düşman arasında hiçbir yereysel ya da ırksal sınır yoktur. Peki, bu koşullarda, nasıl güveneceğiz insanlara? Durum böyleyse, yeryüzünde "iyiniyetlilik kuralı"nı, "barış kuralı"nı nasıl egemen kılacağız?

Yanıt şöyle:

Dirim'in ne olduğunu, nasıl işlediğini öğrenin. *Şimdiye dek imparatorlar, dükler, önderler, düşünler, onurlar, varlıklar, düşsel yurtlar*

için savaştığınız gibi savaşmayı öğrenin Dirim için! Bundan böyle Dirim için savaşın! Sonra: Dürüst ve açıkyürekli bir insanın yüz çizgilerini kişilik yapısından ötürü yalancı, yılan soylu kişinin çizgilerinden ayırmayı öğrenin. ÇOCUKLARINIZI SEVİYORSANIZ, MOCU'NUN YÜZÜNDEKİ ANLATIMI YORUMLAMAYI ÖĞRENİN!

Sabrınız binlerce bebeğin canını almaya yardım ediyor, milyonlarca kişinin derslerde boğulmasına yolaçıyorsa, Dirim'in katiline karşı sabırlı olmayın. Siz sorunun özüne, yani Dirim'i böylesine acıklı duruma düşüren olguları görmezlikten gelme alışkanlığına el atamadığınız sürece, insanlar cinsel açlıktan ya da besinsizlikten ölürken, ne anlamı kalır sizin şu "yüce değerler"inizin? Çevrenizi nikahlanmamış iki sevgilinin özgürce dolaşamayacağı, iki adım ötenizdeki bir sürü kadın, erkek, oğlan ya da kızın aklını kaçıracağı ya da kendi eliyle canına kıyacağı kadar çürüten kokuşmuşluğun yüzündeki maskeyi düşürmeyi göze alamadığınız sürece neye yarar "iyiniyet"iniz?

"Değerler"inize bir diyeceğimiz yok, *ama bırakın da artık işlesinler* Kötülük karşısında kılınızı kıpırdatmayışınız kötülüğün ta kendisidir, sorumluluktan kaçmadır. Böylece dostlarınızın bağrında yatan yırtıcı hayvanı yatıştırmak, birtakım üstünlükler sağlamak istiyorsanız, topluma uygunluğunuzun değeri dudaklarınızdaki gülücük kadar değildir. Komşularınızla iyi geçinmeniz, neşeniz, iyiniyetiniz iyi şeylerdir elbet, ama düzmece özgürlükçülüğünüzün koruduğu, her şeyin temelini sarsan köstebekten sakının.

"Eksiksiz anlatım ve eylem özgürlüğüne dokunmak son derece tehlikelidir. Neyin iyi, neyin kötü olduğuna kim karar verecek?" diyorsunuz. Haklısınız! Kim yargıç olacak? İyi ama neden yargıçları yargılamayalım, yüz çizgilerini kılı kırk yararak incelemeyelim, dürüst adamla döneği birbirinden ayırmayalım? İsa'nın Çarmıha Gerilmesi'ne son vermek için başka bir öneriniz var mı?

Düşman, sözlerinizdir. Düşman hepimizin arasındadır. Düşman, yavrularınızın Yaşamı ve mutluluğu için şu yüce ülküleriniz uğrunda savaştığınız gibi savaşmaya yanaşmayışınızdır. Oysa, yaşayan Dirim'in dışında bir hiçtir ülküleriniz.

Düşman, Dirim'in gizli katiline beslediğiniz sevgidir; derin acıyla, taşkın sevinç karşısında duyduğunuz korkudan ileri gelen sevgidir. Sizi Yaşamı dolu dolu duyumsamaktan koruyan kendi ağırlığınızdır düşman.

Dolayısıyla, coşkusal vebayı korumakta, insan sevgisi konusunda saçma sapan konuşmaktasınız. Elinizden gelirse dirimin vereceği ürpertiden kaçabilmek için coşku vebasını yaşayan Dirim'e yeğlemekte, bir deneyimin doluluğuna kendinizi bırakmaktansa, ağırkanlılığa gömülmektesiniz. İyi'nin ayrılmaz parçası olan ürpertiden bucak bucak kaçtığınız için kötü sizi kendine çekmektedir. Küçük hazlarınıza, küçük kaçamaklarınıza, herhangi bir toplantıda okuyacağınız küçük durum bildirisine, büyük öğretilerden çıkardığınız küçük derslere, her şeyin küçük, dar, sınırlı, ağır ve kıpırtısız yanına dört elle sarılmaktasınız.

DİRİMSEL ENERJİYE DAYALI DOĞRU'NUN TİKSİNÇ ÇARPITILMALARI

XX. yüzyılda, toplum zırhlı insanın çarpıttığı bir düşünce dizgesinin neler yapabileceğini korkunç bir deneyimle gördü. Görevinin ve sorumluluklarının önemini kavramış hiçbir önder, toplumun tutarlılığını sağlamakla yükümlü siyasal erk sahiplerinin beyinlerinde birtakım toplumsal öğretilerin çarpılmasının yolaçtığı yığınsal kıyımların verdiği dersleri görmezlikten gelemez. Yaşam Enerjisi'nin bulgulanmasıyla ortaya çıkacak yeni süreçlerin sorumluluğunu taşıyacak yeni önderlerin eskisinden çok daha sakınımlı olmaları gerekecektir. *Zırhlı insanın eline geçip çarpıtıldığı zaman, canlı Dirim öğretisi bütün kurumlarıyla birlikte insanlığın yeryüzünden silinmesine yolaçacaktır.*

Yaşama Enerjisi öğretisinin uğrayabileceği çarpıtılmaları kısaca gözden geçirelim:

En büyük tehlike, "bedensel boşalma gücü" kavramından çıkarılacak, her yerde ve her an sevişmeyi öngörecek dokuncalı bir dünya görüşünün geliştirilmesidir. Gergin bir yaydan fırlayan oka benzeyen hızlı, rahat, zararlı tensel haz arayışı insanlığı kırıp geçirebilir.

En büyük titizlikle yürütülen deneylere dayalı yorulmak bilmez, sabırlı *sağlık*'ı iyileştirme kavgası yerini, insanların yeniden "sağlıklı"/ "sinirceli" diye ikiye ayrılmasına yolaçacak, mutlak bir ülkü sayılan, önceden üretilmiş, kusursuz sağlık kavramına bırakacaktır.

Geçmişteki çarpıtılmalara bakarak söylersek, hekimlerle düşünürler insanlar arasındaki ilişkilerde büyük bir ağırlık kazanacak yeni bir erdemi, kusursuz *"coşku özgürlüğü"* ülküsünü ortaya atacaklardır. Ondan sonra öfkenin artık ne haklı bir gerekçesi, ne de usa uygun bir yönü olacaktır. İnsanlar, sırf *"coşku özgürlük"*lerini kanıtlamak üzere, öfkelenmek için öfkelenecektir.

"Öz-düzenleme", izleyip gözlememiz gereken olayların, iniş çıkışlarıyla, doğal ve kendiliğinden akışı sayılacak yerde, Dirim'e uygulanan bir "ilke" katına çıkarılacaktır; böyle olunca da, ister "yüce öz-düzenleme ilkesinin çiğnenmesi", ister "Yaşama ve Özgür olma özgürlüğüne karşı işlenmiş bir suç" diye adlandırılsın, belki de hapis cezası yaptırımıyla insanlara öğretilecek-uygulanacak, zorla benimsetilecektir. Başvurulan yöntemlerden tiksinecek kişiler kötü yorumlanmış, çarpıtılmış, aslında suçsuz dirimsel enerji bilimini boyut duygusunu yitirmiş canlı varlıkların edimlerinden sorumlu tutacaklardır.

Emekçiler arasındaki halk erkine dayalı iş ilişkileri işlevi *çalışma demokrasisinin (gerçekte* ne olduğu değil) *ne olması gerektiği* konusunda atılacak ardı arkası gelmeyen söylevler ırmağına karışıp gidebilir, böylece insan soyunun yeni umudunu, yani *"emek demokrasisi"*ni betimleyip güvence altına alan yepyeni siyasal düşüncelerin doğuşuna tanık olabiliriz.

Hekimlikte dirimsel enerji biliminin kullanılması alanına girecek bedensel boşalma güçsüzlüğüyle yaralı hekimler ya hasta bedenlerdeki dirimsel enerji akışını eski haline getirmek üzere uygulanacak hekimlik uygulayımlarını birbirine karıştıracak ya da işin aslını bir yana bırakıp yüzyıllarca sağaltıma yüz kaslarından mı yoksa omuz kaslarından mı başlamak gerektiğini tartışacaklardır.

Bunların karşısında, öteki aşırı uçta, *"sevi özgürlüğü"* diye bağıran *"dirimsel enerji biliminin ilkelerine"* uygun yaşama hakkı isteyen başıboş cinsel yaşam yanlıları belirecektir.

Yeni doğmuş çocukların öz-düzenlemesi *kendiliğinden* varılan bir yargının, *kendiliğinden* yapılan bir eylemin doğal yapısından habersiz kişilerin beceriksizliğine toslayacaktır: çocukların düşmanları, giderek dostları bile yeni doğmuş çocukların "öz-düzenlemeye dayalı" eğitimi denen garip düşünün dokuncalı sonuçları konusunda atıp tutacaktır.

Bu ve buna benzer gelişmeleri şimdiden kestirmek elimizdedir; ayrıca, aslında hiçbir şeyin değişmeyeceğini ele güne söyleyen, dünyanın böyle geldiğini, canlı bir İsa şu gözyaşı koyağına inene, Dirim'in ilkelerini savunana ve "Yaşayan Dirim'i İnceleyen Bilim"in büyük rahiplerinin kusurundan ötürü çarmıhta can verene dek böyle sürüp gideceğini savunan "büyük bilgiçler" de çıkacaktır elbet.

İnsanoğlu, insan canlarını boyunduruk altında tutan Coşkusal Veba'nın taş üstünde taş kalmamış savaş alanından kaçıp kurtulmayı başaramadıkça bütün bunlar mutlaka olacaktır.

Siyaset yosmaları, geveze özgürlük satıcıları, gizemci kurtarıcılar insanlığın içine düştüğü büyük yoksulluğun biricik sorumluları değildirler. Onları, kendi ülkülerinin gerçekleştirilmesine ve yolaçtıkları yoksulluğun ortadan kaldırılmasına *götüren yolu tıkamakla* suçlayabiliriz elbet. Ama onları sağda solda "özgürlük", "ekmek", "halk yönetimi", "barış", "halkın istemi" gibi dağarcıklarını dolduran savsözleri satmakla suçlayamayız. Buna karşılık, özgürlüğün tanımını yapma zahmetine girenlere, kendi kendini yönetme ve barış içinde yaşamaya giden yolu kesen *engellere* parmak basanlara eziyet ettikleri için kınayabiliriz. Açlıktan ölen köylülere toprak sözü verdikleri için suçlayamayız. Ancak, 1932'de toprakların kamulaştırılmasından sonra yaşanan kıyımlara benzer olayların bir daha görülmemesi için köylülerin topraklarını *özgürce* ve *etkili biçimde* işlemelerini engelledikleri zaman onları cezalandırmalıyız. İnsanların gönlündeki yeryüzünün günün birinde cennete dönüşeceği umudunu körükledikleri için kınayamayız onları, ama insanlığın içinde bulunduğu koşulların gerçekten düzeltilmesi yönünde atılacak her adımı yanlış yöne çevirdikleri ve köstekledikleri için cezalandırılmaları gerekir. Birtakım ülküler besledikleri için kimse onları kınayamaz, ama *sözkonusu ülkülerin içini boşalttıkları*, insanlığın soylu ülkülerini aynadaki yansıya dönüştürdükleri, bir *ülküyü yaşayanları* ya da gerçeklikle ülküyü azıcık olsun yakınlaştırmayı deneyenleri öldürdükleri için kınanmalıdırlar. Kısacası, kişilik yapılarından ötürü dönek oldukları için kınamalıyız onları. Kafalarında birtakım kuramlar bulunduğu, kendilerini biricik "kurtarıcılar", biricik kutsal doğru "sahibi" saydıkları için değil, onların bu düzmece doğrusuna inanmayan binlerce kişinin canını aldıkları, edimlerinin herhangi bir şeyi özgürlüğe kavuşturduğuna inanmayan insan-

lara işkence ettikleri için kınanmalıdırlar. Toplumsal sıralanmanın en alt basamaklarında bulunanları kurtarmaktan sözettikleri için kınayamayız onları, ama söylediklerinin tam tersini yaptıkları, böylesi onların aşağılık kuramsal çatılarına uymayacağı için, sözkonusu yoksul insanların elinden her türlü ilerleme fırsatını aldıkları için acımasızca kınanmaları gerekir.

Katolik Kilisesi'ndeki astlık-üstlük sıralanmasını İsa'nın öğretilerini yaymakla suçlayamayız, ama sözkonusu dinadamları canlı, sahici, asıl İsa'nın masallaştırılıp soyutlaştırılmasıyla bu öğretileri tanınmaz hale getirdikleri için mutlaka kınanmalıdırlar. Katolik Kilisesi'ni, Dirim'in, Tanrı'nın ve cinsel sarılmanın aslında tek bir bütün olduklarını bilmediği için suçlayamayız, ancak İsa'nın sahici, gerçek, canlı varlığını uzaktan yakından anıştıran her şeyden nefret ettikleri ve öldürdükleri, İsa'nın bedensel seviyle ilişkilerini insanlığın gözünden sakladıkları için kınanmalıdırlar. Katolik Kilisesi canlı bir inancı mumyalaştırdığı, milyonlarca bebekteki İsa'yı çarmıha gerdiği, böylece sonradan Cehennem ateşiyle cezalandırmak üzere günahı kendi eliyle yarattığı için suçludur. Biz onu, birtakım açık seçik, kesin, tartışılmaz dirimsel olguların bilinmesine, çiçeklenmesine, gelişmesine ve görülmesine engel olmakla suçluyoruz. Katolik Kilisesi, insan yaşamındaki gölgeleri daha yakından görmüş ve "Tanrı" sözcüğünün anlamına zayıf da olsa bir aydınlık getirmiş olanları büyük gücünün yardımından yoksun bırakmaktan suçludur. İsa'dan sonra IV. yüzyıldan bu yana hiç kıpırdamadığı için kınanması gerekir.

Tanrı'ya yakarmak üzere diz çöken iki buçuk milyar insan, ona değişik tanımlar yakıştırsa da, donmuş bedenlerindeki Dirim'i duyumsamaktadır. *Hepsinde* ortaklaşa bulunan şeye ad verebilmek için haçlı seferleri düzenlemektedirler. Büyük rahipler, bu diz çökmüş, başı önünde yakaran yığınları kaynayan kanlarında "Tanrı" adını verdikleri şeyin kıpırtısını duyumsadıkları zaman hepsinde ortaklaşa bulunan şeye doğru yöneltme görevlerini yerine getirmemişlerdir. Bu açıdan bakınca, İsa'nın Yahudi Tapınağı'nda Ferisilere ilenç yağdırdığı günden beri hiçbir şey değişmemiştir! Din adamları hiçbir şey öğrenmemiştir, daha da kötüsü, öğrenmeye kalkışan herkese canla başla saldırmaktadırlar. Buysa en büyük yanılgıdır!

Kemikleşmiş insanlık tapınaklarını kemikleşmiş din adamlarına teslim etmiştir, bunlar da her yeni doğan kuşağı kemikleştirme işini sürdürmektedirler. Büyük dinlerin en büyük kusuru, Buda'nın, İsa'nın, Konfüçyüs'ün sahici ve doğru öğretilerini yayacak yerde, bu kemikleştirmeyi üstlenmesidir. Oysa sözkonusu yüce kişiler hep aynı ereği gütmüşlerdir. Ancak, kemikleşmiş insanlık onların öğretilerini anlama ya da benimseme gücünden yoksundu, bunun yerine, o öğretileri mumyalaştırmak, alıp bir aynanın içine, elin eremeyeceği yere taşımaları için rahipleri tapınaklarının başına oturtmuştur. Acıklı olan ortalığı kaplayan sis değil, *sisin dağıtılmasının engellenmesidir:* bu, özgün biçimiyle din öğretisi değil, *dinsel ve aktöresel amaçlara ulaşılması konusunda bu öğretinin yarattığı gözdağı*'dır.

Anlatım özgürlüğünü ve bu kavramı ortaya atanları değil, yalancıların, düzenbazların, gevezelerin, kara çalıcıların, köstebeklerin, yani onun temellerini sarsan, onu nasıl kullanacakların bilemeyen insanların bu özgürlüğü kötü kullanışlarını kınamak gerekir. Bilgisiz ruh hekimini değil, doyumsuz bırakılmış sevinin yarattığı yoksulluğu ortaya vuranlara kara çalan *dedikoducu* ruh hekimini kınamalıyız.

Şurası tartışma götürmez: *içimizden biri kalkıp akşamdan sabaha tam bir özgürlük ve öz-düzenleme yöntemi kursa, insanlık tarihinin gördüğü en büyük yıkım bir anda hepimizi silip süpürürdü.* Amerika Birleşik Devletleri Anayasası'nın yurttaşlara tanıdığı *kötü* bir yönetimi şiddet yoluyla devirme hakkı gerçek kurtuluşu sağlayabilseydi, aklı başında hiç kimse buna karşı çıkmazdı. Bu inanca dayalı bütün kurtuluş akımlarının başarısızlığı, *özgürlük korkusu* insanların iliğine kemiğine işlediği için, *özgürlük*'ün karanlameyle ya da kaba güçle yürürlüğe konamamasından gelmektedir. İnsanlar bedenlerindeki Dirim'in akışından korktukları sürece, doğrudan da korkacak, onunla yüz yüze gelmemek için ellerinden geleni yapacaklardır.

DOĞRUYA DOKUNMAK, ÜREME ÖRGENLERİNE EL SÜRMEK GİBİDİR. "Sakın dokunmayın!" yasağı işte buradan gelmektedir, ve bu dediğimiz insan kişiliğini gerçek bağımsızlığa götürebilecek her türlü ciddi, önemli, kurtarıcı konu için geçerlidir. Üreme örgenleriyle doğruya karşı konmuş büyük "SAKIN EL SÜRMEYİN" yasağını açıklayan da işte budur. Coşku vebasının yıkıcı gücüdür bu. *Öyleyse, ilk ödevimiz büyük halk yığınlarını siyasal gevezeliklerden uzaklaştırmak, sözünü ettiğimiz*

asal olgulara dikkat etmelerini sağlamaktır Bunu becerebildiğimiz zaman, daha başka gelişmeler kendiliğinden gelecektir. Ve işte bu yüzden, aşağı yukarı otuz yıldır insanlığı sarsan Dirimbilimsel Devrim onca önem kazanmaktadır. O, şu kocaman "SAKIN EL SÜRMEYİN!" yasağını insanlara göstererek, onları hem üreme örgenlerine, hem içlerindeki doğruya yaklaştırarak doğru'ya giden yolu açmaktadır. Bu, aşağı yukarı on bin yıllık bir durumun tepe taklak olması demektir. Sözkonusu sarsıcı sürecin genişliğini kavrayan kişi, dönmekte olduğumuz tarihsel köşeyi, bundan sonraki iki üç bin yılı belirleyecek köşeyi de yakalamış olur. Hiçbir gezgin özgürlük satıcısı, hiçbir satılık siyasetçi bu olguları kavrayamaz. Onlar gevezelikleri, dedikoduları, kara çalmaları, karşıçıkışları, lekelemeleri, yalanlarıyla bu olguları yadsımaya çalışacaklardır. *İnsanın cinsel etkinliğiyle ilgili bilgiler halk yığınlarına ulaştırıldıkça, doğru artık kaçınılması ve gebertilmesi gereken ilk düşman olarak değil, arzulanır bir nesne olarak görülecektir* Ondan sonra, olaylar kendi mantıksal akışlarını izleyecektir.

Katoliklik, bedendeki seviyi elinin tersiyle iterken, alabildiğine ters bir gidişle ve bütünüyle tersine çevrilmiş sahici ve özgün İsa öğretisini yerli yerine koyabilirse bu devrimden sonra ayakta kalabilecektir. Yoo, evrensel Dirim'in akışına karşı çıkarak İsa'nın çarpıtılmamış öğretisine dönmemekte direnirse, yeryüzünde yine pek çok suçsuz insan kanı akacak, ama sonunda Dirim ağır basacak ve Kilise yavaş yavaş yeryüzünden silinip gidecektir. Direnmezse, yüzyıllarca insanların tepesinde yılgı ve karanlık kılıcını sallandırmış olsa da, yoksul ve umutsuz insanlığın iyi kötü yolalmasına katkıda bulunmuş büyük bir kurum olmakla övünerek varlığını sürdürebilecektir. Dirim'i bedenlerindeki enerji akışında duyumsayan, gerçek bir sevinin yumuşaklığını tatmak isteyenler, çarpıtılmış İsa temsilcilerinden çok daha iyi bilirler İsa öğretisinin çarpıtılmasının, insanlığın içinde bulunduğu cinsel yoksulluktan ötürü, *mutlaka gerekli* olduğunu.

Ermiş Paul'ü, insanlığın tanıdığı en acımasız cinsel açlığı toplumsal dizge haline getirdiği için kınayamayız. Hıristiyan Kilisesi'ni kurabilmek için böyle davranmak zorundaydı. *Sahici İsa'yı öldürme pahasına da olsa, insanın edepsiz, tensel haz düşkünü, ölümcül kafasının önüne birtakım engeller dikmek zorundaydı.* İnsanlığın gerçek İsa'ya dönüşünü savaşlarla, bu kavgalardan çıkmış yeni önderleri sırtlarından

bıçaklayarak, birileri *Dirim*'i gebertmeyi tasarlarken gözlerini yumarak önlemeye kalkarsa, kendisini izleyen temsilcilerin kişiliğinde ustasına döneklik etmiş olacaktır. Gerçek İsa'ya dönüşün engellenmesi artık gerçekleşemez; yalnız daha çok suçsuzun kanının akmasına yolaçar. Ve boşa akıtılan bu kan İsa'nın doğrusunun ortaya çıkmasını engelleyenlerin bilinci üzerine çöker.

İlerki kuşaklara sağlıklı, doğal, can kurtarıcı bir sevisel yaşam sağlamak yeni türden hekimlerle ruh hekimlerinin görevidir. Bu, *onların* alanıdır; çünkü Dirim'le ilgili doğru onların alanında doğmuş, kötü saldırılara karşı savunulmuştur. Kilise, rahiplerindir. Herkes dürüstçe, eşitçe kendi alanına sahip çıksın. Hiçbir ruh hekimi ya da hekim Kilise'nin *iç işlerine* burnunu sokmaya kalkışmayacağına göre, Kilise de gücünü ve etkisini kendi alanının dışına taşırmaktan kaçınmalıdır. Herkes kendi işine bakmalı, başkasının işine burnunu sokmamalıdır. Bu kural herkes için geçerlidir.

Dirim, özü gereği, bütün sınırları, bütün kısıtlamaları, bütün gümrük kapılarını, bütün ulusal sınırlandırmaları, bütün ırkçı önyargıları aşar; Hıristiyanların gözünde Ulu Tanrı nasıl terimin acunsal anlamında kendi başına varolan yüce varlık ise, Dirim de aynı biçimde en yüce kendilik'tir. Ama Dirim kimseyi şöyle ya da böyle davranmaya *zorlamaz*, kendi yolunda gitmekle yetinir. Kendisini ilgilendirmeyen konulara burnunu sokmaz. Büyüklüğü de buradadır. Bulgulanmış ve anlaşılmış olarak, kendisinden çıkan şeyler üzerinde egemen olmayı sürdürecektir. Ne Tanrı'nın ya da Hıristiyanlığın özgün anlamına aykırıdır, ne toplumculuğun özüne, ne de Dirim'le, özgürlükle, mutlulukla ilgili sahici araştırmalara. Başka konularda birbirinin gözünü oyan siyasal örgütlerin biricik ortak noktası, ateşli Yaşam. Özgürlük ve Mutluluk özlemidir. Özlemleri temelde aynı olan varlıklar arasına ayrılık sokan, onları birbirine saldırtan yalnızca ve her zaman COŞKUSAL VEBA'dır. Demek ki düşman belli bir inanç değil, insandaki coşkusal vebanın yarattığı sonuçtur.

Buyurganlık, bütün halklardaki Dirim'in ortak köklerini birbirinden ayırıp başka başka yönlere saptırmak üzere yürürlüğe konmuş tüm *örgütlü uygulayımlar*'ın toplamıdır. O, yaşayan Dirim'in öğrenilmesine giden bütün yolları tıkamıştır. İnsanın bilinçdışı aklıyla ilgili yasaları,

bebek ve çocuğun cinsel etkinliğiyle ilgili yasaları, bilinçaltının, kişilik zırhının, ikincil güdülerin ve doğal öz-düzenlemenin incelenmesini okullarıyla kitaplarından çıkarıp atmıştır. Bundan ötürü, insanla ilgili alanda hiçbir olumlu iş yapamayacaktır. Ve sonunda bu yüzden can verecektir. Makinacı anlayış, sonunda, acunsal insan anlayışına üstün gelemeyecektir.

"YENİDEN DİRİLME"NİN USSAL KÖKÜ

Coşkusal veba, insanoğlunda ortak olan şeye giden yolu tıkayarak insanları bölüp birbirinden ayırmaktadır.

Yarının önderi, Katolik *ve* Buyurgan dünyasındaki "İsa'nın Dirilişi" inancının, yani "İNSANDAKİ DİRİMİN YENİDEN CANLANMASI" inancının ortak köküyle coşkusal imlemini açık seçik görecektir. Dirim'in yeniden canlanışı ister istemez Sevi'nin, birlik yaratıcı, devingen, tümel Sevi'nin, *üreme örgenleriyle yaşanan cinsel Sevi*'nin yeniden canlanmasına yolaçacaktır. *İsa, insanların yüreğindeki ölümsüz dirim ve sevi olduğundan, ölmesi olanaksızdır; terimin coşkusal anlamında yeniden canlanmıştır* Dirime ve seviye susamış insanlar seviyle can'ın kesin ve dönüşsüz ölümünü ellerinin tersiyle itmişlerdir. Onların *yeniden canlanışla sürüp gitmeleri gerekliydi;* insanların bedenlerinde duyumsadıkları biçimde, kollarına bacaklarına can verip dirilterek yaşamaları gerekliydi; seviyle dirim'in, ister ölümsüz tin, ister ölümsüz can, ister "içimizdeki" ölümsüz İsa ya da "Gökyüzü"ndeki ölümsüz İsa biçiminde olsun, *ölümsüzlük*'e ermeleri *gerekliydi.* İsa, kendi gerçek Yaşamıyla, insanların gözünde duygusal açıdan *bedendeki gerçek, birinci elden sevinin yeniden dirilişini* simgeliyordu. Demek ki, ölümünden sonraki gizemselleştirilmiş varlığı *ussal* bir temele, *başka bir deyişle,* içinde yaşadığımız çağın IV. yüzyılın sonlarına doğru *İsa'nın masal haline getirilmesine yolaçan,* yani onu tanrılaştırıp dirilten *insanların kollarında bacaklarında dolaşan sevi ve dirim akışına dayanmaktaydı.*

Ancak, sözkonusu masallaştırma aynı zamanda, *kendi içlerindeki* İsa'yı Çarmıha Germe zorlamasının baskısıyla, Dirim'le Sevi'nin gerçekleştirilmesini insan elinin eremeyeceği Cennet'e bırakmıştı. Cen-

net'e, tatlı Sevi'ye ve ölümsüz Yaşam'a ulaşabilmesi için İnsanoğlunun ilkin can vermesi gerekiyordu.

İnsanlığın bir bölüğü, bedendeki canlı Dirim'in böyle masallaştırılmasına, tanrılaştırılmasına, başka bir evrene aktarılıp başka bir kılığa sokulmasına on beş yüzyıl sonra başkaldırdı. Dirim'in dolu dolu yaşanmasını gerçekleştirmeden can vermek istemedi bu kesim; Cennet'i hiç beklemeden, hemen o anda, *yeryüzünde* ve *kılgısal olarak* görmek istedi: bu Cennet'i, zorla giydirilen evlilik gömleğiyle İsa'nın daha ana karnında Çarmıha Gerilmesi'ni yasaklayan yasaları getirecek olan "devinim özgürlüğü"nü güvence altına alıp sağlamalıydı: 1900-1917 yıl-ları arasında görülen ilk Ortaklaşmacı akımdı bu; XVII. yüzyıldaki maddeci düşüncenin haber verdiği, İsa'nın Ölüm'ünden iki bin yıl sonra ortaya çıkan akım.

İki bin yıllık Hıristiyanlığın ve kökleri insanların coşkularına uzanan Buyurganlığın kurulmasıyla sonuçlanan üç yüzyıllık maddeci uşçuluğun ortak kökü, adı ister özgürlük ister İsa olsun, bedendeki dirimsel enerji akımının zincirlerinden kurtuluşudur. İnsanın edepsiz eğilimlerine eklenen kişilik zırhı İsa'ya Papa görünüşü kazandırmıştır; bu eğilimler bedendeki enerji akışını günaha, ilk ortaklaşmacılığı da kızıl buyurganlığa dönüştürmüştür. İkisi de başlangıçtaki usa uygun köklerini masallaştırıp insanların usa uygun özlem ve düşleriyle bağdaştırmışlardır. Gerek Hıristiyanlık gerek ortaklaşmacılık *kökenlerine* sırt çevirmiş, enerji kaynaklarına, sürekliliklerinin kaynağına, *bedendeki dirimle seviye* döneklik etmişlerdir. Onları işbaşına getirip besleyen insanların içinde bedendeki canlı Dirim'e giden bütün yollar tıkandığından, *böyle yapmaları gerekliydi*. Sonunda, İsa'yı ortadan kaldırmakta uyguladıkları değişik yöntemler onları birbirinin karşısına dikmiş, insanlığı toptan yoketme tehlikesi yaratmıştır. Bunlar, ya Devlet'e zarar veren casuslardan ya da Kutsal Tin'e karşı işlenen Günah'tan sözeden sahnedeki gösterinin gerçeklerine hiç mi hiç benzemeyen çayırdaki gerçekliklerdir.

Hıristiyanlıkla ortaklaşmacılığın ortak köklerine ve coşkusal imlemlerine bakacak olursak, ilke olarak, karşılıklı düşmanlıklarını kolayca aşmaları gerekirdi. Yeni gelecek önderin onlara şunu söylemesi yeterli olmalıdır ya da olacaktır:

"Casuslar, yurtlar, günah ve günlük kokusuyla ilgili ince tartışmalarınızı kesin! İsa'nın canını almakta birbirinizden ayrımınız yok. Bunun için makinalaşmaya, masallaştırmaya ve başka bir kılığa sokmaya başvurmanızın ne önemi var İki durumda da İsa can vermiştir. Onun dünyasına Göklerdeki Cennet ya da Ortaklaşmacılığın Üçüncü Evresi adını vermenizin de hiç önemi yok. Sizleri düşlerinizin ülkesine götürecek adamı binlerce yıl önce öldürdüğünüz için, bunların ne birini gerçekleştirebilirsiniz, ne de ötekini. Gözünüzü diktiğiniz ereğe varmak istiyorsanız, İsa'yı yeniden ilk baştaki imlemine kavuşturmalısınız: bedendeki Sevi, buz kesilmiş insanlığın köstekleri olmadan sevebilme özgürlüğü, onun damarlarda ve bedende dolaşan köklerini araştırıp yaşayabilmek için düşünme özgürlüğü. İkiniz de insanların aynı özlemlerinden doğdunuz. Vaızlarınız içtense, kökeninize döner, insanlığın erişilmesi son derece olası düşünü gerçekleştirmesine yardım edersiniz. Çocukları İsa'ya dokundukları, gençleri de bedenlerindeki İsa'yı (Dirim'i) İsa gibi yaşadıkları için cezalandırmazsınız artık. Ve uyuşmuş bedenlerdeki İsa'yı aşacak ilk yasaları yürürlüğe koyarsınız. İnsanlara Tanrı'nın Cenneti'yle gerçek kardeşliği getirirsiniz. İkinizin elinde de bunu yapacak güç var!"

İster Hıristiyanlık kampında, ister ortaklaşmacılık kampında toplansınlar, Dirim'in, Sevi'nin, çocukluğun düşmanları o zaman dört bir yandan başlarını kaldıracak, bu yeni öndere saldıracaklardır. "Devlet düşmanları"nı kurşuna dizerek, Tanrı'yı gevezelikleriyle boğmak ve İblis'in egemenliğini güvence altına alabilmek için olur olmaz şeyleri öne çıkararak insanların çıkarlarını boş biçimcilikten, bedensel seviyi tu kaka etmekten, yurt sevgisinden, savaş girişimlerinden, barış propagandalarından oluşmuş büyülü ağlarında tutacaklardır. Birbirinden karşılıklı nefret eden bu iki kamptaki insanlar yeni ortak düşmanlarıyla, İsa sevgisiyle savaşmak üzere el ele vermekten çekinmeyeceklerdir. İnsan coşkularının ilk baştaki simgelerine dönemezlerse hem örgütlerini, hem varlıklarını tepe taklak edeceği için, bu sevgi onların gerçek düşmanıdır.

Kilise'nin İ.S. 25. yılındaki İsa'ya, ortaklaşmacılığın da 1848'deki uluslararası insan kardeşliği düşlerine dönmesi pekâlâ düşünülebilecek, giderek kuramsal açıdan olası bir şeydir. Bu, Dirim büyük kentlerimizin sokaklarında kocaman adımlarla dolaşmaya başladığı zaman

iki akımın da çöküntü ve çözüntüye uğramasını önleyebilir. Bütün iş, bunu isteyip istemediklerinde, becerip beceremeyeceklerindedir. İsa'nın Çarmıha Gerilmesi us'tan daha mı güçlüdür? İki büyük akım da, eski bir düşün, Canlı bir İsa, Seven bir Tanrı, barışçıl bir insan topluluğu yaratma düşünün son kırıntılarını yüzyıllardır taşıma görevini üstlenmiş nasır bağlamış, donmuş, buz tutmuş varlıkların elinde oldukları için, o büyük dönüşü yapamazlar.

Girişim ilk bakışta çok zor gözükebilir, ama gerek Hıristiyan'a, gerek ortaklaşmacıya kökenlerini anlatmak, halkların yüreklerinde ne anlama geldiklerini bir an bile duraksamadan göstermek gerekir.

Yeni önder insanların tutkulu dikkatini şimdiki kötülüklerden çevirip gelecek kuşaklara yöneltmelidir. Coşkusal vebanın kasıp kavurduğu yeryüzü yeniden barışa kavuşana dek, başlıca uğraşı bedende kıpırdayan Dirim'in yeryüzünün dört bir yanında, yeni doğmuş bebeklerde fışkıran canlı Dirim'in derinlemesine incelenmesi için gerekli dirimbilimsel, hekimsel ve eğitsel bilgiler olmalıdır.

Kıçı yerde, kıpırtısızlaştırılmış insanlık yeni bir Yaşama biçimi arayışına çözüm getirilmesini beklemektedir. Yüzlerce yıllık boş ayaklanmalardan sonra yeni köleliklerin boyunduruğuna girerek, umarak, düş kurarak yoksulluk içinde ayakta durmaya uğraşırken, insan yaşamıyla ilgili kuram ve dogmalar başının etini yemektedir. Şu anda varolan düşünbilimler, dinler ve siyasal reçeteler labirentine insan yaşamıyla ilgili yeni bir dogma eklemek, bizim Babil Kulesi'nde sürüp giden karışıklığı arttırmaktan başka işe yaramaz. Demek ki yapılması gereken yeni bir yaşam görüşü ortaya atmak değil, insanların dikkatini yararsız dogmalardan şu BİRİCİK soruya yöneltmektir: NEDEN YAŞAMA BİÇİMİYLE İLGİLİ BÜTÜN DOGMALAR ŞİMDİYE DEK HEP ÇUVALLADI?

Bu yeni tür araştırmaya verilecek yanıt kıçı yerde insanlığın sorununu çözmeyecektir. Ama belki henüz doğmamış *çocuklarımızın doğru* yönde araştırma yapabilmeleri için yolu açacaktır. Çağlar boyunca, doğum sürecinde bütün gizil güçleri içlerinde getiren, bugün de getirmeyi sürdürenler onlardı. *Demek ki yapılması gereken, acı çeken insanlığın dikkatini usdışı reçetelerden YENİ DOĞMUŞ ÇOCUĞA, ÖLÜMSÜZ "GELECEĞİN ÇOCUĞU"NA çevirmektir* ÖZGÜRCE AÇILIP ÇİÇEKLENEBİLMELERİ İÇİN, DOĞUŞTAN GETİRDİĞİ GİZİL GÜÇLERİ KAZADAN BELADAN KORUMAK GÖREVİMİZ OLACAKTIR. Dola-

yısıyla, başlıca ilgi kaynağımız henüz doğmamış çocuktur. O, gerek dünkü, gerek bugünkü, gerek yarınki insanlığın ortak etkin ilkesidir. Gizil güçlerinin zenginliği ve her kalıba kolayca sokulabilirliğinden ötürü o şu harcanmış insanlık cehenneminde elimizde kalan biricik umuttur. İNSANLARIN İLGİ VE ÇABALARININ MERKEZİ OLARAK GELECEĞİN ÇOCUĞU İNSANLIĞI BİR KEZ DAHA BİRLEŞTİRECEK, BARIŞÇI KADIN, ERKEK VE ÇOCUKLARDAN OLUŞACAK BİR TOPLULUK HALİNE GETİRECEK KALDIRAÇTIR. Sevilecek bir nesne olarak coşkusal gücü, hangi ulus, ırk ve dinden olursa olsun, bütün öbür insan özlemlerinin gücünü aşmaktadır. O, bir anlamda, henüz hiç kimsenin gelişini haber veremeyeceği günah bağışlatıcı, en son kurtarıcı olacaktır.

Bu, herkese kendini zorla kabul ettiren açık seçik bir doğru gibi gözüküyor. Peki, nasıl oluyor da henüz hiç kimse bütün çabalarını şu biricik umut, şu biricik sahici özgürlük kaldıracı üzerinde yoğunlaştırmayı, bütün insanları bu bayrak altında toplamayı, kanlı, usdışı, boş ve yararsız çırpınmalar üzerinde seve seve oyalanan dikkatlerini ona yöneltmeyi düşünmüyor?

Bu soru yanıtsız kalmamıştır: *İnsanoğlu bugün, insan düşüncesinin ana gövdesinden ayrılıp birbiriyle çelişen bin bir çeşit kol vermiş düşüncelere dayanarak yaşamakta, etkinlikte bulunmaktadır. Oysa, insanlığın ortak gövdesiyle kökü değişmemiştir: gerçekten de, bütün insanlar düşünsüz, kuramsız, özel çıkarsız, giysisiz, bilgisiz, ülküsüz, aktöresiz, parti izlencelerinden, elezerlikten, suç işleme güdülerinden yoksun olarak doğmuşlardır; gökyüzündeki Güç'ün yarattığı gibi, hepsi çıplak doğmuştur: insanlığın kökü, ortak gövdesi budur. Dolayısıyla insanlığı yeniden ilgilendirip birleştirebilecek her şey bu gövdenin içindedir. Yeryüzünde boygösteriş koşullarından ötürü, insanoğlunun düşünüp yaptığı, yerine getirdiği, özlediği, uğrunda can verdiği her şeyin temelinde, altında, üstünde bu ortak gövde bulunmaktadır, bulunmalıdır.*

Sözümüzü bağlarken, şu ana dek anlattıklarımızın kısa özeti, kafa yapısının bu kökü, ortak gövdeyi kullanmayı ya da savsaklamayı nasıl etkilediğini göstermeye yarayacaktır.

Tutumbilimsel (iktisadi) dizgesi tepeden tırnağa makinacı, insan işlerini yönetme biçimiyse yüzde yüz gizemci olan Kızıl Buyurganlık Dünyası, karşısında etkisiz kaldığı kıpırtısızlık ve durukluğa toslamaktadır. Tinsel kurucularıyla taban tabana çelişen Kızıl Buyurganlık toplum konusunda "tutumbilimci", makinacı, işleyimci bir dünya görüşüne saplanıp kalmıştır. Bilincimizin daracık sınırları dışında kalan insan coşkularıyla ilgili bilgilerimizi görülmemiş bir hoyratlıkla kovup saf dışı etmiştir. Dirimsel enerjiye dayalı güdüleri, "kentsoylu sınıf öğretisi"ne giriyor diyerek tu kaka ilan etmiştir. Bütün düşünbilimi, Pavlov tepkeleriyle daha başka özdevinimlerin üstünde yeralan bilinçli insan can'ına (ruhuna) dayanmaktadır. Sevi işlevini bütünüyle kaldırıp atmıştır. Dolayısıyla, mantık gereği, kendi görüş noktasından yola çıkarak, dirimsel dizgesini kıpırtısızlaştıran kişilik zırhının yarattığı insan kıpırtısızlığının *bilinçli kötülük*'ten ya da *bilinçli ve* "gerici" *baltalama* girişiminden geldiğine inanmaktadır. Başka bir bağlamda ele aldığımız suçlu siyasetçileri bir yana bırakırsak, kendi mantığı içinde tutarlı, öznel açıdan dürüst kızıl buyurgan "baltalayıcı"yı kurşuna dizmektedir. Bu düşünüş biçiminde, insanın her yaptığı ya da savsakladığı bilinçli bir kararın ya da saptamanın sonucu olduğuna göre, başka türlü olamaz zaten. Başka bir düşünüş biçimi benimsediği, bilinçli istemin dışında da bir canlı dünyasının varlığını kabul ettiği, kaskatı bir kişilik yapısının, dirimsel enerji işlevinin binlerce yıldır kösteklendiğini kabule yanaştığı zaman, kızıl buyurgan ("işçi sınıfı" nitelemesini taşısın taşımasın) bütün işi "Devlet'in yetkesini baltalayan kişiyi" ortadan kaldırmak olan bir dizgenin temellerini sarsacaktır. O zaman İNSANOĞLU *olduğu gibi* gözükecek, dikkati anamalcılardan başka yere çevrilecektir: "anamalcı" dediğiyse, işin içinden bir türlü sıyrılamayan, kıpırtısızlık içinde donup kalmış, zırhlı kişilerin uyguladıkları tutumbilimin son ürününden başka bir şey değildir. O zaman, Sovyet yönetiminin bal gibi anamalcı niteliği bir anda gözler önüne serilecektir. Canlı Dirim'in baskı altına alınmasına, onulmaz karışıklığın "devrimci" özlemler altında gizlenmesine yolaçan alabildiğine gerici dizge ister istemez çökecektir.

Toplumsal alanda yalnızca *bilinçli* eylemi kabul eden bir düşüncenin etkisi budur işte.

Bir an için, ruh hekimlerinin herhangi bir ülkede Devlet'in dümenini ellerine geçirdiklerini varsayalım. Bilinçaltı dünyanın varlığına inandıkları için, insan yaşayışının büyükçe bir kesiminin bilinçli istemin *ötesinde* yer aldığını kabul edeceklerdir. İnsanlığın içinde bulunduğu kıpırtısızlığı saptayarak, bunun birtakım bilinçdışı "kötü" arzulardan geldiğini düşüneceklerdir. Bulacakları çözüm, "kötülüğü bilinçüstüne çıkarmak", diple yatan bilinçdışı kötülüğü söküp atmak olacaktır. Tıpkı sinir hastasının sağaltımındaki gibi, elde edecekleri sonuç sıfır olacaktır, çünkü "bilinçdışı kötülük" yeni doğmuş bebekteki doğal dirimin yokedilmesinin, kötü niyetlilik de bedene giydirilen zırhın sonucudur; "istemiyorum"un altında sessiz bir "YAPAMIYORUM" yatmaktadır. "Yapamıyorum"da dile gelen bu kıpırtısızlık hiç kuşkusuz akılyürütmelere de, telkinlere de kapalıdır, çünkü dirimsel enerji doğabilimin "YAPISAL", yani *donmuş* coşku adını verdiği alana girmektedir. Başka bir deyişle: bu kıpırtısızlık, tıpkı yetişkin bir ağacın biçiminin değiştirilemeyişi gibi, bireyin artık *değiştirilmesi olanaksız* tümel davranış biçiminin dile gelişidir. Dolayısıyla, bilinçaltını su yüzüne çıkararak, bilinçdışı kötülüğü yasaklayarak insanlığın yazgısını düzeltmeye kalkışacak bir imparator kesinlikle başarısızlığa uğrar. Bilinçaltı her şeyin nedeni ve sonu değildir. O, çok daha köklü bir sürecin, yeni doğmuş çocuktaki Dirim'in ortadan kaldırılmasının yüzeysel sonucudur.

Dirimsel enerji biliminin kuramına göre, insanın uyuşukluğu bedene giydirilen zırhın dirimsel enerji dizgesinde yarattığı kıpırtısızlığın dış belirtisidir. "Yapamıyorum", bilinçli ya da bilinçsiz "istemiyorum"a dönüşmektedir. Hiçbir bilinçli oyun, bilinçaltını bilinçüstüne çıkarmaya yönelik hiçbir çaba insanın istemiyle eylemine vurulmuş koca kilidi açamaz. Yapılması gereken, her bireyi özel olarak ele almak, dirimsel enerjinin özgürce dolaşmasını sağlamak, böylece insanın devingenliğini düzeltmektir: insanın düşünce ve eylem kıpırtısızlığından kaynaklanan bir sürü sorun o zaman kendiliğinden çözülmüş olurdu. Çarpık büyümüş bir ağacın düzeltilememesi gibi, kişilik yapısı tepeden tırnağa değiştirilemez. Dolayısıyla, dirimsel enerji bilimi uzmanı insan yığınlarında kösteklenmiş yaşama enerjisini hiçbir zaman

bağlarından kurtarmaya çalışmayacaktır. *O, bütün dikkatini yeryüzüne yeni gelmiş küçük çocuklara,* henüz bütün devingenliklerine sahip zırhsız bebeklere çevirecektir. Başlıca görevi, insan işlevinin kıpırtısızlaştırılmasını, binlerce yıldır uygulanan kıpırtısızlığı, her türlü devinim ve yenileşme karşısında gösterilen direnci (kızıl buyurganların deyimiyle "baltalama"yı) oluşmadan önlemek olacaktır. Yeni doğmuş çocuklardaki kıpırtılı, devingen Dirim'i köstekleyen, bedenin zırhla kaplanmasına yolaçan da işte sözünü ettiğimiz bu kıpırtısızlığın sonucu olan Coşkusal Veba'dır. *Demek ki üzerinde durulacak şey* insanın kıpırtısızlığı değil, *Coşkusal Veba*'dır.

Bu temel yöneliş insan sorunlarına siyasal, öğretisel ya da salt ruhbilimsel açıdan yaklaşılmasını yasaklamaktadır elbet. Bütün yıkımlar, inişli çıkışlı, *devingen* bir yaşam karşısında korkuya yolaçan kişilik zırhıyla kıpırtısızlıktan geldiğine göre, *insanoğlu zırhlı yaşadığı sürece hiçbir şey değişemez.* Dirimsel enerjiye dayalı düşünce ne siyasaldır, ne de öncelikle toplumbilimsel; ruhbilimsel de değildir; ruh çözümlemesi alanında, mutlak bir bilinçaltının varlığını, bilinçaltının insanın sonradan kazandığı bir şey olduğunu kabul eden ruhbilimsel varsayımların eleştirilmesine, düzeltilmesine ve dirimsel ruhbilimin toplumsal-tutumbilimsel düşünceye sokulmasına dayanmaktadır. Dirimsel enerjiyi temel alan düşünce DİRİMBİLİMSEL VE DİRİMSEL-TOPLUMSAL'dır, Acunsal Enerji'nin bulgulanmasına dayanmaktadır.

Yeni doğmuş çocuk böylece doğal olarak önleyici hekimlikle eğitimin göbeğine yerleşmiş olmaktadır. Böylece bütün insanlığın ortak malı olan bir ilke bulunmuştur; bu, kovalanacak bir ülkü, yığınları biraraya toplayarak ya da birtakım bildirgelerle yayılacak siyasal bir izlence değil, insanlığın en derin köklerinin yeraldığı kaynak, üstüne yeni bir yapı çıkılabilecek sağlam kayadır. Bu yapı, bir mühendisin yaptığı köprüye, bir mimarın yaptığı eve benzeyecek, ama kızıl buyurganın korkunç kara çalmalarla, gammazlamalarla, casus ve darağaçlarıyla insanı ve toplumu boyunduruk altına almak üzere kurmaya çalıştığı imparatorlukla uzaktan yakından ilgisi bulunmayacaktır. "Mocu" (Stalin), insanın umutlarını yerle bir eden, toplumun temellerini kemiren milyonlarca küçük yıkıcıyla karıncanın adıdır; "zavallı küçük adam" öylesine önemsizdir ki, şimdiye dek kimse dönüp ona bakmayı,

saman altından yürüttüğü zararlı etkinliklerine son vermeyi gerekli görmemiştir.

Evrensel *"Acunsal Yaşam Enerjisi"*nin (yani "Tanrı"nın, yani "Esir"in) kılgısal algılanması demek olan dirimsel enerji bilimi insanoğlunun acunsal varlığının derinliklerinde hem Hıristiyan düşüncesiyle, hem de eski Hint düşüncesiyle buluşmaktadır. O, özünde, dinsel düşünceyle çelişmez. O, Tanrı kavramının *somut olarak* dile getirilişiyle, bütün öbür düşünce dizgelerinin yan çizdiği ÇİNSEL ETKİNLİĞİ DE İÇİNE ALAN dirimsel enerji öğesi üzerinde ısrarla duruşuyla dinsel düşünceden ayrılır. Ancak, temelde, dirimsel enerji bilimi İnsanın kökünü Doğa'ya bağlayan tanrıbilimsel, maddeci ya da makinacı anlayışlardan çok daha derinde, Hıristiyanlık ve Hindulukla aynı küre içersinde devinir. Dirimsel enerji bilimi İsa'nın *temel* öğretilerine karşıt değildir, ama İsa'yla ilgili Hıristiyan söylencesinden köklü biçimde ayrılır.

KARŞIT-DOĞRUNUN İMLEMİ

Önderi anlayabilmek için, önce yönettiklerini anlamak gerekir. Hasımla savaşabilmek için, gücünü ve ussal temellerini bilmek gereklidir. Kara ve Kızıl buyurganların halk yığınları üzerindeki etkilerini kavrayabilmek için, ilkin *halkı* tanımak zorunludur. Dirimsel enerji biliminin *"halk yığınlarının ruhbilimi"* saydığı buyurganlık (faşizm) konusundaki araştırması, 1930 yılında, işte bu noktadan başlamıştır.

Doğru denen silahı yararlı biçimde kullanabilmek için, KARŞIT-DOĞRU'yu derinlemesine tanımak gerekir. Sorun, nesnelerle ilgili bir doğrunun neden varolduğunu değil, neden kendini kabul ettiremediğini çözebilmektir. Doğru ve barışla ilgili bütün vaızlara karşın, suyun başını yalancılar, üçkâğıtçılar ve gevezeler tutuyorsa, doğrunun karşısına dikilen güçlü bir erk'in bulunması gerekir. Bu güç yalanın kendisi olamaz, çünkü yalanın ömrü uzun değildir. Asıl doğru'nun yerini tutan, *özel* bir asal doğru'nun varolması gerekir. Biz bu özel doğruya KARŞIT-DOĞRU adını verdik.

Yasal eşinin dışında bir de sevgili edinen kadın önemli bir doğruyu yaşıyor demektir. Evliliği aşınmıştır, ya kocası ona kötü davranıyordur, ya cinsel açıdan güçsüzdür, ya da başka açılardan değerli bir insan olsa da, o kadına gereken eş değildir. Yaşam, onu alıp Orta Çağ'dan kalma deli gömleğine sokamayacağımız kadar zengindir. Oysa sözkonusu kadın, doğruyu yalan söylemeden yaşayamaz. Onun durumunda, yalanı son derece önemli bir karşıt-doğruyu içinde barındırmaktadır: kocası durumu bilse ya kendisini, ya sevgilisini ya da ikisini birden öldürebilir. Buysa bir yarar sağlamaz. Bu olayda karşıt-doğru, doğru'dan çok daha güçlüdür.

Tahran ve Yalta Toplantıları sırasında, kızıl buyurganların Amerikalılara hazırladıkları üçkâğıtçılığın ardındaki doğruyu açığa VURMAMAK için haklı nedenler vardı. O gün, karşıt-doğru, KARA BUYURGANLARA karşı Kızıl Buyurganlarla işbirliği yapmaktı.

Halkın yüce temsilcilerinin en titiz görevi hiçbir doğruyu DİLE GETİRMEMEK, doğrudan uzak durmak, can sıkıcı, doğru sorulardan kaçınmak, içi boş laflarla yetinmek, NEDEN sorusuna hiç ilişmeden yalnızca temsil etmektir. *Alışkıdan ötürü mü?* Peki, alışkı nedir, neden vardır? *Bir görgü sorunu mu bu?* Doğruya yan çizmek güzel bir davranış mı? *Halkın bakışına saygıdan mı?* Peki, halkın gözü niçin doğru'dan kaçıyor? *Neden yalın bir doğruyu dile getiren adam kahraman sayılıyor?* Halk ödleklerden oluştuğu için mi? Peki, neden halk doğru sözkonusu olunca ödlekleşiyor?

Doğru'nun ortaya çıkmasını önleyen birtakım asal KARŞIT-DOĞRULAR var. Karşıt-doğrunun usa uygun dibini araştırmazdan önce, alanını sınırlandırmaya çalışalım:

Yahudilerin tapınakta kutsalın kutsalı yere girmeye hakları yoktu. Neden? Halka birtakım yüce düşünceler aşılayabilmek için, onun her gün kutsalla yüz yüze getirilmesini beklemek hakkımız değil mi? Oysa, işler hiç de böyle gitmemiştir. Demek ki, halkın doğru'nun kutsal merkezine yaklaşmasını engelleyen son derece önemli bir neden var.

Her şeye sızan, bütün araştırmacı ve düşünürlerin duyu ve coşkularında etkinlikte bulunan acunsal enerjiye hiçbir zaman somut olarak yaklaşılmamıştır. Üstelik de, gökteki yıldızların yanıp sönmeleri, yağmurdan önce bu yanıp sönmenin kesilmesi, gökyüzündeki kızıllık, canlı cisimleri kuşatan enerji alanı, ölüm süreci başlayınca bu alanın yokolması, "zifiri karanlık"ta ortalığı kaplayan ölgün mavi ışıkla yıl-

dız gibi yanıp sönme, gökteki cisimlerin çevresindeki ayla ve ayrışan dokulardaki kesecikli yapı gibi bir sürü işlev kolayca gözlenebilecekken; ama insanoğlunun doğayı kolaçan ettiği iki bin beş yüz yıl boyunca bunlara kimse değinmemiştir. Sonunda acunsal yaşam enerjisi bulunup ortaya çıkarıldığı ve *"güçlü bir biçimde gözler önüne serildiği"* zaman müthiş bir patırtı kopmuş, yer yerinden oynamış, bir gevezelik, bir dedikodudur başlamıştır; ancak, yine yıllarca ne kimse gelip bir dirimsel enerji biriktircine el sürmüş, ne de bir mikroskoba gözünü dayamıştır. Peki, açık gerçekten kaçmak için gösterilen bunca hüner neden? Kör kör parmağım gözüne ortada bir şeyleri görebilmek için ille de *üstün yetenekler* beklemek niye?

Doğru denen silah, hoşa gitsinler gitmesinler, sonuçları ne olursa olsun, birtakım soruların sorulmasını gerektirir Can düşmanınız birtakım düzmece şeyler ortaya sürüyorsa, bunların düzmece olduğunun kanıtlanması gerekir Yoo, eğer doğru söylüyorsa, canınızı da yaksa, doğruyu dile getirdiğini kabul etmelisiniz.

Düşmanınızın doğrusu, sizin doğrunuza göre, karşıt-doğru'dur. Doğrunuzun düşmanı doğruyu söylüyorsa, sizinkinde henüz oluşmamış ya da tamamlanmamış ya da yanlış bir yan var demektir. Hitler'in kıyımlarını iyice kavrayabilmek için, önce Marks'çılar, Yahudiler, Özgürlükçüler ve Weimar Cumhuriyeti konusunda söylediklerinin doğru yanını görmek gerekirdi. Bir sonraki işleme geçebilmek ve kendi kendimize: *"Hitler kendini nasıl kabul ettirebildi? 70 milyon eğitim görmüş, emekçi insan böylesine açık seçik bir ruh hastasının büyüsüne nasıl kapılabildi?"* sorusunu sorabilmemiz için, *onun* doğrusunun, yani bizimkinin karşıtı olan doğrunun bilinmesi gerekirdi. Soru sormadan yanıt bulamayız. Hitler, hiç kuşkusuz, bir karşıt-doğru ortaya sürmüştü.

Hitler'e verilecek yanıt, büyük ölçüde, kıyımlarını gerçekleştirmesine olanak sağlayan *halkın kişilik yapısında bulunmuştur* Hitler halkı kendine köle etmemiş, halk kendi eliyle Hitler'i yaratmıştır. Halk özünde Hitler'ci ya da Stalin'ci olmasaydı, *ne Hitler olurdu, ne de Stalin.* Bu, 1932'nin karşıt-doğrusuydu. Yeni bilim, dirimsel enerji biliminden yola çıkan *"yığınların ruhsal dünyası"* bilimi; buyurgan ailenin, halkın bilincine çöreklenmiş özgürlük korkusu, özgürlük ve özdüzenlemeyi gerçekleştirme yeteneksizliği, halkın "orta katman" dedi-

ğimiz kesiminin köklü biçimde elezer (sadist) ve edepsiz kişilik yapısıyla ilgili kuram işte bu karşıt-doğru üstüne oturtulabilirdi; nitekim öyle olmuştur...

DİRİMSEL ENERJİ ÇEKİRDEĞİYLE BİRİNCİL GEREKSİNMELERİN BİRBİRİNDEN AYRILMASI. Bu, kahraman kılığına bürünmüş bir dirimsel enerji bozuklukları uzmanının ağzından dile gelen ve bizi alıp bir takım temel yeni sorulara, yeni doğrulara götüren doğru'dur.

Karşıt-doğru, kimi zaman doğrunun kendisinden çok daha önemli olabilecek yeni bir gelişmenin başlangıcıdır. Demek ki doğru, karşıt-doğrunun iyi anlaşılmaması oranında sağlam ve sağlıklı olacaktır. Karşıt-doğruyu bulup ortaya çıkarmak istiyorsak, "İblis'in sözcülüğünü" üstlenebilmemiz, düşmanla özdeşleşebilmemiz, bir hödük gibi duyabilmemiz gerekir.

1920'li yılların sonunda, cinsel tutumbilim bir "SİYASAL-CİNSEL" halk devinimi başlatabilseydi, insanlık tarihinin en büyük yıkımlarından birine yolaçardı; o günlerde halk arasında söylenenlerin doğru olmayışından ötürü değil, bu sözlerin, her zaman içinde *karşıt-doğru*'yu da barındıran EKSİKSİZ doğruyu dile getirmeyişinden ötürü. O günlerde karşıt-doğru şuydu: *çocuk ve gençlerin cinsel etkinliğinin bastırılması bir gereksinmeyi karşılıyordu; bu gereksinmeye yan çizmek öldürücü olurdu, çünkü o çocuklarla gençlerin coşkusal özgürlüğe karşı zırhlanmayı ZORUNLU KILAN bir toplumsal yapıya ayak uydurmaları gerekliydi. Zırhsız çocuklar, 1930'da, dünyanın neresinde olursa olsun, toplum içinde yaşayamazlardı. Bundan dolayı, çocuklarla gençlere zorla giydirilen zırhın zararlı etkilerine ilişkin doğru o günlerde ortaya çıkamazdı. O günlerde dile getirilecek doğru, yolunu tıkayan karşıt-doğru da gözler önüne serilmedikçe, kendi erek ve niyetleri doğrultusunda etkinlikte bulunamazdı.*

Bunu saptamak, gerçekten "*İblis'in sözcülüğünü*" üstlenmektir. Karşıt-doğru kimi zaman doğrudan daha amansızdır, ama sonunda doğrunun egemen olabilmesi için aynı ölçüde yararlıdır. Kuramsal olarak, cinsel tutumbilime dayalı öz-düzenleme "dört dörtlük" bir şeydir, aktöreye dayalı düzenlemeden çok daha değerli, açık seçik, sağlıklı, uygun ve güvenilirdir. Kılgısal olarak, canlı Yaşam'dan alınacak bir

sürü örnek bunu kanıtlar. Cinsel açıdan doyumlu insanın kafası açık saçık, edepsiz düşünce ve düşlerle dolu olmaz. Kimseyi arzusu dışında elde etme, giderek gönlünü çelme içtepileri bile taşımaz. Herhangi bir insanın ırzına geçme ya da ona sapıklık yaptırma edimlerinden fersah fersah uzaktır. *Hıristiyanlığın ya da başka herhangi bir dinin aktöre kurallarına bütünüyle, seve seve uyan yalnızca eksiksiz üretken cinsel kişiliktir*

YENİ ÖNDER

Bilinmeyene doğru yol alırken hangi büyük yanılgılardan kaçınabileceğimizi tarih bize öğretmektedir. Ancak o, yarının önderine, eğer bugünkü ve geçmiş günlerin toplumsal koşullarından *apayrı* olması tasarlanıyorsa, geleceğin kendisine neler hazırladığını öğretemez. İnsan toplumunun bütün durdurma girişimlerini hiçe sayarak, karşı konmaz biçimde, sürekli olarak ileri gittiği su götürmez. Uzun süre oldukları gibi kalmış büyük Asya toplumları bile sonunda kıpırdamaya başlamış, hatta, Batı düşüncesiyle ilişki kurunca, hızlı bir evrime girmişlerdir.

1917'deki Rus devrimi bize, hiçbir çağın geçmişten çıkarılamayacağını deneysel olarak göstermiştir. Marx'ın "tarihsel gereklilik" kuramı ancak değişme gerekliliği kendi başına ele alındığında geçerliydi. İlerki gelişmelerin içerik ve biçimini önceden kestirmeye gelince başarısızlığa uğradı: XIX. yüzyılda Rusya'da Orta Çağ'dan kalma derebeyliğin ortadan kaldırılması insanın kendi yaşamına çekidüzen verme özgürlüğünü arttıracak yerde köleliği daha da kötüleştirmiştir.

Bütün ülkelerde, tüm yoksulluk ve çarpıtmalarla birlikte geçmişin tüm umutlarını da geleceğe taşıyan insan yığınlarının toplum sahnesine çıkışı hiç kuşkusuz sınırları açıkça çizilmiş, kesin amaçlarının makinamsı biçimde belirlenmesini olanaksız kılmıştır elbet. Şu geçiş ve dönüşüm çağı XX. yüzyılın içine düştüğü korkunç karışıklığın başlıca nedenlerinden biri, yola çıkan insan yığınlarının çoğu geçmişten kalma düşünler yanında akılcılıktan yüzde yüz yoksun düşünlere rastlamış olmalarıdır.

Bir zamanlar büyük işleyim (sanayi) imparatorlukları için yapıldığı gibi, insan yazgısını belli bir tasarıya göre biçimlendirmek artık olanaksızdır. Aslında, bu dediğimiz hiçbir zaman gerçekleştirilememiştir, çünkü bir Napoleon'un ya da çağımızdaki herhangi bir Halk Demokrasisi zorbasının büyük imparatorluk kurma girişimleri bütün insanlığı sarsan uçsuz bucaksız sarsıntının yanında sinek vızıltısı gibi kalmıştır.

Çağımızın korkunç karışıklığı ayrıca başka bir nedenle de açıklanmaktadır: bütün büyük sarsıntıları doğuran canalıcı sorunlar, siyaset sahnesiyle siyasetçilerin zihnini dolduran ikinci dereceden sorunların gerisinde kalmıştır. Bir hekim ya da toplumsal yardım görevlisi olarak gözünüzün gördüğü insan yoksulluğuyla gazetelerde okuduklarınızı karşılaştırırsanız resmi yaşamla özel, sahici yaşam arasındaki uçurumu hemen anlarsınız.

Çağımızın bir başka ilginç özelliği de, yepyeni bir toplumsal akımın gelişmesine karşılık, siyasal yöneticilerin olup bitenden habersiz kişiler oluşlarıdır; bu insan yöneticileri düşünlerini geçmişin kalıplarına göre biçimlendirmişlerdir ve kafalarını kesseniz yanlıştan dönmezler.

Büyük halk devinimleri ve sarsıntılarıyla ilgili sorunların hiçbirinin yaşamımızı saran şu bağırıp çağırma, sağa sola koşuşma, el kol sallama curcunası içinde hiçbir yerde anılmayışı ilk bakışta şaşırtıcı, ama mantığa uygundur.

Bunun için kanıt bile gerekmez, insan toplumunun bugün geçirmekte olduğu karışıklığın gerçek önderi yoktur; başka bir deyişle, henüz ufukta İsa'nın Hıristiyanlar, Konfüçyüs'ün de Asya uygarlığı için yaptığını gerçekleştirecek biri gözükmemektedir. Bugünkü önderler *yerleşik düzenin* şu ya da bu yanını korumakla görevli kişiler ya da yasasız bir denize açılmış korsanlar yalnızca. Sağda solda hırsızlık edebilmek için bir su baskınından ya da depremden yararlanan yağmacılara benziyorlar. Ne yazık ki, daha mutlu bir geçmişin son kalıntıları olan birkaç vahanın ortasına çöreklenmiş birtakım ağzı açık ayran budalaları bu yağmacıları yeni önderler sanmaktadır.

Şu anki karışıklıktan çıkacak, bugünkü toplumsal çalkantının belli başlı akımlarını çekip çevirebilecek yeni önderin resmini çizmeye çalı-

şalım. Bu yeni önder hangi görevi yüklenecek, hangi kaçınılmaz kararları alacaktır acaba?

Çağdaş önderin, Nietzsche'nin donatım ambarından çıkmış, çağdaşlarından çok çok ilerde, bir tür "üstüninsan" olması gerektiği söylenmiştir sık sık. Demek ki, böyle bir önderi kafamızda canlandırmak epeyce zor.

Yarının önderini böyle görmek, insanoğlunun kılavuzluk görevini, önder daha halkın önüne çıkmadan masallaştırma konusundaki bilmem kaç yüzyıllık, modası çoktan geçmiş eğiliminden gelmektedir. Önder, daha ortaya çıkmadan bir yontu altlığının tepesine oturtulmakta, kimsenin ulaşamayacağı, kimsenin ona uzaktan da olsa benzeyemeyeceği bir bölgeye yerleştirilmektedir.

İsa'nın Çarmıha Gerilişi'nin verdiği dersi iyice sindirmişsek, yeni önder onları geçmişten kurtarmak ve ilerki usa uygun yaşama sokabilmek üzere, coşmuş halkın dağınık akımlarını belli bir yöne çevirmekte hiç kuşkusuz başarısızlığa uğrayacaktır. İster istemez *başarısızlığa uğrayacaktır*, çünkü cinsel etkinlik ve sevi açısından doyumsuz, en küçük somut güvenlikten yoksun halk yığınlarının yeni bir gizemli simgesi olacaktır.

İnanmaya hakkımız olduğu üzere, eğer İsa'nın Öldürülüşü'nden yeterince ders aldıysak, çağımızdaki yeni halk önderi, yığınların bekleyip alkışladıkları önderin *tam tersi* olacaktır. Günlük yaşamında ölümlü insanların alışılmış yaşayışından pek az ayrılacaktır. Yaşamın akışıyla halk akımlarına bıkıp usanmadan dalan, yapacağı yanlışlardan acılı dersler çıkaracak adam olacaktır; birtakım sersemce yanılgılara düşecek, ama akıntıya kapılmadan belini doğrultmayı bilecektir.

İnsanoğlunun içinde bulunduğu durumu iç ve dış yanlarıyla *kılgısal* ve somut olarak tanıyabilmek için karşısına çıkan her fırsatta insan yoksulluğunun içine dalmalıdır. Vergi devşiricilerle, günahkârlarla, yosmalarla, suç işleyenlerle birarada yaşayıp insan yoksulluğuyla umutlarının doğduğu ortamı daha yakından tanımalıdır. (Eğer halkın hoşlandığı önderlerden biri olursa, tarihin tartısında iki dirhem bile gelmeyen irili ufaklı palavracılar zincirinde yeni bir halka olmaktan ileri gidemeyecektir.)

Yeni önder genel olarak öndere yakıştırılan erdemlerle hiç bağdaşmayan, şimdiye dek bilinmeyen, herkeste bulunmayan bir nitelik taşımalı ya da edinmelidir.

ÖNDER OLMA EĞİLİMİNDEN UZAK DURMALI, HALKIN ELİYLE ÖNDERLİĞE GETİRİLMEKTEN VEBA GÖRMÜŞ GİBİ KAÇMALIDIR. EN BÜYÜK, EN BİRİNCİ ÖDEVİ *önder olmaktan kaçınmak olmalıdır.*

Yeni önder, her halk önderini bekleyen tehlikeyi hemen sezinlemelidir: *halk için hayranlık duyulacak bir nesne haline gelme ve halk tarafından umut getirici, kurtarıcı katına çıkarılma tehlikesi.* Yeni önderin ilk girişimi *insanları ciddiye almak, kendi kendilerini kurtarmalarına izin vermek,* bunun için onlara, çabalarını desteklemek üzere, toplumsal, tutumbilimsel ve ruhbilimsel güvenceleri sağlamak olmalıdır.

Yeni önder hiç kuşkusuz İsa'nın Öldürülüşü'nü okumuş olacaktır; yoksa, insanların ilkin önlerinde eğilmek üzere İsa'ları yarattıklarını, ama eğer Barabbas'lık etmezlerse, göğün yedinci katına yerleştikten sonra, kendilerinin serçe parmaklarını bile oynatmalarına gerek kalmaksızın onları kurtarsın diye, gözlerini kırpmadan geberttiklerini canı pahasına öğrenecektir.

Önderimiz, İsa'nın acılı ve tehlikeli deneyiminden, şimdiki kişilik yapılarıyla halkın önderi olmanın şunlardan birinin başına gelmesine yolaçacağını çıkarmalıdır:

Halkın yaşayış biçimini benimseyip onlarla birlikte olduğu yere çakılıp kalabilir. Verilen büyük sözler, umutlar, saptanan izlenceler o zaman kimseye hiçbir yükümlülük getirmeyen güzel pazar dinletileri ve ardı arkası kesilmeyen alışılmış yakarmalar haline gelir. Halk sessizce düşkırıklığına uğrar, ama önderin tutumu kendi sürüp giden uyuşukluğuna uygun düştüğünden, değişikliğe yolaçacak herhangi bir şey yapmaz. Ve daha etkin, daha gözüpek bir önder gelene dek bu kıpırtısızlık sürüp gider.

Bu ikinci tür önder de ister istemez halkın kendisine yeryüzünü cennete çevirme sözü veren kurtarıcı bir önder eliyle yönetilme arzusunun kurbanı olur. Bu *yarının astığı astık kestiği kestik yöneticisi*'dir. Bu gibi zorbaları halk yığınlarının çocuksu özlemi tahta çıkarır: onlardan gizlice kendilerine arzuladıkları şeye söz vermeyi isteyen halkın kendisidir.

Bu zorba yöneticiler, halkın gözü önünde, büyük bir çocuksuluk ve dürüstlükle (evet, dürüstlükle, çünkü dürüstlüklerinden kuşkulansak, halk yığınları üzerindeki güçlerini açıklayamazdık) aynı derecede boş umutlarından kaynaklanan, birbirinden daha aldatıcı umutlardan oluşmuş bir yapı kurarlar, ve halka büyük bir Cumhuriyet'ten, yeryüzünün Cennet'e dönüşmesinden, gerçek bir erk ve şan egemenliğinden, balla sütün ırmaklar gibi akacağı bir ülkeden sözederler.

Sözkonusu önderler, bunu yaparken, büyük bir dürüstlükle toplumu yönettiklerine, halka kılavuzluk ettiklerine, birer toplum kurtarıcısı olduklarına inanırlar. Halkların en belirgin, aynı zamanda en dokuncalı düşlerinden birine ayakuydurduklarının ayrımına varamazlar. Güçlü bir dalga onları itmekte, onlarsa suları *kendilerinin* yönetip yönlendirdiğini sanmaktadırlar. Gerçekte, akıntıya kapılmış küçük bir kukladan, bir an için imparator kılığına sokulmuş bir kukladan başka şey değildirler. Kendilerini birer saman çöpü gibi sürükleyip götüren dalganın doğasından habersizdirler, ne akıntıya yeni bir yön vermeyi bilirler, ne de yıkıcı gücünü dizginlemek üzere nereye bend dikeceklerini. Ellerinin bir devinimiyle gösteriyi istedikleri zaman başlatıp durduranın, sahnede dağları yerinden oynatanın kendileri olduğu izlenimini veren sirk soytarılarına benzerler. Dümenleri çakılana ve başka hokkabazlar gelip yeni hünerler gösterene dek el çabukluklarıyla insanları şaşırtan hokkabazlar gibidirler.

Bu soydan gelmeyen önderimiz, en azından bir süre, insan doğasının bütün yanlarını kişisel deneyimiyle tanıma konusundaki doğal arzusuyla, kendini zorba yönetici gibi duyumsayacak, öyle davranacaktır. Bizim önder de halkın kahramanlara gösterdiği hayranlık dalgasının kendisini alıp sürüklemesine göz yumacaktır. Bir halk kurtarıcısı gibi karşılanıp sayılmaktan gerçek bir haz duyacaktır. Ama sahici zorbanın tersine, kurtarılmak isteyen halkın alkışlarından da, davranışlarından da bıkacaktır sonunda. Bu oyunda doğal canlılık ve üreticiliğin bir bölümünü yitirdiğini duyumsayacaktır. İçinde, yavaş yavaş coşkusuyla düşünlerini yitirme duygusu uyanacak, önderlerin kendilerini önder gibi duyumsayabilmeleri için halkın kullandığı kalıplaşmış yöntem ve davranışların boşluk ve renksizliğinden acı duymaya başlayacaktır. Verdiği söylevlerin ciddiliğine, yeryüzünü kurtarma sözünün güvenilirliğine, işbaşına gelir gelmez kocaman bir sü-

pürge vuruşuyla yeryüzünden yoksullukları silip atma konusundaki kararlılığına ancak işin başında inanacaktır.

Böylece önderimiz halkın göklere çıkarılan kurtarıcısı olarak düzmece coşkuyla zehirlenmiş bir ortamda yaşaya yaşaya sonunda bir tür bıkkınlığa kapılacaktır. Ve alabildiğine umut kırıcı bir şey bulgulayacaktır.

KENDİSİNİ ALKIŞLAYANLAR BÜTÜNÜYLE İÇTEN DEĞİLDİR. *İnsanlığın gösterisi*'nden başka bir şey yoktur ortada. Yalnızca boş bir vaattir bu. Genellikle insanların gözünden kaçan bir sürü küçük ayrıntıyla bunun bilincine varacaktır.

Önderimiz yüce görevler için yaratılmış biriyse, bir iş yapmayı, birtakım görevleri yerine getirmeyi, kılgısal bir iş, örneğin masa yaparak, yara sararak, bir çocuğun sıkıntısını gidererek, karışık bir aile sorununa çözüm bularak, bir helikopteri uçurtarak, mercekleri perdahlayarak, ağaç keserek, resim yaparak, bir hekimlik sorununu çözerek, doğal bilimlerin bir sorununu çözmek üzere bir deneye girişerek, cinsel doyumsuzluk çeken bir gencin yardımına koşarak, kısacası bir zorba yöneticiyi hiç mi hiç ilgilendirmeyen öbür işlerden herhangi birini yaparak geçimini sağlayabilmelidir.

Sözün kısası, önderimiz nasıl *çalışacağını* ve çalışmanın ne demek olduğunu bilmelidir; en küçük bir işin bile hangi titiz, kesin çabalarla gerçekleştirildiğini bilmelidir. Bunu varlığının derinliklerinde duymalıdır. Ve bu duygu önünde sonunda ona halkın kendisine yaptığının boş gevezelik olduğunu gösterecektir. Onları birtakım kılgısal şeyler *yapma* yoluna sokmaya kalktığı an, ya artık ondan hoşlanmayacak, ya da yüce marangozluk, hekimlik, eğitim, işleyim ya da uçuş ülküleri üzerinde bitmez tükenmez konuşmalara girişeceklerdir. Ve aslında serçe parmaklarını bile oynatmak istemeyecek, ya güzel yemek ve içkilerle donatılmış masaların başına oturup konuşmak, ya da sonsuza dek kıpırdamadan oturmak isteyeceklerdir.

Önderimiz, başlangıçta, gerçekte yalnızca gevezelik ettiklerini, verilen en küçük işi bile şunu ya da bunu yapma konusundaki soyut *düşünlerini* ortaya sermek için bahane saydıklarını açıkça kabule yanaşmayacaktır. İnsanlar, bir lokma ekmek uğrunda sabahtan akşama didinen Rus köylüleri gibi, yüzyıllarca uslu uslu oturacaklardır. Ekmek paralarını alınlarının teriyle çıkarmak üzere, büyük bir kentin sokak-

larında çek-çeklerini sürükledikten sonra bir köşeye çöreklenen yalınayak Çinli emekçiler gibi, yüzyıllarca kıpırtısızlığa gömüleceklerdir. Gevezeler, Doğulu halk yığınlarının *"kişilik zırhından ötürü bedenin sertleşmesi"* adını taşıyan hastalıklarını bilmedikleri için bu eylemsizliğe "Doğulu insanın düşünceye yatkın doğası" diyeceklerdir. Ve düşünceli düşünceli, günün birinde bir Doğu ya da Batı Devleti'nde yönetimi ele geçirebilirlerse yapabileceklerinden, halkları nasıl *aydınlatacaklarından*, onlara nasıl özgürlük getireceklerinden, ellerinden tutup nasıl toplumculuğa götüreceklerinden, bunun zaten kaçınılmaz olduğundan, çünkü —toplumcu İncil'in terimleriyle— toplumculuğun çoktan birinci evreye girdiğinden, ikinci evre olan ortaklaşmacılığın, bütün parlaklığıyla kapıda beklediğinden dem vuracaklardır.

Bu geveze insanların ortasında oturan önderimiz hiç sesini çıkarmayacaktır. Kendine birtakım sorular soracaktır: peki ama bu adamlar gizemci kafa yapısını, tinlere, inanışı, köpek uluması ya da büyücü falı gibi ön-haberleri, karı-koca arasındaki dertleri, "kötü çocuk" oldukları için dövülen yavruları, erginlik çağının göbeğinde genç kızlarla oğlanların gördükleri karabasanları ne yapacaklar acaba? İnsanın içinden gelen etkinlikleri, araç gerece gösterilen özeni, araba sürerken sakınımı, trenlerle uçakların zamanında gelip gitmesini, güvenlik içinde olmalarını, daha başka bir sürü şeyi nasıl sağlayacaklar? Evet, ne yapacaksınız bütün bunları? diye soracaktır kendi kendine. Aman canım! kentsoylu tasaları bunlar. Tasarılı bir tutumbilim hepsinin üstesinden gelir. Peki, tasarıları kim kuracak? Aa, Tasarı Yarkurulu elbet. Ve önderimiz, "baltalama" suçundan ötürü köyleri yakılan, Sibirya'ya sürülen Ukraynalı köylüleri can gözüyle görecektir. Sözkonusu köylüler, yaşamlarını sürdürebilmek için gerekli etkinliklerin dışında, bir şeye güçleri yetmediği için kollarını kavuşturup oturuyorlardı; olup bitene, barut kokusu almış küçük esrik tilkilerin kılavuzluğunda neden özgürlüğe yollanmaları gerektiğine hiç akılları ermiyordu; barut kokusu almış tilkilerse, kırbaç şaklamalarıyla kuşaktan kuşağa aktarılmış coşkusal vebanın binlerce yıldır katılaştırdığı gövdelerini sürüyen köylüleri kurşuna diziyorlardı. Halkta sorumluluk duygusu bulunmayışından dolayı yalnızca bedenlerinin kıpırtısızlığı, kollarla bacaklardan ve kasıklardan her türlü canın çekilmiş olması suçlanabilirdi, çünkü bu insancıklar en küçük sorumluluk yüklenemeyecek duruma

düşürülmüşlerdi: cinsel güçlerini yitirene dek kırbaçlandıkları ya da binlerce yıl acımasızlık ve bilgisizlik içinde yaşamaya zorlanarak iğdiş edildikleri için, işin içinden sıyrılamayacak duruma düşürülmüşlerdi.

Bizim gezgin özgürlük satıcıları kolayca özgürlük hırsızına dönüşebilirler. Halk yığınlarının yakalandığı hastalıktan habersiz oldukları için başka türlüsü ellerinden gelmez zaten. Öğrenseler tabanları yağlayacakları için öğrenmeyi göze alamadıkları şeyi bilseler bile, hastalığın önünü almak üzere ne yapacaklarını bilemezler. Özgürlük satıcısını, halk yığınlarının önünde yoksulluğa ilençler yağdırdığı için kınayamayız. Ama yüzündeki maskenin düşürülmesi gerekir, çünkü O SÖYLEDİĞİ SÖZ ÜZERİNDE DÜŞÜNMEMEKTEDİR, içten olduğu zaman da, verdiği sözlerle insanların boynuna kendi erkinin boyunduruğunu geçirmeyi becerdiği vakit ne yapacağını bilmemektedir.

Önderimiz de, kendisi *etkin bir insan* olmasaydı, sorunları nasıl ele alacağını, NASIL ETKİNLİKTE BULUNACAĞINI, BİR YAPIYI NASIL KURACAĞINI, NASIL DÜŞÜNECEĞİNİ bilmeseydi, aynı kıvranma akımına kapılıp giderdi. İşbaşına geldiği zaman, günahlarını bağışlatma gereksinmesiyle yanıp tutuşan halk yığınları ona da en yüce görevleri yükleyecekti; kendi hayranlarının elinde parçalanmamak için, maden yataklarıyla demiryollarının iyi işlemesini sağlaması gerekecekti; çocukları okutması; ulusa ekmek, mısır, patates, zaman zaman da et bulması gerekecekti. Ama eğer gevezelikten başka bir iş yapmamışsa, halk yığınlarına bol keseden dağıttığı sözlerini tutabilmek üzere hiçbir hazırlıkta bulunmamışsa, XIX. yüzyıldaki işleyimciden, kurşuna dizdirdiği imparatordan çok daha acımasız bir zorbaya dönüşmesi *gerekecektir*.

Yöneticilerin doğasını ve etkinliğini belirleyen her zaman halk yığınlarının ortalama kişilik yapısıdır. Bu, dirimsel enerjiyi temel alan toplumsal bilimin en sağlam bulgularından biridir. Hem kral için, hem de zorba yönetici için geçerlidir. Krallar, dükler, zorbalar, rahipler, özgürlük satıcıları halkın yarattığı varlıklardır. Bizim yeni tür önder de bu kuralın dışında kalamayacaktır. İsa'nın Çarmıha Gerilişi'nden gerekli dersi çıkarmış yarının önderi de genel olarak halkın kişilik yapısının sonucu olacaktır.

Varlıklarını halkın "*Yaşa Önderim*" çığlıklarına borçlu zorbalar bütün dünyaya sıradan insanın toplumsal davranışının önemini anlamanın ne denli asal olduğunu göstermiştir. Halkı İsa'larını asmaya iten saplantının, aynı derecede yasal biçimde, yeni bir önder türünün ortaya çıkmasına yolaçmasını bekleyebiliriz.

Belirli aralıklarla bir İsa'nın çarmıha gerilmesine yolaçan bu halk davranışının belli başlı özelliklerini kısaca gözden geçirelim.

Yeni önder yaşa varol sesleri ile sonu gelmez uyuşukluğuyla halkın kendi kendine ettiklerini bilişi arasında bir seçme yapmak zorunda kalacaktır. Buna bağlı olarak, bugünkü siyasetçilerin eylemleriyle pek az ilişkisi bulunacaktır. Halkın alkışlarına can atmayacaktır. Halkın rızasının, ne denli rahatlatıcı ve hoş olursa olsun, içinde taşıdığı "iyilikbilirlik" havasına karşın, canlandırdığı düşünlerin yüzüstü bırakılışının ilk adımı olduğunu anlayacaktır. Halkın iyilikbilirliğini elde etmek için serçe parmağını bile oynatmayacak, tersine, var gücüyle ondan kaçacaktır. *Bir öncünün "iyilikbilirlik" araması, tek başına yürümekten korktuğunu gösterir; sıradan insanınsa, bağımsız düşüncelere sahip olmaktan korktuğunu. "Halkın iyilikbilirliğini" aramak, aslında, günün adamı olmamakla suçlanmak ve buna bağlı olarak toplum tarafından dışlanmak korkusunu dile getirir*

Bu, yeni önderin silik bir görevle yetineceği anlamına gelmez. Tam tersine, o, görevlerini yerine getirirken kendini çok daha bağımsız duyumsayacaktır. Dolayısıyla, bir toplumsal ağaca tırmanan siyasetçiden çok daha fazla kararlı ve gerçekten güçlü olması gerekecektir. Yeni önder, etkinliklerini çok daha sağlam bir temele oturtmak zorunda kalacaktır.

Bu, yeni önderin halkı küçük göreceği, yaptıklarını ona onaylatma gereksinmesini duymayacağı anlamına gelmez. Görevini gerektiği gibi yerine getiriyorsa, sonuna dek insan kalacaktır. Ama halkın hayranlığına kurban ettiklerini neden onurlara boğduğunu bildiğinden, tıpkı bir eğitimcinin, kimi koşullarda, gençlerin yardımına koşma ereğine ters düşeceğini bildiği edimlerden kaçınışı gibi, bu tuzaktan özenle kaçınacaktır.

Yeni önder, demek ki, "halka yaklaşmayacak", "halk için yazmayacak", halkı öne sürdüğü şeyin doğruluğuna ya da toplumsal erimine inandırmaya çalışmayacaktır. Doğru olduğuna inandığı *konularda*

yazacak, halk için *yazmayacaktır*. Üzerinde en çok çalışılmış en gerçekçi insan öğretilerinin şu eski "halkın yararına" girişimlerde bulunma, kendisi için neyin yararlı olduğunu anlatmak üzere "halka gitme" alışkanlığıyla yaralandığını görmek şaşırtıcıdır. Halkın birtakım değerlere, yardıma, ışığa gereksinmesi varsa, bunları kendisi aramaya başlamalıdır; bunları *tek başına* bulma olanağının halka tanınması gerekir. Bir üçkâğıtçının, bir siyasal söylevcinin, bir özgürlük satıcısının öne sürdükleriyle ciddi bir insanın öğrettiklerini birbirinden ayırmayı öğrenmek insanların görevidir. Önemli olan Hitler'in siyasal erke can atması değil, bunu elde edebilmesidir! Sorun buradadır: milyonlarca erişkin, emekçi, etkili, ciddi kadın/erkek Hitler'in yaşamlarına egemen olmasına nasıl izin vermiştir?

Yeni önder, insanlarla ilgili modası geçmiş görüşlerin değişimi içinde gelişip serpilecektir. İlk bakışta garip gelen yeni bir kural belirmektedir:

Geçmişi çağrıştıracak biçimde "kurtuluş"tan sözedildiğini işitirseniz, doğru'nun tam tersi yönde olduğundan kuşkulanmaya hakkınız var demektir.

Bu da, insanın asal olandan kaçma, asal olmayana yapışma konusundaki temel niteliğinden ötürü, son derece doğaldır. Koskoca bir ruh hekimi kuşağı insanın kendi yaşamıyla ilgili karman çorman düşünlerinin enerji çekirdeği konusunda kafa patlatsa ve hepsinde ortak payda olarak cinsel doyumsuzluğu bulsa, halkın bu doğruya dönüp bakmayacağından; bu asal bulguyla savaşıp yüz yıllık alışılmış, sıradan mı sıradan gevezeliği yeni bir urba giydirip daha çekici kılarak onun yerine geçirmeye çalışan ruh hekimliği okullarını baştacı edeceğinden emin olabilirsiniz. O ruh hekimliği okulları, halkın alkışlarının oluşturduğu dalganın getireceği birtakım havariler bulacaklardır. Bırakın bulsunlar! Aydınlık ve kesinlik arayan odaklar varoldukça pek zararları dokunmayacaktır. Kaçak öğretilerin sonbahar yaprağı gibi dökülecek sıkıntı günleri gelip çattığında, zamanın genel akışına katılmaya hazır, sessizce olgunlaşmış bilgilere hevesle koşulacaktır.

Yeni önderin sabırsızlıktan içi içine sığmayacaktır, ama sonsuza dek beklemeyi öğrenecektir. Yaşantıyla, kendi değerlerinin füze gibi göğe yükselmediklerini, açılıp çiçeklenmeleri için onlara zaman tanımak gerektiğini; bütün yapıyı tehlikeye atmadan atılım yapılamaya-

cağını; ölümsüz şeylerin dünyayı değiştirme girişimlerinde, büyük tehlikelere atılmazdan önce kanatlarını küçük tehlikelerde sınamaları gerektiğini bilecektir. Ancak halkı kurtarma ya da önderlik etme özentiniz yoksa sabırla bekleyebilirsiniz. *Bırakın halk kendi kendini kurtarsın!* Kendi salaklığından başını derde soktuğunu duyumsarsa çok daha fazla yararlanacaktır. Bu gibi dersler hiçbir zaman boşa gitmez: çoğu kez, üretken, umut verici girişimlere kaynaklık eder.

Eski tür önder dost edinme, düşman edinmekten kaçınma hünerini öğrenmek zorundaydı. Dolayısıyla, dost edinebilmek için, zaman zaman en verimli düşünlerini sulandırması gerekiyordu. Kimseyi yaralamamak için sert adlandırmaların yumuşatılması, köşelerin törpülenmesi, dolaysız ve içten sözlerin dolaylandırılması zorunluydu: dolaysız ilişkilerden korkan insanların beğendiği gizli kapaklı yöntemlere başvurma genel kural biçimine girmişti. Bununla birlikte insanlar açıksözlü kişileri siyasetçilerden daha çok severler. Onlardan ürktükleri doğrudur; onlardan kaçar, niyetini gizleyenleri yeğliyormuş gibi gözükürler. Ama hayranlıkları, son çözümlemede, açıksözlü, sözünün eri insanlaradır, yanlarına pek yaklaşmak istemeseler bile.

Kişilik yapılarındaki temel çatlak işte burada kendini gösterir: hem işin aslını görmekten korkar, hem de nesnelerle dolaysız, eksiksiz, yalın ilintide bulunmayı dilerler. Halk sonunda mutlaka hak yoluna gelir: evet, gerçekten gelir! Halkın dolaysız ve düz şeyler karşısında başlangıçta duyduğu korkunun bilincine varmak yeni öndere düşen en büyük görevdir.

Yeni önder, durum gerektirdiğinde düşman edinmekten çekinmeyecektir. Biri çıkıp bundan ötürü kendisinden nefret edecek diye doğru ve dolaysız düşünmeyi bir yana bırakmayacaktır. Önünde sonunda, düşmanlarının çoğunun kendisine yakın dostlarından daha yakın olduklarını, gerçek özünü onlardan daha iyi kavradıklarını öğrenecektir. Görüşünü insanlara saldırarak değil, doğruyu söyleyerek kanıtlaması gerekecektir. Buyurganların düşmanlarının karşısına köklü bir doğruyla, yaşama duyulan ateşli bir arzuyla çıkmaları şu bizim XX. yüzyılda yağ lekesi gibi dört bir yana yayılan siyasal vebayı yoketmenin hiç kuşkusuz en iyi yöntemiydi; ancak bu arzunun gücü onların elinde bütünüyle olumsuz yönde kullanıldı. Sunacak hiçbir şeyleri yoktu, kaba güç ve sertlik gösterileri görmek isteyen halkın zayıflığına ister istemez yenik düşeceklerdi. Yeni önder kararlı olacak, ama karar-

lılığını göstermek için hiçbir oyuna başvurmayacaktır. Gerekirse çok sert vurmayı bilecektir, ama hep dürüstlük ve adaletle.

Bir sürü kişisel ve tehlikeli deneyim sonucu insanların güçlülere sarılmayı ne denli sevdiklerini öğrendikten sonra, yeni önder bir kürke yapışan bit, deriye yapışan sülük gibi ayağına dolanacak kişileri ayırdetmek üzere özel bir koku alma duyusu geliştirecektir. Hangi dostlarının kendisiyle bir süre yolaldıktan sonra inatçı bir katır gibi ansızın duruvereceklerini, böylece önderin gidişini de yavaşlatacaklarını içgüdüsel olarak sezecektir. Yeni önder aynı zamanda geride bıraktığı, olduğu yerde oturan insanların yüreğinde gelişecek nefretin de bilincinde olacaktır. Bu sülük-insanların en belirgin özelliklerini aklından çıkarmayarak gerekli önlemleri hep alacaktır. Onları oldukları yerde, hiçbir şey yapmadan oturmaya bırakırsa kendisine neler yapabileceklerini *daha başından* söyleyerek, bir bakıma hepsine zihinsel koruyucu iğneler yapacaktır. Bir önderi yitirmenin acısını daha az duyabilmek için, onu değersiz, kötü yürekli biri gibi göstermekten kaçınmayacak, giderek iblis ruhlu olduğunu bile söyleyeceklerdir.

Yeni önder insanları eskisi gibi bağlanmaksızın, küçük görmeden, korkmadan, zayıflıklarının bilincine vararak sevme çetin göreviyle karşı karşıya olacaktır. Başlangıçta yalnızlığından ötürü acı duyacaktır, çünkü o geniş eylem alanı içinde bir avuç dostu olacaktır. Hepsinin yüreğinde kurtarılma arzusu bulunduğuna göre, dostları bile sonunda kendisini üzüp köstek olabilir. Herkes ondan bir şey isteyecektir. Yavaş yavaş, gittikçe artan bir şaşkınlıkla insanların *ne denli doymaz* olduklarının ayrımına varacaktır. *Ne* istediklerinin hiç önemi yoktur. İstemek ve *elde etmek* önemlidir. Yeni önder, istenen şeyler karşısında eline geçecek şeyin ne olduğunu görecektir: boş bir hayranlık. Dolayısıyla, siyasetçilerin en yaygın alışkanlığından, bu hayranlığı sünger gibi emme eğiliminden özenle kaçınacaktır.

Yeni önder, uğraşlarının türlü zorluklarını dengelemek üzere uydurulmuş bir sürü şeye el sürmeyecektir. Genellikle bir önderin göklere çıkarılmasına yol açan akımlara özgü etkisinin kolaylıkla yayılmasının keyfini çıkarmayacaktır. Önderin hoşlandığı şeyin değil, bulguladığı, söylediği ve önerdiği şeyin önemli olduğunu hiç unutmayacaktır. Geçmiş tarihten, kişisel başarı yolunun hep çetin işlerin asal yanını savsaklamaktan geçtiğini öğrenecektir. Kısacası, insanların nesneleri

hep aynada görme, büyük şeyleri yalnızca iğdiş etmek üzere ele geçirme, bir insanın getireceklerinden çok kendilerine duyacağı hayranlığa önem verme, önemsizin çevresinde koyun sürüsü gibi toplanma, canalıcı şeyiyse etkisizliğe iteleme konusundaki gizli eğilimlerini hiç aklından çıkarmayacaktır.

Dolayısıyla, yeni önder bir sürü düşman edinecektir. Çünkü pek çok kişiden desteğini çekecektir: bunlar, kendilerini destek çubuğunun sağladığı rahatlıktan yoksun kalmış taze fasulyeler gibi duyumsayacaklardır.

Yeni önder, ömrü boyunca yanlış anlaşılma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Davası ve halkın iyiliği için, uğrunda savaştığı iyi davanın dünya tarafından kendisinin tasarladığının tam tersi yönde, *kötü* biçimde, giderek korkunç bir yıkıma yolaçacak kadar çarpıtılarak sahiplenilmesindense, yalnız kalmasının yeğ olacağını da aklından çıkarmayacaktır. Bu dediğimiz özellikle cinsel yaşam için geçerlidir. Zırhlı hayvan, tıpkı *özgürlük için* savaşan devrimcilerin o eski güzelim ortak esinciliğini *özgürlüğe yönelik*, cehennemden çıkma bir ince yağma ve gammazlama dizgesine dönüştürüşü gibi, şu olağandışı bedensel boşalma gücünü önüne gelenle düzüşme dinine çevirebilir.

Yeni önder bu durumda, bir milyon yıl sonra da olsa, halka gerçekten yararlı şeyle doğru'nun ağır basacağını düşünerek biraz avunacaktır. Ancak, halk *için* hiçbir şey yapmayacak, yalnız iş yapacak, hem de iyi yapacaktır. Kimsenin bunu onların yerine yapamayacağını göstererek *insanların kendi kendilerini kurtarmalarına izin verecektir* O yalnızca *halkın gözü önünde yaşayacak*, kendisine katılıp katılmama işini onlara bırakacaktır. Bir önderden çok bir kılavuz olacaktır. Kılavuz, dağın doruğuna tehlikesizce nasıl ulaşılacağını gösterir yalnız. Bir dağcıyı şu ya da bu tepeye tırmanmaya zorlamaz. Yeni önder böyle bir şey yaptığını algılamaksızın bütün dünyayı yönetebilir ya da bütün dünya onun eliyle yönetildiğinin bilincinde olabilir. İsa böyle bir önderdi. Yeni önderin yaşayış biçimi, düşünleri, davranışı ve erekleri, kendisi ayrımına varmasa bile, halkın kafasında gizlice yer edebilir. Öğretisinde aslında kendi işi olmayan çarpıtmalar yapmakla, aklından bile geçirmediği kötülükler yapmakla suçlanabilir, belki de İsa gibi çarmıha da gerilebilir. Yeni önder bu talihsizliğin pekâlâ başına gelebileceğini bilecektir. O kendini insanların yaptıklarından değil, tıpkı

her yurttaşın olup bitenden kendini sorumlu tutuşu gibi, yeryüzünde olanlardan sorumlu sayar. Bu da yeni önderliğin en belirgin özelliklerinden biri olacaktır: *Yeryüzündeki her yurttaşın, dünyanın en uzak köşesinde de olsa, olup biten her şeyden kendini sorumlu tutması.* Özgür bir ülkenin sorumsuz yurttaşlarının gevezelikleri, dalkavuklukları, kara çalmaları, eşek şakaları, boş konuşmaları, edepsiz cinsel etkinlikleri geçmişte kalmıştır. Bu konuda kuşkuya yer yoktur.

Yeni önderin yakın dostları arasında daha çok, halk arasında daha az düşmanı olacak, ama bu sonuncular çok daha büyük bir tehlike yaratacaklardır. Usu yarılmış gizemci, dinci bağnaz, siyasal erke susamış siyasetçi onun olası düşmanları ve cellatlarıdırlar. Yeni önder din şehitliğinden yana değildir. Davası uğrunda ölmek değil, *yaşamak* ister. Bundan ötürü kötü bir olayın ortaya çıkmaması için her türlü önlemi alacaktır. Evinde dolu bir silah bulunduracak, her isteyenin elini kolunu sallayarak evine girmesine izin vermeyecektir. Tek başına yaşayacak, saçma gevezeliklerle dolu, boş, düzmece toplantılardan kaçınacaktır.

Uzak dursa da, insanlara ne hoşgörüyle, ne de düşmanca bakacaktır. Bunu, kendine karşı vereceği çetin savaşlarla elde edecektir. Halkın düzmece hayranlığı ve *hiçbir şey vermeden her şeyi elde etme* çılgınlıklarıyla ilk karşılaştığında, içinden, insanların öteden beri böyle olageldiklerini, değişmeyi akıllarının köşesinden geçirmediklerini düşünen tutucu toplum önderine katılmak gelecektir. 1880'lerdeki öncü Amerikan işleyimcisinin kafa yapısını çok iyi anlayacaktır. Ama 1960'lardaki tutucu Amerikan işleyimcisinin "kıpırtısızlığı"nı aşacaktır.

Gezgin özgürlük satıcısı gibi onlara acıma ya da kurtarma tuzağına düşmeksizin, insanları devindiren nedenleri anlamak başlıca görevlerinden biri olacaktır. On çocuklu bir çiftçi karısının durumunu öğrenmek, aynı zamanda ondan dedikodu *yapmamasını*, kafasındakileri bütün içtenliğiyle dile getirmesini nasıl bekleyebiliriz?

Özgürlük satıcısı, onun komşu kadınla ilgili çekiştirmeleri karşısında yersiz bir "anlayış" göstererek, böylece onları *doğrulayarak*, yoksulluğunu arttırmaktan başka iş yapmaz. Yeni önder, komşusunu çekiştiren kadını toplumdan uzaklaştırarak karantinaya alacaktır. Dedi-

kodu düpedüz katilliktir, özgür bir kadın ya da erkeğin özgür kanısının tam tersidir.

Gezgin özgürlük satıcısı, biricik işlevleri üreme örgenlerini cansız tutmak olan beyin taşıyan kavrayışlı makinalarca desteklenir. Bu ayaklı beyinli zekalar coşkusal vebanın "*beyin takımı*"dırlar. Gevezelikleriyle gözünüzün önünde dağları, ırmakları yokedebilirler. Modası geçmiş, cansız, duyarlıksız bir doğrunun kupkuru sözcükleri olduklarından, gevezelikleriyle çiçeklerin güzelim kokularını silip atabilirler. Bunlar birçok çağdaş, ilerici hükümetin çeşitli koltuklarını kapmışlardır. Onlar Marx'çı Kutsal Kitap'ın Ulu Yorumcuları'dırlar. Tiksinçtirler. Salt varlıklarıyla canlı duyguları bile öldürürler. Ağlayamazlar, hıçkıramazlar. Beyinleriyle sever, üreme örgenleriyle nefret ederler. Onların yanında insan olmak elde değildir. Bir emekçi kadın ya da erkek onların gözünde yalnızca "tarihsel gereklilik"in aracıdır, başka bir şey değil. Bundan ötürü, Mançurya'daki "tapınakları"nın rahat koltuklarına gömülüp "gönüllü" adını verdikleri milyonlarca birörnek giysili minicik Çinli'yi, örneğin Kore'de, bütün dünyaya "Bolşevik *öncü takımının* sonsuz uyanıklık ve yiğitliği"ni kanıtlamak üzere, Amerikan toplarının önüne atarken bir saniye bile duraksamazlar. Onlar, okur yazarlara özgü boş düşlerini bir din haline getirmiş, yozlaşmış bir makinacı çağın fırlamalarıdır. Yeni önderin bütün bunları bilmesi gerekecektir.

Onun ayrıca, yalnız beyinleriyle yaşayan bu makinacıların, sağda solda önlerine gelenle sevişirken, bedenlerin gerçek sevdasından ölesiye nefret ettiklerini, insanın kişilik yapısının yeniden biçimlendirilmesine ellerindeki bütün olanaklarla karşıçıktıklarını da bilmesi gerekecektir. Onlar bütün insan sorunlarını tek bir görünüş altında toplarlar: Eğer önceden bir et parçası göstererek çan çalmışsanız, köpeğin miğdesi her çan sesi işittiğinde su salgılar. O kadar. Kusursuz maddecilik değil mi bu? Hiç kuşkusuz. İnsan sorunlarını böyle görmeye başladınız mı, mantık gereği, siyasal erk kokusu alır almaz beyinlerinizden zeka fışkırır. İnsanın zincirlerinden kurtulabilmesi için geliştirilmiş büyük bir öğretiden geriye kala kala işte bu kalmıştır.

Yeni önder bir sürü tehlike ve tuzakla karşılaşacaktır. Bunlar arasında, insanların bildiklerini ürkmüş, daralmış gırtlaklarına hapseden dedikoducu vebanın yarattığı korkuyu sayabiliriz. Öyleyse yeni önder,

gizli vebanın ilk belirtilerini tanımayı öğrenecektir. Tıpkı tek bir yanlış notanın en güzel senfoninin çalınışını berbat edişi gibi, bir tek vebalının koskoca bir topluluğu allak bullak edebileceğini öğrenecektir.

Vebanın bulaşıcı olduğunu bilecektir. O, nasıl olduğu bilinmez, bir sürü iyi insanın benliğinde gizlenen vebayı açığa çıkartır. Bir tek vebalının gelişiyle, o ana dek tam bir uyum içinde çalışan emekçi kümesinde ansızın beliren düzensizliğe bakarak vebayı tanıyabilirsiniz: kokusunu almayı öğrenmişseniz, yüzde yüz coşkusal kokusundan onu hemen tanıyabilirsiniz.

Yeni önderimiz başka ilginç bir şey saptayacaktır: canlı Dirim'le en yürekten, en güvenilir işbirliğini sürdürmeye hazır gibi gözüken insanlar veba ortaya çıkar çıkmaz koşup çevresinde kümeleneceklerdir. Bu, galiba, vebanın kahramanca direniş *çabası* beklemeksizin hepsinde bir yiğitlik *coşkusu* uyandırmasından gelmektedir. Bu coşku insan canını kendi coşkusal derinliklerine karşı korur gibidir. İnsanın kişilik yapılarının yeniden biçimlendirilmesi, insan ruhunu ele alacak çok sayıda eğitimci ve hekimden yüzyıllarca sürekli, uyanık, çetin çabalar isteyecektir. Kimseden en küçük bir çaba istemeksizin, bir ayda sonuca ulaşacak bir eğitim dizgesi getireceğim dediği için, vebalı eğitimcinin çevresini bir alay çömez dolduracaktır. Siz yalnız çocuklarınızı yollayın, gerisi onun işidir. Eh, bu koşullarda, titiz ve uzmanca bir çalışmayla, vebanın gizli devindirici güçlerini kendi coşkusal dizgesi içinde gözler önünc sermeye kalkışmanın ne gereği vardır? Bu durumda, bütün dertleri bir anda ortadan kaldırmakla kalmayıp, böylesine çabuk arıtılmış bir ruhun aynı hızlı arıtmayı başka canlara aktarabildiği bir zihinsel süreci benimsemek çok daha kolay değil mi?

Coşkusal veba benliğimizin derinliklerinde yatan gerçeklerden kaçışın sonucu olduğuna, insanlar genel olarak her derin şeyden ürktüklerine göre, bu gibi durumlarda hemen vebayı seçecek, her ciddi çalışmanın gerektirdiği uzun ve zahmetli çabadan uzak duracaklardır. Bunu iyice anlamadan, vebayla eğitim, hekimlik, kamu yönetimi, kamu sağlığı alanlarında hiçbir şey yapılamaz.

Demek ki yeni önder vebanın değişik belirtilerini dikkatle gözleyecektir. Vebalı hasmına insanların olanca verimli çabasıyla saldırabilmek için en uygun anı, en iyi yöntemi seçecektir. Vebalı aslında içi

boş, dolayısıyla ödlek bir insandır. Geceleri sinsi sinsi dolaşır, ama gündüzün artıcı aydınlığında silinip gider.

Özgürlükçüler size gelip vebalının da özgürce düşüncesini dile getirmeye hakkı bulunduğunu söyleyeceklerdir. Vardır elbet, ama gecenin karanlığında, elinde bir bıçak beni sırtımdan bıçaklamak üzere arkamdaki bir köşede değil, açık temiz havada.

Vebaya özgürlük yanlısının yaptığı yardım büyüktür. Yeni önder özgürlük yanlısının vebayı savunmasının yarattığı engeli aşmayı bilecektir. Onların, "işler her zaman böyle olagelmiştir", dolayısıyla bundan sonra da "böyle olacaktır" yolundaki özürlerini çürütecektir.

Yeni önder özgürlük yanlısına, geceleyin sinsice komşusuna saldırmanın, doğum gününde burnunda patlayacak bir demet çiçek göndermenin anlatım özgürlüğü belirtileri değil, İsa'yı çarmıha germek üzere girişilmiş alçakça eylemler olduğunu anlatacaktır. Özgürlük yanlısı insana yalancıların, katillerin, gevezelerin, başkasının onuruna leke sürenlerin kadınların, erkeklerin ve çocukların özgürlük ve mutluluk özgürlüklerini tehlikeye atan kişiler olduklarını gösterebilmek için epey ter dökecektir. Çevresindekileri bir Asyalı, Avrupalı ya da Amerikalı elçinin yüzünden dürüst mü düzenbaz mı olduğunu, bir casusla toplumsal bir yönetimi temsil eden kişiyi birbirinden ayırmayı öğrenmek gerektiğine inandırabilmek için göbeği çatlayacaktır.

Kılgısal ruhbilime gösterilen küçümsemeyle kişilik belirtilerinin incelenmesindeki savsaklama Batı dünyasına büyük bir özenle korumaya çalıştıkları atom silahlarıyla ilgili gizlerin düşmana kaptırılmasına patlamıştır. Bombaların dünyayı değiştiremeyeccekleri besbellidir. Ama insanların en köklü dirimsel niteliklerinin eyleme geçirilmesi bunu başarıyla yapacaktır. Gönderilen bir elçinin yüzünde suçluluk çizgilerini okumayı bilirsek, vebaya karşı kendimizi savunabiliriz: buysa, insanların içindeki canlı Dirimsel niteliklerin eyleme geçirilmesine bağlıdır.

İşte bu noktada özgürlük yanlısı, uysal kişiler gerçekten tehlikeli olmaktadır. İliklerine dek zayıf, hiçbir görüngesi olmayan, yalnızca şu büyük, değerli insanlık öğretisi üzerinde çöreklenip kalmış bu insanlar Alman toplumunu Nazilere teslim etmişlerdir, sonunda Amerikan toplumunu da belki gerici Rus İmparatorluğunun yola gelmez casuslarına teslim etmeyi başaracaklardır. Bu özgürlükçüler, kimi zaman ayrımın-

da olmadan ve bilmeden, örgütlü veba generallerinin düzenledikleri gövde gösterilerinden alabildiğine etkilenmekte; tıpkı cinsel perhizde yaşaya yaşaya zayıflamış kızoğlan kızların parlak zırhlara bürünmüş bir atlının kollarına düşüşleri gibi, İblis'in çağrısına kapılıvermektedirler. Uysal görünüşlü, yumuşak dilli, kötülüğe karşı en küçük bir öfke ya da başkaldırı sesi çıkarmayan insanlardan sakının! Pek çoğu sinsidir ve çocuklarımızın canındaki İsa'ya (Dirim'e) beş paraya döneklik etmekten çekinmez. Onlar yalnızca kendi düzmece haktanırlık coşkularına değer verirler. Bunlar İsa'yı çarmıha geren birini korurlarken, binlerce, milyonlarca kişinin kötülükten kurtarılabileceğini unuturlar. Kendi başlarına yapamayacakları şeyi vebanın yapmasına dolaylı olarak fırsat verirler. Yürekleri nefretle, öldürme arzularıyla doludur. Bundan ötürü, insanların en barışçıl, en çocuksu düşlerini kendi şeytanca işlerini çevirmekte kullandıkları için çok daha tehlikelidirler.

Görüşlerini açıkça ve doğrudan dile getiren, ne zaman sevmek, ne zaman nefret etmek, ne zaman korumak, ne zaman kendi haline bırakmak gerektiğini bilen kadınlarla erkekleri desteklemeyi öğrenin; böyleleri bedendeki seviyi de, canın çektiği acıyı da bilir ve yaşarlar; gecenin sessizliğinde dökülen gözyaşlarının neyi dile getirdiğinden haberleri vardır. Onlar bir beyinle donatılmış makina-insanların, çocuksu kurbanlarını yere sermek üzere en güçlü zehirleri ballı sözler altında gizleyen düzenbazların can düşmanıdırlar.

Çektiğiniz zahmetlerin zengin ürünüyle dolu arabanıza sıçrayan, işkembesini doldurduktan sonra sizi sırtınızdan bıçaklayan, serçe parmağını bile oynatmadan, yorucu çabalar sonucu halk üzerinde kurduğunuz *gücü* ele geçirip sizden daha büyük olmaya yeltenen kişi yeni önderin sakınacağı insanların başında gelir. Gözünüzün içine bakmaktan kaçınan, görmeyesiniz, niyetlerini anlamayasınız diye gözlerini sizden kaçıran adamdan sakının. Örgütünüzün sizden sonraki başkanı o olacak, yerini size borçluysa sizi hemen kapı dışarı edecek, yıllardır kafanızı kurcalayan sorunlara hiç aldırmayacaktır. Onun bütün istediği, en küçük bir zahmete girmeden, boş Ben'ini doldurmaktır. Ve işin asıl kötü yanı, *size döneklik ettiğini bilmeyişidir.* Dediklerine kulak verirseniz, her şey kendiliğinden ayağına gelmiştir. Şimdi de tıpkı süt çocuğuyken anası kendisini emzirmediği zamanki gibi davranmıyor mudur

acaba? Sizi sömürmeye, limon gibi sıkıp atmaya, arkadan bıçaklamaya hakkı yok mudur? Vardır elbet, ve bu haklarından kuşkulanmanıza bir türlü akıl erdiremez. İsa'nın insanoğlu uğrunda taşıdığı savaşçı sevgisini çarpıtan, onu, *Mocu* hiçbir şey vermeden her şeyi alabilsin diye şeytanca bir düşüne., "insanoğlu elindeki her şeyi vermelidir" palavrasına dönüştüren işte bu adamdır.

Evet, bir sürü şeytanı halk kurtarıcısı işte böyle doyumsuz bir çocukluktan gelmektedir; ama siz onların çocukluklarını bir yana bırakın. Yeni doğacak çocuklara bakın!

Dürüst halk önderi atacağı adımlarda habire güvensizliklere toslayacaktır, çünkü bu sülükler doğanın bunları bol bol bağışladığı kişilerden gücü, bilgiyi, sevgiyi, kendine saygıyı bir katil gibi, kan emici gibi içişlerini her yana yaymışlardır. Onlar bu verileri üretip geliştirme yeteneğinden yoksundurlar, dolayısıyla ömürleri boyunca her gün kurbanlarını sömürmek zorundadırlar. İnsan toplumu düzenbazlığa alıştığı için, dürüstlük karşısında güvensizlik duyulacaktır. Karşılığını alma umudu beslemeden, dürüstçe birşeyler verirseniz, düzenbazlık yaptığınızdan kuşkulanılacaktır. Düşünce ve eylem adamı olmaları için çömezlerinize canınızı verirseniz, "bu işin içinde bir iş var besbelli!" diyeceklerdir. Bunun böyle oluşu, sülüklerin dünyanın kanını emmiş olmalarındandır.

Yeni önder insanlara hem bilgelik, hem de sakınımla vermeyi öğretecektir. Yoksa, insanlar onu bir otlakçı sayacak, yöntemlerini müthiş küçümseyerek maskaraya çevirecektir. Boş kursakları doldurucak "altın yumurtlayan tavuk" diye adlandırılacaktır. Başınızı aklınıza gelemeyecek kadar derde sokmak istemiyorsanız, insanları kurtarmaya, çocukları korumaya kalkışmayın. Yargıçlarınızın gözüne bir kaçık, daha da kötüsü bir suçlu gibi gözükürsünüz. "Hiç yapılmayacak işlerdir bunlar". Karşılıksız sevgiye yer yoktur bu dünyada; yeni önderinse elden geldiğince çok sevgiyi biraraya toplaması gerekecektir. Siyasetin dünya sahnesini kapladığı bir dönemde sevgi yuvasız kalmıştır. Yeni önder bütün bunları bilecek, acısına katlanacaktır.

İnsanlar onun Dirim'i simgelediğini ve başkalarına Can verdiğini sezdikleri zaman yanı yöresi boşalacaktır. Yaralanacak, sevgiye dayalı işlerden ötürü nefrete hedef olduğunu görerek ölesiye acı çekecektir; ve bütün bu kötü işlerden ötürü onun da içinden nefret etme eğilimi

gelecektir. Güvensizlik ve öç alma arzuları özünü zehirleyecektir. Pekçoğu bu eğilime kendini kaptıracak, önder olmaktan çıkacaktır. Bunun suçu, önderlerinin yüreğindeki kapana kıstırılmış sıçanlar, hiçbir işe yaramayan kaçıklar oldukları duygusunu pekiştiren insanların olacaktır. Bu cehennemden pek azı sağ çıkacaktır.

Halk, önderi türlü yollardan yalnız bırakıp toplumun dışına itecektir. Onu yalnızlığa itmenin yollarından biri ona tapınmak, çevresinde toplanmak, çıkan her sözcüğü yutmak üzere ağzının içine bakmaktır. Kimi önderler insanların kendilerine böyle hayran olmasına bayılırlar. Kimileriyse böyle bir şeyle karşılaşmamak için tabanları yağlar. Kendilerini, halkın üreme örgenlerinden utanmayışlarına şaşarak baktığı hayvanat bahçesindeki hayvanlar sayarlar. İnsanlar, bütün gizlerini ortaya dökmek üzere, önderlerini çırılçıplak soymak isterler: Her yemekte kaç kadın yiyor, yüzüyor mu, briç oynuyor mu, yasadışı çocuğu var mı, eşi yavuklu tutmuş mu?

Halk, sözcüğün gerçek ve simgesel anlamında bütün ışıldakları üstüne çevirerek sonunda önderi toplumdan ayıracak, canını alacaktır. Kendisi en küçük bir eyleme girişmeyecek, ışıldaklarla gözünü kamaştıracak, her davranışını eleştirerek onu güçsüz bırakacaktır. Anayasa yurttaşlara konuşma özgürlüğü tanımıyor mu? Özgür bir ülkenin özgür insanları değiller mi? Bunun şu ya da bu ülke olmasının hiç önemi yoktur. Kendilerini her yerde özgür, ya da özgürlüğe kavuşturulmuş, ya da özgürlüğe doğru koşmaya hazır duyumsarlar. Özgürlük derken de, zorla giydirilmiş evlilik gömleğini bir gececik olsun çıkarıp atmayı, tatile çıkmayı, öbürleri yazın ortasında, fırını andıran bir kentte yazı odalarında ter dökerken uyumayı anlarlar.

Harcanan gerçek özgürlük olmasa, bütün bunlara kimsenin bir diyeceği olamazdı. Ayakta kalabilmesi için, önderin bakışlarından, eleştirilerden, gevezeliklerden, içlerindeki kavurucu hiçlik duygusunu yoketmek üzere gürültü patırtı eden insanların kesin boşluğundan uzak durması gerekecektir. Hiçlik, ancak kötülük doğurur. Önder bunu bilecek, gerçekleştirilmesi olanaksız görevler okyanusuna daldığını sanacaktır.

Çevresindeki halkın kendisine zorla getirdiği yalıtım sağlığı için tehlikelidir, onu çalışamayacak duruma düşürecektir. Yurttaşları arasında olağan bir yaşam sürme hakkını yitirecektir. İnsanlar nikahlı ni-

kahsız çiftlerin gizlerine büyük bir anlayışla bakarken, eş değiştiren ya da yaşamını yürürlükteki acıklı gidişe uydurmayan öndere kuşkulu gözlerle bakacaklardır. Önder, kısa bir süre sonra, sıradan yurttaşa bağışlanan şeyin kendisinden esirgendiğinin ayrımına varacaktır. Eş seçerken birtakım zorlamalar altında kaldığını görecektir. Gizlenmek zorunda kalacaktır. Ya da bu gereklilik, rastlantıyla bir önder olan sevgilileriyle halkın karşısına çıkmaktan büyük haz duyacak hanım arkadaşlarını ondan uzaklaştıracaktır.

Önderc düşen görevlerin yapısı böylece bozulacaktır. Bir Caligula olup çıkma ya da gezgin özgürlük satıcılarının işçi sınıfıyla ilgili savsözlerine göre biçimlenmek tehlikesiyle karşı karşıya kalan önder, yapıcı düşünceler geliştiremeyecek, ya asık suratlı olacak ya da kapkara düşüncelere dalacaktır. İNSAN ÖNDERLERİ, YAŞAMIN GİDİŞİNE AKIL ERDİREBİLEN KADINLARLA SAĞLIKLI, DOYUMLU, EKSİKSİZ BİR SEVDA YAŞAMI SÜREBİLMELİDİRLER. Önder gerçekten görevinin düzeyinde kalmak istiyorsa, insanı sersemleştiren, gürültülü aile yaşamının dışında durabilmelidir. Aile yaşamını bir yana iten, öğretisini benimseyenlere aynı şeyi salık veren İsa'nın izinden gidebilmelidir. Ancak, özgürlük satıcıları gibi, ailenin ortadan kaldırılmasını hiçbir zaman öngörmemelidir. Çocuk sahibi olmalı, hem kendi çocuklarını, hem başkalarının çocuklarını sevmelidir. Kendi yaşamı için geçerli olanın *ille de* başkalarının yaşamı için gerekli olmadığını bilecektir. Yeni önder, *her durum ve koşulda, kendi coşkusal dizgesini arı* tutmaya özen gösterecek, doyumsuz kişilere özgü başıboş cinsel etkinlikten özenle kaçınacaktır. Doyumlu bedensel seviden vazgeçmenin getireceği yıkıntılardan duyularıyla düşüncelerini koruyacaktır.

Varoluşunun çekirdeğini hep en yüksek düzeyde tutarak, ister sokaklarda ister saraylarda olsun, dedikodular, çay partileri, içkili toplantılar, sırt sıvazlamalar, arkadan konuşmalar, önüne gelenle sevişmeler aracılığıyla kadınlarla erkeklerin en köklü coşkularına inmeyi becerecektir. Onca gizil güce sahip onca kişinin sonunda donuk, sıkıntılı bir yaşamın tekerlek izine düştüğünü kavrayacaktır. Halktan niçin o kadar az üretici düşünce ve eylem geldiğini; halktaki onca doğurganlığın niçin öylesine erken, kimi zaman daha ana karnındayken boğazlandığını anlayacaktır.

İnsanlar bir sinema perdesinde değil de halk bahçesinde acımasızca pataklanan bir çocuk karşısında, yoksul taşra kasabalarında, emekçi beyazların emekçi karaları geberttiği büyük kent merkezlerinde değil de danseden, itişip kakışan, hızlı hızlı soluyan, ilerleyen, terleyen kalabalık içinde yüzyüze gelmek ister sarsıcı coşkuların özüyle. Kısacası, gelecek önder kuşakları insanların *işin aslından kaçıp* bunun yerine bir yumruk dövüşünde yamyassı edilmiş bir suratın tattıracağı kolay coşkuları aramaktan alıkoyacak yolları bulmak zorunda kalacaklardır.

Her şeyi yerle bir etme pahasına da olsa, halkın coşkusal dikkatinin *asal olan*'a çevrilmesi ya da çevirtilmesi gerektiğinden, yeni önder, birtakım sersemce, usdışı, çürümüş, eskimiş toplumsal işlerde çarçur edecek yerde, *insan yaşamının asal olgularına harcasınlar diye* insanların çabalarına yön verme görevini de üstlenecektir. *Asal olan'dan kaçma*, genel kaçışın inişli yolunu izlemiş, yüzyıllardır, insanların dikkatini canalıcı sorunlardan başka yöne çevirtecek güçlü ilgi merkezleri oluşturmuştur; bu merkezler ortaya şu ya da bu kılıkta çıkabilecek yeni İsa'ların yolunu kesecek biçimde donatılmıştır. Bunu doğrulayabilmek için, herhangi bir gazetenin başlıklarına gözatmak yetişir.

Yeni önder insanlara oy vermenin yetmediğini, halkı yönetime katılmaya çağırmanın da yeterli olmadığını anlatacaktır insanlara. Her şey çocukluğun ilk yıllarındaki havayla, çocuk yuvalarıyla, çocuk bahçeleriyle, okullarla başlayacaktır. Kemikleşmiş öğretmenler karşısında iyi eğitim görmüş, yürekli okul yöneticileri desteklenecektir. Yaşayan Dirim'i okullardan kovmuş olan coşkusal veba yöntem ve yolları yakından izlenecek, bunlarla günümüzde küçük hırsızlık ya da cana kıymalarla nasıl savaşılıyorsa öyle savaşılacaktır.

Asal olan'dan kaçış insanlığın en büyük düşmanı ilan edilince, nerede karşımıza çıkarsa çıksın —kaçağın değil, kaçışın— boynu kırılacaktır. Sorun, sorunun çözümü değildir; *sorun, her türlü önemli sorundan kaçıştır!*

Pek çok sahici önder öldürülme ya da suskunluğa mahkum edilme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Coşku vebası, o zaman, şimdiye dek görülmemiş biçimde zıvanadan çıkacaktır. Ama insana can katan temiz havaya, günışığına sürüklendiği için, öteden beri yaptığı şeyi yapmaktan, akıl almaz kötülükler, son derece zararlı düşünceler yu-

murtlamaktan yavaş yavaş vazgeçecektir. O gerilerken, Dirim'in egemenliği artacaktır.

Dirim'in yürüyüşe geçerken hangi biçimi seçeceğiyle şimdiden uğraşmanın hiç gereği yoktur. Seçeceği yol ne olursa olsun, sürüp giden İsa'nın Çarmıha Gerilmesi'nden yakayı kurtardıktan sonra, kendine yakışanla vazgeçmesi gereken şeyi ayırdetmeyi bilecektir. Dirim üretkendir, esnektir, dürüsttür. Onun için Dirim'in seçimi konusunda tasalanmayın. Sizin düşünmeniz gereken şey, onun İsa'nın Çarmıha Gerilmesi'nden, bedenlerindeki Dirim'i duymaz olmuş kişilerin elinden nasıl kurtaracağımızdır.

Çocuklarımızdaki Dirim'in uyanışı gökgürültüsü ve yer sarsıntısı olmadan gerçekleşecektir. Coşkusal vebanın dizlerinin arkasındaki kasları kestik mi, Dirim'in uyanışı ağır, sürekli, açık seçik bir süreç içinde geçecektir; yoo, eğer coşkusal veba *bütünüyle* ortadan kaldırılmaktan paçayı kurtarırsa, bu iş bin bir acıyla, el yordamıyla gerçekleşecektir.

Buna karşılık, Dirim'in bir "karşıt-yaşam" olmayacağına; çocukları, doğruyu, mutlu yaşamanın sevincini, her Dirim kıvılcımı taşıyan varlığın açılıp çiçeklenmesini, kendini tamamlamasını köstekleyecek bir varoluş biçimi olmayacağına kuşku yoktur. Yeryüzüne özgürlük ve barış getirmek istiyorsak, ilkin Dirim'in özgürce dolaşabilmesini sağlamamız, onu tiksinç ve öldürücü kılan bütün engelleri ve çarpıtmaları ortadan kaldırmamız gerekir. İçlerinde İsa'yı (Dirim'i) taşıyan, onu yeryüzüne getiren yeni doğmuş çocukların rahatlığı her şeyi bastırması gereken evrensel bir sorundur; bu kaygı, kötü yürekli insanların Dirim'i boğazlamak üzere yürürlüğe koydukları her şeyi silip süpürecek nitelikte çok boyutlu bir güç olduğunu gösterecektir.

Böylece, yeni niteliklerini —sınırsız Dirim'in niteliklerini— kuşaktan kuşağa aktaracak yeni bir insan türü doğacaktır. Bu Dirim'in neye benzeyeceğini şimdiden kimse söyleyemez. Zaten hiç önemi yoktur bunun, o *kendisi* olacaktır; hasta bir ananın ya da vebalı bir hısımın yansıtması değil. Bu Can KENDİ KENDİSİ olacak, açılıp çiçeklenmesi için, bunu engelleyecek şeylerin ortadan kaldırılması için gerekli gücü kendinde taşıyacaktır.

Bizim görevimiz, bu süreci kötü yürekli vebadan korumak, akışını güvenlik altına almak, Dirim'in yasalarına uygun büyüyen çocukla bil-

mem hangi Ekin'in (kültürün), Devlet'in, Din'in, Alışkı'nın, öğütlenen yaşamla ilgili çarpık bir düşünün çıkarına göre büyütülmüş çocuğu birbirinden ayırmayı öğrenmektir. Bu yapılamazsa, toplu kıyıma son verme umudu yok demektir.

Sözün kısası, yeni önder düşmanı yenmek üzere Kudüs'e yürümeyecektir. Henüz doğmamış çocuklarımızın bedeninde dolaşan Dirim akımına, yani Tanrı'ya çevirecektir yüzünü. Onu kendi çürümüş yaşama biçimlerine ayakuydurmaya çalışacak *halka kapılmama*, çocukların Dirim Tanrısı'nın yarattığı gibi büyümelerine izin verebilmek için yaşayış biçimlerinin tepeden tırnağa değiştirilmesi gereken *insanların tuzağına düşmeme kararını* geleceğin çocuklarına dayandıracaktır.

EKİN VE UYGARLIK HENÜZ VAROLMAMIŞTIR. ONLAR TOPLUM SAHNESİNDE YENİ YENİ BOYGÖSTERMEYE BAŞLAMIŞLARDIR. BUYSA İSA'NIN (DİRİM'İN) ÇARMIHA GERİLİŞİNE SON VERMENİN BAŞLANGICIDIR.

KAYNAKÇA

1. AKHILANANDA, SWAMI: *Hindu View of Christ*. Philosophical Library, New York, 1949.
2. AQUİNAS, ST. THOMAS: *The Summa Theologica, C. I, II, III*. Benziger Bros., İnc., New York, 1947.
3. ARNIM, L.A. und BRENTANO, CLEMENS: *Des Knaben Wunderhorn*. Max Hesses Verlag, Leipzig, 1806.
4. ASCH, SHOLEM: *The Nazarene*. G.P. Putnam's Sons, New York, 1939.
5. AUGUSTINE, SAINT: *The Basic Writing of Saint Augustine, C. I, II*. Random House, New York, 1948.
6. BACHOFEN, JOHANN JACOB: *Mutterrecht und Urreligion*. Ulfred Kröner Verlag, Leipzig, 1927.
7. BATELJA, MICHAEL J.: *Value of Holy Bible*. Published by the author, Portland, Oregon, 1951.
8. BERNARD, THEOS: *Hindu Philosophy*. Philosophical Library, New York, 1947.
9. BERNFELD, SIEGFRIED: *Das Jüdische Volk und Seine Jugend*. R. Löwit Verlag, Vienna and Berlin, 1920.
10. BETHGE, HANS: *Chinesische Flöte*. Im Inselverlag, Leipzig, 1918.
11. HOLY BIBLE: New Analytical Bible and Dictionary of the Bible. Authorized King James Version. James A. Dickson Publishing House, Şikago, 1950.
12. HOLY BIBLE AND CONCORDANCE: Scofield Reference Edition. Oxford University Press, New York, 1909.
13. DIE BIBEL: Britische und Ausländische Bibelgesellschaft, Berlin, 1910.
14. NEW TESTAMENT: Revised Standard Edition. Thomas Nelson and Sons, New York, 1901.
15. WORLD BIBLE: Edited by Robert O. Ballow. The Viking Press, New York, 1948.
16. BLANSHARD, PAUL: *American Freedom and Catholic Power*. The Beacon Press, Boston, 1949.
17. BONHOEFFER, DIETRICH: *The Cost of Discipleship*. The Macmillan Co., New York, 1949.
18. BURNHAM, JAMES: *The Coming Defeat of Communism*. John Day Co., Inc., New York, 1943.

19. BURNHAM, JAMES: *The Machiavellians*. John Day Co., Inc., New York, 1943.
20. CALDWELL, ERSKINE: *God's Little Acre*. Secker and Warburg, Londra, 1937.
21. CARSON, RACHEL: *The Sea Around Us*. Oxford University Press, New York, 1951.
22. CARUS, PAUL: *The Bridge of Christ*. The Open Court Publishing Co., Şi-kago, 1908.
23. CARUS, PAUL: *God*. The Open Court Publishing Co., La Salle, 111., 1943.
24. CARUS, PAUL: *The Gospel of Buddha*. The Open Court Publishing Co., Şikago, 111., 1915.
25. CERVANTES, MIGUEL DE: *Don Quixote*. Modern Library, New York, 1930.
26. CLADEL, JUDITH: *Rodin*. Editions Aimery Somogy, Fransa, 1948. ("Le Baiser": Öpüş, adlı resme bakın.)
27. CLAUDEL, PAUL: *Partage de Midi*. Paris, Mercure de France, 1948. (*Mittagswende*, Hellerauer Verlag, Jakob Hegner, Dresden-Hellerau, 1918.)
28. GROSSMAN, RICHARD, Editor: *The God That Failed*. Harper and Bros., New York, 1949.
29. DASGUPTA, S.N.: *Hindu Mysticism*. The Open Court Publishing Co., Şikago, 1927.
30. DANTE, ALIGHIERI: *Die Göttliche Komödie*. Volksverlag der Bücherfreunde, Wegweiser-Verlag, Berlin, 1922.
31. DANTE, ALIGHIERI: *The Divine Comedy*. Modern Library, New York, 1932.
32. DA VINCI, LEONARDO: *The Drawings of Leonardo da Vinci*. Reynal and Hitchcock, New York, 1945.
33. DA VINCI, LEONARDO: *The Notebooks of Leonardo da Vinci, c. I, II*. Reynal and Hitchcock, New York, 1945.
34. DE COSTER, CHARLES: *Tyl Ulenspiegel, c. I, II*. Kurt Wolff Verlag, Münih, 1926.
35. DE COSTER, CHARLES: *Tyl Ulenspiegel*. Pantheon Books, Inc., New York, 1943.
36. DE PONCINS, GONTRAN: *Kabloona*. Garden City Publishing Co., Garden City, New York, 1943.
37. DOSTOYEVSKİ, FYODOR: *The Idiot*. Modern Library, New York, 1935.
38. DRIESCH, HANS: *Philosophie des Organischen*. Verlag von Wilhelm Engelmann, Leipzig, 1921.
39. FARRAR, CANON: *The Life of Christ*. Commonwealth Publishing Co., New York, 1890.
40. FOREL, AUGUST: *Die Sexuelle Frage*. Ernst Reinhardt, Verlagsbuchhandlung, 1904. (*La Question sexuelle exposée aux adultes cultivés*, Paris, G. Steinheil, 1906.)
41. FOSDICK, HARRY EMERSON: *The Man from Nazareth*. Harper and Bros., New York, 1939.
42. FRANCE, ANATOLE: *The Well of St. Clare*. Dodd, Mead and Co., New York, 1928. (*Le Puits de sainte Claire*, Paris, le Livre contemporain, 1908.)
43. FRANCIS, ST.: *The Little Flowers of Saint Francis, etc.*, Everyman's Library, E.P. Dutton and Co., New York, 1950.

44. FRAZER, SIR JAMES GEORGE: *The Worship of Nature, c. I.* The Macmillan Co., New York, 1926.
45. GEDAT, GUSTAV: *Ein Christ erlebt die Probleme der Welt.* Verlag von T.F. Steinkopf, Stuttgart, 1935.
46. GELBER, KARL von: *Galileo Galilei und Die Römische Curie.* Verlag der F.O. Gotta'schen Buchhandlung, Stuttgart, 1876.
47. GIBRAN, KAHLIL: *Jesus.* Alfred A. Knopf, New York, 1928.
48. GOLLANCS, VICTOR: *Man and God.* Houghton Mifflin Co., Boston, 1951.
49. GOUZENKO, İGOR: *The Iron Curtain.* E.P. Dutton and Co., Inc., New York, 1948.
50. GRAVES, ROBERT: *King Jesus.* Creative Age Press, New York, 1946.
51. GRIMM, GEORG: *Die Lehre des Buddha.* R. Piper and Co., Verlag, Münih, 1919.
52. GUNTHER, JOHN: *Behind the Iron Curtain.* Harper and Bros., New York, 1949.
53. HALL, G. STANLEY: *Jesus, The Christ, in the Light of Psychology, c. I, II.* Doubleday, Page and Co., New York, 1917.
54. HEIDEN, KONRAD: *Adolf Hitler.* Europa-Verlag, Zürih, 1936.
55. HERSEY, JOHN: *The Wall.* Alfred A. Knopf, New York, 1950.
56. HITLER, ADOLF: *Mein Kampf.* Central Verlag der NGDAP., Frz. Eher Nachf, Münih, 1938.
57. HOEL, SIGURD: *Sünder am Meer.* Carl Schünemann Verlag, Bremen, 1932.
58. HOENSBROECH, GRAF von: *Das Papsttum.* Druck und Verlag von Breitkopf und Härtel, Leipzig, tarihsiz.
59. JAMES, WILLIAM: *Varieties of Religious Experience.* Modern Library, New York, 1902.
60. JOHNSTON, JAMES A., WARDEN: *Alcatraz Island Prison.* Charles Scribner's Sons, New York, 1949.
61. JONES, JAMES: *From Here to Eternity.* Charles Scribner's Sons, New York, 1951.
62. *Journal of Clinical Pastoral Health.* Nr. 4, Kış 1948. Council for Clinical Training, Inc., New York.
63. KAYE, JAMES R.: *A Systematic Study of the New Analytical Bible.* John A. Dickson Publishing Co., Şikago, 1951.
64. KEMPIS, THOMAS A.: *The Imitation of Christ.* Everyman's Library, E.P. Dutton and Co., New York, 1947.
65. KLAUSNER, JOSEPH: *From Jesus to Paul.* George Allen and Unwin Ltd., Londra, 1946.
66. KOESTLER, ARTHUR: *Scum of The Earth.* The Macmillan Co., New York, 1941.
67. THE KORAN: Everbody's Library, J.M. Dent and Sons, Ltd., Londra, 1948.
68. KRIMSKY, JOSEPH HAYYIM: *Jesus and the Hidden Bible.* Philosophical Library, New York, 1951.

69. LAGERKVIST, PAR: *Barabbas.* Random House, New York, 1951.
70. LAWRENCE, D.H.: *The Man Who Died.* Alfred A. Knopf, Inc., New York, 1928.
71. LEVI, CARLO: *Christ stopped at Eboli.* Penguin Books, Inc., New York, 1947.
72. LEWIS, JOSEPH: *In The Name of Humanity!* Eugenics Publishing Co., New York, 1949.
73. LEY, WILLY: *The Days of Creation.* Modern Age Books, New York, 1941.
74. LIEBMAN, JOSHUA LOTH: *Peace of Mind.* Simon and Schuster, New York, 1946.
75. LINDSEY, BEN B. ve EVANS, WAINWRIGHT: *Die Revolution der Modernen Jugend.* Deutsche Verlag-Anstalt, Stuttgart, Berlin ve Leipzig.
76. LONDON, JACK: *Martin Eden.* The Macmillan Co., New York, 1938.
77. MAILER, NORMAN: *The Naked and the Dead.* Rinehart and Co., Inc., New York, 1948.
78. MALİNOWSKİ, BRONİSLAW: *Das Geschlechtsleben der Wilden.* Gretlilein and Co., Leipzig ve Zürih, 1929.
79. MEADE, MARGARET ve BATESON, GREGORY: *Balinese Character.* The New York Academy of Sciences, Special Publications, c. II, 1942.
80. MICHENER, JAMES A.: *Return to Paradise.* Random House, New York, 1951.
81. MORGAN, LEWIS H.: *Die Urgesellschaft.* Verlag von T.H.W. Diek Nachf, 1908.
82. NIETZSCHE, FRIEDRICH: *Also Sprach Zaratlustra.* Alfred Kröner Verlag, Leipzig, 1918.
83. NIETZSCHE, FRIEDRICH: *My Sister and I.* Boars Head Books, New York, 1951.
84. NORTHROP, F.S.C.: *The Meeting of East and West.* The Macmillan Co., New York, 1946.
85. OURSLER, FULTON: *The Greatest Story Ever Told.* Doubleday and Co., Garden City, New York, 1949.
86. PAPINI, GIOVANNI: *Life of Christ.* Harcourt, Brace and Co., New York, 1923.
87. PRESCOTT, WILLIAM H.: *Conquest of Mexico.* Blue Ribbon Books, 1943.
88. *Pronunziamenonto XIV,* AMORC, The Rosicrucian Order.
89. RAKNES, OLA: *Motet med der Heilage.*
90. RODIN, AUGUSTE: Phaidon Publishers, Inc., Dağıtan Oxford University Press, New York, (6768 sayılı "The Eternal Idol" resme bakın).
91. RENAN, ERNEST: *La Vie de Jésus,* Paris, Calman-Lévy, 1915. *(The Life of Jesus,* Modern Library, New York, 1927.)
92. ROLLAND, ROMAIN: *Mahatma Gandhi.* Rotapfel-Verlag, Erbenbach-Zürih, 1923.
93. ROUSSEAU, JEAN JACQUES: *Collected Works.* Walter J. Black, Inc., New York, tarihsiz.
94. ROUSSEAU, JEAN JACQUES: *The Social Contract.* E.P. Dutton and Co., Inc., N.Y., 1941.

95. RUTHERFORD, J.F.: *Was ist Wahrheit?* Internationale Bibelforsher-Vereinigung, Brooklyn, New York, 1932.
96. SCHOEN, MAX: *The Man Jesus Was.* Alfred Knopf, New York, 1950.
97. SCHNITZLER, ARTHUR: *Reigen.*
98. SCHWEITZER, ALBERT: *The Psychiatric Study of Jesus.* The Beacon Press, Boston, 1948.
99. SERGE, VICTOR: *The Case of Comrade Tulayev.* Doubleday and Co., Inc., Garden City, New York, 1950.
100. SHEEN, FULTON J.: *Peace of Soul.* McGraw Hill Book Co., New York, 1949.
101. SILONE, IGNAZIO: *Brot und Wein.* Verlag Oprecht, Zürich, 1936.
102. SILONE, IGNAZIO: *Die Schule Der Diktatoren.* Europa Verlag, Zürih ve New York, 1938.
103. SILONE, IGNAZIO: *Fontamara.* Verlag Oprecht and Helbling, Zürih, 1933.
104. SINGER, DOROTHEA WALEY: *Bruno: His Life and Thought (with Annotated Translation of His Work: "One the Infinite Universe and Worlds").* Henry Schuman, N.Y., 1950.
105. SINGER, JACOB: *Taboo int the Hebrew Scriptures.* The Open Court Publishing Co., Şikago, Il l. 1928.
106. SMALLEY, BERYL: *The Study of the Bible in the Middle Ages.* Philosophical Library, New York, 1952.
107. SMITH, PRESERVED: *History of Christian Theophagy.* The Open Court Publishing Co., Şikago, 1922.
108. SMITH, WALTER BEDELL: *My Three Years in Moscow.* J. B. Lippincott Co., Filadelfiya ve New York, 1950.
109. SPERRY, WILLARD L.: *Jesus Then and Now.* Harper and Bros., New York, 1949.
110. SPINOZA: *Ethics, etc.* Everyman's Library, E.P. Dutton and Co., Inc., N.Y., 1941.
111. SPITTELER, CARL: *Imago.* Verlegt Bei Eugen Diederichs, Jena, 1910.
112. SPITTELER, CARL: *Olympischer* Frühling, c. I, II. Verlegt Bei Eugen Diederichs.
113. STEIG, WILLIAM: *Till Death Do Us Part.* Duell, Sloan and Pearce, New York, 1947.
114. STEINBECK, JOHN: *The Pearl.* Viking Press, New York, 1947.
115. STENDHAL (HENRI BEYLE): *Uber die Liebe.* Im Propylien-Verlag, Berlin. *(De L'Amour,* Paris, H. ve E. Champion, 1926.)
116. STIRNER, MAX: *Der Einzige und Sein Eigentum.* Druck und Verlag von Philipp Redam, 1892.
117. TROÇKİ, LEON: *The Revolution Betrayed.* Faber and Faber, Ltd. Londra, 1937.
118. VALTİN, JAN: *Out of the Nights.* Alliance Book Corp., New York, 1941.
119. VAN PAASSEN, PİERRE: *Why Jesus Died.* Dial Press, New York, 1949.

120. WAGENKNECHT, EDWARD, Editor: *The Story of Jesus in the World's Literature*. Creative Age Press, Inc., New York, 1946.
121. WEDEKIND, FRANK: *Die Büsche der Pandora*. Georg Müller Verlag, Münih, 1919.
122. WEDEKİND, FRANK: *Franziska*. Verlag von Georg Müller, Münih, 1912.
123. WEDEKIND, FRANK: *Frühlings Erwachen*. Georg Müller Verlag, Münih, 1919.
124. WHITMAN, WALT: *Leaves of Grass*. Aventine Press, New York, 1931.
125. WILDGANS, ANTON: *Die Sonette an Ead*. Verlag von L. Staackmann. Leipzig, 1913.
126. WRIGHT, RICHARD: *Black Boy*. The World Publishing Co., Klevland, Ohio, 1945.

WILHELM REICH

W. Reich, bu önemli ve sürükleyici çalışmasında, İsa'nın yaşamının ve ölümünün anlamını araştırıyor. İsa'nın o dehşet verici ölümüne, Sokrates'in zehir içmesine, Galileo'ya işkence edilmesine, Bruno'nun ateşe atılmasına neden olan, insanoğlundaki bedensel ve ruhsal katılaşmanın adı olan «coşkusal veba»yı ele alıyor. İnsanoğlunun yüzyıllar boyunca «yaşayan» her şeyin şu ya da bu şekilde yok edilmesinden sorumlu olduğunu gösteriyor. Aynı şekilde, Reich'ın kendi trajik ölümü de bu eserde ortaya konan sorunların ortadan kalkmadığını, insanoğlunun, yaşamı, dirimi, doğruyu (hakikati) yok etmeye devam ettiğini göstermektedir. Okurlar, **Dirimin Öldürülüşü**'ndeki temel sorunların, çağdaş insanın ve toplumların bugüne dek içinden çıkamadığı, hatta daha da karmaşık hale getirdiği güncel sorunlardan başkası olmadığını açık açık göreceklerdir.

kapak resmi: Modigliani

ISBN 975-388-002-2

9 789753 880022